

CATEDRA

ISSN 2784 - 0158
ISSN - L 2784 - 0158

Nr. 3 iulie-august 2021

Publicație periodică de informație și cultură - ediție nouă online

Formează-te și vei putea forma!

CUPRINS

IMPACTUL FORMĂRII ÎN IMPLEMENTAREA CURSULUI „METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN EDUCAȚIE CENTRATE PE NEVOILE ELEVILOR”	5
TEOREMA CELOR PATRU CULORI – O CLARIFICARE NECESARĂ PENTRU MATEMATICA MILENIULUI AL III-LEA ȘI UN PAS ÎNAINTE ÎN CUNOAȘTEREA UMANĂ	6
DE CE ESTE CHIMIA IMPORTANTĂ?.....	8
PSIHOLOGIA PREDĂRII MUZICII BISERICEȘTI.....	9
CREAREA UNOR SISTEME DE EDUCAȚIE REZILIENTE	11
SECOND LANGUAGE TEACHING METHODS	12
ASPECTE ALE STILULUI ÎN ROMANUL „ION” DE LIVIU REBREANU	13
RITUALUL CALOIANULUI ÎN SATUL NEGRAȘI, JUDEȚUL ARGEȘ.....	16
IMPORTANȚA EDUCAȚIEI NON-FORMALE.....	18
CREȘTEREA RESPONSABILITĂȚII SOCIALE PRIN PROIECTELE ETWINNING	19
EDUCAȚIA - UN MOD DE VIAȚĂ.....	21
FINANȚAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN ROMÂNIA	23
PARTICULARITĂȚILE BIOMOTRICE AL ELEVILOR DIN CLASELE V –VI	26
LA BANDE DESSINÉE DANS LA CLASSE DE FLE - studiu de specialitate.....	27
LA PRODUCTION ORALE.....	30
LIMBA ȘI LIMBAJUL - Studiu de specialitate.....	32
ASPECTE METODICE PRIVIND DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII PSIHOMOTRICE A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR.....	33
STRATEGII PRIVIND OPTIMIZAREA CAPACITĂȚII PSIHOMOTRICE LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR.....	35
RELAȚIILE INTERPERSONALE ȘI ROLUL LOR ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI	37
PARTICULARITĂȚI ALE COMUNICĂRII DIDACTICE - STUDIU	39
VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR- PREVENIRE ȘI COMBATERE.....	40
PROFILUL DE FORMARE AL ABSOLVENTULUI DIN PERSPECTIVA DISCIPLINEI RELIGIE.....	43
LECTURA ȘI BIBLIOTECA ȘCOLARĂ ÎN CONTEXTUL EXPLOZIEI INFORMAȚIONALE	44
PREADOLESCENȚA ȘI ACTIVITATEA FIZICĂ.....	46
ROLUL COMUNICĂRII ȘCOALĂ-FAMILIE	47
TEST LA MATEMATICĂ (GEOMETRIE) – CLASA A VII-A.....	49
TIPURI DE MOTIVAȚIE ÎN ÎNVĂȚARE	53

VULNERABILITATEA ȘI DEZECHILIBRELE PEISAJULUI SITULUI MINIER ROȘIA MONTANĂ-ROȘIA POIENI	54
APLICAȚIA KAHOOT ÎN ORA DE ISTORIE	56
EXERCITIILE STRUCTURALE, UN MIJLOC EFICIENT DE ÎNVĂȚARE A UNEI LIMBI STRĂINE	58
BARIERE IN RELAȚIILE DE COMUNICARE CU PREȘCOLARII	59
MODEL DE SUBIECT TIP BACALAUREAT MATEMATICĂ - M_TEHNOLOGIC.....	61
BARIERE ÎN RAPORTURILE INTERUMANE	64
AUTOMOBILUL ECO	66
HANDBALUL CA SPORT DE PERFORMANȚĂ	68
CLIMATUL ORGANIZAȚIONAL ȘI SATISFAȚIA ÎN MUNCĂ ÎN MEDIUL EDUCAȚIONAL PREUNIVERSITAR - CERCETARE/STUDIU DE SPECIALITATE.....	69
EDUCAȚIA PLASTICĂ ȘI ESTETICĂ ÎN EDUCAREA ELEVILOR.....	72
EMPATIA ȘI IMAGINEA DE SINE – CALEA CĂTRE ECHILIBRU	74
TEST INIȚIAL LA LĂCĂTUȘERIE GENERALĂ	75
GOGO ȘI FIFI GĂTESC ȘI CALCULEAZĂ	77
IMPORTANȚA STRATEGIILOR DE MARKETING ÎN CONDUCEREA MODERNĂ A UNEI FIRME..	79
LE DÉFI DE L'ENSEIGNEMENT À DISTANCE.....	81
MOMENTE IN DEZVOLTAREA OPTICII	82
NOI STANDARDE PENTRU EVALUAREA CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC	83
ODIHNĂ ȘI REFACERE ÎN ANTRENAMENTUL SPORTIV	85
DINCOLO DE ȘCOALĂ.....IUBEȘTE CEEA CE FACI.....	86
KEEPING OUR STUDENTS ENGAGED	87
TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR INTEGRATĂ ÎN ORGANIZAȚIA ȘCOLARĂ. PREMISE, OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI - Studiu de specialitate.....	88
TIPURI DE ITEMI ÎN EVALUAREA LA LITERATURA ROMÂNĂ	91
FABRICAREA COMPONENTELOR MECANICE ALE ROBOȚILOR INDUSTRIALI.....	93
VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR - PROIECT DIDACTIC	95
ACTIVITĂȚILE DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR.....	97
SPECIFICUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE.....	99
IMPORTANȚA CONSILIERII PĂRINȚILOR.....	100
CONCURSUL SPORTIV "LUMEA JOCULUI"	102
DEZVOLTAREA COMUNICĂRII ȘI A GÂNDIRII PRIN ACTIVITĂȚILE DE EDUCAREA LIMBAJULUI	104

MODELE DE INTEGRARE/INCLUZIUNE A COPIILOR CU CES	106
NEVOIA DE FORMARE A COMPETENȚELOR DIGITALE ALE CADRELOR DIDACTICE	108
UTILIZAREA TEHNOLOGIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR - Studiu de specialitate	110
IMPORTANȚA TRANZIȚIILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR.....	111
ROLURILE MANAGERIALE ALE EDUCATOAREI	113
PĂSTRAREA ȘI PROMOVAREA TRADIȚIILOR PRIN ACTIVITĂȚI ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE	115
FAȚĂ ZÂMBITOARE - “CEL MAI IUBIT DINTRE PROFESORI”	116
DRAGOSTE DE POEZIE, CU SAU FĂRĂ... PANDEMIE	117
MĂSURI DE INTERVENȚIE TIMPURIE ÎN VEDEREA PREVENIRII ABANDONULUI ȘCOLAR.....	119
FORMAREA REFERENȚIALULUI AXIOLOGIC DIN PERSPECTIVĂ EVOLUTIVĂ.....	120
DE CE STEP BY STEP? – Studiu de specialitate.....	122
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI.....	124
METODE ACTIV PARTICIPATIVE UTILIZATE ÎN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMANĂ	125
METODE INTERACTIVE DE GRUP APLICATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR - Studiu de specialitate - Imaginea de sine	127
PRACTICI STEREOTIPE.....	129
EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL.....	130
ROLUL ACTIVITAȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA COMPORTAMENTULUI MORAL-CIVIC AL ELEVILOR.....	131
„SĂ ADUCĂ FAMILIILE ȘI ȘCOLILE ÎMPREUNĂ!” - Concluziile studiului de cercetare	133
STILURI PARENTALE.....	135
STUDIU PRIVIND MODALITĂȚILE STRATEGICE FOLOSITE ÎN IMPLEMENTAREA ACTIVITĂȚILOR CENTRATE PE ELEV.....	137
TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR-PROBLEMĂ DE ACTUALITATE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MODERN - STUDIU DE SPECIALITATE.....	139
PROIECTUL ERASMUS+ ”CLIL4YEC-CLIL FOR YOUNG EUROPEAN CITIZENS-UN PROIECT INOVATIV-O NOUĂ ABORDARE A METODOLOGIEI CLIL.....	141
GHID RAPID GOOGLE CLASSROOM – Partea a III-a.....	142
RUBRICA DE CARTE	143

IMPACTUL FORMĂRII ÎN IMPLEMENTAREA CURSULUI „METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN EDUCAȚIE CENTRATE PE NEVOILE ELEVILOR”

Furnizor program formare acreditat: **CASA CORPULUI DIDACTIC ARGEȘ**

Denumire program: „**METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN EDUCAȚIE CENTRATE PE NEVOILE ELEVILOR**”;

Nr. credite profesionale transferabile: 15

Nr. ore program: 62 h (nr. face-to-face/față-în-față: 62 h)

Grup țintă: personal didactic de predare din învățământul preuniversitar

Când ne-am trezit în fața pandemiei, primul impact a fost ”izolarea” cu toate constrângerile care au decurs de-a lungul lunilor, simțind din plin aceste lucruri atât noi, profesorii, cât și elevii și părinții. Rolul nostru în primul rând a fost acela de a arăta elevilor că nu sunt singuri, că școala reprezintă în continuare un punct de referință în activitatea lor educațională. Poate că datorită pandemiei, triada educațională de bază, profesor-elev-părinte, și-a găsit rostul și întărit rolul în procesul educațional, părintele devenind adevărat partener în actul educativ, înțelegând profunzimea legăturii dintre școală și familie.

În noul context social, nevoile de formare profesională, informare și dezvoltare personală rămân prioritare pentru cadrele didactice care conștientizează nevoia de a-și asuma noi roluri, de facilitator al învățării, de agent al schimbării, adaptare la noua normalitate. Motivația profesorilor de a participa la cursuri de formare este determinată, pe de o parte, de experiența proprie de formare inițială și continuă de care au beneficiat până în prezent, iar pe de altă parte de contextul școlar și social în care aceștia își desfășoară activitatea. Provocări importante ca cele ale „generației Z care vine cu modificări de arhitectură cognitivă”, reprezintă premisa pentru adaptarea profesorilor la specificul generațiilor actuale de copii și tineri.

Cursul s-a dorit a răspunde nevoilor profesorilor de a identifica:

- soluții cu privire la gestiunea resurselor materiale și de timp;
- adaptarea programelor în funcție de diversitatea clasei;
- organizarea activităților practice pentru a susține formarea competențelor;
- corelarea modalităților de înregistrare a progresului elevilor cu examenele de sfârșit de ciclu de învățământ;
- practici didactice îmbunătățite, inovative, mai creative, mai adaptate la nevoile elevilor; modalități de racordare la realitatea actuală; viziunea didactică ca factor esențial a activității umane;
- situații de învățare care să aducă elevul în zona de confort pentru a facilita învățarea;
- stilul de predare- cheia succesului în actul educațional.

Prin activitatea de formare s-a urmărit cu succes misiunea de a atinge obiectivele programului de formare, într-o manieră adaptată, individualizată la specificul fiecărei discipline și pe cât posibil, la diferitele stiluri de predare ale profesorilor. Comunicarea, persuasivitatea, abilitățile personale, empatia, disponibilitatea, priceperea de a utiliza noile tehnologii, de a facilita învățarea online în procesul de formare, gestionarea timpului în spațiul virtual au constituit puncte de reper în activitatea de formare.

Profesorii au apreciat aspectele care au ținut de resursele logistice și educaționale, actualitatea conținutului, disponibilitatea resurselor de învățare, adecvarea și noutatea metodelor utilizate, aplicabilitatea cunoștințelor dobândite, lucrul în echipă, sprijinul primit din partea formatorului și responsabilului de curs.

Activitatea de formare online a fost valorificată prin metode variate de lucru, adaptate specificului tematicii abordate, dar și profilului participanților la formare, ținând cont și de preferințele profesorilor în legătură cu metodele și sarcinile de lucru care ar putea fi utilizate pe platformele de învățare online, dar și față în față.

Efectele formării cadrelor didactice la nivelul:

- profesorilor** – curriculum național aplicat eficient și adaptat; practici școlare mai bine corelate cu nevoile elevilor cu care aceștia lucrează; motivație crescută pentru profesie;
- elevilor** – progres în învățare, rezultate școlare îmbunătățite;
- părinților** – încredere crescută în școală și în profesori.

Din analiza chestionarelor de feedback am identificat procente de 100% în ceea ce privește:

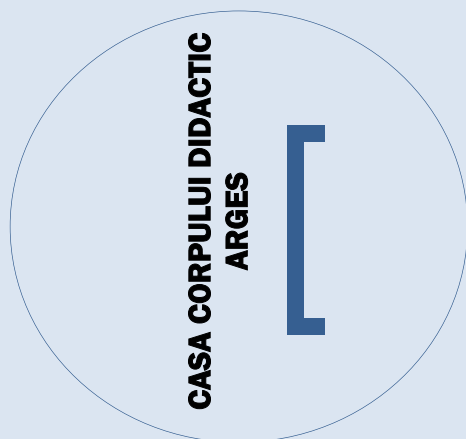
- ✓ clarificarea obiectivelor propuse
- ✓ tematica abordată
- ✓ activitățile de învățare și metodele utilizate

prof. Crivac Georgeta Mihaela

Casa Corpului Didactic Argeș

prof. Bezdedeanu Daniela

Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” Mioveni

TEOREMA CELOR PATRU CULORI – O CLARIFICARE NECESARĂ PENTRU MATEMATICA MILENIULUI AL III-LEA ȘI UN PAS ÎNAINTE ÎN CUNOAȘTEREA UMANĂ

În istoria atât de interesantă, dar și surprinzătoare a matematicii, teorema celor patru culori, numită uneori „problema celor patru culori”, ocupă fără îndoială un loc privilegiat, atât prin parcursul plin de inedit și de aventură ce a caracterizat rezolvarea ei, cât și prin întrebările tulburătoare pe care le ridică pentru gândirea matematică în particular și gândirea umană în general, neobișnuita ei soluționare în 1976 de către matematicienii americani Kenneth Appel și Wolfgang Haken, de la Universitatea din Illinois, cu ajutorul calculatorului electronic.

Aventura acestei probleme extraordinare începe la 23 octombrie 1852, când studentul Francis Guthrie constată că poate colora orice hartă cu patru culori, țările cu frontieră comună având culori diferite. Neputând să-și explice faptul oarecum surprinzător totuși el menționează nedumerirea lui, fratelui său, Frederik, și el student la University College din Londra. De la acesta, problema ajunge la profesorul său, Augustus De Morgan, iar apoi la marele matematician și fizician irlandez William Rowan Hamilton. Eșecul lor în încercările de a dovedi afirmația lui Guthrie asigură problemei o celebritate crescândă, în întreaga lume.

În 1879, Alfred Bray Kempe, care era de fapt avocat, publică în American Journal of Mathematics un articol în care demonstrează teorema celor patru culori. Pentru aceasta, el devine membru al Societății Regale și cavaler, însă în 1890, Percy John Heawood, conferențiar la Universitatea din Durham, publică un articol în care arată că demonstrația lui Kempe era greșită.

Aventura acestei probleme, devenită cu timpul tot mai celebră, continuă încă aproape optzeci de ani, perioadă când toți marii matematicieni ai epocii au încercat zadarnic să descopere râvnita demonstrație.

Appel și Haken au avut ideea inovatoare a utilizării calculatorului electronic în demonstrație, mergând pe o cale nouă. Posibilitatea existenței unei hărți cu un număr practic infinit de țări este redusă la o hartă cu 1482 de țări, hartă pe care un calculator electronic, performant pentru vremea aceea, a dovedit, după 1200 de ore de lucru, că poate fi colorată doar cu patru culori. Inițial se pornise de la 1879 de configurații ireductibile, număr care a fost redus ulterior la 1405 și se pare chiar mai puțin.

Dar chiar și în aceste condiții, demonstrația cu ajutorul calculatorului a generat numeroase controverse. Matematicienii de prestigiu din mai multe țări au contestat demonstrația lui Appel și Haken pentru motivul că aceasta nu poate fi verificată cu mijloace obișnuite, ci doar cu un alt program rulat pe un alt calculator. O demonstrație mai complicată, ca de exemplu aceea a clasificării grupurilor simple finite, în ciuda celor 15.000 de pagini, a fost verificată de matematicienii de mai multe ori. Ceea ce face teorema celor patru culori să aibă o situație diferită este că ea n-a fost și nu va fi niciodată complet verificată de cineva. Așa cum arăta H.P.F. Swinnerton-Dyer, o verificare cu ajutorul altui calculator nu este o adevărată verificare, pentru că orice calculator modern are defecțiuni obscure în care softul și hardul său produc atât de rareori erori, încât rămân ani de zile nedetectate și orice calculator este pasibil de erori trecătoare.

În afară de aceasta, admiterea acestui nou tip de demonstrație matematică ridică grave probleme. Specialistul în calculatoare Edward Fredkin presupunea chiar că într-o bună zi un calculator va descoperi o demonstrație importantă independent de matematicienii care îl supervizează.

În plus, se ridică întrebarea dacă această demonstrație este o adevărată demonstrație matematică, așa cum acest concept s-a configurat și acceptat de la Euclid și până astăzi. O demonstrație matematică nu trebuie să răspundă la o întrebare, ea trebuie să dea și o anumită înțelegere a motivului pentru care răspunsul este cel care este. Verificând toate configurațiile inevitabile, așa-zisa demonstrație a lui Appel și Haken a certificat că, într-adevăr, orice hartă plană se poate colora doar cu patru culori, a adăugat ceva cunoașterii, dar nu și înțelegerii. Calculatorul electronic a dat un răspuns, căci el doar asta poate face, a furnizat o informație certă, dar atât. Nu am aflat ce leagă pe dedesubt toate datele, căci a răspuns doar la întrebarea „cum?”, nu și la „de ce?”. În felul acesta, dacă într-o demonstrație „clasică” sau „de mână”, cu care suntem obișnuiți, urmărim depistarea unei condiții care să fie „necesară”, dar nu și „suficientă”, demonstrația cu ajutorul calculatorului oferă o condiție „suficientă”, dar care nu este și „necesară”.

Acceptarea acestui nou tip de demonstrație prin calculatorul electronic va genera probleme tot mai inaccesibile omului. Se conturează chiar o știință care să depășească complet posibilitățile intelectului uman, ceea ce este illogic și inacceptabil.

Adevărul nu poate fi acesta; este contrazis de întreaga istorie a matematicii și a științelor în general. O demonstrație nu poate fi decât ceea ce s-a constituit în sute și chiar mii de ani: o trecere logică de la necunoscut la cunoscut, o deducere a unui adevăr nou din adevăruri deja acceptate de rațiune, o concluzie care provine din premise, din ipoteză. Trecerea comportă un număr de pași, dar aceștia nu pot fi nici în număr infinit, și nici măcar imposibil de asimilat de către intelectul uman.

W. Sierpinski clasifică problemele nerezolvate ale matematicii în două genuri: probleme pentru care se cunoaște calea, dar aceasta nu poate fi realizată din cauza lungimii calculelor (genul I) și celelalte probleme nerezolvate – pentru care nu se cunoaște nici calea de rezolvare (genul II). Introducerea calculatoarelor electronice a desființat barierele dintre genuri, făcând adeseori ca o problema de genul al II-lea să se transforme într-una de primul gen.

Prima și cea mai accesibilă metodă de rezolvare a problemelor este metoda numită a încercărilor și erorilor. Capacitatea ei este limitată și de numărul operațiilor – care pot fi în număr infinit, dar și de gradul de dificultate a problemei. În așa-zisa demonstrație a teoremei celor patru culori, matematicienii americani, făcând cu calculatorul toate încercările posibile (încercări limitate la un nivel rezonabil al configurațiilor

inevitabile printr-un efort de inteligență al lor), au găsit soluția problemei celor patru culori. Dar nu au rezolvat-o. Căci nu au înaintat în cunoașterea teoretică aproape deloc. Am aflat ce și cum, dar nu știm și de ce.

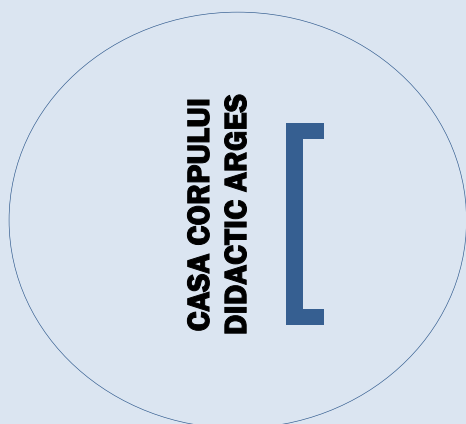
De aici rezultă un aspect teoretic nou și interesant: a soluționa o problemă nu înseamnă a o rezolva. Appel și Haken, cu ajutorul calculatorului, au transformat de fapt teorema celor patru culori dintr-o problemă de demonstrat, într-o problemă de aflat. În acest fel, nu numai că nu au dat o demonstrație matematică veritabilă, dar – mai mult – au generat suspiciunea că aceasta ar putea fi chiar eronată. Iar greșeala ar putea proveni nu numai dintr-o eroare tehnică de calculator, ci modul de calcul al configurațiilor inevitabile.

Bibliografie

[1]. <https://teoremacolorpatruculori.blogspot.com/>

[2]. “50 de idei pe care trebuie sa le cunoști”, autor Tony Crilly, editura Litera, București, 2017

prof. Mihai Anca Elena
Școala Gimnazială Nicolae Bălcescu, Pitești

DE CE ESTE CHIMIA IMPORTANTĂ?

Chimia este o știință practică, precum și o știință teoretică. Chimia este studiul materiei și a diferitelor moduri în care materia și energia interacționează între ele.

Pornind de la specificul disciplinei, chimia permite realizarea conexiunilor interdisciplinare:

- matematica (expresii matematice de calcul, algoritmi, etc.);
- biologia (rolul biologic și circuitul unor elemente/substanțe, elemente nutritive, procesul de respirație, fotosinteză, etc.);
- fizica (curentul electric, forme de energie; volumul, densitatea, masa corpului, etc.);
- geografia (răspândirea substanțelor în natură, compoziția mineralelor, valorificarea resurselor naturale, atmosfera, geosfera, materiale și tehnologii noi);
- informatica (elaborarea produselor de învățare în format digital, producerea materialelor cu proprietăți de semiconductor, etc);
- istoria (date din istoria descoperirii elementelor chimice, substanțelor chimice, legilor fundamentale ale chimiei, viața, activitatea savanților chimiști, influența dezvoltării chimiei asupra dezvoltării omenirii, etc.);
- dezvoltarea personală (elementele chimice și valorile personale asociate, alimentația sănătoasă, efectele produse de alcool, fumat asupra organismului uman, metode de acordare a primului ajutor în caz de intoxicare cu diferite substanțe, metode de stingere a incendiilor);
- de asemenea sunt realizate conexiuni cu limba și literatura română, limba străină, arte (utilizarea tehnicilor cunoscute pentru elaborarea și prezentarea unor proiecte, lucrări).

Chimia este importantă, deoarece totul este făcut din substanțe chimice. Sunt însă o multe motive pentru care chimia este o parte importantă a vieții de zi cu zi și prin urmare ar trebui să înțelegem chimia.

Substanțele chimice ne asigură energia electrică și termică, posibilitatea de a cumpăra bunuri și îmbrăcăminte și accesul permanent la telecomunicații, mass-media și muzică oriunde ne-am afla. Multe dintre schimbările pe care le observăm în mediul natural care ne înconjoară sunt de fapt generate de reacții chimice, cum ar fi schimbarea culorii frunzelor și creșterea unei flori.

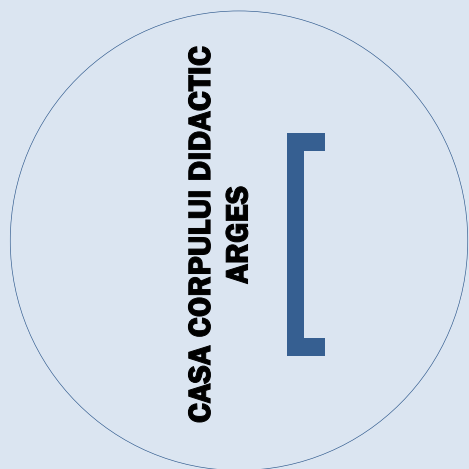
Chimia ajută industria să producă mai multe materiale - cum ar fi vopsele, materiale plastice, fier sau oțel, ciment, kerosen și, de asemenea, ulei de motor. Chimia îi ajută și pe fermieri să îmbogățească solul cu substanțe chimice, să cultive legume proaspete.

În contextul cerințelor europene, este necesară perfecționarea unor specialiști care să asigure monitorizarea substanțelor poluante în marile orașe și în apropierea unor combinate chimice, precum și cercetarea și investigarea unor accidente ecologice sau de altă natură, a unor materiale suspecte - droguri, substanțe toxice etc.

Potrivit unui sondaj de opinie efectuat de Comisia Europeană în 2013, cetățenii UE sunt, în general, conștienți de utilizarea pe scară largă a substanțelor chimice.

Majoritatea europenilor (69 %) consideră că produsele chimice sunt inevitabile în viața lor cotidiană, iar 75 % dintre aceștia le asociază cu inovațiile industriale. Peste jumătate sunt de acord că substanțele chimice pot contribui la reducerea utilizării resurselor naturale și 43 % afirmă că acestea pot contribui la îmbunătățirea calității mediului înconjurător.

prof. Bârlogeanu Floarea
Casa Corpului Didactic Argeș

PSIHOLOGIA PREDĂRII MUZICII BISERICEȘTI

Particularitățile psihologice ale elevilor

Apărut odată cu societatea umană, educația este un proces evolutiv și amplu. Ea reprezintă un fenomen realizat pe durata mai multor etape, având drept scop formarea și dezvoltarea particularităților morale, intelectuale și fizice ale individului. Acest fenomen este specific ființei umane plecând de la un individ și îndreptându-se către un altul, în vederea formării.

Educația religioasă este o punte de legătură între om și Dumnezeu. Ea este o activitate ce se adresează sufletului și perfectării acestuia și, fiind o problemă de îmbogățire spirituală, ea trebuie făcută cu responsabilitate.

Educația religioasă începe odată cu omul: „a fi, sau mai degrabă a deveni om, înseamnă a fi religios” (Eliade, 2000). Acest lucru este menționat și în biblie prin cuvintele: „să facem om după chipul și asemănarea noastră” (Facere 1, 26) sau „creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și îl stăpâniți” (Facere 1, 28). Aceste cuvinte arată că, odată creat, omul primește de la Dumnezeu Legea și normele de viață după care să se călăuzească.

Religia a apărut odată cu omul, reprezentând parte fundamentală a procesului de învățământ, fapt ce îi atribuie un rol important alături de celelalte discipline școlare. Astfel, religia are un scop întreit:

- a. scop material – pătrunderea adevărilor de credință, în felul acesta omul dobândind mântuirea sufletească;
- b. scop educativ – desăvârșirea creștină;
- c. scopul final – dezvoltarea caracteristicilor spirituale.

Religia trebuie să fie pentru elevi, încă din copilărie, un izvor de energie spirituală. Acesta pentru că este mai ușor să se intervină asupra copilului din punct de vedere religios moral, decât mai târziu, ca adult. Învățăturile pe care le primește la vârsta copilăriei rămân deprinderi pentru toată viața.

Preadolescența și adolescența reprezintă vârstele psihologice corespunzătoare învățământului gimnazial și liceal.

Adolescența cuprinde două faze:

- Cea timpurie între 10-11/13-14 ani: aceasta este o perioadă a transformărilor fizice și fiziologice, numită preadolescență sau pubertate;

- A doua perioadă între 13-14/17-18 ani: aceasta este o perioadă caracterizată de o puternică echilibrare a concepției despre viață și lume și de dezvoltare a laturii cognitive, afective și voliționale a personalității, numită adolescența propriu-zisă.

Astfel preadolescența este o etapă cu profunde modificări, fizice și psihice. Puberul își arată preferința spre anumite discipline școlare, crește capacitatea sa de învățare și a conceptelor însușite. La această vârstă se dezvoltă conștiința de sine, preadolescentul fiind pătruns de dorința de a-și cunoaște propriile posibilități, pentru a realiza cum poate fi util celor din jur, de aceea urmărește să-și dovedească intelectul. În acest sens, un rol hotărâtor îl are limbajul, întrucât elevul își manifestă dorința puternică de a comunica, de a transmite idei, opinii, trăiri. Se impune, așadar, o legătură strânsă între pedagog și elev pentru ca învățarea să fie organizată și cu încărcătură emoțională.

Un bun pedagog trebuie să aibă în vedere dezvoltarea gândirii elevului pentru ca acesta să-și însușească noțiuni și judecăți de care să se poată folosi, integrând cunoștințele în ansambluri din ce în ce mai complexe, permițându-i individului să se adapteze cerințelor mediului.

Imaginația se dezvoltă deoarece preadolescentul dorește să se manifeste, să-și exteriorizeze trăirile și sentimentele. Se îmbunătățește limbajul din punct de vedere calitativ și cantitativ ca urmare a numărului mare de discipline de învățământ și a sarcinilor de învățare. Apare nevoia de creație și crește nevoia de afecțiune, căci puberul dorește să fie protejat de familie. Totodată, simte și dorința de a oferi afecțiune, apar sentimentele morale, își controlează conștient trăirile, iar relațiile devin mai stabile. Concepțiile despre timp și spațiu încă se dezvoltă, la fel ca și spiritul de observație.

Adolescența se manifestă prin autoreflexie, prin conștiința că individul are o existență proprie, diferită de a celor din jurul său.

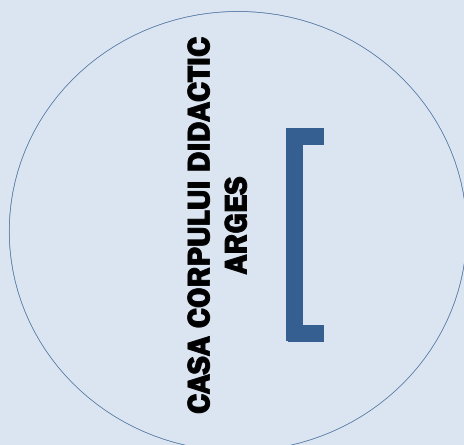
Adolescentul caută să se cunoască și să se autoevalueze în raport cu realizările sale și ale celor din jur. Dezvoltarea psihică a adolescentului este intensă, apare confruntarea dintre comportamentele tipice copilăriei și cele impuse de cadre sociale noi. Apar criterii de originalitate, distracțiile se intelectualizează, intervine spiritul critic și autocritic, capacitatea de a aduce argumente și contraargumente.

O caracteristică a adolescenței este proiectarea idealului în viitor; apare interesul pentru viitoarea profesie, ceea ce-l face pe adolescent să reflecteze asupra vieții sale interioare. O trăsătură specifică adolescentului este impulsul către acțiune, iar acum visarea ia forme conștiente.

Bibliografie

Eliade, M. (2000). *Istoria credințelor și ideilor religioase*, trans. Cezar Baltag, Editura Univers Enciclopedic, București.

*Prof. Mihai Geanina Magdalena
Școala Gimnazială „Traian”, Pitești*

CREAREA UNOR SISTEME DE EDUCAȚIE REZILIENTE

Școala nu este doar un loc pentru educație academică, ci și pentru învățarea abilităților sociale și emoționale, interacțiune și sprijin social.

Pandemia, prin închiderea școlilor, a determinat perturbarea acestor factori, de aceea **BIROUL REGIONAL UNICEF** pune în prim-plan creșterea rezilienței sistemelor de învățământ, sisteme care să fie mai flexibile, complet dedicate TUTUROR copiilor, sisteme care educă printr-o varietate de modalități/metode și tehnologii și care sunt mai bine echipate pentru a face față unor posibile crize, pas care constituie o semnificativă provocare pentru profesori, directori de școli, responsabilii din sistemul de educație și factorii de decizie de la nivel local și național și ar trebui să fie principiul de bază al reconstruirii unui învățământ eficient.

În momente incerte, asigurarea faptului că planurile și strategiile sunt bine înțelese de către părțile interesate, utilizatori și beneficiari deopotrivă, este extrem de importantă. Comunicarea transparentă a procesului de planificare, asigurarea de oportunități reale de implicare a copiilor și comunicarea clară și regulată vor juca un rol esențial pentru asigurarea familiilor cu privire la disponibilitatea școlilor de a-i întâmpina pe elevi, pentru asigurarea forței de muncă, cu privire la faptul că provocările lor sunt înțelese și că vor fi susținuți pentru a le face față și pentru asigurarea copiilor că educația și practicile școlare vor fi îmbunătățite, pentru a-i sprijini în procesul de învățare.

Pe lângă minusurile înregistrate în această perioadă, se poate extrage și un **câștig** din răspunsurile educaționale creative la Pandemie, la nivel de școală, la nivel local și național, prin oportunitățile pentru noi modalități de predare și învățare, noi moduri de comunicare cu copiii și familiile, noi roluri pentru eficientizarea procesului instructiv-educativ.

Conform *Obiectivului de Dezvoltare Durabilă*, UNICEF, cu o experiență lungă și solidă de susținere a guvernelor, privind consolidarea sistemelor de învățământ, s-a angajat să promoveze o educație de calitate, incluzivă și echitabilă pentru fiecare copil. Pentru aceasta a oferit un răspuns cuprinzător acoperind educația timpurie, educația în școală, educația non-formală și adresarea necesităților beneficiarilor finali (copii și părinți), ale educatorilor (cadre didactice și formatori), ale altor angajați din școli (pedagogi, psihologi și directori) și ale factorilor de decizie și responsabililor din domeniul educației.

Răspunsul a fost formulat pe baza:

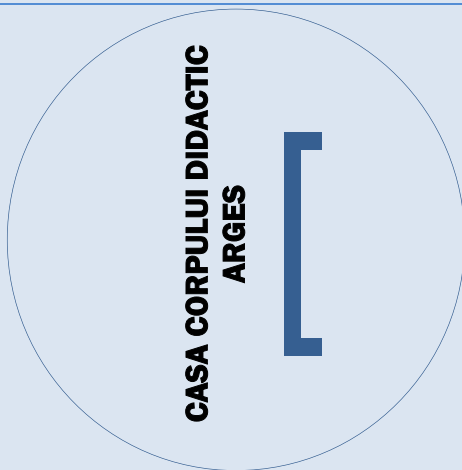
- ✓ **Tehnologiei educației** □ activități, instrumente și soluții necesare pentru a menține contactul între elevi, cadre didactice, școli și părinți, pentru a pune în funcțiune sisteme de învățământ online și pentru a crea medii educaționale digitale pentru elevi și cadre didactice,
- ✓ **Pedagogiei** □ activități și produse legate de predare și învățare, susținerea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, aspecte legate de programă și de evaluare, dezvoltarea materialelor pentru predare și învățare, planificarea, implementarea și evaluarea învățării în toate cadrele (clasă, învățarea la distanță, programa după terminarea orelor de școală etc.),
- ✓ **Politici și administrare** □ activități legate de crearea, monitorizarea și evaluarea mediilor de predare și de învățare, inclusiv reguli și reglementări, dezvoltarea politicilor, planificarea educației, susținerea implementării de reforme, organizarea furnizării și finalizării educației, precum și a parteneriatelor educaționale.

Profităm, astfel, de oportunitatea de **a reconstrui mai bine**.

prof. Drăgănescu Elena-Rosana

prof. Voicu Georgica

Școala Gimnazială „Alexandru Davila” Pitești

SECOND LANGUAGE TEACHING METHODS

“It has been realized that there never was and probably never will be a method for all, and the focus in recent years has been on the development of classroom tasks and activities which are consonant with what we know about second language acquisition, and which are also in keeping with the dynamics of the classroom itself”

Second language teaching methods and their use depend on various factors such as learning styles, learners’ needs, aims, historical and geographical factors and so on. Each was praised and contested, each has advantages and flaws, and yet if their techniques are used wisely and combined, “they can prove very successful “because they all have “obvious strengths”

Here are some of the methods found in the specialized literature – the most often presented and used and also few less known, for comparison:

1. The grammar-translation method (GTM) or “classical method”
2. The direct method
3. The audio-lingual method (ALM) or “army method”
4. Total Physical Response (TPR)
5. Community Language Learning
6. The task-based method (the TBM)
7. Lexical Approach (LA)
8. The natural approach
9. Communicative Language Teaching Approach

The teaching methods themselves are part of two main categories:

- a. Structural methods: Grammar-Translation and Audio-lingual method
- b. Interactive methods: Direct method, Communicative language teaching, Task-based language learning, Language immersion, Silent Way, Total Physical Response, TPR Storytelling, Community language learning, Focal Skills.

Bibliography:

1. David Nunan - Research Methods in Language Learning, Cambridge University Press, 1992
2. Vizental A.-Strategies of Teaching and Testing English as a Foreign Language, Polirom

*prof. Loredana Sima
Școala Gimnazială Nr. 1 Micești*

ASPECTE ALE STILULUI ÎN ROMANUL „ION” DE LIVIU REBREANU

Încă din 1920, când a apărut romanul *Ion*, critica literară a fost unanimă în a recunoaște reușita artistică a lui Liviu Rebreanu, care dădea astfel literaturii o capodoperă. Dar tot de atunci s-a afirmat că Rebreanu este mai ales un arhitect, un observator obiectiv al lumii descrise, și mai puțin un artist al cuvântului, preocupat de expresia frumoasă. De altfel, în numeroase interviuri, profesiuni de credință sau pagini de jurnal, Rebreanu însuși sublinia că n-a urmărit în creația sa exprimarea sensibilă, ornamentată, ci surprinderea adevărului vieții.

Analizând romanul *Ion*, George Călinescu ajunsese la următoarea concluzie: „Fiindcă fraza e lipsită de culoare, deși observarea limbajului ardelenesc e făcută cu foarte multă exactitate, scrisului lui Liviu Rebreanu i s-au refuzat meritele artistice. Totuși le are într-adevăr înțeles. *Ion* e opera unui poet epic [...]”. Aceeași opinie e împărtășită și de către Șerban Cioculescu: „Calitățile constructorului sunt superioare acelorale ale scriitorului, arhitectura apare grandioasă chiar dacă scrisul ne-ar putea dezamăgi prin cenușii său”.

Lectura romanului *Ion* reliefează însă și interesante aspecte ale stilului, înțeles - în accepția dată în filozofia culturii și în teoria artei — astfel: ca mod particular, specific unui creator (scriitor în cazul de față) de a folosi mijloacele de expresie proprii artei sale (aici, cuvintele, figurile de stil) prin care se deosebește de alți

creatori de artă. Cu alte cuvinte, voi urmări în continuare cum descrie Rebreanu lumea satului, natura, relațiile dintre personaje, în ce mod reușește să transmită cititorului concepția sa despre lume prin intermediul acestei opere de ficțiune care este romanul.

Ion este o suită de „monografii” ale existenței cotidiene: desfășurarea unei zile obișnuite, muncile agricole, momentele unei vieți (nașterea, căsătoria, moartea). Toate aceste aspecte sunt luminate și devin semnificative prin destinul personajelor: *Ion*, tragedia omului mistuit de pasiuni contradictorii; *Ana*, destinul ființei lipsite de libertate într-o lume a rânduieților aspre; *Titu Herdelea*, dificila maturizare a tânărului visător; *Zaharia Herdelea*, prăbușirea fragilei siguranțe a celui care caută să supraviețuiască prin compromis; *Laura*, drama banală a convertirii idealului în conformism etc.

Dar dincolo de aceste incontestabile izbânzi în planul construcției și al profunzimii reflectării lumii descrise, *Ion* mai este și un model descris obiectiv, o culme a artei realiste în proză. Originalitatea stilului narației la Liviu Rebreanu poate fi urmărită pe două planuri. Pe de o parte există o anumită atitudine a naratorului față de faptele narate: ceea ce era caracteristic prozei românești din secolul al XIX-lea: comentariile moralizatoare ale vocii naratorului asupra evenimentelor și a caracterului personajelor; anticiparea derulării evenimentelor

de către narator, care știa totul despre personajele sale, întâlnindu-se în paginile lui N. Filimon, I. Slavici, de exemplu, nu mai constituie o trăsătură specifică în proza lui Rebreanu. Autorul romanului Ion povestește cu detașare, cu obiectivitate, fără să-și arate simpatia sau antipatia față de personaje, fără să le califice faptele sau conduita prin „bine” sau „rău”. În paginile lui Ion naratorul este impersonal, foarte aproape de obiectivitatea absolută, lăsând cititorul să judece faptele personajelor. Pe de altă parte, scriitorul își alege anumite cuvinte, figuri de stil pentru transmiterea convingerilor și a sentimentelor sale în fața lumii pe care o înfățișează.

Astfel, încă din primele pagini, chiar din primele paragrafe ale romanului, putem observa predilecția lui Rebreanu pentru detaliul plastic, cu rol în transmiterea ideii, și nu ca podoabă:

Din șoseaua ce vine de la Cârlibaba, întovărășind Someșul când în dreapta, când în stânga, până la Cluj și chiar mai departe, se desprinde un drum alb mai sus de Armadia, trece râul peste podul bătrân de lemn, acoperit cu șindrila mucegăită, spintecă satul Jidovița și aleargă spre Bistrița, unde se pierde în cealaltă șosea națională care coboară din Bucovina prin trecătoarea Bârgăului.

Descrierea, făcută de „un ochi impersonal” este parcă în stilul unei lucrări de topografie. Observăm însă un epitet cu valoare de personificare: (podul) bătrân și o stranie preferință pentru verbe de mișcare, ce presupun de obicei o ființă: întovărășind, spintecă, aleargă, se pierde și, mai departe în text: urcă, înaintează (vesel), ascunzându-se, poposind să dea buzna; toate aceste vorbe se referă la drum. Drumul este prezentat astfel ca un personaj care conduce atenția cititorilor spre lumea romanului. În final, drumul și-a pierdut voioșia și graba de la început, ieșirea din spațiul ficțiunii se face în tonalitatea sumbră dată de evenimentele care s-au succedat:

„șoseaua cotește, apoi se îndoaie, apoi se întinde iar dreaptă ca o panglică cenușie în amurgul răcoros”. Verbele și comparația finală, ca și ultima frază conclusivă a romanului transmit o impresie de duritate, de impasibilitate a desfășurării evenimentelor și a destinelor în raport cu ființele fragile care au evoluat în paginile romanului. Indirect, Rebreanu împărtășește aici o concluzie personală despre viață.

Adecvarea stilistică a regionalismelor se înscrie în atitudinea naratorului, care pictează lumea rurală. În termeni care-i sunt proprii: strâmtorat (despre dealuri), scrântitură (de coline), (strunele) gordunii (gordună „contrabas”), bolbocesc (despre poalele fustelor în horă, „a se învârti, a se ridica”), delniță („sesie”, formă de proprietate a pământului), clenciuri („clanță”, „surcea”, aici expresia a găsi clenciuri „a găsi contraargumente, a contrazice”), uliță, norod, abitir, procler, a ostoi etc. Neologismele însă introduc o notă de detașare, prin care se simte prezența naratorului: brusc, secondează, pasiune, demnitate etc.

Ca și în descrierea drumului și a satului, cu care începe romanul, vom observa și în descrierea câmpului un transfer de trăsături proprii lumii vii (umane) asupra lumii neînsușite, un animism (credința omului primitiv că fenomenele naturii: plante, animale, ape, păduri etc. au suflet) valorificat artistic. Acest animism arhaic este detectat în text în abundența personificărilor.

Iată descrierea câmpului într-o zi de coasă, pasaj prin care autorul intenționează să transmită sentimentul de profundă venerație cu care Ion privește pământul: pământul este aproape divinizat. După ce-și pregătește cu meticulozitate coasa, Ion privește „pământul negru-gălbui (care) părea un obraz mare ras de curând”, pe care căpițele stau „încremenite ici-colo, ca niște mormoloci speriați”. Comparațiile

aparțin naratorului și subliniază o anume participare subiectivă la descriere. Se sugerează forța misterioasă a pământului, înfricoșător prin întindere și mușenie, dar și prin glasul vegetației: „tot pământul [...] părea că respiră și trăiește. Porumbiștile, holdele de grâu și de ovăs, cânepiștile, grădinile, casele, pădurile, toate zumzăiau, şușoteau, fâșâiau, vorbind un grai aspru, înțelegându-se între ele și bucurându-se de lumina ce se aprindea din ce în ce mai biruitoare și roditoare. Glasul pământului pătrundea năvalnic în sufletul flăcăului, ca o chemare, copleșindu-l”.

Lirismul acestei pagini este încă o trăsătură a stilului lui Rebreanu în romanul *Ion*, operă epopeică a existenței țărănești: aici cadrul descris nu mai este un simplu peisaj rural surprins într-o dimineață de vară, ci o panoramă cosmică, crescută parcă din mit. Comparația și personificarea subliniază participarea subiectivă, lirică, a naratorului, care împărtășește emoția personajului: „Se simțea mic și slab, cât un vierme pe care-l calci în picioare, sau ca o frunză pe care vântul o vâltorește cum îi place. Suspina prelung, umilit și înfricoșat în fața uriașului”.

Comparațiile și epitetele — s-a putut constata frecvența lor și din exemplele de mai sus — au rol deosebit în constituirea stilului lui Rebreanu. Prin aceste procedee stilistice, perspectiva strict obiectivă este completată de o atitudine subiectivă a naratorului, care impune astfel o anume viziune asupra lumii: „soarele roșu și somnoros”, „ca o râvnă ispititoare” (munca), „oamenii, ca niște gândaci albi”, „brațele îi atârnav ca niște poveri de plumb”. Asemenea notații subiective, care fac sensibilă aprecierea, se întâlnesc și în detalii asupra personajelor: „Glanetașu, cu niște ochi foarte triști, răspunse jalnic, „ca un câine la ușa bucătăriei, trage cu urechea și Alexandru

Glanetașu”, „făcu Titu, deodată grav, văzându-se parcă inițiat în secretele zeilor” etc.

Departate de a fi un stilist, un scriitor pasionat de expresia fermecătoare, persuasivă, Rebreanu aduce în literatura română, prin romanul *Ion*, stilul concis și adecvat temei tratate. Viziunea asupra lumii pe care o impune romanul, înfățișând „zvârcolirile vieții”, este subliniată de obiectivitatea naratorului, apropiat de ireversibila „vreme [...] nepăsătoare” în perspectiva căreia se încheie textul. Detașarea nu este însă totală, nu este absolută, cum s-a afirmat în general. Există, desigur, un grad foarte mare, foarte apropiat de absolut al obiectivității. De altfel, însuși Rebreanu notează: „obiectivitatea [...] este și ea relativă” (s.n.), „un artist vibrează întotdeauna în fața mizeriei și durerii umane” (s.n.).

Reținem, astfel, ca mărci ale stilului lui Rebreanu preferința pentru regionalisme și termeni populari (alături de care apar și neologisme, în registrul naratorului), epitete și comparații personificatoare (corelate cu animismul de adâncime al lumii descrise, cu mentalitatea și sensibilitatea țărănească).

În spiritul esteticii realiste, Rebreanu creează în planul ficțiunii o lume care imită (mimesis) lumea reală, dar îi conferă în același timp semnificație și valoare. Această operație, de transfigurare și de ordonare artistică, se face prin stil în primul rând, iar stilul — după cum am văzut — este în mare măsură obiectiv, detașat, dar și cu nuanțe subiective, în forme de obicei neevidențiate de critică. Lumea dură, inflexibilă, alienată a romanului *Ion* este perceptibilă cititorului și prin stilul sobru, aparent incolor și rece al scriitorului, care reprezintă primul pas al modernizării romanului românesc în secolul al XX-lea.

prof. Gabriela Isacovici
Școala Gimnazială Traian Pitești

RITUALUL CALOIANULUI ÎN SATUL NEGRAȘI, JUDEȚUL ARGEȘ

Conform DEX, *superstiția* (din fr. *superstition*, lat. *superstitio*) este „o prejudecată care decurge din credința în spirite bune și rele, în farmece și vrăji, în semne prevestitoare, în numere fatidice sau în alte rămășițe ale animismului și ale magiei”, fiind denumită și ca o „practică superstițioasă.” Astfel, numim superstiție credința în ceea ce nu are bază, realitate, asociind-o cu frica. Superstiția apare ca o credință primitivă, bazată pe rămășițe ale magiei și animismului, pe concepții retrograde, neconforme cu nivelul cunoașterii științifice, pe admiterea forței spiritelor bune și rele, a miracolelor, farmecelor, vrăjilor, semnelor prevestitoare, numerelor fatidice etc.

Poporul român a dezvoltat, în timp, credințe și superstiții asociate fiecărui moment esențial al vieții. Astfel, există practici ce se realizează și astăzi, adaptate societății contemporane, pentru naștere (ursitoarele, prima scaldă), căsătorie (udatul cu vadra, împodobirea bradului), moarte (diferite elemente magice pentru împăcarea sufletelor morților cu cei vii, dar mai cu seamă pentru a-i feri pe cei în viață de urmările eventualei transformări în strigoi a defuncțiilor).

În afara obiceiurilor tradiționale legate de ciclul vieții, în lumea satelor românești s-au păstrat numeroase obiceiuri legate de anumite sărbători religioase sau de anumite momente importante din viața comunității sau generate de nevoia implorării naturii în cazuri limită.

Toate aceste obiceiuri se numesc *obiceiuri de peste an* sau *obiceiuri calendaristice* și exprimă concepțiile unei populații sedentare, de agricultori și păstori, cunoscători ai ciclului vegetației, ai unor rituri străvechi și practici agrare transmise din generație în generație.

Dintre toate fenomenele naturale, cel mai important pentru omul care trăiește din munca câmpului este ploaia, căci de curgerea ei la timp depinde agoniseala gospodăriei.

Cele mai multe cosmogonii socotesc apa drept element primordial, substanță de întreținere a universului creat, vitală în existența omului, animalelor și plantelor.¹

Apa este un element simbolic important, deoarece ea este „matricea” tuturor posibilităților de existență și reprezintă întotdeauna partea feminină. În riturile de chemare a ploii ea este esențială, ceremonialul bazându-se pe principiul magic al similitudinii.

Unul dintre ritualurile de invocare a ploii este Caloianul. Conform DEX, numele vine din slavul *kalenŭ* (de lut), datorită materiei prime din care este confecționată păpușa, elementul central al obiceiului.

¹* Informațiile despre desfășurarea obiceiului au fost culese în satul Negrași, în data de 22 mai 2010, de la **Marinică Floarea** (45 de ani), actant.

Cf. Victor, Kernbach, *Miturile esențiale*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978, p. 129.

Caloianul se desfășoară în satul Negrași din Județul Argeș din timpuri străvechi, ocazional, în verile secetoase și are ca actanți o femeie vârstnică ce va modela o păpușă antropomorfă din lut – muma ploii, o ceată/un grup de copii și comunitatea (sătenii).*

Desfășurarea ceremonialului este de rit funerar și ține de câteva secvențe semnificative: modelarea păpușii din humă, strângerea cetii, drumul prin sat, îngroparea caloianului.

În primul rând, într-o zi ce este anunțată comunității din timp, după-amiaza, femeia care cunoaște modul de confecționare a păpușii, se duce la gârla din sat de unde ia lutul necesar. Acasă, ea face din humă o păpușă de 20-30 cm. căreia îi dă trăsături umane (ochi, nas, gură), pe care o îmbracă cu hăinuțe din cârpe și o așază într-o cutie de carton (sicriașul) cu mâinile pe piept, în poziția mortului. Aceași femeie va confecționa o coroniță din flori pe care o va pune peste păpușă.

Odată cu lăsarea înserării, la casa femeii se strâng copiii, aducând cu ei flori și lumânări, deoarece ei sunt cei care vor forma alaiul de tip funerar.

Până să plece prin sat spre împlinirea ritualului, femeia îi învață pe copii versurile ce constituie incantația, versuri pe care unii le cunosc din anii precedenți.

Niciun copil nu are voie să vadă păpușa, cu excepția celui care o va purta prin sat – de obicei o fetiță. Încălcarea regulii duce la eșecul ritualului: lipsa ploii.

Caloianului i se simulează un cortegiu funerar și, în final, o înmormântare. Astfel, drumul caloianului va porni de la capătul satului până la locul întâlnirii inițiale, casa femeii, și va avea ca scop oprirea la toate fântânile întâlnite în cale.

Parcurgerea se va face în timp ce se intonează versurile învățate acasă, înaintea plecării:

*„Muma ploii, muma ploii./Deschide-ți porțițele/ Să curgă ploiițele./ Că de când n-ai mai plouat/
Bolovani s-au uscat,/ Porumbu' s-a ofilit,/ Mărăcinii s-au uscat,/ Pământu' s-a crăpat./ Deschide-ți porțițele/
Să curgă ploiițele./ Hai, ploiiță, hai!”*

Poezia cuprinde invocarea (*Muma ploii, muma ploii*), ce se repetă cu scopul de a câștiga bunăvoința mumei ploii, ea fiind considerată o zeităte ce ține cheile ploilor. Urmează rugămintea-cerere (*Deschide-ți porțițele/ Să curgă ploiițele/ Hai, ploiiță, hai!*) și motivarea cererii prin precizarea consecințelor negative ale lipsei ploii (*Bolovani s-au uscat,/ Porumbu' s-a ofilit,/ Mărăcinii s-au uscat,/ Pământu' s-a crăpat*).

Textul are un caracter practic, legat de nevoile colectivității, cererea fiind mai mult o poruncă decât o rugă. Mesajul este adresat de către performer forței magice, căreia i se cere să acționeze în favoarea colectivității (beneficiarul).²

La fiecare fântână, femeia scoate apă și îi stropește simbolic pe copii, apoi tot alaiul ocolește fântâna de trei ori. Sătenii participă și ei la obicei, așteptând la porți trecerea caloianului și oferind lumânări femeii. Cei care doresc se alătură alaiului și continuă drumul cu acesta.

La ultima fântână, situată cel mai aproape de locul pornirii, se îngroapă muma ploii. Ritualul presupune înmormântarea simbolică a păpușii, pentru a renaște ploaia.

Îngroparea constă în aruncarea păpușii în fântână, cu ochii închiși, de către copilul care a purtat-o, aprinderea lumânărilor și așezarea coroanei de flori lângă fântână. Fiecare revine la casa lui, urmând să se reia obiceiul trei seri consecutiv dacă nu plouă.

Au existat momente în care ploaia s-a pornit chiar în timpul ritualului și se zice că revenirea ei ține mai ales de femeia care inițiază ritualul, de credința ei în acest obicei.

² Cf. Mihai, Pop, Pavel Ruxăndoiu, *Folclor literar românesc*, Editura didactică și pedagogică, București, 1978, pp. 173-174.

Tendențele raționalist-moderniste ale secolului al XXI-lea încearcă să arunce în derizoriu vechile tradiții și obiceiuri populare care stau la baza existenței noastre ca popor, considerându-le superstiții, fără o bază științifică.

Departate de a fi un „osuar” de credințe și practici străvechi, de obiceiuri și ritualuri de mult dispărute, cultura populară românească se înfățișează și astăzi ca o realitate vie și fascinantă, ca un mod de viață.³

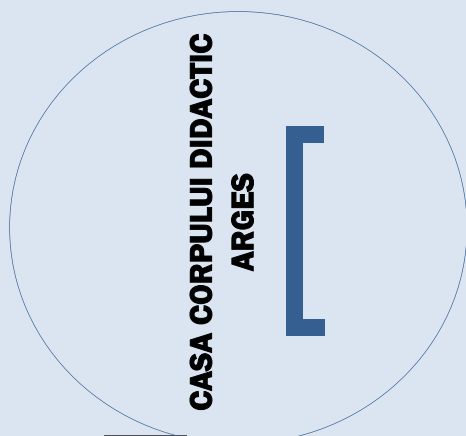
Patrimoniul cultural imaterial necesită cercetare și conservare, căci ne este folositor pentru înțelegerea culturii tradiționale în ansamblul ei, pentru diferențierea de alte civilizații și pentru cunoașterea noastră, ca persoane aparținând unei anumite culturi.

Existența în afara culturii tradiționale duce la inexistență spirituală, la non-identitate națională. Doar cel ce înțelege frumusețea și bogăția culturală națională ajunge la înțelegerea de sine, la cunoaștere și la descoperirea *Frumosului* spiritual.

Bibliografie:

- *Dicționarul explicativ al limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan", Editura Univers Enciclopedic, 1998.
- Constantinescu, Nicolae, Fruntelată, Ioana-Ruxandra, *Folclor. Proiect pentru Învățământul Rural*, Ministerul Educației și Cercetării, București, 2006.
- Kernbach, Victor, *Miturile esențiale*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.
- Pop, Mihai, Ruxăndoiu, Pavel, *Folclor literar românesc*, Editura didactică și pedagogică, București, 1978.

prof. Gheorghe Ionela-Daniela
Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu, Pitești

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI NON-FORMALE

Educația non-formală reprezintă activitate de învățare organizată, sistematică, educativă, desfășurată în afara sistemul formal, menită să faciliteze dezvoltarea abilităților copiilor prin anumite tipuri de cursuri care nu se găsesc în programele învățământului formal.

Ea are un loc important în educația copilului și oferă posibilitatea prin varietatea posibilităților de organizare și petrecere a timpului liber de către elevi. Sute și sute de copii se întâlnesc zilnic, într-o ambianță efervescentă, atractivă, specifică vârstei lor. Sunt apreciate și căutate activitățile unde prind aripi măiestria, curiozitatea și cutezanța, spiritul novator, unde capătă formă visuri și idei.

³ cf. Nicolae Constantinescu, Ioana-Ruxandra Fruntelată, *Folclor. Proiect pentru Învățământul Rural*, Ministerul Educației și Cercetării, București, 2006, p. 6.

De asemenea, toți participanții descoperă beneficiile armonizării, ale muncii în echipă. Timpul liber petrecut în mod plăcut face ca să dispară eventualele presiuni declanșate de restricțiile acestei perioade.

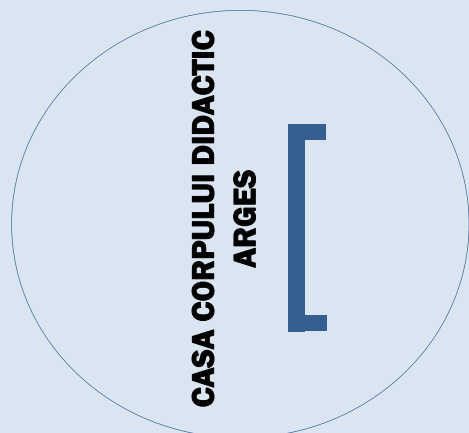
Școala este organizația care învață și produce învățare. Astfel, ca organizație, școala desfășoară și oferă posibilitatea interacțiunii față în față și încearcă să găsească activități de îmbunătățire și dezvoltare a calităților copilului.

Activitățile expuse de către profesori și discuțiile din sălile de curs au loc la un nivel accesibil tuturor, indiferent de vârstă. Toate aceste activități își propun reactualizarea noțiunilor însușite, fixarea cunoștințelor, dezvoltarea creativității, a abilităților motrice, tehnice, artistice, culturale, științifice etc, dar și colaborarea cu membrii familiei, dezvoltarea comunicării. Prin colaborarea cu familia la realizarea activităților propuse, profesorul îi provoacă pe părinți să înțeleagă efortul copiilor, greutatea unor exerciții aparent ușoare, să conștientizeze că elevii au nevoie de susținere permanentă, de afecțiune, de empatie. Activitățile propuse sunt descrise gradual și se adresează copiilor de toate vârstele. Temele se schimbă săptămânal, nu se reiau și se evită monotonia prin provocările noi.

Copiii petrec astfel timpul liber în mod plăcut, util și eficient, părinții, bunicii sau frații fiind părtași ai acestor beneficii.

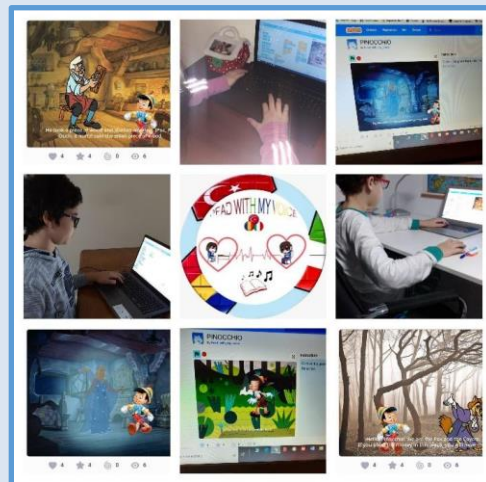
prof. Iordache Narcis

Scoala Gimnaziala „Matei Basarab,, Pitesti

CREȘTEREA RESPONSABILITĂȚII SOCIALE PRIN PROIECTELE ETWINNING

Proiectul eTwinning "Read with my voice" desfășurat în perioada octombrie 2020 - mai 2021, a reunit elevi și profesori din 13 școli din Turcia, România și Italia și și-a propus ca produs final realizarea unei cărți digitale, un audiobook, pentru elevii cu deficiențe de vedere și preșcolarii din școlile și grădinițele partenere, cu scopul de adăuga un pic de culoare mediului psihologic al acestor copii, în timpul pandemiei globale de Covid -19. Situația impusă de restricțiile pandemiei a creat o serie de limitări în procesul de educație pentru aceste categorii de elevi, iar utilizarea audiobook-urile, în special pentru persoanele cu deficiențe de vedere, sperăm că va fi o amintire foarte importantă și de neuitat din viața lor.

Prin implicarea în acest proiect, elevii și profesorii coordonatori au avut posibilitatea să învețe despre importanța responsabilității sociale în comunitatea lor, despre educația pentru valori, despre valorile culturale ale țărilor participante, folosind unelte variate de colaborare online și consolidând competențele de comunicare în limbi străine.

Activitățile desfășurate în proiect au fost deosebit de atractive pentru elevi și profesori, implicând comunicarea în limba engleză, colaborarea în echipe mixte de elevi, utilizarea unei game variate de instrumente web 2.0. Numeroasele întâlniri de tip webinar au contribuit în mod evident la dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză și la realizarea unor activități practice privind utilizarea unor instrumente de colaborare Web 2.0.

Nu în ultimul rând, proiectul a favorizat realizarea unor prietenii solide, atât la nivelul echipei de elevi, cât și a profesorilor coordonatori, fapt care a condus la crearea unui climat prietenos și integrativ pentru proiect. Regulile eSafty și neticheta au fost permanent promovate și exersate în fiecare etapă a proiectului.

Planul de activități structurat pe cele opt luni de activitate a cuprins activități variate, precum: prezentarea proiectului și a fondatorilor, prezentarea elevilor și profesorilor din școlilor participante, a localității din care acestea provin,

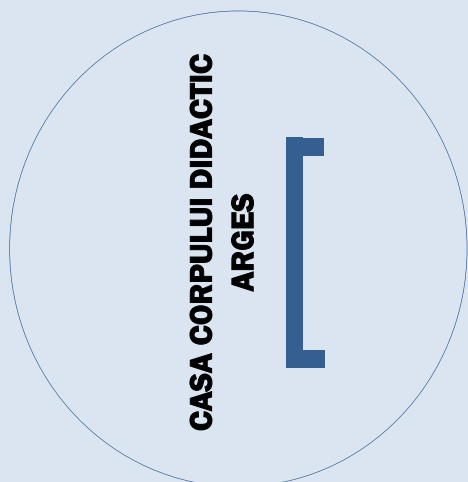
realizarea materialelor de promovare a proiectului (logo, poster, website, pagina de Facebook), desfășurarea unor activități pentru înțelegerea modului cum putem realiza o carte digitală, plecând de la studierea a trei cărți din literatura universală pentru copii: ”Pinocchio”, ”Fabrica de ciocolată a lui Charlie” și ”Din capul meu”, realizarea evaluării activităților de proiect prin intermediul jocurilor Kahoot sau a formularelor digitale Google, celebrarea unor evenimente importante pentru comunitatea eTwinning (9 februarie 2021- Ziua siguranței pe internet, 9 Mai 2021 – Ziua eTwinning), diseminarea activităților proiectului în paginile web ale școlilor partener, pe rețelele sociale, în mass media locală sau internațională.

Produsul final al proiectului, cartea digitală audio în limba engleză, ”The Guardians of the planet”, a fost prezentată la nivelul tuturor școlilor participante în proiect în format letric, dar și digital și de asemenea, a fost adaptată pentru scrierea în alfabetul Braille. Ne-am dorit să trimitem această carte cât mai multor unități școlare din țările partener și tuturor organizațiilor interesate de suportul elevilor cu deficiențe de vedere.

Credem că acest proiect a deschis pentru elevii noștri o fereastră nouă spre cunoaștere a lumii în care trăim în timpul acestei pandemii, iar impactul acestuia asupra lor a fost unul semnificativ, în special, la nivelul conceptului de responsabilitate socială.

prof. Comănescu Elena-Amalia
Școala Gimnazială ”Mircea cel Bătrân” Pitești

EDUCAȚIA - UN MOD DE VIAȚĂ

Educația este cheia care deschide poarta de aur a libertății.

(George Washington Carver)

istoria omenirii a arătat că educația este o componentă esențială a omului ca latură a formării personalității lui.

Educația nu poate fi separată de intelectul și puterea de înțelegere puse de Dumnezeu în om prin cunoaștere. *Frica de Dumnezeu este începutul înțelepciunii.* (Pildele lui Solomon 1, 7) Atributul înțelepciunii dat de Dumnezeu cel ce este originea cunoașterii, este mai mult decât simpla dobândire a cunoașterii. Hristos este modelul de Învățător, Cel care a adunat mulțimile, L-au urmat, Le-a învățat, Le-a tămăduit și vindecat prin Cuvânt. Dacă scoatem pe Dumnezeu din educație, caracterul acestei nobile formări într-o societate este lipsit de umanitate și morală, arătându-se prin căutarea unor sisteme de educație care se dovedesc după o vreme fără o finalitate concretă. *Și de este cineva din voi lipsit de înțelepciune, să o ceară de la Dumnezeu, Cel ce dă tuturor fără deosebire și fără înfruntare; și i se va da.* (Epistola soborniceasca a Sfântului Apostol Iacov 1,5)

Educația religioasă este rădăcina puternică a familiei de unde copilul, după modelul parental, își făurește scara valorilor morale și de comportament față de cei din casă

sau cei apropiați: prețuire, amabilitate, bună-cuviință, franchețe, loialitate, măsură în toate, purtare de grijă. *Evlavia și educația sunt cele două surori gemene. Cine este evlavios este și educat. Cine este educat poate fi și evlavios.* (Calinic Argeșeanul, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului)

Exponentul principal al educației este copilul. Cel dintâi educator este familia care modelează caracterul copiilor, îi responsabilizează pentru a dobândi o educație aleasă și-i inspiră pentru o viață morală în casă și în societate.

Alături de părinți copilul trebuie să descopere lume înconjurătoare de la simpla poveste citită seara înainte de culcare antrenându-l în această activitate pînă la cultivarea spiritului de aventură și lăsându-l să încerce chiar dacă știți ca poate nu o să reușească, căci viața este o provocare în fiecare zi. Părinții sunt cei care făuresc lumea de mâine a copilului lor și sunt răspunzători de comportamentul, gândurile, sentimentele și relațiile cu semenii.

Piatra de temelie a educației este familia tradițională, locul unde creșterea și formarea fizică, emoțională, intelectuală și morală se armonizează cu mediul familial. Astfel, familia

rămâne instituția fundamentală în toate societățile. Ea creează și aduce modele de viață, de comportament, de deprinderi și de obișnuințe. În familie trebuie să se regăsească o atmosferă călduroasă, calmă, afectuoasă pentru ca copilul să se simtă iubit și în siguranță. *Familia este biserica de acasă.* (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Familia ca instituția primară care răspunde nevoilor copilului și sursa simțămintelor emoționale este raportată modificărilor sociale ale vremilor, nu poate să rămână neschimbată, însă structura de organizare a familiei tradiționale, bărbat, femeie, copil, dar și bunici trebuie să rămână aceeași mereu. După părinți, lumea de poveste a copiilor sunt bunicii. Ei reprezintă prietenul cel mai bun, dragoste necondiționată, răbdare nemăsurată, tezaur de povești și întâmplări minunate și cele mai frumoase vacanțe. Relația cu bunici în aria educației are un rol deosebit în comportamentul copiilor de la performanțele școlare, încredere în sine până la respectul și prețuirea familiei. Mulți dintre noi ne aducem aminte și recunoaștem importanța familiei atunci când căutăm momente de liniște și armonie. *Familia este nucleul civilizației.* (Will Durant)

Trecerea de la viața de familie la viața din societate o face instituția școlii care are menirea de a forma personalitatea copiilor și a tinerilor, căci fiecare persoană are ceva specific înăscut ce trebuie doar descoperit și șlefuit, în concordanță cu trebuințele dezvoltării lor sub toate aspectele ancorându-se în aspectele vremii de azi și mai ales de mâine. *Prezența părinților poate transforma cultura școlii.* (S. L. Lightfoot)

Studiul unor materii în cadrul școlii aduc copiilor dorința de a cunoaște și de a aprofunda unul sau mai multe domenii și astfel ei își descoperă și își dezvoltă unele abilități și pasiuni care pot marca cariera profesională. *Nu învățăm pentru școală ,ci pentru viață.* (Seneca)

Școala de mâine ca și unul din pilonii care definesc și conturează viața copilului trebuie să-i transmită după o strategie educațională bine definită un bogat și divers bagaj de cunoștințe și informații, dar în același timp să nu uite că elevul este nu doar însetat de cunoaștere, ci este și om. De aceea el trebuie să fie învățat cum să-și gestioneze emoțiile, bucuriile și eșecurile, stările de stres și confuziile, să-și formeze propriile opinii sau să și le exprime, să-și dezvolte capacitatea de a-și gestiona sau organiza timpul și de a-și selecta informațiile și alte multe stări din diferite momente în care să știe să reacționeze din punct de vedere social sau emoțional. *Cel mai important lucru pe care-l învățăm la școală este faptul că cele mai importante lucruri nu pot fi învățate la școală.* (Haruki Murakami)

În această perioadă total diferită de ceea ce am avut până acum, ne-a arătat mai mult decât oricând că școala și educația trebuie să fie mereu adaptate vremurilor, cu toate că știam acum chiar am și simțit acest lucru. Pe lângă programul de la clasă care este într-un fel limitat copilul trebuie dirijat și sprijinit să participe la activitățile extrașcolare și la proiecte de creație și recreație. Schimbările rapide din știință, utilizarea tehnologiei informatice în educație va revoluționa lumea educației de mâine.

Provocările perioadei în care trăim, dezinteresul pentru școală al elevilor și permanenta transformare a lumii din jurul nostru ne cer să ne reorientăm mereu și să ne restructurăm modul de abordare, în primul rând readaptându-ne noi înșine. Educația este foarte importantă și nu este legată strict de orele din programul zilnic de la școală. Un copil învață și din activitățile extracurriculare, și din participarea la proiecte, și din timpul petrecut alături de părinții săi.

Educația ca și fundament al vieții nu se termină odată cu finalizarea școlii, indiferent de

nivel sau pregătire, ci este un proces continuu, permanent, căci în fiecare zi putem să învățăm ceva de la altcineva. Ea este baza care a ajutat la dezvoltarea percepției despre lume, gândirea și modul de viață, conservarea și modelarea valorilor sociale, morale, dar și spirituale.

Toți suntem răspunzători de educația copiilor noștri care vor construi societatea de

Bibliografie:

- Agabrian, Mircea, *Școala, familia, comunitatea*, Editura Institutul European, 2007
 BERGER, Gaston, *Omul modern și educația sa*, Editura Didactica și Pedagogică, București, 1973
 BIRKH, Ann, HAYWARD, Sheila, *Diferențele individualizate*, Editura Tehnică, București, 1999
 GILLY, Michel, *Elev bun, elev slab*, Editura Didactica și Pedagogică, București, 1973
 GOLU, Mihai, *Dinamica personalității*, Editura Geneze, București, 1993
 ȘINCAI, Eugenia, ALEXANDRU, Gheorghe, *Școala și Familia*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 1993
 VINCENT, Rose, *Cunoașterea copilului*, Editura Didactica și Pedagogică, București, 1972

prof. Elena Iliana

Școala Gimnazială Nr. 1 Valea Danului

FINANȚAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR DIN ROMÂNIA

Acest articol își propune să facă o scurtă analiză a finanțării sistemului educațional românesc având în vedere importanța politicilor din acest sector de activitate și să sublinieze câteva direcții pentru a găsi cel mai eficient mod de a sprijini realizarea obiectivelor de echitate prin mecanismele de finanțare școlară.

Se recomandă ca autoritățile să se asigure că: rolurile și responsabilitățile din sistemele de finanțare descentralizate sunt corect organizate; există o alocare stabilă și previzibilă a fondurilor publice către școală; modelele de management oferă responsabilitate și transparență în cheltuirea banului public; evaluarea și monitorizarea sunt efectuate periodic și riguros astfel încât resursele disponibile să fie utilizate în mod eficient și echitabil.

Politici de finanțare a școlii

Finanțarea unităților de învățământ preuniversitar provine în mare parte din bugetele publice. Politica de finanțare a educației este orientată spre îmbunătățirea calității sistemelor școlare și

reducerea inechității între diferite regiuni, mai bogate sau mai sărace. Conform legislației (Legea 1, 2011), un minim de 6% din PIB ar trebui alocat anual pentru finanțarea educației, din bugetul public. Acesta este un obiectiv pe care niciun guvern nu l-a putut atinge până acum.

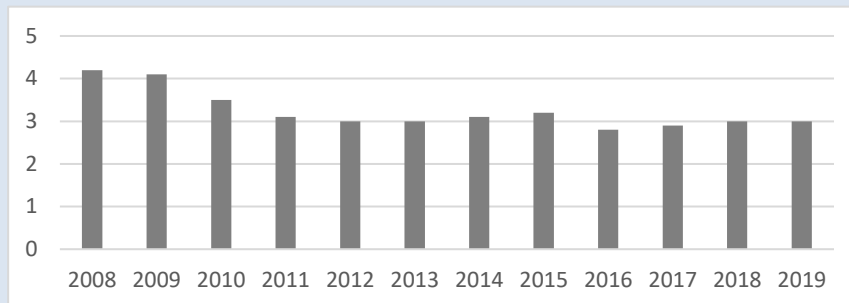

Figura nr. 1: Cheltuielile cu educația ca % din PIB

Sursa: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Finanțarea școlilor

Sistemele școlare se caracterizează printr-o guvernare pe mai multe niveluri și au 3 modalități de finanțare: de bază (guvernul central), complementar (administrația locală) și suplimentar (fonduri atrase de școli).

Sistemul de finanțare se bazează pe o formulă în care resursele financiare urmează elevului. Alocarea bugetară ia în considerare costul standard per elev, numărul de elevi din unitatea de învățământ, precum și factorii de corecție în funcție de dezavantajele regionale, învățarea limbilor minoritare și alți factori.

Cheltuielile publice pentru educație au crescut anual, dar școlile întâmpină dificultăți, unele dintre ele deoarece bugetul nu este suficient pentru a acoperi costurile, altele pentru că nu pot cheltui toți banii pe care îi au din cauza limitelor finanțării de bază.

Distribuirea finanțării școlilor

Finanțarea de bază este asigurată din bugetul central ca sume deduse din PIB și este distribuită școlilor după cum urmează:

* Prin bugetul de stat de către Inspectoratele Școlare Județene/ al Municipiului București pentru costurile salariale;

* Prin bugetul local prin unități administrative și teritoriale pentru costurile materiale și de servicii.

Finanțarea complementară este asigurată și distribuită din bugetul local pentru:

- Investiții, reparații capitale;
- Alte costuri decât costurile curente de întreținere.

Finanțarea suplimentară este acordată de unitățile administrative și teritoriale pe baza propriei metodologii.

De asemenea, școlile pot atrage fonduri prin donații, sponsorizări, proiecte cu finanțare europeană sau alte metode prevăzute de lege.

Planificarea utilizării finanțării școlare

Planificarea anuală a bugetului poate fi asigurată pentru finanțarea de bază cunoscând utilizarea criteriilor obiective (cum ar fi numărul de studenți înscriși și zona geografică). Pentru bugetul complementar este asigurat de școli și aprobat de autoritățile locale. Fiecare entitate își poate stabili propriile priorități și decide, prin gestionarea sa, distribuirea cheltuielilor curente.

O dificultate întâmpinată ar putea fi necunoașterea sau neputința managementului școlar de a gestiona resursele alocate în mod responsabil.

Descentralizarea responsabilităților de gestionare a resurselor este cheia succesului bugetar, dar necesită o bună cunoaștere a managementului pentru conducerea școlilor și o participare activă a tuturor părților interesate, a factorilor politici și instituții pentru a consolida sistemul de învățământ.

Evaluarea utilizării finanțării școlare

Sistemele de evaluare sunt limitate în informațiile pe care le pot oferi. În timp ce datele financiare pot fi verificate pe platforme specializate și periodic prin management și control intern, management individual al performanței, audit extern, performanța sistemului educațional este dificil de cuantificat. Consiliile de administrație ale școlilor, de obicei formate din profesori, reprezentanți ai părinților și ai comunității locale, pot juca un rol cheie în monitorizarea utilizării bugetului la nivelul școlii și în promovarea transparenței la nivelul decizional.

Concluzie

În linii mari, finanțarea sistemului de învățământ românesc se aliniază recomandărilor făcute de OECD cu privire la formula standard a costurilor. Autoritățile trebuie să îmbunătățească:

- Alocarea resurselor financiare pentru copiii cu nevoi educaționale speciale;
- Legislația privind finanțarea complementară care nu este suficient de clară;
- Regândirea posibilelor cheltuieli efectuate din finanțarea de bază;
- Responsabilizarea, inclusiv printr-o remunerație corespunzătoare, a factorilor decizionali în managementul financiar al unităților de învățământ;
- Alocarea bugetară pentru investiții și cheltuieli materiale având în vedere că, în prezent, costurile cu salariile reprezintă aproximativ 90% din bugetul școlii, pe când cele cu bunuri și servicii aproximativ 10%;
- Ajustarea diferențelor structurale în costurile operaționale, cum ar fi dimensionarea corectă a claselor.

Referințe bibliografice:

OECD Reviews of School Resources (2017) *The Funding of School Education: Connecting Resources and Learning*, OECD Publishing, Paris

Tușa, A., Voinia, C.S. and Dumitrașcu, D.D. (2012) *Education Funding Education in E.U.*, Annals of the “Constantin Brâncuși” University of Târgu-Jiu, Târgu-Jiu.

Tyner, A. (2020) *The Relationship Between School Funding and Student Outcomes*. Getting the Most Bang from the Education Buck, Teachers College Press, New York.

[Online], Available: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/early-childhood-and-school-education-funding-64_en [28 Iul 2021]

*administrator financiar Anda Teodorescu
Grădinița cu program Prelungit Aripă Deschisă, Pitești
contabil șef Ionuț Teodorescu
Școala Gimnazială Traian, Pitești*

PARTICULARITĂȚILE BIOMOTRICE AL ELEVILOR DIN CLASELE V –VI

Creșterea și dezvoltarea elevilor reprezintă o problemă biologică de mare importanță teoretică și practică. Literatura de specialitate ne prezintă numeroase date, printre cele importante fiind cele legate de fenomenul de accelerare a creșterii, de fondul ereditar, de rolul condițiilor de mediu, sociale, în dezvoltarea elevilor. O problemă care nu poate fi neglijată de profesorul de educație fizică este caracterul particular al biologiei vârstei de creștere. Din datele existente în momentul de față putem trage următoarea concluzie:

dezvoltarea și creșterea elevilor nu se face uniform, ci pe parcursul dezvoltării apar perioade de accelerare și de încetinire a creșterii datorate fie condițiilor de viață, fie particularităților individuale.

La sfârșitul perioadei de creștere, elevul ajunge la o maturizare somato-vegetativă și psihică. Datorită dezvoltării neuniforme a elevilor, perioada de creștere o împărțim în mai multe etape, fiecare etapă având elementele ei definitorii.

Datorită faptului că perioadele vârstei fiziologice nu corespund celei cronologice și nici etapelor de școlarizare, vom prezenta periodizarea biologică și vom menționa în secundar etapele de școlarizare și vârstele cronologice.

Aceste perioade sunt:

- a. Etapa antepubertară (10-12 ani, clasele V-VI);**
- b. Etapa pubertară (13-14 ani, clasele VII-VIII);**
- c. Etapa postpubertară (14-18 ani, clasele VIII-IX).**

Trebuie subliniat faptul că studierea sau cunoașterea particularităților pe grupe de vârstă este o îndatorire obligatorie a profesorilor de educație fizică, deoarece numai în acest fel instruirea își poate atinge scopul final propus. Necunoașterea sau ignorarea acestor particularități conduce la instruirea elevilor după schemele de pregătire folosite la fotbalistii adulți, ceea ce aduce un mare prejudiciu în privința sănătății elevilor. S-a afirmat de nenumărate ori și repetăm și noi cu această ocazie: **„elevul nu este un adult în miniatură.”** El are o serie de particularități morfologice și funcționale, datorită organismului în creștere și dezvoltare, lucru de care trebuie să se țină seama. Unii autori identifică noțiunea de „pubertate” cu cea de adolescență (Luttke, Gilbert, Hutinel și Lesne). După părerea altor autori există o deosebire netă între pubertate și adolescență.

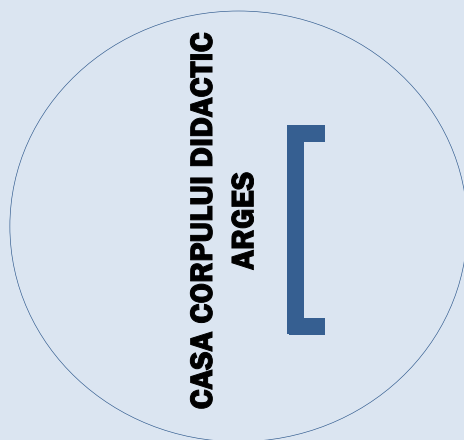
Spre deosebire de adolescență, care este o fază de liniștire și stabilitate, determinând și desăvârșind opera pubertății, pubertatea este o fază de zburcuc și schimbări. Este stadiul cu cele mai intense transformări și modificări, perioada caracterizată printr-o „accelerare a creșterii fiziologice și

somatice” (J. Piaget, B. Inhelder, 1970). Este, de fapt, ultima „acelerație” a creșterii biologice ce se manifestă cu pregnanță. Acest fapt poate modifica sau chiar răsturna proporțiile corpului. Acum se produce începerea maturizării glandelor sexuale. Toate acestea își vor pune amprenta asupra întregii dezvoltări anatomo-fiziologice și psihice ale puberilor. Nu rezistă la efort îndelungat, obolesc repede, sunt predispuși tot timpul surmenajului fizic.

Bibliografie

1. Epuran, M. (1993) - Psihologia sportivă. București, Ed. U.R. Științe și Arte
2. Ionescu, I., Dinu, C. (1982) - Fotbal - concepția de joc. București, Ed. Sport.-Turism
3. Dragnea, A. și Mate-Teodorescu, S. (2002) - Teoria sportului. București, Ed. Fest

prof. Ștefan Florin Iancu
Casa Corpului Didactic Teleorman

LA BANDE DESSINÉE DANS LA CLASSE

DE FLE - studiu de specialitate

La BD est parmi les plus vivants et les plus motivants documents authentiques, offrant de nombreux avantages. Elle fonctionne à partir d’un langage propre et participe au même titre que d’autres supports à des ouvertures culturelles variées telles que la littérature, le cinéma, etc. Par principe, elle possède la faculté d’aborder et d’utiliser tous les genres narratifs (romans, conte, humour, science fiction, etc.) avec une grande variété de moyens: couleurs, noir et blanc, photos, collages, images numériques. La bande dessinée apporte, à travers l’image et le texte, différents types d’informations, de manière simultanée et successive.

L’utilité vient des multiples possibilités de l’usage de la BD en classe comme matériel complémentaire au cadre de l’apprentissage des différentes compétences en lien avec des situations de communication qui permettent une approche pratique aussi bien que théorique du français langue étrangère. Les méthodes communicatives ont fait grand cas des documents authentiques, par rapport aux méthodes structuro-behavoristes, qui avaient l’habitude de fabriquer les leurs. Par principe, un document authentique n’a pas été prévu à l’origine pour enseigner la langue à des étrangers. On regroupe donc sous cette même appellation les textes littéraires, les conseils de sécurité affichés dans l’ascenseur, les chansons à la mode, le plans d’une ville, un ticket de caisse d’un magasin, enfin tout ce qui peut conduire à une communication plus vraisemblable en langue-cible et à une familiarisation plus directe avec la culture-cible. Les dessins, les reproductions de tableaux, les affiches, les photos et les bandes dessinées remplissent souvent, en classe de FLE, une fonction d’illustration pour « faciliter la compréhension des textes oraux et écrits, pour introduire ou revoir le vocabulaire, mais ils se prêtent à bien d’autres exploitations qui font appel à la créativité des apprenants » (Defays, 2003: 264).

Quelles sont les compétences à développer?

La BD constitue un excellent outil pédagogique:

- pour faciliter et développer l'expression orale:

- raconter
- expliquer
- discuter
- débattre
- synthétiser
- s'exprimer spontanément
- poser des questions
- donner son avis
- justifier son choix
- réagir dans des situations données

- pour faciliter et développer l'expression écrite:

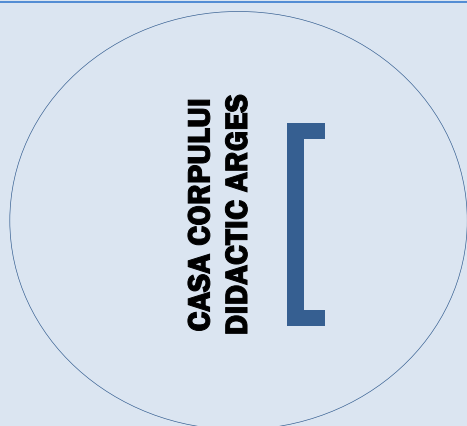
- jongler avec les mots
- réviser et enrichir son vocabulaire
- exploiter des structures grammaticales
- employer les connecteurs
- passer du discours direct en discours indirect
- employer correctement les temps verbaux dans les subordonnées
- construire des phrases interrogatives et exclamatives
- savoir combiner les diverses modalités d'expression.

La bande dessinée éducative intègre à la fois des notions propres à la bande dessinée et d'autres propres à l'apprentissage. La bande dessinée a d'abord été décrite et examinée dans son ensemble en misant sur sa fonction communicative. L'apprentissage a par la suite été introduit en portant une attention particulière sur les préférences de lecture. Il est important de rappeler que les compétences en ce qui a trait aux habiletés en lectures ont démontré être primordiales dans la réussite scolaire.

L'école même est une situation d'apprentissage pour chacun, y compris pour les adultes en général et les enseignants en particulier. Chaque enfant – élève – n'est pas un récipient vide qu'il faut remplir de bonnes choses ou de bonnes compétences. Il est avant tout une personne complète, originale, riche de capacités et *enseignant en puissance*. Chaque situation de classe, de groupe, chaque difficulté rencontrée permet à un trésor de montrer une de ses facettes, et aux pairs ainsi qu'à l'enseignant d'apprendre tantôt une nouvelle technique, tantôt une piste détournée mais néanmoins intéressante, parfois encore une donnée inconnue. Être en classe, c'est apprendre ... et l'enseignant est dans la même classe que l'élève.

*prof. Ciobanu Nicoleta
Școala Gimnazială Galeșu, Brăduleț, Argeș*

LA PRODUCTION ORALE

L'expression orale, rebaptisée production orale dans les textes du CECRL, est une compétence que les apprenants doivent progressivement acquérir, qui consiste à s'exprimer dans les situations de communication les plus diverses, en français. Les objectifs de l'expression orale ne sont pas restrictifs, ceux-ci se résument en la production d'énoncés à l'oral dans toute situation communicative et la capacité des apprenants d'établir des relations sociales. Il s'agit d'une compétence qui demande à surmonter des problèmes liés à la prononciation, à l'intonation et au rythme, mais aussi des problèmes liés à la compréhension (en situation interactive), à la grammaire de l'oral.

Les premiers mots dans une langue étrangère sortent confusément de la bouche des apprenants, et cela se résume souvent à des sons, auxquels il va donner une signification incertaine.

Les étapes de l'approche graduelle de l'oral:

L'apprenant reproduira des sonorités entendues de mieux en mieux, de mémoire. Puis, il s'intéresse au passage de l'oral vers l'écrit par l'établissement de la relation entre phonème/graphème ce qui peut l'aider dans les deux compétences de production, et notamment dans l'organisation des phrases. Ensuite, l'élève produira des énoncés dont le sens devra correspondre à la situation dans laquelle il est amené à parler. On le fera utiliser le « je » simulé et le « je » authentique dans des simulations initiales, sous forme de jeux de rôle puis dans des situations de plus en plus complexes, pour faire le passage à l'expression du « vrai je » dans les échanges à l'intérieur du groupe classe; c'est ainsi que se développent des savoir-faire au niveau linguistique (lexical, syntaxique et phonologique), au niveau socioculturel et discursif, qui formeront la compétence d'expression orale.

La démarche

On relie l'expression orale aux dialogues déjà exploités dans la compréhension orale, parce que l'objectif sera de les aider à utiliser de nouveau les structures déjà acquises. On peut aussi développer l'imagination et la créativité des apprenants. Le dialogue entre l'enseignant et l'apprenant sous forme de questions/réponses est limité. Il est important de développer entre les élèves des dialogues en contexte. On préfère la disposition des tables en U et on a besoin d'un aménagement d'un espace libre, espace scénique, destinés aux simulations. L'enseignant joue le rôle de l'animateur, absent de la conversation, mais attentif aux problèmes communicatifs et linguistiques des élèves auxquels il interviendra ultérieurement.

De la sorte, l'expression orale impliquera un « je » de l'apprenant plus personnel. D'activités de simulations initiales, sous forme de jeux de rôles, dans lesquels les apprenants revêtent l'identité de personnages fictifs, on fera le passage à l'expression de l'opinion dans laquelle la personnalité de l'apprenant sera de plus en plus impliquée sous forme d'exposé ou de débat. La simulation devient de mieux en mieux adaptée pour travailler les différents objectifs de la formation. La situation proposée aux apprenants sera de plus en plus complexe, ils doivent réutiliser les connaissances antérieures. Les énoncés doivent être concrets, réels

qui peuvent produire des personnages représentés sur des images fixes, dans une situation de communication précise. Dans les actes de parole «saluer ou se présenter», qui se trouvent au début de l'apprentissage, les images proposent des situations de communication réelles (au restaurant, chez le médecin, dans un métro, à l'école...) où les personnages sont en train de se saluer ou de se présenter.

L'apprenant doit répondre à des questions de situations de communication: Qui parle? À qui? Quand? Où? Qu'est-ce qu'ils font?. En respectant la situation de communication, l'apprenant se place dans la peau du personnage et crée les énoncés possibles. Il va utiliser le « je » d'un autre, donc on ne parle pas de son propre «je». Le « je » simulé permettra à l'apprenant de s'exprimer, toujours au nom d'un autre. Dans une situation de simulation, l'apprenant choisira d'être, durant quelques minutes, quelqu'un d'autre. Dans ce cas, il s'agit

de son imagination, de sa créativité. L'importance dans la simulation, c'est qu'elle rend tout son pouvoir d'expressivité au corps. Finalement, il ne faut pas oublier que l'apprenant pourra aussi intégrer le non verbal dans ce genre de communication comme dans la vie.

Exemples d'activités de production orale

Les canevas. Le canevas est une sorte de guide pour les apprenants qu'ils vont suivre afin de les aider dans leur travail de production à l'oral. Il s'agit d'activités de production orale qui sont courantes, celles-ci étant employées notamment avec des niveaux débutants ou faux débutants.

La démarche que l'on propose est simple. Les canevas que vous proposerez doivent être en relation avec les dialogues que vous avez exploités en compréhension orale, pour permettre aux apprenants de réutiliser les structures et le lexique pratiqués en classe. Le travail revient à leur faire élaborer des micro-conversations au début (2 ou 3 répliques), en réutilisant certaines structures. Les étapes de ce type d'activité: -explication de la tâche demandée, -préparation des conversations, -dramatisation des micro-conversations produites par les apprenants.

Les jeux de rôle consiste en l'animation de scènes, réalisées par deux ou trois apprenants, qui vont créer des personnages plus spontanés, sans documentation ni préparation particulières. En ce qui concerne les jeux de rôle, il est préférable de partir de situations de vie courante, c'est une forme d'expression orale improvisée.

Les étapes de ce genre d'activité: -exposé de la situation et explication de la tâche demandée, -distributions de rôles, -temps de réflexion individuelle, -le jeu de rôle proprement-dit, -discussion avec la classe sur la manière dans laquelle le jeu s'est déroulé.

Les débats et les exposés sont des formes d'expression orale pour des apprenants qui ont un niveau avancé. Il s'agit de la capacité de soutenir une opinion personnelle argumentée, d'une façon cohérente et structurée, devant les autres, sous forme d'un dialogue (le débat) ou d'un monologue (l'exposé).

prof. Marinescu Marinela
Școala Gimnazială „Traian”/Colegiul Național „Al. Odobescu”-Pitești

LIMBA ȘI LIMBAJUL - Studiu de specialitate

Limba este un sistem de semne, simboluri și reguli gramaticale, instrumentul de bază al comunicării interumane. Comunicarea prin intermediul limbii materne se desfășoară în cadrul limbajului. Conform Wikipedia, o limbă reprezintă „un sistem abstract, complex, de comunicare verbală între oameni. Limba mai poate fi și un sistem imaginar de comunicare verbală între ființe extraterestre inteligente, tot imagine. În afară de forma orală (limba vorbită, exprimată cu ajutorul vocii), bazată pe articularea de sunete, limbile actuale au în general și o formă grafică, limba scrisă. La baza oricărei limbi se află cuvântul ca unitate elementară de transmitere a unui înțeles.”

„Limbajul este o formă de activitate specific umană care constă în folosirea limbii în procesul de comunicare și de gândire. Pentru a-și împărtăși experiența dobândită, pentru a-și coordona acțiunile desfășurate în comun, oamenii sunt nevoiți să comunice între ei, prin intermediul limbii. Limba este principalul mijloc de comunicare între membrii unei colectivități. Fără a realiza un schimb de idei cu ajutorul limbii, oamenii n-ar putea organiza munca în comun, nici viața societății n-ar fi cu putință.”

„Copilul își însușește din cea mai fragedă vârstă limba maternă, limbă în care vorbesc adulții din jurul său. Pe baza ei se asigură comunicarea copilului cu adulții, prin intermediul ei copiii dobândesc cunoștințe și își împărtășesc experiența și gândurile sau dorințele lor. Totodată, însușirea limbii materne, a acestui mijloc de comunicare între oameni, permite lărgirea orizontului de cunoștințe al copiilor, atât pe baza experienței personale cât și pe baza asimilării experienței sociale. Deci, însușirea limbii materne se face treptat, în strânsă legătură cu activitatea desfășurată de copil, cu procesul de cunoaștere a mediului înconjurător în contactul permanent cu adulții.”

Limba, care joacă un rol atât de important în viața societății și a indivizilor, este un proces al dezvoltării istorice. Ea este o creație a întregului popor și se schimbă, evoluează în același timp cu dezvoltarea poporului respectiv. Fiecare se naște cu capacitatea potențială de a vorbi, însă copilul, omul, nu inventează limbajul și nu poate alege limba pe care o învață. Aceasta este dependent de interacțiunea cu adulții, de comunicarea verbală a copilului cu cei din jur.

Un rol important în dezvoltarea limbajului, a capacității intelectuale ale școlărilor și în sporirea spiritului lor de cooperare, îl au climatul afectiv de stimulare a curiozității, de trezire a interesului, de mobilizare a copilului în actul cititului, sau alegerea diversificată a situațiilor de comunicare orală sau scrisă. Între capacitatea de comunicare verbală și evoluția personalității copilului de vârstă școlară există o legătură strânsă. Cu cât nu și-a format un limbaj pe care să-l folosească activ, cu atât atitudinea copilului de a interacționa sau de a participa la activitățile școlare are de suferit. Copilul refuză să se exprime, se izolează, este timid, iritat, își pierde interesul față de acțiunile desfășurate de ceilalți. Apar dificultăți în a se integra în colectivitate și societate. Climatul afectiv, creativ, antrenant, de siguranță și de colaborare între profesor- elev- părinte, precum și activitățile variate de dezvoltare a limbajului și a comunicării orale pot preîntâmpina insuccesul în formarea capacităților de comunicare verbală.

Bibliografie

1. Piaget, J., Inhelder B., Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
2. Roșca Al., Chircev A., Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
3. [https://ro.wikipedia.org/wiki/Limbă_\(comunicare\)](https://ro.wikipedia.org/wiki/Limbă_(comunicare))

*prof. Lupașcu Ionela,
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”, Curtea de Argeș*

ASPECTE METODICE PRIVIND DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII PSIHOMOTRICE A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

Cuvinte cheie: **capacitate psiho-motrică, investigație, optimizare, strategie, mijloace psihomotrice, sisteme de actionare, capacitate psihomotrică.**

Abstract: Influența educației fizice se manifestă în relație cu cea exercitată de educația morală, estetică, intelectuală. Astfel, prin activitatea de educație fizică se exercită o serie de influențe specifice, dar și unele cu caracter mai general, care vizează realizarea unor obiective educaționale generale. „Capacitatea motrică, noțiune specifică domeniului medico-biologic, reprezintă „totalitatea însușirilor de ordin motric, morfologic și funcțional înnăscute și dobândite, printr-o activitate fizică, care permite individului să efectueze exerciții și eforturi variate ca structură și dozare”, în timp ce capacitatea psihomotrică „presupune participarea diferitelor procese și funcții psihice care asigură atât receptarea informațiilor, cât și execuția actului de răspuns motric, (Rață, G., Rață, C-tin, B., (2006), Aptitudinile în activitatea motrică, Editura, EduSoft, Bacău, pag. 13 -17.) ”. „Psihomotricitatea este definită, în general, ca: Ansamblu de funcții motrice considerate sub unghiul relațiilor sale ca activitatea cerebrală, în particular cu psihismul.” / Ardelean, T. (2006). Problematika psihomotricității normale este parte a psihologiei dezvoltării copilului, care vizează în succesiune și interacțiune „dezvoltarea psihomotorie, intelectuală, socio-afectivă” notă definitorie după: - Tourrette, C., Guidetti, M. În (1998). „Psihicul și motricul nu sunt două categorii distincte supuse, unul gândirii și celălalt mecanismelor fizice și fiziologice, ci dimpotrivă, sunt expresia bipolară a unui singur proces, acela al adaptării eficiente, suple la condițiile externe”.

Motivația alegerii temei - Cunoașterea și aprecierea justă a potențialului motric al copiilor de vârstă școlară poate fi făcut numai prin măsurarea capacității de efort fizic al copilului, exprimată prin performanțele lui motrice, dar întotdeauna raportate la valorile antropometrice care influențează într-o măsură importantă nivelul lor, cea ce impune o cunoaștere temeinică a posibilităților de care dispune organismul uman la această vârstă a școlarului. de măsurare), a nivelului de dezvoltare și creștere a copiilor într-o anumită perioadă

Scopul, obiectivele, sarcinile cercetării - Analiza resurselor curriculare specifice predării educației fizice la ciclul primar în vederea realizării depline a finalităților educaționale și a indentificării unor noi strategii de optimizare capacității psihomotrice la elevii din ciclul primar. Proiectarea conținuturilor educației fizice la ciclul primar într-o viziune interdisciplinară, printr-un sistem complex de acționare cu mijloace și materiale specific utilizabile în cadrul lecției de educație fizică, dar și indentificarea unor noi strategii de acționare într-un mod optim în concordanță nivelul actual de dezvoltare fizică și psihică a elevilor din ciclul primar.

Scopul cercetării preliminare generează următoarele obiective concrete:

1. Identificarea teoretică a concordanței dintre conținutul modelelor actuale de proiectare și caracteristicile modelelor propuse de noi, propunerea unor noi strategii de proiectare curriculară la nivelul predării Educației Fizice în ciclul primar cu aplicativitate practică;
2. Analiza și indentificarea proiectării interdisciplinare a conținutului disciplinei Educație Fizică în viziunea noilor perspective ale Educației;

3. Stabilirea unui set de concluzii furnizoare de idei, bazat pe caracteristicile capacității psihomotrice sistematizate prin acționarea asupra **motricității generale și psihomotricității, prin mijloace psihomotrice, adaptate procesului de desfășurare a orelor de educație fizică și sport la nivelul ciclului primar.**

Sarcinile cercetării experimentale preliminare:

1. Identificarea conceptului strategii didactice utilizabile în cadrul predării educației fizice în ciclul primar;
2. Analiza strategiilor de acționare în vigoare la nivelul predării educației fizice în ciclul primar;
3. Identificarea unor strategii de optimizare a capacității psihomotrice, în cadrul predării orei de Educație Fizică la ciclul primar, în scopul planificării, aplicării în practică, experimentării și confirmării ipotezelor cercetării experimentale preliminare.

Ipotezele cercetării experimentale

1. Considerăm că dacă vom proiecta și realiza conținuturile educației fizice la nivelul ciclului primar din perspectiva complexă a capacității psihomotrice, atunci vom determina creșterea identificarea parametrilor de acționare asupra disponibilitățile corespunzătoare atât a laturii motrice cât și a celei psihomotrice.

2. Din perspectiva strategiei de acționare asupra optimizării capacității psihomotrice, credem că vom îmbunătăți procesul calitativ de dezvoltare al celor două complexe de parametri, motrici și psihomotrici, doar dacă vom elabora sisteme tematice de acționare cu un conținut predominant de mijloace psihomotrice adaptate procesului și prevăzute cu obiective operaționale măsurabile și observabile (calitatea procesului didactic).

Metodele de cercetare: metoda studiului literaturii de specialitate; metoda observației; metoda chestionarului; metoda măsurătorilor - probele și testele de control utilizate pentru identificarea valorilor indicatorilor motricității generale și a nivelului parametrilor psihomotricității; testarea aptitudinilor de psihomotricitate a elevilor din ciclul primar: Testul nr. 1. - Capacitatea de concentrare (testul Bourdon); Testul nr. 2. - Capacitatea vizuală (testul Lalume); Testul nr. 3. - Coordonarea generală (testul Matorin); Testul nr. 4. - Echilibrul vestibular (testul Romberg); Metoda statistico-matematică și metoda reprezentării grafice.

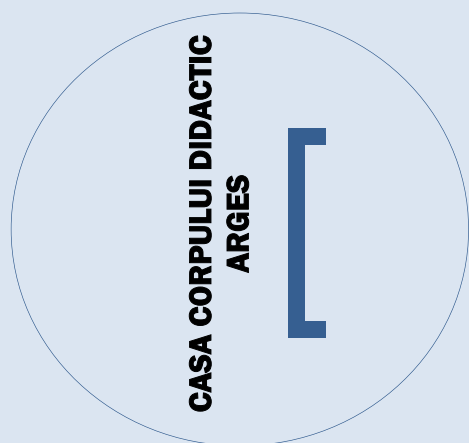
Rezultatele obținute ca urmare a aplicării instrumentelor de evaluare preconizate - În cazul probelor *evoluția rezultatelor la clasa a IV-a la testarea inițială*, remarcă în ceea ce privește analiza comparativă prin testul t a celor două grupe investigate (martor-experiment), că nici una din cele **patru probe** care alcătuiesc *profilul psihomotricității*, nu se diferențiază semnificativ din punct de vedere statistic.

	T. Bourdon	T. Lalume	T. Matorin	T. Romberg		T. Bourdon	T. Lalume	T. Matorin	T. Romberg
t critic	2.01	2.01	2.01	2.01	t critic	2.01	2.01	2.01	2.01
t calculat	1.08	0,428	0,839	0.682	t calculat	2,08	2,43	1.53	2,14
p	0.283	0.670	0.405	0.498	p	0.04	0.01	0.131	0.03
P > 0.05 Statistic, rezultatele celor două testări nu diferă semnificativ. Se accepta ipoteza nulă.									
P <= 0.05. Statistic, rezultatele celor două testări diferă semnificativ. Se respinge ipoteza nula									

Conținutul de aplicare al mijloacelor psihomotrice, specific adaptate procesului didactic corespunzător desfășurării orelor de educație fizică și sport din ciclul primar, aduce un aport favorabil, prin prisma aplicării în lecții a unui număr variabil de materiale și accesorii, dar mai mult decât atât, se pune accent pe înmagazinarea deprinderilor motrice specifice diferitelor ramuri de sport în condiții cât mai variate.

Bibliografie:

1. Ardelean, T. (2006), Psihomotricitatea în cadrul motricității umane, Sesiunea internațională de comunicări științifice, A.N.E.F.S., București. p. 48
2. Dragnea, A., Bota, A; (1999), Teoria activităților motrice, Ed. Didactică și Pedagogică, R. A, București Pag. 44.- 48.
3. Rață, G., (2004) *Didactica educației fizice*, Ed. Alma Mater, Bacău
4. Rață, G., Constantinescu, E., (2002), *Didactica predării educației fizice și sportului*, Ed. Alma prof. Nicoleta Bibireață – Școala Gimnazială Mircea cel Bătrân, Pitești
prof. înv. primar Nicolae Elena Ramona – Școala Gimnazială Mircea cel Bătrân, Pitești

STRATEGII PRIVIND OPTIMIZAREA CAPACITĂȚII PSIHOMOTRICE LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR

Cuvinte cheie: acționare, ciclul primar, capacitate psiho-motrică, optimizare, strategie, mijloace psihomotrice.

Abstract: Educația fizică, ca o componentă a educației generale, contribuie la dezvoltarea și perfecționarea copilului în planul motricității; stimularea activității intelectuale și a unor procese afective; dezvoltarea unor relații de grup; **dinamizarea unor procese psihice**; formarea unor deprinderi și calități în procesul muncii; perfecționarea organelor, funcțiilor, aparatelor organismului; perfecționarea unor note particulare care apar în activitatea unor organe, aparate procese, ca efect al practicării exercițiului fizic: simțul mingii, simțul ritmului, al alunecării, vedere periferică, gândire tactică, memorie motrică, senzații kinestezice etc.;

„Psihomotricitatea este definită, în general, ca: Ansamblu de funcții motrice considerate sub unghiul relațiilor sale ca activitatea cerebrală ,în particular cu psihismul.“ / Ardelean,T. (2006). Problematika psihomotricității normale este parte a psihologiei dezvoltării copilului, care vizează în succesiune și interacțiune „dezvoltarea psihomotorie, intelectuală, socio-afectivă” notă definitorie după: - Tourette, C., Guidetti, M. în (1998). „Psihicul și motricul nu sunt două categorii distincte supuse, unul gândirii și celălalt mecanismelor fizice și fiziologice, ci dimpotrivă, sunt expresia bipolară a unui singur proces, acela al adaptării eficiente, suple la condițiile externe”- Dragnea, A., Bota, A. în (1999). Strategia didactică condiționează calitatea procesului de instruire. Ea oferă o bază de trecere de la concepție la acțiune.

Motivația alegerii temei: *Considerăm că este esențial să se pună bazele amprentei practice în ceea ce privește îmbunătățirea capacității psihomotrice, atât pe direcția mijloacelor motricității generale și specifice unor probe și ramuri de sport, cât și a psihomotricității prin mijloace specifice adaptate procesului didactic.*

Scop, obiective și sarcini asociate obiectivelor - Proiectarea conținuturilor educației fizice la ciclul primar într-o viziune a structurii capacității psihomotrice, care să aibă impact pozitiv asupra celor două laturi componente, motricitate generală și psihomotricitate, printr-un sistem complex de acționare cu mijloace și materiale specific utilizabile în cadrul lecției de educație fizică, dar și identificarea unor noi strategii de

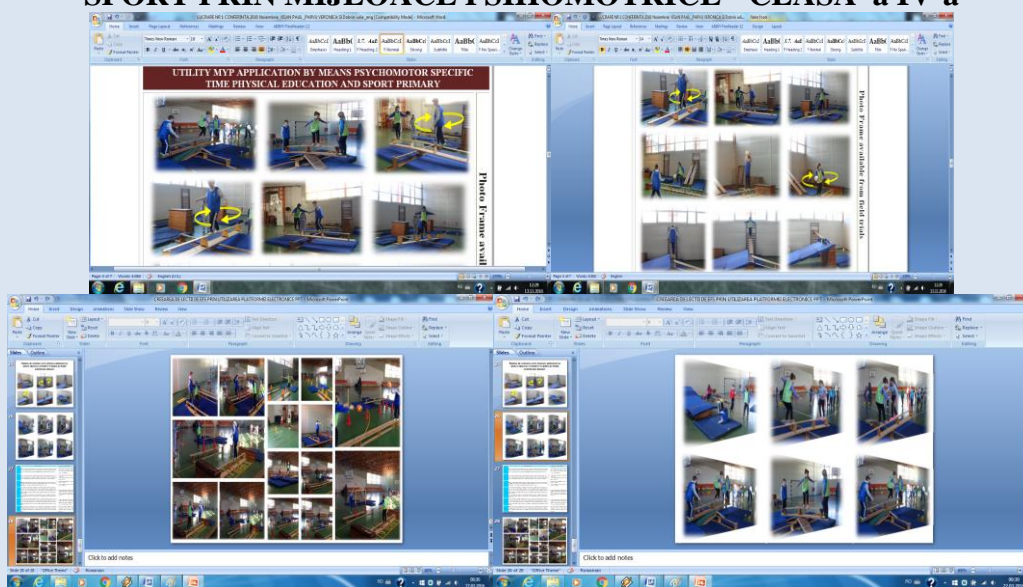
acționare într-un mod optim în concordanță cu nivelul actual de dezvoltare fizică și psihică a elevilor din ciclul primar. Chestionarea și analiza ideilor emise de specialiștii domeniului cu privire la sistematizarea și utilizarea mijloace psihomotrice în orele de educație fizică și sport din ciclul primar, experimentarea în practică în proces preliminar a unităților tematice de învățare concepute de noi, identificarea parametrilor capacității psihomotrice prin teste și probe de control, corespunzătoare atât laturii motricității generale cât psihomotricității.

Ipotezele cercetării experimentale:

1. Considerăm că dacă vom proiecta și realiza conținuturile educației fizice la nivelul ciclului primar din perspectiva complexă a capacității psihomotrice, atunci vom determina creșterea identificarea parametrilor de acționare asupra disponibilității corespunzătoare atât a laturii motrice cât și a celei psihomotrice.

2. Din perspectiva strategiei de acționare asupra optimizării capacității psihomotrice, credem că vom îmbunătăți procesul calitativ de dezvoltare al celor două complexe de parametri, motrici și psihomotrici, doar dacă vom elabora sisteme tematice de acționare cu un conținut predominant de mijloace psihomotrice adaptate procesului și prevăzute cu obiective operaționale măsurabile și observabile (calitatea procesului didactic).

Cadru imagistic nr. 1. SISTEME DE ACȚIONARE SPECIFICE OREI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT PRIN MIJLOACE PSIHOMOTRICE- CLASA a IV-a

Concluzii:

În urma interpretării datelor din punct de vedere statistic, emise prin desfășurarea experimentului preliminar, considerăm că prin aplicarea unităților tematice de învățare, realizate cu un conținut specific de sisteme de acționare psihomotrice, sistematizate și implementate în jocuri dinamice, ștafete și parcursuri aplicative, aplicate în cadrul orelor de educație fizică și sport la nivelul ciclului primar, clasele a III-a și a IV-a, generează noi perspective de realizare a obiectivelor operaționale;

În concluzie, interpretările specifice domeniului nostru de activitate, din punct de vedere statistic, emise din experimentului preliminar, putem confirma că prin aplicarea unităților tematice de învățare, **realizate cu un conținut specific de sisteme de acționare psihomotrice, concepute pe substratul de bază al unităților clasice**, aplicate în cadrul orelor de educație fizică și sport la nivelul ciclului primar, clasele a III-a și a IV-a, conduc procesul didactic de specialitate spre un impact calitativ și eficient de optimizare al capacității psihomotrice.

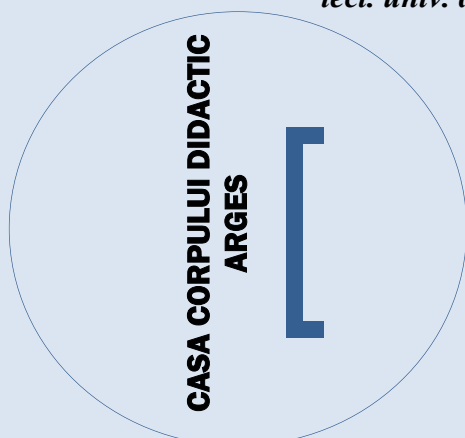
Implicit această strategie de aplicare a unităților tematice de acționare realizate de noi cu un conținut procentual predominant de mijloace psihomotrice cumulate cu cele recomandate și regăsite la nivel național în programa școlară de educație fizică și sport, vor conduce și la optimizarea realizării obiectivelor educației

fizice școlare la nivelul ciclului primar într-un mod eficient, calitativ și persistent, ce se reflecta asupra populației școlare în scop pozitiv, la schimbarea nivelului de studiu, primar gimnazial.

Bibliografie:

1. Ardelean, T. (2006), Psihomotricitatea în cadrul motricității umane, Sesiunea internațională de comunicări științifice, A.N.E.F.S., București. p. 48
2. Colibaba, E.D, (2007), Praxiologie și proiectarea curriculară în educație fizică și sport, Ed. Universitaria, Craiova;
3. Cojanu Florin in (2009), in his, Study of rethinking the structure on the project used for teaching the lesson of physical education, Magazine No. 3., Vol. 24, September - Journal of Physical Education and Sport - University of Pitești. Vol. 24, e – ISSN: 2066-2483, p – ISSN: 1582-8131
4. Schneider, H., (2004). Koordinativen psychomotorischen - Schulung der koordinativen und psychomotorischen, Fähigkeiten – Wie kann man die „Kopplungsfähigkeit“; www.edu.ro / www.didactic.ro / www.sistemeducationalefs.ro

prof. dr. Veronica Vișan – Școala Gimnazială Mircea cel Bătrân, Pitești
lect. univ. dr. Paul Vișan – Universitatea din Pitești / Departamentul SEFI/EFS

RELAȚIILE INTERPERSONALE ȘI ROLUL LOR ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

Omul este o ființă socială, care nu poate trăi singur, izolat de ceilalți oameni. Dimpotrivă, el stabilește relații cu cei din jurul său. Relațiile sociale sunt din cele mai variate, începând cu relația de simpatie dintre două persoane și până la relațiile obiective specifice unei societăți. Între toate relațiile sociale, un rol deosebit îl ocupă relațiile interpersonale, legături psihologice, conștiente și directe între oameni.

Caracterul psihologic al relației sugerează că avem de-a face cu două surse psihice (două persoane), ambele

înzestrate cu toate însușirile specifice. Caracterul conștient al legăturii arată că pentru a intra în relații interpersonale, oamenii trebuie să fie conștienți de existența celorlalți, de însușirile și necesitățile specifice acestora. Caracterul direct indică necesitatea prezenței în același loc și moment a celor doi parteneri, realizându-se un minim contact perceptiv între ei.

Personalitatea umană se dezvoltă printr-o serie de stadii succesive, având o multiplă determinare: bio-psiho-socio-culturală care se reflectă în mod semnificativ în ceea ce numim particularități de vârstă. Pentru educatorul școlar este important de cunoscut toate aceste aspecte pentru argumentul că principala misiune a școlii este “formarea și dezvoltarea personalității umane”.

Relațiile interpersonale reprezintă un fundament pentru structurarea personalității, personalitatea fiind și rezultat al interrelațiilor, și creatoare de interrelații. Personalitatea este “ecoul” și, în același timp, “oglindă” a influențelor sociale, ea se formează și se manifestă numai în societatea umană. Ereditatea specific umană este o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru umanizare. Umanizarea se face prin socializare.

Socializarea este procesul de adaptare la viața socială. Ea se produce în relațiile cu ceilalți (în familie, grădiniță, școală, grupuri). Prin socializare, se obține aptitudinea de a trăi în societate, adică sociabilitatea, prin care înțelegem înclinația individului spre cultivarea relațiilor sociale. Ea este o nevoie fundamentală a omului; este vorba despre satisfacerea trebuințelor individului prin realizarea unei relații cu altul, în felul acesta viața sa psihică obținând satisfacție și echilibru.

Nevoia de a relaționa cu alții are următoarele trei aspecte:

1. Nevoia de incluziune ce apare încă la copilul mic și se manifestă prin nevoia de comunicare și de contact, nevoia de a fi îngrijit, frica de a fi neglijat. Dacă în copilărie nu se satisface această trebuință, copilul devine frustrat, ceea ce are efecte negative în personalitatea adultului.
2. Trebuința de control. În funcție de particularitățile sale fizice individuale, omul simte nevoia să-și exercite puterea față de alții, ori să fie protejat de alții.
3. Nevoia de afecțiune. Aceasta implică reciprocitatea. În conduita interpersonală, aceste nevoi se pot manifesta la nivel moderat, în exces, sau în deficit. Excesul se manifestă

Bibliografie

1. MILCU, M. Psihologia relațiilor interpersonale: Competiție și conflict. Iași: Polirom, 2005. 226 p.
2. ZLATE, M. Psihologie, Eul și personalitatea. București: Trei, 2004. 274 p.
3. SALAVASTRU, D. Psihologia educației. Iași: Polirom, 2004. 288 p.
4. DUMITRIU, Gh. Comunicare și învățare. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998.

astfel: la nevoia de incluziune- persoana suportă greu singurătatea; la nevoia de control- sunt persoane care vor să domine; la trebuința de afecțiune- persoana are nevoie exagerată de afecțiune și intimitate. Deficitul se manifestă astfel: persoane cu dificultăți de integrare, persoane care au mereu nevoie de directive, persoane nereceptive la tandrețe.

Sociabilitatea evoluează de la forme sincretice de manifestare în copilărie până la sfârșitul preșcolarității, spre forme diferențiate și personale în adolescență, până la fixarea ei în roluri și statute ale persoanei adulte. În relațiile interpersonale este firesc să apară dezacorduri, interese opuse. Disonanțele acționează diferit în relațiile predominant de cooperare față de relațiile predominant de competiție.

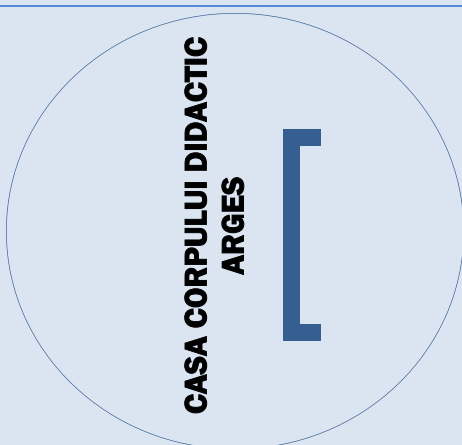
Comunicarea în relațiile de cooperare este deschisă, onestă, fiecare este interesat să informeze și să fie informat de celălalt, se manifestă încredere, receptivitate față de cerințele și sugestiile celuilalt; privesc dezacordul și interesele conflictuale ca fiind o problemă comună care se poate rezolva în mod deschis, recunoscând nevoile celeilalte părți aflate în dispută.

În relațiile de competiție este lipsă de comunicare, se comunică informații false, sau comunicarea prudentă, încărcată de suspiciune și indiferență față de nevoile celuilalt.

Psihologii consideră că relațiile interpersonale se află în strânsă legătură cu fericirea, cu sănătatea fizică și mentală. Relațiile sunt foarte importante pentru oricare din activitățile noastre zilnice și pot fi și o sursă de tensiune psihică și de nefericire atunci când sunt conflictuale. Spre deosebire de alte relații interpersonale (de exemplu cele de rudenie) prietenia este voluntară - se bazează pe acordul ambilor parteneri. Ea apare de obicei numai dacă indivizii trăiesc unul în proximitatea altuia (proximitatea este o condiție a atracției interpersonale, iar prietenia are la bază atracția interpersonală). Adaptând această problematică la interesele de ordin școlar, aceasta ar însemna să vezi/să cunoști elevul în relațiile lui cu ceilalți, știut fiind că, prin realizarea sarcinilor școlare în grup, copiii/tinerii își dezvoltă o serie de trăsături de personalitate importante pentru integrarea lor într-o colectivitate sau în comunitatea umană.

Cunoașterea acestor manifestări de către educatorul școlar capătă o și mai mare semnificație prin faptul că, împărțind elevii în grupuri pentru a lucra în colaborare/cooperare, el ar putea influența modul de configurare a grupului astfel încât, din această întâlnire, câștigul fiecărei persoane, dar și al grupului să fie maxim. Pe de altă parte, dacă educatorul școlar știe să identifice anumite dificultăți de relaționare cu care se confruntă unii elevi îi poate ajuta să intre în cea mai potrivită sferă de relații interpersonale astfel încât, cu timpul, ei să poată depăși aceste probleme.

*prof. Monica Măcăneață
Școala Gimnazială „Tudor Arghezi” Pitești*

PARTICULARITĂȚI ALE COMUNICĂRII DIDACTICE - STUDIU

Potrivit Dicționarului de pedagogie (Cristea, 1998), comunicarea didactică poate fi considerată “un principiu axiomatic al activității de educație, care presupune un mesaj educațional elaborat de subiectul educației (profesor), capabil să provoace reacția formativă a obiectului educației (școlar), evaluabilă în termeni de conexiune inversă externă și internă”.

Comunicarea, atât cea didactică, cât și cea de la nivelul societății, rămâne o problemă deschisă pentru cercetare în privința posibilităților de realizare a unei comunicări integrale, o comunicare în care pierderea de informații să fie minimă, obținându-se o satisfacție pentru ambii interlocutori și în care ceea ce se receptează să coincidă într-o măsură semnificativă cu input-ul de la capătul de emiter.

În acest sens, în comunicarea didactică trebuie să fim și expresivi, în același timp, prin claritate și concizie facilitând atât transferul, cât și înțelegerea mesajului transmis; informațiile transmise trebuie adaptate scopului, obiectivelor pedagogice și nivelului intelectual al elevilor.

În comunicarea didactică, prezentarea și exprimarea cunoștințelor îmbracă forme diferențiate, în funcție de auditoriul cărui îi sunt destinate și de aceea, se poate spune că limbajul didactic are un destinatar precis definit, variabil după nivelul, interesul, formele de utilizare viitoare a celor comunicate.

Determinantă rămâne caracteristica formativă a comunicării didactice, profesorul exercitându-și influența, simultan, asupra conținuturilor și asupra elevului.

În acest context, se evidențiază raportul dintre limbajele verbal, paraverbal și nonverbal, utilizate de profesori în corelație cu obiectivele instruirii și cu partenerii elevi. Stilul profesorului definește predominanța verbal-nonverbal, prin atitudinile personale care demonstrează ceea ce crede, dar și ceea ce așteaptă de la elevi, ceea ce respinge și ceea ce acceptă în dialogul educațional.

Nonverbalul și paraverbalul exprimă atitudini și formează comportamente, sugerează reacții, în funcție de situațiile de comunicare, de interlocutori, de posibilitățile și experiențele acestora.

Unii profesori consideră că prin abuz verbal țin sub control clasa. Un mesaj este mai credibil și suportă înțelegere mai profundă atunci când, în transmiterea lui, suportul verbal și nonverbal se îmbină eficient.

Unele cercetări includ în aria nonverbalului și oferirea de daruri. De Vito sugerează că părinții care oferă cărți copiilor pot să le ceară acestora să fie mai studioși (Pânișoară, 2015).

Clasa de elevi și colectivitatea școlară, în general, este un mediu de comunicare prilejuit de sarcina comună și de relațiile interindividuale ale membrilor. O comunicare deschisă, fără restricții, fără formalism și ritualuri inutile, mărește încrederea membrilor în virtuțile grupului școlar.

În școală se regăsesc bariere de comunicare, cum ar fi distorsiunile sau inexistența unui repertoriu comun între profesor și elev, care duc deseori la perturbarea comunicării. Supraîncărcarea informațională care pune elevul în fața unei abundențe extreme de informații, poate duce la dezvoltarea unui refuz față de activitatea respectivă, la confuzii, epuizare fizică și intelectuală.

Blocarea comunicării, prin relații reci, birocratice și alte manifestări psihocomportamentale din partea unor cadre didactice, face să scadă randamentul acesteia și implicit, pe cel școlar.

Funcționând normal, pe principiul feed-back-ului, procesul de comunicare facilitează realizarea sarcinii, asigură coeziunea grupului, valorizează pe fiecare membru, acționând ca factor de omogenizare. Dacă, prin

comportamentul său, profesorul se face “acceptat” de elevi, se creează condiții ca grupul școlar (clasa) să devină receptiv și deschis colaborării.

Folosind un limbaj inteligibil și adecvat, bazat pe o comunicare expresivă și convingătoare, cadrul didactic va încerca să transfere conținutul predat în mod atractiv, nuanțat, apelând la întregul arsenal metodic și logistic de care dispune, depășind simplul și plictisitorul monolog, printr-o expunere elevată și argumentată care va schimba conformismul în participare și activism.

Prin intermediul feed-back-ului, influențarea devine bilaterală, pentru că așa cum spunea Leon Bloy, nu se știe “cine dă și cine primește”.

Astfel, cadrele didactice trebuie să învețe deopotrivă cu elevii și în unele cazuri, chiar de la aceștia. În acest mod, profesorul și elevii trebuie să se influențeze unul pe altul, dialogul devenind mai viu și mai nuanțat, în funcție de așteptările ambilor termeni ai relației implicate în activitatea didactică și nu în mod unilateral.

Prin intermediul comunicării didactice, profesorii și elevii pot să se conformeze normelor școlare sau pot să-și păstreze independența; pot să cedeze presiunilor sociale, cerințelor educative, să le accepte și să se supună acestora.

Comunicarea didactică nu este numai o activitate ce pune în relație cadrul didactic și elevul pentru realizarea unor obiective comune, este și un proces psihosocial de influențare, prin limbaje specifice, a atitudinilor, comportamentelor, convingerilor, a componentelor motivațional-afective și volitive.

Putem concluziona că a comunica eficient și expresiv cu ceilalți și cu sine presupune:

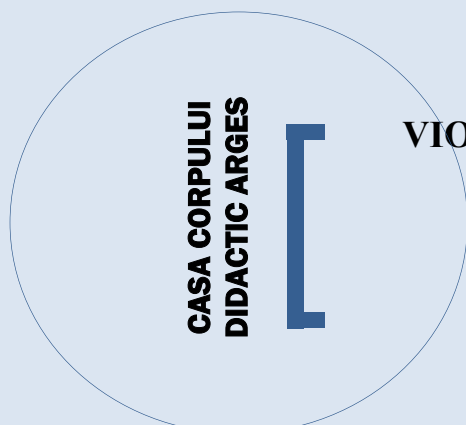
- Să informezi inteligibil și să facilitezi înțelegerea mesajului transmis;
- Să dezvolți gândirea, afectivitatea, motivația, voința și personalitatea elevilor;
- Să sesizezi și să conștientizezi reacțiile, atitudinile și manifestările comportamentale ale celor cu care comunic;
- Să convingi pe cei cu care comunic.

Orice cadru didactic trebuie să fie conștient de responsabilitatea față de cuvântul rostit, într-o societate în care totul se petrece sub semnul rapidității, în care greșelile de exprimare sunt considerate fără importanță și în care nimeni nu răspunde pentru ce a spus, în care nimeni nu așteaptă răspuns la intervenția sa într-o conversație.

Bibliografie:

1. Cristea, S. (1998), *Dicționar de termeni pedagogici*, București: Editura Didactică și Pedagogică;
2. Pânișoară, I. O. (2015), *Comunicarea eficientă*, Iași: Editura Polirom.

prof. Preda Adriana
Școala Gimnazială “Constantin Brâncoveanu” Ștefănești

VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR- PREVENIRE ȘI COMBATERE

„A învăța că în viață mai ușor se poate învinge ura cu dragostea, minciuna cu adevărul și violența cu abnegația ar trebui să fie un element fundamental în educația oricărui copil!” (Mahatma Gandhi)

În sistemul educațional libertatea individuală este greșit înțeleasă atât de către elevi cât și de către profesori și

părinți și nu a avut ca efect micșorarea gradului de violență în școală, ci dimpotrivă pe fondul acestei libertăți greșit înțeleasă și exprimată, școala poate reprezenta o sursă a unor forme de violență.

Dacă anterior violența școlară nu se manifesta decât ocazional, între elevi sau dinspre cadrul didactic spre elev, acum remarcăm o

violență sporită de la an la an atât între elevi cât nu rareori dinspre elevi spre cadrele didactice.

Pentru a putea preîntâmpina și dezarma un comportament violent în școală trebuie mai întâi să clarificăm și să înțelegem conceptul de violență, să aflăm cauzele acesteia și în final să fie concepute măsurile de combatere și prevenire.

Spre deosebire de agresivitate -care reprezintă potențialitatea ce permite dirijarea acțiunii și ține de gândire și analiza fiind intrinsecă-, violența este acțiunea în sine, dezorganizarea brutală a personalității sau colectivității și afectează atât individul cât și mediul în care acesta se manifestă. Violența nu este ereditară, dar este contagioasă....

Astfel întâlnim mai multe tipuri de violență în mediul școlar:

- Violența fizică, concretizată prin lovirea persoanelor, vătămarea fizică a acestora, deposedarea prin forță de bunuri, etc;

- Violența economică(materială) ce se răsfânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului școlar, și a bunurilor altor persoane;

- Violența psihică ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată, și se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare;

Printre cauzele care determină comportamentul violent în rândul școlărilor, (multiple și greu de combătut) putem argumenta următoarele:

- Încă de la vârsta prescolară unii copii sunt martori ai violenței domestice (fizice, psihice) și fiind la vârsta la care își aleg și imită modelul de comportament, copilul își va însuși inconștient actele de violență ale adulților, le va reproduce în interacțiunea cu grădinița, grupul de prieteni sau școala, fiind convins că aceste atitudini sunt corecte și firești;

- Deseori, din dorința de a fi populari, de a avea ceea ce familia nu le oferă sau pur și simplu de a se răzbuna pe colegii cu performanțe în diverse domenii, elevii apelează la teroare, deoarece nu cunosc pedepsele legale la care pot fi supuși. Tot în ciclul gimnazial se formează/dezvoltă dorința copilului de a se evidenția; nereușind performanțe la învățătură, elevul va încerca să devină lider prin orice alte metode, apelând sau instigând la violență;

- Provenind din medii sociale diferite, în clasele primare școlarii vor avea tendința de a-i exclude pe cei minoritari, cauzând astfel forme de violență;

- Un alt factor de risc în devierea comportamentului copilului spre violență îl constituie Mass-Media, prin prezentarea realității ca pe un fapt banal, indiferent de gravitatea faptelor expuse și mai ales fără a accentua consecințele acestor violențe asupra celor ce le-au provocat. Mass-Media expune acte de violență (atât în programele pentru copii cât și în filme sau știri) în mare parte fără să stigmatizeze aceste acte, fără a sublinia caracterul imoral al agresiunilor.

- O mare parte din vină o are aici și familia care permite contactul copilului cu televizorul, neexplicându-i ceea ce este etic și ceea ce constituie o abatere gravă de la normele sociale și civice. Neimplicarea familiei în dezvoltarea capacității de a discerne moralul de imoral, legalul de ilegal, are ca urmare însușirea de către copil a unor comportamente inadecvate vârstei și deseori negative. La rândul său, ajuns adult copilul va repeta greșeala părinților.

- În apariția fenomenului violenței școlare nu sunt de neglijat managementul defectuos al clasei, deficiențele de comunicare între cadrele didactice și elevi, neadaptarea practicilor educaționale la o populație școlară în continuă schimbare.

Aflat în colectivitate, elevul își va organiza jocul și activitatea având ca suport violența văzută și va fi influențat de aceasta.

Aceste comportamente se vor manifesta în societate cu predilecție în școală, deoarece colectivul este mai numeros (spre deosebire de grupul de joacă), vârstele sunt relativ apropiate și apare dorința copilului de a deveni (ca în familie) centrul atenției.

Sub eticheta violenței școlare se află o diversitate de forme de conduită: confruntarea verbală, poreclirea, tachinarea, ironizarea, imitarea în scop denigrator, refuzul de a colabora și de a cere ajutor, bruscarea, lovirea cu diverse obiecte, pălmuirea, împingerea, vătămarea corporală.

Prevenire și combatere:

- Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu

elevii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic

va reuși prevenirea/stoparea/îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur. Școlii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferența dintre moral și imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.

- Rolul dirigintei este acela de a omogeniza colectivul, de a-i determina să-și respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul povestioarelor, prin acordarea de sarcini pe echipe. Școlarii trebuie învățați ce înseamnă a trăi în societate: a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, și a te supune deciziei majorității, a-și controla pornirile violente.
- La nivelul clasei este indicată elaborarea unui regulament intern. Elevii sunt cei ce negociază regulile, și stabilesc sancțiunile în cazul abaterilor. Trebuie stabilite reguli simple

Bibliografie:

- Institutul de Științe ale Educației, UNICEF, „Violența în școală”, București, 2005;
- Ferreol, Gilles, Adrian, Neculau, Violenta. Aspecte psihosociale, Iași, Editura Polirom, 2003

*prof. Ursu Florica
Școala Gimnazială „Traian ” Pitești*

ce pot fi lesne înțelese și respectate.

- În condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvate în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic, se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și psihologul școlii, medicul, reprezentanți ai poliției, pompierilor, primăriei).

Această echipă ar putea preveni și combate acte de violență prin prezentarea faptelor și explicarea urmărilor acestora.

- O altă metodă de prevenire și combatere a violenței este elaborarea R.O.I., aducerea acestuia la cunoștință atât elevilor cât și părinților și respectarea sa strictă. La înscrierea copilului în școală, parintele trebuie să semneze că este în acord deplin cu regulile școlii, reguli ce se pot stabili de la scăderea notei la purtare până la exmatricularea definitivă a elevului în cazul constatării unor fapte de violență ce ar periclita siguranța celorlalți.

- La nivelul școlii se pot înființa grupuri de dezbateri în care să se pună în discuție dificultățile muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor. Situațiile problemă expuse, de unul sau mai mulți profesori să fie dezbătute în cadrul grupului.

- Înființarea în cadrul școlii a unui centru de consultanță cu părinții și elevii unde să se poată depista, mediatiza, și dezbate acte de violență școlară.

- Ca măsură de constatare a gradului de violență în școală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video. Astfel se pot monitoriza accesul în incinta școlii, comportamentul copiilor în pauze, perturbarea activităților cadrelor didactice de către alte persoane. Dacă din punct de vedere psihic prezența camerelor video în incinta școlii descurajează manifestările violente prevenind astfel încălcarea regulamentului de ordine interioară, din punct de vedere practic înregistrările oferă dovezi incontestabile ale faptelor comise și ajută la luarea unor măsuri imediate, nepermițând agravarea conflictelor.

- Pentru a evita evoluția și perpetuarea violenței în mediul școlar, este necesar ca I.S.J să aibă o bună colaborare cu Mass-Media (C.N.A) și să semnaleze părinților impactul pe care vizualizarea emisiunilor necorespunzătoare vârstei îl are asupra copilului, căci sprijinul familiei este hotărâtor.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare implică a ține cont de toți factorii (temperamentali, sociali, familiari) care pot determina comportamentul violent al copilului. Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ci și în situația în care sursele se află în exteriorul granițelor școlii.

PROFILUL DE FORMARE AL ABSOLVENTULUI DIN PERSPECTIVA DISCIPLINEI RELIGIE

În ultimii ani au avut loc schimbări importante la nivel european în ceea ce privește valorile sociale și culturale. Principiul interculturalității își lasă amprenta din ce în ce mai mult în toate domeniile de activitate și de aceea, religia, ca și disciplină de studiu, are un rol hotărâtor în promovarea acestor valori. Este important ca fiecare copil să poată beneficia de toate avantajele unei educații de calitate și astfel, îndrumați cu iubire și grijă, să-și poată dezvolta la maxim capacitățile individuale spre a le folosi cât mai eficient în slujba binelui.

Educația din țara noastră are la bază aceste valori europene, iar noul curriculum național elaborat de specialiștii din domeniu se raportează la profilul de formare al absolventului, profil ce urmărește dezvoltarea a opt competențe cheie. La disciplina Religie, aceste competențe cheie vor urmări:

1. Comunicare în limba maternă: dezvoltarea abilităților de comunicare verbală și scrisă în diverse contexte școlare și extrașcolare; valorizarea scrierilor de inspirație religioasă; inițierea de discuții despre exemple concrete de viață cotidiană; alcătuirea de texte pe teme religioase;

2. Comunicare în limbi străine: învățarea unor cuvinte ce denumesc termeni/ obiecte de cult/ rugăciuni, în limbi străine; exprimarea unor păreri, idei, sentimente pe anumite teme; realizarea unei scrisori imaginare către un prieten din altă țară în care să descrie frumusețea unei biserici/ mănăstiri/ obicei/ sărbătoare din țara noastră;

3. Competențe matematice și tehnologice: folosirea cifrelor la citirea/ memorarea versetelor scripturistice; realizarea unor scurte cronologii referitoare la viețile unor sfinți/ la mănăstirile dintr-o anumită zonă a țării/ la sărbătorile creștine;

manifestarea interesului pentru un stil de viață sănătos, sub toate aspectele (fizic, social, spiritual); etc;

4. Competențe digitale: dinamizează experiența de cunoaștere prin vizionarea de materiale/ filmulețe pe YouTube despre sfinți/ mănăstiri/ sărbători creștine; realizarea de conținuturi digitale pe diverse teme religioase; utilizarea platformelor electronice de învățare;

5. A învăța să înveți: manifestarea autonomiei, perseverenței, gândirii critice din perspectiva propriei identități religioase; descoperirea unor metode și tehnici simple de a învăța cât mai eficient; utilizarea metodelor interactive în dobândirea competențelor dorite; dezvoltarea studiului individual;

6. Competențe sociale și civice: colaborarea cu ceilalți colegi în vederea realizării activităților de grup; asumarea de responsabilități în cadrul grupului; însușirea unor norme morale și civice necesare dezvoltării unui comportament adecvat în situații concrete de viață, valorizarea diversității;

7. Spirit de inițiativă și antreprenoriat: asumarea unor sarcini de lucru ce implică hotărâre, angajament, creativitate, inițiativă în organizarea unor expoziții cu diverse obiecte/ icoane ce se regăsesc în biserici și mănăstiri; inițierea unor acțiuni/ proiecte de voluntariat pentru întrajutorarea persoanelor nevoiaș; realizarea și distribuirea de flyere care să promoveze activitățile propuse;

8. Sensibilitate și exprimare culturală: asumarea și afirmarea propriei identități religioase și manifestarea respectului față de alte credințe prin organizarea unor întâlniri pe diverse teme cu pictori/ meșteri iconari/ reprezentanți ai Bisericii; realizarea de expoziții cu fotografii și desene/ colaje realizate de către copii; organizarea de serbări școlare cu

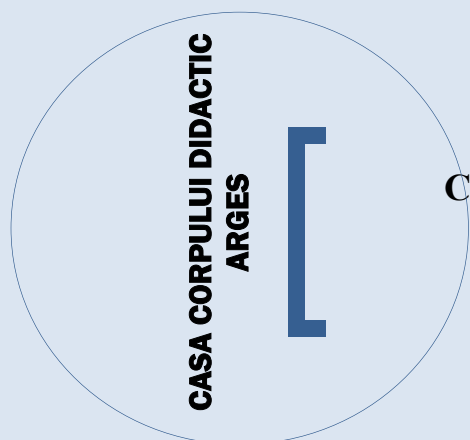
ocazia marilor sărbători creștine; vizite la mănăstiri/muzee.

Din perspectivă religioasă, profilul de formare al absolventului se conturează având la bază: predispozițiile religioase ale elevilor, dezvoltate în primul rând în familie și mai apoi în diferite contexte de viață, modelul profesorului (cunoștințele, personalitatea, comportamentul, valorile promovate de către acesta), mediul socio-

cultural din care provin elevii, influența Bisericii, a mass-mediei și a mediului virtual în viețile acestora.

Studierea disciplinei Religie în școală are ca finalitate integrarea și dezvoltarea acestor competențe ca instrumente de învățare pe tot parcursul vieții, ajutând astfel la manifestarea autonomiei, la folosirea cu succes a capacităților personale și la cooperarea socială.

*prof. Turcescu Mirela
Școala Gimnazială „Traian”, Pitești*

LECTURA ȘI BIBLIOTECA ȘCOLARĂ ÎN CONTEXTUL EXPLOZIEI INFORMAȚIONALE

Să cunoaștem realitățile care ne înconjoară lumea aflată în continuă schimbare, avalanșa de informații, noile tehnologii, oferta bogată pentru petrecerea timpului liber modifică radical stilul de viață al omului de azi.

Prioritățile tinerilor din era internetului sunt altele decât cele ale generațiilor anterioare. În societatea numită atât de sugestiv, „informațională”, ei citesc mai mult pentru „a se informa” și mai puțin „de plăcere”. Adaptarea la noutăți a bibliotecilor, dotarea sălilor de lectură cu computere conectate la internet determină un aflux de utilizatori, dar mulți sunt atrași mai ales de posibilitatea documentării bazate pe surse. Am constatat de-a lungul timpului că elevii au tot mai puține deprinderi de lectură și de utilizare a mijloacelor de informare; au o reacție de respingere când se confruntă cu bibliografia obligatorie și preferă să descarce de pe internet referate gata întocmite.

Concluziile conturate, în urma analizării unor răspunsuri, sunt unele surprinzătoare, altele previzibile; diferențe semnificative de atitudine față de lectură și informare apar deja între clasele din ciclul inferior și cele din ciclul superior al liceului.

Interesul scăzut pentru lectură nu se datorează necunoașterii beneficiilor pe care le aduce lectura. Nici măcar un elev nu a afirmat că lectura nu e importantă.

Majoritatea elevilor afirmă că sunt îndrumați către bibliotecă din mai multe direcții. Îndemnul profesorilor, diriginților și bibliotecarului este recunoscut de 59,4% dintre elevi.

În relația cititor – bibliotecă se constată un procent bun al elevilor înscriși, consultarea unui număr mare de cărți, frecventarea și a altor biblioteci, preferința pentru cartea pe suport de hârtie. Dar ei nu folosesc instrumentele de informare din bibliotecă. Totuși, catalogul online este în mod clar preferat celor tradiționale. Răspunsurile care vizează mijloacele și sursele de informare, duc la concluzia previzibilă că, deși elevii știu că internetul nu oferă o credibilitate egală cu cea a cărților, ei îl utilizează în cel mai înalt grad pentru informare.

Elevii nu aprofundează și au carențe în selectarea celei mai sigure informații. Se mai observă că deplasarea interesului dinspre lectură spre informare prin internet are loc la vârste tot mai mici. 80% dintre elevii chestionați ai claselor IX-X de liceu folosesc internetul. Tot ei înregistrează 0%

la frecventarea librăriilor. Cei care utilizează mai puțin internetul (48,7%) sunt tocmai cei care citesc mai mult, (67% au fișe la biblioteca școlară și frecventează librăriile -13%): clasele XI-XII liceu. Pentru efectuarea unei lucrări (referat, proiect) elevii de liceu din clasele mari au optat pentru ambele surse, cartea și internetul. Clasele mici de liceu și clasele XII-XIII rută progresivă schimbă radical raportul de preferințe: de trei ori mai mulți elevi preferă internetul în detrimentul cărților. În ceea ce privește alegerea între formatul clasic și cel digital al cărții, se observă că aproape toți elevii claselor mari, de liceu, preferă cartea clasică.

Elevii mai mici realizează un raport egal de preferințe.

Concluzii și posibile soluții: Cartea tinde să fie înlocuită de computer, iar interesul pentru lectură se deplasează în zona informării și comunicării. Cum ar putea concura cu informația oferită de Internet, în ciuda dezavantajelor acestuia, informația conținută în cărțile bibliotecilor, cu posibilitățile ei reduse de accesare și de actualizare? Cum poate un cititor să descopere în cărți, la fel de rapid și eficient, informația de care are nevoie? Ce eforturi ar trebui să depună o bibliotecă pentru a organiza eficient informațiile despre cărți sau conținute în propriile cărți?

Dacă pentru lectura în scop documentar există interes, problematic fiind doar accesul rapid și eficient, nu același lucru se poate afirma despre lectura de plăcere, cea care se adresează sensibilității umane. Cum pot fi motivați copiii care nu au fost ajutați de părinți la momentul potrivit să îndrăgească lectura și nici n-au deprins în școala generală obișnuința de a citi? Dezvoltarea gustului pentru lectură presupune crearea unor situații care să-i stimuleze pe elevi. Biblioteca este chemată să descopere noi căi de atragere a potențialilor cititori.

Accesul eficient la informație depinde de mijloacele de informare oferite utilizatorului. Urmărind atragerea unui număr mai mare de cititori, m-am hotărât să „dirijez” cu forțe proprii acești „dușmani declarați” ai lecturii (computerul și internetul), să lucreze în sprijinul organizării informațiilor despre cărțile aflate în biblioteca noastră. Așa a apărut catalogul online care permite obținerea de date despre cărțile existente, deocamdată prin căutări după anumite criterii (titlu, autor, editură și altele), urmând să fie perfecționat.

Informațiile sunt furnizate precis, rapid și simultan unui număr practic nelimitat de cititori.

Rezultatul căutărilor poate fi tipărit, constituind bibliografie pentru cititorul interesat de subiectul respectiv. Catalogul online oferă elevilor posibilitatea unor cercetări, studii atractive, nelegate de obligațiile sau programele școlare, duse la îndeplinire tocmai cu ajutorul instrumentelor atât de îndrăgite de ei. Elevii consideră că este o activitate plăcută pentru că implică internetul, dar, în același timp, este o inițiere neforțată în tehnici de documentare, efectuată la inițiativa elevului, oricând și de oriunde dorește.

Din păcate, doar cei mai conștiincioși elevi sau cei talentați se oferă să participe la concursuri, simpozioane, activități artistice; mereu aceiași se interesează în bibliotecă de posibilitatea participării la asemenea manifestări. Dialogul direct și sincer cu acest tip de elev, în ambianța plăcută din bibliotecă, poate să scoată la lumină preocupările și problemele lui. Am avut destule situații în care comunicarea deschisă, mulțimea cărților și liniștea odihnitoare au atras acești elevi în bibliotecă. Pasul următor a fost recomandarea unor texte literare adecvate, care sugerează soluții unor probleme de viață sau în care elevul poate găsi un personaj cu care să se identifice. Treptat, obținând satisfacții în urma lecturii, acești elevi pot să devină cititori de literatură, receptivi la valorile artistice. În pauze unii preferă să-și continue aici lectura întreruptă acasă, citind din alt exemplar al cărții împrumutate.

Elevii își exprimă cu plăcere preferințele de lectură, de multe ori acestea provenind din sfera literaturii polițiste, de aventuri, horror, din categoria cărților „la modă”, ecranizate și difuzate rapid. Bibliotecarul, chiar dacă nu este de acord cu aceste preferințe, nu este bine să le desconsidere.

Stimularea lecturii prin schimb de opinii sunt apreciate dezbaterile neconvenționale, în cadrul unui grup de elevi (clasă), despre cărți citite la un moment dat. Impresiile despre lecturile alese de elevi sau recomandate de bibliotecar și împărtășite celorlalți, stârnesc interesul reciproc și diferențiat al componentilor grupului pentru citirea anumitor cărți. Fiecare cititor din grup își expune pe scurt părerea în fața celorlalți, exprimând ceea ce i-a plăcut mai mult

Sub influența celor auzite ei vor face schimb de cărți (tot prin intermediul bibliotecii). Activitatea se finalizează cu o listă a preferințelor elevilor, pe

domenii de interes. Manifestările culturale, unele cu caracter competitiv, organizate în școli, uneori în parteneriate cu alte instituții, întâlnirile cu scriitori, frecventarea teatrului și a operei promovează în special lectura artistică.

Desigur, nu există rețete pentru stimularea lecturii, dar important este ca biblioteca să găsească noi strategii pentru promovarea culturii individuale prin lectură, să ofere elevilor lecturile fundamentale, să-i ajute să selecteze ceea ce este valoros.

*bibl. Radu Irina
inf. Rădoi Elena Victoria
Școala Gimnazială Traian - Pitești*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGES

PREADOLESCENȚA ȘI ACTIVITATEA FIZICĂ

Specialiștii consideră că preadolescența înglobează perioadele prepubertară și pubertară caracterizate de o multitudine de transformări atât în plan morfo-funcțional, cât și psihic și social. Pubertatea debutează la fete în jurul vârstei de 11 ani, iar la băieți la 12 ani și se poate termina și la 18 ani sau chiar mai târziu în funcție de ritmul fiecăruia de dezvoltare.

În plan morfologic (G. Rață, Gh. Rață, 2008, p. 90-93), această perioadă se caracterizează printr-o accelerare a creșterii în înălțime în medie cu 4-6 cm pe an iar spre sfârșitul perioadei fetele se confruntă și cu o creștere a dimensiunilor transversale datorate acumulărilor de țesut adipos. Are loc un puseu de alungire a membrilor, a trunchiului creând dizarmonie fizică și, deoarece procesul de osificare nu s-a încheiat, există pericolul instalării unor

deficiențe, precum și predispoziția pentru accidentări. Mușchii nu sunt suficient de puternici, determinând tonusul muscular scăzut ceea ce poate conduce la instalarea deformărilor la nivelul coloanei vertebrale sau apariția piciorului plat. Cutia toracică se dezvoltă mai lent împiedicând dezvoltarea organelor interne ceea ce duce la o adaptare greoaie la eforturile de lungă durată și de intensitate mare. Efectuarea exercițiilor fizice implică un efort mai mare al inimii și al aparatului respirator care nu sunt bine dezvoltate. Creșterea în greutate, în această perioadă, este de 3-5 kg pe an.

La nivelul sistemului nervos excitabilitatea este crescută, elevii sunt agitați, trec repede de la expansivitate la „retragere în sine”. Odată cu maturizarea organelor sexuale apar diferențele între sexe concretizată în schimbarea vocii la băieți, dezvoltarea glandelor mamare la fete și apariția atracției între fete și băieți.

Pe plan psihic, preadolescenții manifestă dorință de afirmare, încăpățănarea mergând uneori până la negativism mai ales în raport cu dorințele părinților, se dezvoltă spiritul de observație și cel critic, apare grija pentru curățenia corporală și îmbrăcăminte, crește stima de sine, elevii știu mai bine spre ce activități au înclinație. M. Gh. Ciobanu (2005, p.2), asociază preadolescența cu etapa descoperirii identității care „începe prin a te cunoaște, a ști cine ești și ce vrei de la viață, pentru a te orienta mai bine în viitor”.

Din punct de vedere motric, accentul se va pune pe realizarea unei dezvoltări fizice generale și armonioase, prin educarea calităților motrice de bază și prin consolidarea deprinderilor motrice de bază și utilitar-aplicative, iar spre sfârșitul perioadei se va pune accentul pe dezvoltarea deprinderilor specifice jocurilor sportive.ȚA

Calitatea motrică viteza se poate dezvolta sub toate formele: de reacție, de repetiție, de execuție, de deplasare. La începutul perioadei,

fetele sunt mai rapide decât băieții, urmând ca la sfârșitul perioadei preadolescente, raportul să fie invers.

Perioada pubertății este considerată perioada îndemânării/coordonării, învățându-se cu mai multă ușurință deprinderile și priceperile.

Rezistența la efort este scăzută datorită dezvoltării insuficiente a cutiei toracice. Pentru dezvoltarea sistemelor circulator și respirator, specialiștii recomandă folosirea efortului aerob de durată, cu intensitate moderată, cu frecvență cardiacă de 120-130 pulsații/minut.

Datorită dezvoltării organismului mai mult pe lungime, forța este slab dezvoltată ceea ce necesită aplicarea de programe de pregătire cu accent pe dezvoltarea marilor grupe musculare, atât a forței

dinamice cât și statice. Nu se vor folosi îngreuieri mari pentru a nu suprasolicita mușchii, tendoanele, ligamentele insuficient dezvoltate.

Apar predispoziții spre practicarea anumitor probe sportive, dar și motivații bine justificate. Marea plasticitate a scoarței cerebrale facilitează formarea unor reflexe motrice condiționate și stereotipuri dinamice complexe, pentru a căror stabilizare este nevoie de un număr mare de exersări.

În plan social, se remarcă realizarea cu ușurință a relațiilor atât între membrii grupului din care fac parte, cât și cu alte grupuri. Prietenii sunt mai stabile și mai profunde deoarece se bazează pe talente, valori, experiență de viață asemănătoare, formându-se chiar așa-numitele găști. În cadrul grupului, fiecare component are un statut în funcție de valoarea apreciată de grup. Grupul poate deveni un înlocuitor al familiei, elevii găsind acceptarea și sprijinul pe care nu le găsesc în altă parte. Preadolescenții care sunt implicați în activități sportive sau culturale își găsesc prieteni cu preocupări comune.

Tot în această perioadă se pot manifesta și tendințele agresive din dorința de a ieși în evidență, de a-i domina pe ceilalți. În cazul acestor elevi, de un real folos pot fi activitățile fizice în grup, în echipă, care îi ajută la înțelegerea importanței respectării anumitor reguli, îi disciplinează în sensul respectării coechipierilor și a adversarilor, acceptarea și colaborarea cu ceilalți pentru îndeplinirea sarcinilor comune, consumarea utilă a excesului de energie în scopul dezvoltării fizice armonioase.

Așadar, transformările specifice perioadei preadolescente sunt multiple și complexe, atât școala cât și familia având rolul de a ține cont de aceste caracteristici și de a orienta tinerii în scopul formării unei personalități armonioase.

*prof. Catrina Mirela
Școala Gimnazială "Vintilă Brătianu", Ștefănești*

ROLUL COMUNICĂRII ȘCOALĂ-FAMILIE

Comunicarea reprezintă un proces de interacțiune/ansamblu de acțiuni între persoane, grupuri, ca relație mijlocită prin cuvânt, imagine, gest, simbol sau semn. Prin intermediul ei, indivizii își

împărtășesc cunoștințe, experiențe, interese, atitudini, simțăminte, opinii, idei. Privită ca proces, comunicare consta în transmiterea și schimbul de informații (mesaje) între persoane. Comunicarea, înseamnă a spune celor din jur cine ești, ce vrei, pentru ce dorești un anumit lucru și care sunt mijloacele pe care le vei folosi pentru a-ți atinge țelurile. Este un proces dinamic, aflat într-o continuă schimbare. Prin comunicare ne exprimăm gândurile, ideile, oferim informații.

Educația este o acțiune la care își dau concursul școala, familia, comunitatea locală, întreaga societate, motiv pentru care colaborarea/comunicarea dintre ele este absolut necesară. Un rol primordial în cadrul acestei comunicări îl reprezintă relația școală – familie pentru că interesul comun îl reprezintă educația copiilor. Pentru a-și realiza pe deplin sarcinile asumate, școala trebuie să cunoască familia, condițiile pe care aceasta le asigură copiilor pentru învățare. Legătura strânsă cu familia esențială în cunoașterea aspectelor referitoare la comportamentul copiilor, situației școlare, disciplinei. Pentru a fi sigură de reușita școlară a copiilor, familia trebuie să păstreze o legătură strânsă cu școala. Din păcate acest lucru se întâmplă tot mai rar, se observă scăderea interesului părinților față de instituția școlii, față de rezultatele școlare, față de educație în general. Interesul familiei legat de educația copiilor se manifestă mai ales la nivel preșcolar și primar, după care scade treptat, astfel că la nivelul liceal prezența părinților în viața școlii este foarte slabă.

În realizarea comunicării școală – familie există un factor

Bibliografie

- Albu G., *Comunicarea interpersonală*, 2008, Institutul European, Iași
- Mitrofan & C. Ciupercă, *Incursiune în psihosociologia și psihosexologia familiei*, 1997, Editura Press Mihaela SRL, București.
- Stoian, M., *Abecedarul părinților*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972
- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Comunicare>
- <http://www.univath.ro/>
- *Curs_Comunicare_in_AP.pdf*;

coordonator și anume profesorul. Rolul profesorului nu se reduce doar la munca de la catedră, ci presupune o activitate mult mai complexă, de îndrumare și conducere în relația dintre elevi și familia acestora; această activitate de strânsă colaborare fiind o obligație de ordin profesional și moral în același timp. Cunoașterea elevilor este una din principalele îndatoriri ale cadrelor didactice.

Părinții trebuie să fie conștienți de faptul că centrul de dirijare și coordonare a tuturor tipurilor de activități și măsuri ameliorative ale sistemului educațional este școala. Părinții trebuie atrași alături de școală prin forme variate de activitate, determinându-i să adere la ideea de colaborare activă, acceptând rolul de factor răspunzător în devenirea propriului copil, întrucât comunicarea interpersonală este atât sursa transformării individului în ceea ce dorește să fie, cât și dovada devenirii. Îngrijorarea părinților legată de viitorul copiilor lor, dar și faptul că în același timp nu mai au răbdare să le acorde atenție trebuie să reprezinte un semnal de alarmă, iar relația școală – familie trebuie reconsiderată.

Pentru a realiza o comunicare eficientă cu părinții, profesorul (dirigintele) trebuie să realizeze acțiuni de cunoaștere reciprocă prin care să câștige încrederea și să-și apropie părinții. Dintre acțiunile orientative ce se pot realiza:

- lectorate periodice;
- acțiuni de cunoaștere reciprocă (ex. vizite la domiciliu);
- implicarea părinților în proiectele clasei;
- părinții cunosc în permanență orarul clasei, disciplinele de studiu, prevederile R.I. și ale ROFUIP;
- sunt informați periodic de situația școlară și disciplinară;
- aplicarea periodică de chestionare pe diferite teme și activități legate de școală;
- părinții pot discuta cu psihologul școlii pentru rezolvarea problemelor de comunicare cu copiii;

Prin activitățile comune cu părinții, noi, profesorii încercăm să colaborăm cu familia pentru a observa la elevi noștri schimbări pozitive atât în domeniul performanțelor școlare cât și din cel al implicării active în activitățile ce se desfășoară cu ei. Unitatea de opinie dintre cele două instituții - școală și familie - nu poate fi realizată decât în colaborare, bazată pe o comunicare eficientă în care cei doi parteneri își cunosc responsabilitățile. Pentru o bună reușită educațională, familia trebuie să-și asume rolul de colaborator activ al școlii.

prof. Paul Hernest
C.S.E.I „Sf. Nicolae” Câmpulung

TEST LA MATEMATICĂ (GEOMETRIE) –
CLASA A VII-A

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(30 de puncte)

5p	1. Andrei desenează pe o foaie un patrulater convex $ABCD$. Folosind raportorul, constată că $\angle A = 100^\circ$, $\angle B = 60^\circ$ și $\angle C = 70^\circ$. După aceste măsurători, Andrei face o pauză, apoi revine pentru a măsura cel de-al patrulea unghi al patrulaterului, dar constată că nu mai găsește raportorul. Cel de-al patrulea unghi al patrulaterului are măsura egală cu: a) 120° ; b) 130° ; c) 90° ; d) 140° .
5p	2. Un teren are forma unui trapez $ABCD$, $ABPCD$, $AB = 8\text{ m}$, $CD = 12\text{ m}$. Proprietarul dorește să construiască o alee din mijlocul laturii AD , până în mijlocul laturii BC . Lungimea acestei alee este egală cu: a) 4 m ; b) 11 m ; c) 5 m ; d) 10 m .
5p	3. În centrul O al unui parc $ABCD$ în formă de romb se află o fântână, iar în fiecare punct A, B, C, D este instalat câte un stâlp de iluminat. Se știe că $4 \times OA = 5 \times OB = 21\text{ m}$, atunci lungimea lui $AC + BD$ este egală cu: a) $18,9\text{ m}$; b) $9,45\text{ m}$; c) $13,65\text{ m}$; d) 18 m .
5p	4. Podeaua unei camere are forma unui pătrat $ABCD$, O este centrul său, iar M mijlocul oricărei laturi a podelei. Se știe că perimetrul pătratului este egal cu 16 m , atunci lungimea lui OM este egală cu: a) 4 m ; b) 8 m ; c) 2 m ; d) 16 m .
5p	5. O foaie de hârtie are forma unui dreptunghi având lungimea egală cu 125 cm , iar lățimea egală cu $\frac{2}{5}$ din lungime. Atunci perimetrului dreptunghiului este egal cu: a) 25 cm ; b) 175 cm ; c) 50 cm ; d) 350 cm .
5p	6. Adina rezolvă următoarea problemă: Se consideră paralelogramul $ABCD$, $\angle D = 105^\circ$. Determinați măsura unghiului $\angle C$. Adina rezolvă problema și găsește că $\angle C = 105^\circ$. Afirmația lui Adina este: a) adevărată b) falsă

SUBIECTUL AL II-lea

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(30 de puncte)

<p>5p</p>	<p>1. În trapezul $ABCD$, $AB \parallel CD$, $AB < CD$, măsurile unghiurilor $\angle A$, $\angle D$ sunt direct proporționale cu numerele 2 și 7. Atunci măsura unghiului $\angle A$ este egală cu: a) 40°; b) 140°; c) 100°; d) 180°.</p>
<p>5p</p>	<p>2. Se consideră patrulaterul convex $ABCD$, $\{O\} = AC \cap BD$, $\angle DBC = 65^\circ$ și $\angle SAOD = 80^\circ$, atunci măsura unghiului $\angle ACB$ este egală cu: a) 145°; b) 45°; c) 35°; d) 55°.</p>
<p>5p</p>	<p>3. În figura de mai jos avem triunghiul ABC, $AD \perp BC$, $D \in BC$. Se știe că $\angle C = 30^\circ$, $AC = 12\sqrt{2}$ cm și $BC = 8\sqrt{6}$ cm. Atunci aria triunghiului ABC este egală cu: a) $24\sqrt{6}$ cm²; b) $48\sqrt{3}$ cm²; c) $12\sqrt{3}$ cm²; d) 12 cm².</p> <div data-bbox="613 709 998 961" style="text-align: center;"> </div>
<p>5p</p>	<p>4. În figura de mai jos avem rombul $ABCD$, AM bisectoarea unghiului $\angle BAC$. Se știe că $\angle BAM = 22^\circ$. Atunci măsura unghiului $\angle C$ este egală cu: a) 44°; b) 24°; c) 92°; d) 88°.</p> <div data-bbox="657 1117 954 1501" style="text-align: center;"> </div>
<p>5p</p>	<p>5. În figura de mai jos $ABCD$ este un dreptunghi, M mijlocul lui AD, N mijlocul lui AB și P mijlocul lui CD. Se știe că $AC = 6\sqrt{2}$ cm și $BC = 2\sqrt{2}$ cm, atunci perimetrul triunghiului MNP este egal cu: a) $8\sqrt{2}$ cm; b) $6\sqrt{2}$ cm; c) $14\sqrt{2}$ cm; d) $10\sqrt{2}$ cm.</p> <div data-bbox="600 1711 1010 1944" style="text-align: center;"> </div>

5p 6. În figura de mai jos $ABCD$ este un pătrat de centru O . Pe dreapta AB se consideră un punct E , astfel încât B este între A și E și $\angle OEB = 15^\circ$. Atunci măsura unghiului $\angle SEOD$ este egală cu:

a) 90° ;   b) 60° ;   c) 150° ;   d) 160° .

SUBIECTUL AL III-lea

Scrieți rezolvările complete.

(30 de puncte)

5p 1. În figura alăturată este reprezentată schematic forma unui teren agricol. Se știe că $ABCD$ este un trapez dreptunghic cu $\angle A = \angle D = 90^\circ$, $\angle C = 45^\circ$, $AB = 30\text{ m}$, $AD = 40\text{ m}$ și $BC = 40\sqrt{2}\text{ m}$.

(2p) a) Arătați că perimetrul trapezului $ABCD$ este egal cu $140 + 40\sqrt{2}\text{ m}$.

(3p) b) Proprietarul terenului dorește să planteze trandafiri pe o porțiune a terenului. Astfel, fixează punctul M în CD cu $DM = 40\text{ m}$. Pe suprafața patrulaterului $ABCM$ dorește să planteze acei trandafiri. Arătați că patrulaterul $ABCM$ este un paralelogram.

5p 2. În figura de mai jos avem triunghiul dreptunghic ABC , $\angle A = 90^\circ$, $\angle C = 30^\circ$, $BC = 24\text{ cm}$. Bisectoarea unghiului $\angle B$ intersectează latura AC în punctul D . Fie M mijlocul laturii BC și E simetricul punctului D față de punctul M .

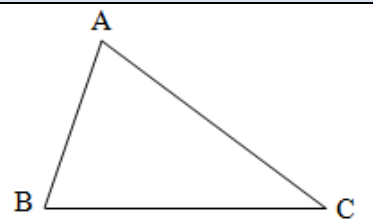
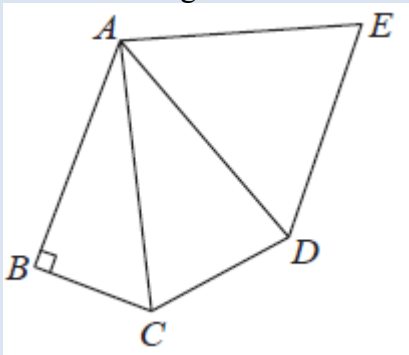
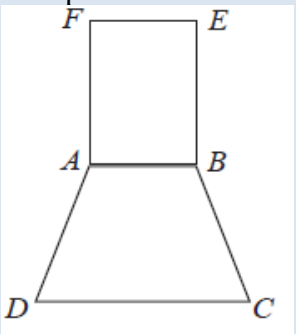
(2p) a) Arătați că perimetrul triunghiului ABC este mai mic decât 60 cm .

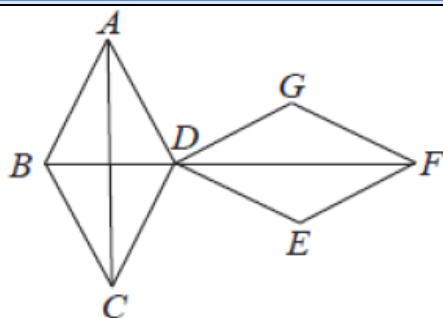
(3p) b) Demonstrați că patrulaterul $BDCE$ este un romb.

5p 3. Figura de mai jos reprezintă o porțiune dintr-o hartă pe care sunt reprezentate trei obiective A, B, C , care reprezintă trei puncte necoliniare. Distanțele dintre cele trei obiective pe hartă sunt: $AB = 5\text{ cm}$, $AC = 8\text{ cm}$ și $BC = 7\text{ cm}$.

(2p) a) Determinați aria triunghiului ABC , determinat de cele trei obiective.

(3p) b) Determinați drumul cel mai scurt de la punctul A la dreapta BC .

	
<p>5p</p>	<p>4. În figura de mai jos avem o porțiune dintr-un evantai, formată din triunghiul dreptunghic ABC, $\angle A = 90^\circ$, triunghiul isoscel ACD de bază CD și triunghiul echilateral ADE. Se știe că $AB = 4\sqrt{2} \text{ cm}$, $AC = 4\sqrt{3} \text{ cm}$, $CD = 2\sqrt{3} \text{ cm}$.</p> <p>(2p) a) Determinați aria triunghiului ACD.</p> <p>(3p) b) Arătați că aria întregului evantai este egală cu $12\sqrt{3} + 8\sqrt{2} + 3\sqrt{15} \text{ cm}^2$.</p>
<p>5p</p>	<p>5. Figura de mai jos reprezintă schița unui teren format din trapezul isoscel $ABCD$, $ABPCD$, $AB < CD$ și dreptunghiul $ABEF$. Se știe că $DC = 90 \text{ m}$, $AE = 100 \text{ m}$ și $S_{ABC} = 120^\circ$, $S_{AEB} = 30^\circ$.</p> <p>(2p) a) Arătați că punctele D, A, E sunt coliniare.</p> <p>(3p) b) Determinați lungimea înălțimii trapezului $ABCD$.</p>
<p>5p</p>	<p>6. În figura de mai jos sunt reprezentate romburile $ABCD$ și $DEFG$, care au un singur punct comun, $AB = DE = 4 \text{ cm}$, $S_{ABC} = S_{DEF} = 120^\circ$, iar punctele B, D, F coliniare.</p> <p>(2p) a) Determinați lungimea diagonalei BD.</p> <p>(3p) b) Demonstrați că patrulaterul $ACEG$ este un trapez isoscel.</p>

prof. Manea Cosmin
Școala Gimnazială "Ion Minulescu" Pitești

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

TIPURI DE MOTIVAȚIE ÎN ÎNVĂȚARE

A bordarea tipurilor de motivație în învățare se face prin prezentarea în paralel a motivațiilor contrare, adică motivația pozitivă și negativă, motivația intrinsecă și extrinsecă și motivația cognitivă și afectivă.

În cadrul **motivației pozitive și a motivației negative**, prima formă este determinată de recompense sau stimulările premiale, precum lauda și încurajarea, care au un efect benefic în raport cu activitățile sau relațiile interumane.

Cel de-al doilea tip de motivație este facilitată de folosirea unor stimuli adversivi precum pedeapsa, amenințarea și blamarea care se asociază cu efecte de abținere, refuz și evitare.

Deși accentul se pune pe partea pozitivă a laudei, a recunoașterii și recompensei, motivația pozitivă nu poate fi aplicată așa cum este sau neschimbată.

Satisfacția este percepută diferit, astfel încât „satisfacția depinde de felul de a fi și de a gândi și de a concepe rostul și valorile vieții de fiecare în parte.” (Barbu, A., 2012, p. 92).

Privind **motivația intrinsecă și motivația extrinsecă**, primul tip este de natură internă, înnăscută, constituită din instincte sau trebuințe biologice.

Astfel, dacă sursa generatoare se află în subiect cu nevoile și trebuințele lui personale, aceasta este solidară cu activitatea desfășurată de subiect atunci se poate vorbi de o motivație internă, adică intrinsecă.

O serie de psihanaliztii au ajuns la concluzia că baza comportamentului, a vieții psihice și sociale a omului, o constituie instinctele. Dacă o persoană desfășoară o anumită acțiune, de exemplu se plimbă, citește sau face orice altă activitate din plăcere, acesta își ține trează trebuința de investigație, atunci acea persoană e determinată de o motivație intrinsecă.

Motivația intrinsecă presupune implicarea fără efort într-o activitate „datorită interesului pentru aceasta și satisfacției obținute în contextul respectiv.” (Stănculescu, E., 2013, p. 202)

Sunt teoriile ce consideră motivația ca fiind exclusiv de natură externă, reducând-o la stimulii ce acționează din mediul înconjurător asupra organismului. Acest lucru era susținut de reprezentanții psihologiei behavioriste, care au redus întreaga activitate psihică la manifestările exterioare de conduită, astfel a explicat comportamentul uman pe baza unei scheme S-R și anume, stimul-reacție,

astfel considerând că toate reacțiile la stimulii externi determină comportamentul omului.

Cele două direcții pun accentul fie pe aspectul intern, fie pe cel extern al motivației ceea ce face ca, acesteia să i se atribuie în mod separat, una sau alta din funcțiile pe care ea le deține în comportamentul uman.

În cadrul **motivației cognitive și a motivației afective** primul tip își creează arie de acțiune în activității exploratorii, prin care elevul își satisface dorința de cunoaștere.

Este forma prin care poate fi stimulat sensorial; ca formă tipică, acest tip de motivație este curiozitatea pentru nou sau pentru schimbare.

Motivația cognitivă, are această denumire, deoarece se activează din interiorul proceselor cognitive, adică din punct de vedere al percepției, gândirii, memoriei, astfel stimulând activitatea intelectuală din aproape în aproape.

În cadrul acesteia, prin pași mărunți se trece de la explorare la reproducere, de aici la înțelegere, iar mai apoi la interes științific, pentru ca în final să ajungă la intenția creativă.

În ceea ce privește motivația afectivă, aceasta este determinată de nevoia omului de a

Bibliografie

1. Barbu, Alina, *Motivația învățării și reușita școlară*. Editura Rovimed, Bacău, 2012;
2. Stănculescu, E., *Psihologia educației*, Editura Universitară, București, 2013.
3. Negovan, Valeria, *Psihologia învățării. Forme, strategii și stil*, Ediția a III-a, revizuită, Editura Universitară, București, 2013.

obține aprobare din partea altor persoane, de a se simți bine în compania altora.

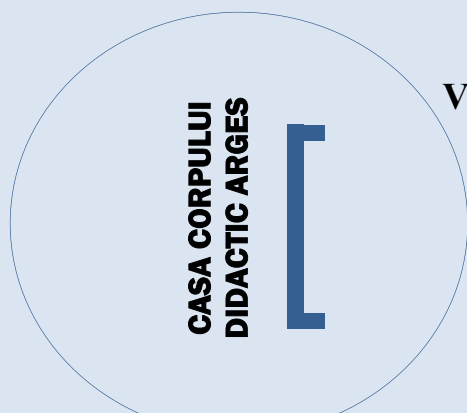
Motivația afectivă este acel tip de motivație prin care elevul rezolvă anumite sarcini ale învățării pentru a satisface pe cineva anume.

Caracteristicile vârstei școlarii mici mai ales a temperamentului și a caracterului permite folosirea motivația extrinseci mult mai bine decât motivația intrinsecă.

Diferențele dintre formele motivației, de cele mai multe ori depind de context și de particularitățile concrete ale situației, așadar, este recomandabilă utilizarea lor diferențiată, în funcție de specificul situației.

Pentru întreținerea motivației elevilor atât în timpul orelor de curs, dar și în afara acestora este important, ca într-o primă etapă, să îi învățăm pe aceștia să își evalueze nivelul propriei motivații. Este necesar să-i învățăm să identifice diverșii factori intrinseci și extrinseci care influențează nivelul motivației și să încerce să lucreze asupra lor cu scopul de a îmbunătăți acest factor de susținere a activității.

prof. Constantin Petruța-Filofteia
Școala Gimnazială Păduroiu, Poiana Lacului

VULNERABILITATEA ȘI DEZECHILIBRELE PEISAJULUI SITULUI MINIER ROȘIA MONTANĂ-ROȘIA POIENI

Peisajul geografic este structurat în funcție de mai mulți factori, în principal relieful și clima, dar și de alți factori. În studiul de față s-a delimitat arealul sitului minier cuprinzând comuna Roșia Montană, jumătatea sudică a comunei Lupșa, nord-vestul

comunei Bucium, orașul Abrud, exceptând partea sudică și sud-estul comunei Bistra. Acesta este situat în partea central-estică a Munților Apuseni. Arealul aparține Munților Metaliferi, mai exact Munților Auriferi (corespund aproximativ „Patrulaterului Aurifer”) dominați în special de aparate vulcanice

(Abrudeanu, 1928). Altitudinea maximă a teritoriului ales nu depășește 1400 m, Vf. Geamăna (partea aparținătoare comunei Lupșa) având 1366 m, iar Detunata 1258 m.

Rocile vulcanice prezente în această zonă dețin mineralizații de aur, argint (exploatate la Roșia-Montană) și cupru (exploatat la Roșia-Poieni). Pe lângă acestea întâlnim multe alte minerale, cateva exemple fiind: calcopiritul, cuarțul, dolomitul, blenda, sulful etc. (Ilie, 1957)

Una dintre principalele surse de poluare este uzina de la Roșia-Poieni, deoarece în prezent uzina Roșia-Montană nu mai funcționează. În timp, peisajul a suferit diferite schimbări din cauza creșterii numărului de galerii, prin apariția lacurilor artificiale sau prin înființarea șteampurilor. Acestea au fost rezultatul activității miniere, iar rezultatul acestora au fost depozitele de steril. Masivul Cetate, de exemplu, a fost exploatat intens, iar cantitățile de steril au devenit adevărate dealuri: Halda Cetate, Hop, Gauri, 23 August, Pietra Corbului, Orlea etc. Cariera de la Roșia-Poieni se află în Dealul Jgheabului. Are 24 de trepte, fiecare cu înălțimea de 15 m și lățimea de 12 m. Decantarea și depozitarea sterilului se face în iazul de decantare Valea Șesei sau în caz de avarie în iazul de decantare Valea Ștefancei 2. Excavația carierelor, sedimentele depuse în iazurile de decantare, creează o modificare permanentă a peisajului.

Inițierea exploatării de suprafață din anii '70 a dus la modificări ale peisajului, la modificarea structurii și ocupației populației, la părăsirea și degradarea unor construcții industriale tradiționale,

Bibliografie

1. Abrudeanu, I.R., (1928), *Moșii, calvarul unui popor eroic dar nedreptățit*, Editura Cartea Românească, București;
2. Drăguț, L., (2000), *Geografia peisajului*, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
3. Ilie, M., (1957), *Munții Apuseni*, Editura Științifică, București;
4. Nicula Violeta (2001), *Alburnus Maior Roșia Montană Milenii de existență*, Edit. Recos, Turda;
5. www.rmgc.ro
6. www.cuprumin.ro

la degradarea sau chiar demolarea unor construcții sau ansambluri printre care unele de valoare de patrimoniu. Construirea fără discernământ a unor blocuri a contribuit și mai mult la alterarea peisajului rural al zonei. Activitățile de extracție din trecut și actuale și poluarea aferentă, transformarea sistemelor naturale în pajiști, așezări umane și plantații de pădure, dezvoltarea unor sisteme semi-naturale (lacurile antropice) sau exploatarea lemnului, toți acești factori au determinat modificări vegetației, faunei și habitatelor naturale din zonă ducând la o modificare permanentă a peisajului. (Nicula, 2001)

Utilizarea haotică a resurselor naturale care generează acumulări de substanțe neutilizabile au dus la modificarea majoră și de cele mai multe ori permanentă a peisajului. Pe teritoriul studiat se întâlnesc foarte multe halde de steril împreună cu iazuri de decantare care redau imagini apocaliptice. Numărul accidentelor însă este unul mic, dar toate aceste reziduuri miniere afectează calitatea aerului și a apei și implicit sănătatea publică și a faunei și vegetației. Trebuie pornite proiecte de ecologizare pentru eliminarea într-o măsură cât mai mare a deșeurilor rămase, și de asemenea pot fi valorificate prin procesare.

Cu ajutorul studiilor, a întocmirii de proiecte și documente, aceste situri miniere se pot reintegra spațial și funcțional. Se pot crea depozite de deșuri, spații de locuit, zone de agrement, suprafețe forestiere sau alte construcții care se pretează terenului.

prof. Bălan Petruța Mădălina
Școala Gimnazială C.D. Aricescu, Câmpulung

APLICAȚIA KAHOOT ÎN ORA DE ISTORIE

În cadrul cursului „ICT in Education” din programul proiectului Erasmus+ *Calitatea pregătirii cadrelor didactice – performanța elevilor! The quality of teachers’ training- students’ performance!* desfășurat în Praga, Cehia, în perioada 08-12 iulie 2019 ne-au fost prezentate o serie de aplicații și softuri educaționale, cu largă aplicabilitate la clasă, cu scopul de a dezvolta competențele de utilizare TIC în procesul instructiv-educativ.

Aplicația KAHOOT este una dintre aplicațiile pe care eu le folosesc cu succes în activitatea cu elevii, la disciplina istorie și educație socială în orice moment al activității: în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor, în etapa de predare, ca evaluare formativă sau chiar ca evaluare sumativă. Este o aplicație ușor de utilizat, îndrăgită mult de către elevi. Este accesată de către aceștia de pe dispozitivul mobil sau intrând pe site-ul kahoot.it, în acest caz putând fi folosit și calculatorul sau laptopul.

Importanța utilizării aplicației KAHOOT:

✓ *Obiectivitatea evaluării rezultatelor*

Factorul uman implicat în evaluare este, prin natura sa, subiectiv, de aceea și actul evaluativ este influențat de subiectivism. Printr-o evaluare asistată de calculator elevul nu va mai avea senzația că a fost defavorizat într-un fel sau altul.

✓ *Feed-back imediat pentru elev și profesor*

Folosirea acestor aplicații asigură corectarea imediată a răspunsurilor, elevul dându-și astfel seama ce parte a materiei stăpânește mai puțin, iar profesorul își poate proiecta mult mai rapid activitățile de reglare.

✓ *Reducerea factorului stres*

Utilizarea acestor aplicații în evaluare încurajează crearea unui climat de învățare plăcut, relaxat.

✓ Centralizarea și stocarea rezultatelor
Stocarea rezultatelor elevilor la diferite teste și interpretarea grafică a acestora permite crearea unei baze on-line cu informații referitoare la nivelul lor de cunoștințe, dobândite la nivelul evaluărilor și oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevilor pe o perioadă mai lungă de timp.

✓ Diversificarea modalităților de evaluare
Folosirea acestor aplicații îmbogățesc practica evaluativă, evitând rutina și monotonia.

✓ Interactivitate
Dezvoltarea perspicacității, atenției, distributivității și creativității.

Pentru crearea unui cont se accesează pagina www.getkahoot.com, opțiunea Sign up for free! unde se vor înregistra datele personale. Pentru crearea unui test se alege comanda Quiz, care deschide pagina unde se vor înregistra datele testului. Prin opțiunea Ok, go! se trece la scrierea întrebărilor, apăsând, pentru fiecare întrebare nouă opțiunea Add question.

Varianta corectă de răspuns, este marcată cu bifă. Pot fi atașate imagini sau filmulețe video, dacă răspunsurile sunt date după imagine sau filmuleț. Butonul Next, trimite către scrierea unei alte întrebări. Prin accesarea opțiunii Save, întregul test este salvat și publicat, iar cu opțiunea I’m done se ajunge pe pagina unde testul poate fi accesat cu ajutorul opțiunii Play.

Pentru a începe testul/ jocul, se deschide prima pagină a testului, unde se alege comanda Classic, pentru a oferi acces individual tuturor elevilor. După încărcarea testului se va genera un cod (pin), format din 6-7 cifre. Elevii pot intra în aplicația Kahoot, introducând acest cod. După opțiunea Enter, fiecare elev își va scrie propriul nume (Nickname), iar după opțiunea Ok, go! fiecare

elev va fi înregistrat în joc și își va vedea numele la videoproiector.

Cadrul didactic verifică dacă toți elevii sunt înscriși și pornește testul prin opțiunea Start. Apare întrebarea și apoi variantele de răspuns, cărora le sunt atribuite forme geometrice colorate. Aceleași forme geometrice apar și pe dispozitivele lor, de unde vor alege și vor atinge varianta corectă. După terminarea timpului sau după ce au răspuns toți elevii, va apărea situația cu răspunsurile tuturor. Prin comanda Next se va trece la întrebarea următoare. Pe dispozitivele copiilor va apărea, în timp real, culoarea verde, dacă au dat un răspuns corect sau culoarea roșie, dacă răspunsul a fost incorect. La sfârșitul jocului apare podiumul. Prin opțiunea Get results se văd punctajele tuturor elevilor. Rezultatele pot fi salvate în calculator prin opțiunea Save results unde se vor vedea elevii care au răspuns corect și la care întrebări au fost și răspunsuri incorecte. Se pot aduce modificări testului, pe pagina de început, unde apar toate testele, cu ajutorul opțiunii Edit.

Avantajele utilizării aplicației KAHOOT:

- pentru profesori: – Îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare; Ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale; Dezvoltarea creativității în proiectare.
- pentru elevi: – Îmbunătățirea abilităților digitale; Dezvoltarea auto – controlului; Înțelegerea reciprocă; Dezvoltarea încrederii de sine.

Este foarte important faptul că elevii percep utilizarea acestei aplicații ca pe un joc, ei nu simt că sunt evaluați, sunt relaxați și dornici de a interacționa și mai mult cu tehnologia digitală în mediul școlar, în educație și, de ce nu, în autoeducație.

Aplicație

Tema : *Primul război mondial*, clasa a VII, Test de evaluare cu 14 întrebări

1. Primul război mondial a fost declanșat de atentatul de la :
  - Verdun x
  - Sarajevo v
  - Somme x
  - ❖ Marna x
2. România a intrat în conflictul mondial pentru :

- Participarea la reîmpărțirea lumii x
  - Formarea unui domeniu colonial x
  - Întregirea statului național v
3. SUA au intrat în război de partea :
    - Antantei v
    - Puterilor Centrale x
    - Triplei Alianțe x
    - ❖ Marile Puteri x
  4. În URSS era regim :
    - Nazist x
    - Democratic x
    - Fascist x
    - ❖ Comunist v
  5. Președintele american care a scris *Cele 14 puncte* a fost :
    - Franklin Roosevelt x
    - Harry Truman x
    - Woodrow Wilson v
    - ❖ John Kennedy x
  6. Bătălia de la Verdun a avut loc în anul
    - 1914 x
    - 1916 v
    - 1915 x
    - ❖ 1917 x
  7. Principiul conform căruia statele se pot conduce singure se numește :
    - Militarism x
    - Democratic x
    - Autodeterminare v
    - ❖ Comunism x
  8. După război, Franței îi sunt retrocedate
    - Alsacia și Grenoble x
    - Alsacia și Montpeiller x
    - Alsacia și Bordeaux x
    - ❖ Alsacia și Lorena v
  9. Statul reapărut pe harta Europei după război :
    - Polonia v
    - Letonia x
    - Prusia x
    - ❖ Elveția x
  10. Păzitoarea păcii interbelice a fost :
    - Antanta x
    - Liga Națiunilor v
    - SUA x
    - ❖ URSS x

11. Marea înfrângere a Germaniei :

- Verdun v
- Austerlitz x
- Somme x
- ❖ Edinborough x

12. Revoluția comunistă a izbucnit în :

- 1915 x
- 1918 x
- 1917 v
- ❖ 1919 x

13. Bătălia de la Lacurile Mazuriene a avut loc pe frontul de :

- Vest x
- Sud x
- Est v
- ❖ Nord x

14. Armistițiul dintre Germania și Franța s-a semnat la :

- Amiens x
- Compiègne v
- Neuilly x
- ❖ Trianon x

*Inspector școlar, prof. Panainte Sorin-Lucian
Liceul Tehnologic I.C.Petrescu Stâlpeni*

EXERCIȚIILE STRUCTURALE, UN MIJLOC EFICIENT DE ÎNVĂȚARE A UNEI LIMBI STRĂINE

Metodica limbilor străine a reconsiderat în ultimul timp atât materialul de limbă ce urmează a fi însușit, cât și bazele psihologice ale studiului. Studiul limbilor străine urmărește în primul rând formarea deprinderilor de exprimare orală și include metode și procedee noi care măresc randamentul procesului de învățare.

Multă vreme s-a crezut că mijlocul cel mai sigur în învățarea unei limbi străine îl constituie memorizarea regulilor și stăpânirea cazurilor particulare, a excepțiilor. Desigur, analiza sistemului morfo- sintactic al unei limbi poate duce la înțelegerea limbii scrise, dar este inoperantă în planul comunicării orale. Limbajul presupune deprinderi de folosire spontană a elementelor fonetice, morfologice și sintactice și nu cunoștințe despre limbă. În procesul comunicării, locutorul nu are practic timpul să se refere la reguli, nici pentru a înțelege ceea ce i se spune, nici pentru a vorbi. De aceea este necesar să se abordeze studiul unei limbi prin procedee care să favorizeze formarea automatismelor atât în planul auditiv cât și în cel fonator. Deci la baza studiului unei limbi străine trebuie să stea exercițiile de vorbire și nu descrierile analitice despre limba care se studiază.

Procesul însușirii unei limbi străine este condiționat în mare măsură de practicarea limbii care se studiază, deci de un sistem de aplicații care să permită formarea deprinderilor spontane de exprimare și de înțelegere. Acest material aplicativ este cunoscut sub numele de exerciții structurale. Exercițiul structural este un lanț de operații cu structuri, înțelegând prin structură un tip de organizare internă a unei secvențe de unități lingvistice între care există relații sintagmatice. Exercițiul structural mărește, variază și face mai eficace activitatea elevilor în lecțiile de limbă străină îmbinând în mod specific descoperirea inductivă și deductivă cu descoperirea prin analogie și cu munca personalizată. Exercițiile structurale pot fi de repetiție, de substituție sau de transformare. Exercițiile structurale se sprijină pe faptul că unitățile lexicale ale unei limbi se organizează în enunțuri- tip numite și modele de exprimare.

Însușirea unui model de limbă ca *Marc regarde le tableau*. permite prin substituiri lexicale formarea unui mare număr de enunțuri similare: *Il regarde le tableau. Marc admire le tableau. Marc regarde la voiture.*

Pe de altă parte, același enunț poate fi punctul de plecare al unor transformări ca: *Marc ne regarde pas le tableau. Est-ce que Marc regarde le tableau? Marc regarde-t-il le tableau? Marc ne regarde que le tableau.*

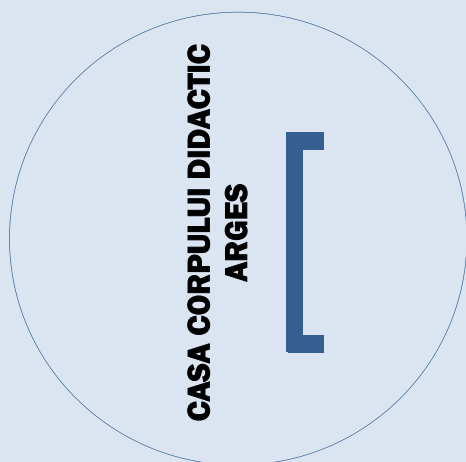
În succesiunea exercițiilor din cadrul unei lecții trebuie să se țină seama de gradarea dificultăților. Astfel, fiecare exercițiu introduce o singură dificultate, iar trecerea la exercițiul următor presupune asimilarea în bune condiții a fenomenului practicat anterior. Pentru ca aceste aplicații să fie cât mai asemănătoare unui proces firesc de comunicare, majoritatea exercițiilor trebuie să aibă un caracter dialogat. Este necesar ca materialul de limbă să fie selecționat cu prioritate din limba uzuală de conversație. Astfel, lexicul folosit trebuie să aparțină în majoritate

vocabularului fundamental și să pună în lumină structurile cele mai frecvente din limba franceză modernă.

Desigur, înțelegerea unui fenomen gramatical contribuie la însușirea mecanismului respectiv, dar eficacitatea acestor generalizări este temporară și nu constituie decât un mijloc în vederea formării unor reflexe lingvistice. De aceea fiecare model de exercițiu trebuie să fie însoțit de explicații ale fenomenului respectiv, ca de exemplu exprimarea posesiei, a negației, a interogației, etc.

Exercițiile structurale bazate pe fenomene de similitudine și de opoziție dintr-o limbă constituie unul dintre cele mai sigure mijloace de însușire a fenomenelor gramaticale și de convertire a lor în automatisme.

*prof. Dragomir Diana-Oana
Liceul Tehnologic Costești, Argeș*

BARIERE IN RELAȚIILE DE COMUNICARE CU PREȘCOLARI

Comunicarea - Comunicarea este un ansamblu de acțiuni care au în comun transmiterea de informații sub forma de mesaje, știri, semne sau gesturi simbolice, texte scrise (și multe alte forme) între doi indivizi, numiți interlocutori, sau mai formal, emițător și receptor. Conceptul de «comunicare» este strâns legat de existența noastră ca oameni, iar apoi ca societate, datorită faptului că ființele umane și comunicarea sunt interdependente. Fără comunicare și limbaj, noi ca ființe sociabile, ce interacționăm și relaționăm în cea mai mare parte, sau chiar în totalitate prin intermediul actului comunicării, viața noastră pe Terra ar fi inutilă, de prisos. Societatea își datorează existența comunicării interumane, ea înseamnă comunitate umană și este privită ca un proces care implică participarea tuturor membrilor societății respective. Întrucât noi, oamenii, nu suntem perfecți, nici societatea noastră nu este, apărând astfel probleme în relațiile interumane și bariere în comunicare.

Comunicarea în procesul de învățământ - Avem privilegiul de a trăi într-o perioadă a exploziei informaționale, generată de creșterea exponențială a cunoștințelor umane. În acest univers se află omul însuși, ca parte a sistemului informațional. Adaptat acestor realități, și procesul de învățământ este un sistem dinamic complex, cu cei doi poli ai săi, între care se realizează comunicarea de tip bilateral, de transmitere și de receptare a informației. În cadrul procesului de învățământ, comunicarea mijlocește realizarea fenomenului educațional în ansamblul său; ea este definită ca relația prin care interlocutorii se pot înțelege și se pot influența reciproc prin intermediul schimbului continuu de informații, divers codificate. În activitatea școlară coexistă mai multe forme ale comunicării, care se completează reciproc. Întrucât educatorii lucrează cu sufletul și cu mintea copilului și pentru că la vârsta aceasta copilul este extrem de sensibil afectiv, este

imperios să utilizeze cele mai diverse forme ale comunicării. Comunicarea didactică are câteva trăsături generale: se desfășoară între cel puțin doi parteneri de tipul: educator – copil, copil – copil; este o comunicare cu conținuturi purtătoare de instruire, mesajul este conceput, organizat și structurat logic de către cadrul didactic pe baza unor obiective; are un efect de învățare, urmărește influențarea, modificarea și stabilitatea comportamentelor individuale și de grup; generează învățare, educație și dezvoltare în același timp, prin implicarea activă a copilului în actul comunicării; comunicarea se reglează și se autoreglează cu ajutorul unei retroacțiuni: feed-back și feed-forward.

Copilul învață să comunice în familie, în mediu social general, dar mai ales în cadrul activităților de instruire și de educare organizate instituțional. În grădiniță, educatorul trebuie să cultive și să întărească statutul de interlocutor, de partener al copilului față de propria devenire și să permită copilului să construiască progresiv imaginea pozitivă a sinelui, într-un climat favorabil și adecvat exprimării proprii și comunicării interpersonale reușite.

Blocaje și bariere în comunicare - Ori de câte ori scriem sau vorbim, încercând să convingem, să explicăm, să influențăm, să educăm sau să îndeplinim orice alt obiectiv, prin intermediul procesului de comunicare urmărim întotdeauna câteva scopuri principale: să fim receptați (auziți sau citați), să fim înțeleși, să fim acceptați, să provocăm o reacție (o schimbare de comportament sau atitudine). Atunci când nu reușim să atingem nici unul dintre aceste obiective, înseamnă că ceva în derularea comunicării nu funcționează corespunzător, adică ceva a interferat în transmiterea mesajelor. Barierele în comunicare se produc atunci când receptorul mesajului comunicat nu receptează sau interpretează greșit sensul pe care emițător a vrut să i-l dea. Ideal ar fi ca tot ce se emite să fie și recepționat, dar practic asta e imposibil pentru că nu tot ce există în intențiile emițătorului se regăsește în așteptările receptorului, fiecare om având un cadru de referință propriu (și chiar limitat), iar sensurile în care se realizează comunicarea diferă de la individ la individ.

Blocaje și bariere în comunicarea didactică - Comunicarea didactică, ca și comunicarea generală interumană, este supusă unor perturbări numeroase și variate. Acestea pot fi: blocaje determinate de caracteristicile persoanei angajate în comunicarea didactică (profesorul pe de o parte, elevul pe de alta); blocaje determinate de relațiile social-valorice existente între participanții la relația de comunicare didactică; blocaje determinate de particularitățile domeniului în care se realizează comunicarea didactică.

Perturbări psihologice - În drumul parcurs de mesajul științific, de la persoana-emisător la persoana-receptor, se produc multe pierderi ale stării inițiale a acestuia. Mai întâi, reținem că înțelegerea mesajului de către copii este dependentă de inteligența și capacitatea de înțelegere a acestora, precum și de cultura lor. Există, apoi, copii care nu au suficientă încredere în capacitățile personale, timizi, indeciși, care nu se pot implica în suficientă măsură în sarcina didactică. Aceștia necesită o intervenție plină de tact pedagogic pentru creșterea încrederii în ei înșiși. Oboseala, diferitele deficiențe (fizice, senzoriale etc.) produc și ele perturbări în comunicarea didactică. La nivelul persoanei-receptor (copiii) pot apărea situații de neatenție, apatie, rumoare, fenomene perturbatoare care pot fi înlăturate printr-o atitudine fermă din partea educatorului, dar plină de atenție și respect față de copii pentru că altfel, dacă în relația de comunicare educator-copil nu există o încărcătură afectivă adecvată, copiii pot manifesta atitudini de retragere, de evitare, chiar de opoziție. Alte perturbări se produc în comunicarea didactică din cauza educatorului. Există cadre didactice care nu respectă principiile didactice, cum este de exemplu principiul accesibilității. Aceștia realizează o comunicare abstractă, insuficient adaptată la nivelul de înțelegere al copiilor. Superficialitatea în pregătirea sarcinilor didactice, grabă, neatenția se repercutează negativ asupra relației de comunicare. La fel, trăsăturile negative de personalitate vor fi controlate.

Perturbări la nivelul canalelor de transmisie - Perturbările la nivelul canalelor de transmisie pot fi provocate, mai întâi, de tot felul de zgomote: declanșarea alarmei unui autoturism, șușotelile copiilor, căderea unei cărți sau rechizite pe dușumea, neadecvarea vocii educatorului etc. De asemenea, distanța prea mare a copiilor față de educatoare (în sălile de clasă spațioase sau amfiteatre) poate obstrucționa transmisia mesajului. Una dintre cele mai cunoscute perturbări ale canalelor de transmisie o reprezintă pronunția deficitară din partea profesorului care, în cursul transmiterii se poate amplifica. De asemenea, defectele de auz la unii elevi determină că transmisia de la profesor să nu fie receptată în mod satisfăcător. Distorsiunile la nivelul canalelor

de transmisie (zgomote, vibrații) perturbă fidelitatea transmisiei, între mesajul expedit și cel receptat nu se constată corespondența necesară. Se deteriorează astfel înțelesul cuvintelor, al propozițiilor, al sensului global al celor ce se comunică.

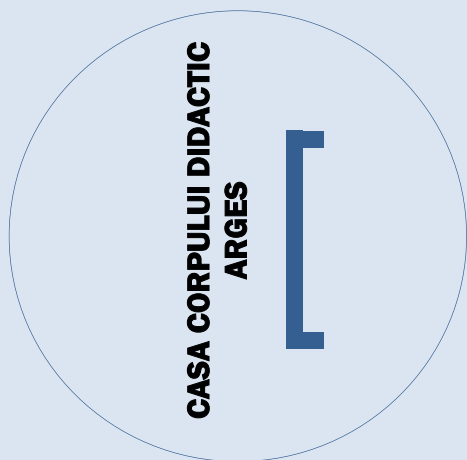
Perturbări determinate de natura domeniului cognitive - O serie de perturbări ale comunicării didactice sunt determinate de nestăpânirea în suficientă măsură a limbajului sau comunicării în contextul unor discipline școlare. Ei trebuie să fie posesorii unor competențe cognitive dar și a unei competențe lingvistice. Evident că elevii trebuie să învețe treptat limbajele respective, iar profesorii să folosească termenii pe care elevii îi cunosc, respectând astfel regula de bază a oricărei comunicări, aceea ca interlocutorii să folosească același limbaj.

O altă condiție care stă la baza unei comunicări eficiente o constituie comunicarea pozitivă, ca rezultat al gândirii pozitive. Altfel spus, nu trebuie să avem o gândire exagerat de critică, de a penaliza necruțător orice greșeală și de a trece cu vederea peste aspectele pozitive. Desigur aceasta nu înseamnă că trebuie să încurajăm performanțele mai slabe ale copiilor ci să demonstrăm că suntem totdeauna deschiși dialogului, chiar și atunci când copilul greșește trebuie să comunicăm pozitiv găsim elementele demne de laudat.

Bibliografie:

Sălăvăstru, D., Psihologia educației, editura Polirom, Iași, 2004, Vilaia, O., Bariere in comunicarea didactica la varsta prescolara, <http://ccdmures.ro/cmsmadesimple/uploads/file/rev8sp/pre/pre7.pdf>.

*prof. Pantelimon Anca Victoria
Liceul Teologic Elim Pitești*

MODEL DE SUBIECT TIP BACALAUREAT MATEMATICĂ - M_Tehnologic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I:

(30 puncte)

- 5p 1. Arătați că $\left(0,3 - \frac{1}{5}\right) : \frac{2}{5} - 0,25 = 0$.
- 5p 2. Determinați coordonatele vârfului parabolei funcției $f: R \rightarrow R, f(x) = x^2 - 6x + 8$.
- 5p 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația: $\log_2(2x + 4) = \log_2 10$.
- 5p 4. Calculați $A_5^3 + C_5^3 - P_4$.
- 5p 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele A(1,2) și B(0,1). Determinați ecuația dreptei AB.
- 5p 6. Determinați măsura unghiului B al triunghiului ABC, dacă AB = 5 cm, BC = 10 cm și aria sa este de 20 cm².

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

1. Se consideră matricea $A(x) = \begin{pmatrix} 1 & 2x \\ x+2 & 2 \end{pmatrix} \in M_2(\mathbb{R})$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

5p a) Arătați că $\det(A(2)) = -14$

5p b) Determinați valoarea naturală a lui x , pentru care $A(0) \cdot A(1) - \begin{pmatrix} 1 & x \\ 4x & 4x \end{pmatrix} = O_2$.

5p c) Determinați $X \in M_2(\mathbb{R})$, știind că $A(0) \cdot A(1) - 3X = \begin{pmatrix} -4 & 2 \\ 14 & -1 \end{pmatrix}$.

2. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x * y = xy - 5(x + y) + 20$.

5p a) Arătați că $2 * 3 = 1$

5p b) Arătați că $x * y = (x - 5)(y - 5) - 5$.

5p c) Știind că $x * 5 = -5$ calculați $(-2021) * (-2020) * L * 2020 * 2021$.

SUBIECTUL al III-lea **(30 puncte)**

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = (x^2 + 4x + 4) \cdot e^x$.

5p a) Demonstrați că $f'(x) = (x + 2)(x + 4) \cdot e^x$.

5p b) Calculați $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{e^x \cdot 3x^2}$

5p c) Determinați ecuația tangentei la graficul funcției f în punctul de abscisă $x = 0$, situat pe graficul funcției f .

2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x(2x + 3)$.

5p a) Arătați că $\int_1^2 f(x) \cdot \frac{x^2}{e^x} dx = \frac{29}{2}$.

5p b) Determinați primitiva $F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ a funcției f pentru care $F(0) = 4$.

5p c) Determinați valoarea reală a lui a pentru care $\int_1^a f(x) dx = -3e$.

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.
- Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.
- Timp de lucru: 3 ore

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

1	$\left(\frac{3}{10} - \frac{1}{5}\right) \cdot \frac{5}{2} - \frac{25}{100} =$ $= \frac{1}{10} \cdot \frac{5}{2} - \frac{1}{4} = \frac{1}{4} - \frac{1}{4} = 0$	3p
		2p
2	$x = \frac{-b}{2a} = -\frac{-6}{2} = +3, \quad y = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-4}{4} = -1$	3p

	$V\left(\frac{-b}{2a}; \frac{-\Delta}{4a}\right) \Rightarrow V(3; -1)$	2p
3	$2x+4=10 \Rightarrow 2x=10-6$ $2x=4 \Rightarrow x=2$	3p 2p
4	$A_5^3 = 60, C_5^3 = 10, P_5 = 120$ $A_5^3 + C_5^3 - P_5 = 60+10+120=190$	3p 2p
5	$\frac{x-x_B}{x_A-x_B} = \frac{y-y_B}{y_A-y_B} \Leftrightarrow \frac{x-1}{1-0} = \frac{y-1}{2-1} \Rightarrow \frac{x-1}{1} = \frac{y-1}{1}$ $x-1=y-1 \Rightarrow AB: x-y$	3p 2p
6	$A_{ABC} = \frac{AB \cdot BC \cdot \sin S B}{2} \Leftrightarrow 20 = \frac{8 \cdot 10 \cdot \sin S B}{2}$ $\Rightarrow \sin S B = \frac{1}{2} \Rightarrow S B = 30^\circ$	2p 3p

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1a	$\det(A(2)) = \begin{vmatrix} 1 & 4 \\ 4 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot 2 - 4 \cdot 4 =$ $2-16 = -14$	3p 2p
1b	$A(0) \cdot A(1) = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 8 & 8 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 8 & 8 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 & x \\ 4x & 4x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 2-x \\ 8-4x & 8-4x \end{pmatrix}$ $\begin{pmatrix} 0 & 2-x \\ 8-4x & 8-4x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow 2-x=0, 8-4x=0$, deci $x=2$	3p 2p
1c	$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 8 & 8 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 3a & 3b \\ 3c & 3d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -4 & 2 \\ 14 & -1 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} 1-3a & 2-3b \\ 8-3c & 8-3d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -4 & 2 \\ 14 & -1 \end{pmatrix}$ $1-3a=-4, 2-3b=2, 8-3c=14, 8-3d=-1$ deci $X = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -2 & 3 \end{pmatrix}$	3p 2p
2a	$2*3 = 2 \cdot 3 - 5(2+3) + 20 = 6 - 25 + 20 =$ $-19 + 20 = 1$	3p 2p
2b	$x * y = xy - 5(x+y) + 20 = xy - 5x - 5y + 25 - 5 =$ $= x(y-5) - 5(x-5) - 5 = (x-5)(y-5) - 5.$	3p 2p
2c	$x * 5 = 5 * x = -5$ din comutativitate. $(-2021) * (-2020) * L * (-6) * (-5) * (-4) * L * 2020 * 2021, a * (-5) * b = -5$	2p 3p

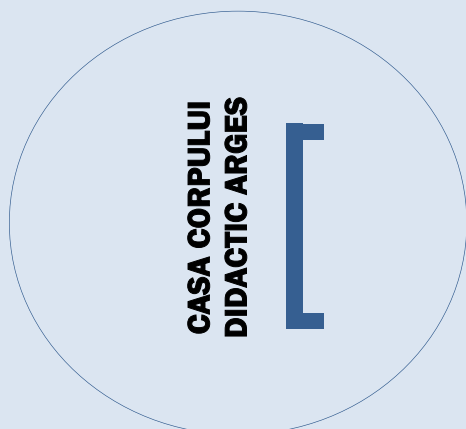
SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1a	$f'(x) = (2x+4) \cdot e^x + (x^2+4x+4) \cdot e^x = e^x \cdot (2x+4+x^2+4x+4)$ $= e^x \cdot (x^2+6x+8) = (x+2)(x+4) \cdot e^x$	3p 2p
1b	$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x^2+4x+4) \cdot e^x}{e^x \cdot 3x^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2+4x+4}{3x^2}$ finalizare: $\frac{1}{3}$	3p 2p

1c	$y - f(0) = f'(0)(x - 0)$, $f(0) = 4$, $f'(0) = 8$ $y - 4 = 8(x - 0) \Rightarrow y - 4 = 8x \Rightarrow y = 8x + 4$	3p 2p
2a	$\int_1^2 e^x (2x + 3) \cdot \frac{x^2}{e^x} dx = \int_1^2 (2x + 3) \cdot x^2 dx = \int_1^2 (2x^3 + 3x^2) dx = \left(\frac{2x^4}{4} + \frac{3x^3}{3} \right) \Big _1^2$ $= \left(\frac{x^4}{2} + x^3 \right) \Big _1^2 = 16 - \frac{3}{2} = \frac{29}{2}$	3p 2p
2b	$\int e^x \cdot (2x + 3) dx = e^x \cdot (2x + 3) - \int 2e^x dx = e^x \cdot (2x + 1) + C = F(x)$ $F(0) = e^0 \cdot (0 + 1) + C = 4 \Rightarrow 1 + C = 4 \Rightarrow C = 3$, $F(x) = e^x \cdot (2x + 1) + 3$	3p 2p
2c	$\int_1^a e^x \cdot (2x + 3) dx = -3e \Leftrightarrow e^x \cdot (2x + 1) \Big _1^a = -3e$ $e^a \cdot (2a + 1) - 3e = -3e \Leftrightarrow e^a \cdot (2a + 1) = 0 \Rightarrow a = \frac{-1}{2}$	2p 3p

*prof. Manea-Marinescu Nicoleta
Liceul Tehnologic "Dacia" Pitești*

BARIERE ÎN RAPORTURILE INTERUMANE

Comunicarea este un proces deosebit de important și complex, de care depinde structura reușitelor, miracolelor sau a dezastrelor umane. Indiferent de modul de abordare comunicarea stă la baza organizării și evoluției sociale, influențând raporturile între oameni.

Comunicarea interumană se bazează pe un ansamblu de procese psihomotorii specific umane și reprezintă limbajul în care un loc deosebit de important revine gândirii.

Comunicarea pedagogică reprezintă un transfer complex de informații între două entități ce-și asumă simultan sau succesiv rolurile de emițător și receptor, semnificând conținuturi dezirabile în contextul procesului instructiv-educativ.

Comunicarea pedagogică presupune o interacțiune de tip feedback, privind atât explicațiile explicite cât și pe cele adiacente, intenționate sau formate pe parcursul comunicării.

Ori de câte ori scriem sau vorbim, încercând să convingem, să explicăm, să influențăm, să educăm sau să îndeplinim orice alt obiectiv, prin intermediul procesului de comunicare, urmărind întotdeauna câteva scopuri principale: să fim receptați (auziți sau citiți), să fim înțeleși, să fim acceptați.

Orice interferează cu procesul de comunicare poartă denumirea de barieră în calea comunicării.

I. BARIERE LEGATE DE CONTEXTUL SOCIO-CULTURAL

1. Conflictul de valori și lipsa cadrelor de referință

a) Instabilitatea societăților;

- este mult mai dificil să depistăm ce este prioritar, primordial de ceea ce este întâmplător, secundar;

- devine din ce în ce mai dificil să apreciezi cu certitudine lucrurile, ideile care trebuie conservate de cele care trebuie dizolvate.

b) Îmbătrânirea populației și a societății: acest lucru poate conduce la un conservatorism accentuat, la creșterea rezistențelor la schimbare;

2. Condiționarea și manipularea prin mass-media

- Alături de cele trei medii tradiționale ale omului (familia sau comunitatea, profesia sau studiile, timpul liber sau distracțiile) a apărut mass-media sau mediul informațional, care, deși este în afara celorlalte trei, s-a infiltrat în interiorul lor într-un mod informal și nestructurat;

- Prin mass-media are loc o influență difuză asupra populației pe care o condiționează, acționând de fapt asupra memoriei mulțimii.

- Înregistrarea informațiilor se face cu o viteză mai mare decât cea a luminii, reacția omului la aceasta fiind aproape inconștientă și reflexă.

- manipularea prin mass-media este permanentă (este prezentă în toate acțiunile publicitare, dezbaterile politice, elaborarea programelor TV, tonul vocii prezentatorilor etc.);

- dacă nu dăm dovadă de spirit critic și de luciditate față de informațiile primite prin mass-media, fiecare dintre noi riscăm să fim victime ale manipulării;

- una dintre formele cele mai subtile ale manipulării o constituie dezinformarea opiniei publice, ce are ca scop răspândirea de informații tendențioase, parțial obiective, în vederea deformării realității și evenimentelor.

3. Prejudecățile

- contextul socio-cultural în care trăim este impregnat și pietrificat de prejudecăți;

- prejudecățile sunt raportate la tradiții și își au rădăcinile într-un trecut mai mult sau mai puțin îndepărtat;

- adaptarea unei atitudini nonconformiste față de norme și prejudecăți conduce de multe ori la catalogarea celui care o face ca având un comportament deviant, periferic.

4. Diferențele culturale

- ființele individuale și grupurile din care fac parte sunt educate conform unei culturi specifice, care are anumite valori, principii, ideologii.

- o cultură diferită de cea în care ai fost crescut constituie o privire diferită asupra lumii;

- deși, în prezent, datorită circulației informației, dar și a libertății de circulație, diferite culturi sunt din ce în ce mai cunoscute publicului (prin documentare, reportaje, emisiuni tv., excursii etc.), există tendința de izolare în cultura originară căreia o persoană îi aparține prin educație, deoarece aceasta îi oferă o identitate particulară, un sentiment de securitate.

II. BARIERE DIN CAUZA ATITUDINILOR INDIVIDUALISTE

1. Comportamentul egocentric.

- persoana centrată pe sine însăși nu mai poate să fie receptivă la ceea ce se petrece în afara ei;

- dialogul cu ceilalți este greoi, uneori imposibil;

- comportamentul acestor persoane se poate întinde de la indiferență față de ceilalți, până la un egoism voluntar și calculat;

2. Necunoașterea propriei persoane.

- necunoașterea propriei persoane conduce la o viziune deformată, chiar eronată cu privire la propria persoană;

- necunoașterea de sine face imposibile autocontrolul reacțiilor și comportamentelor în mediul profesional, social unde este nevoie să apelezi la personaje diferite pentru a face față;

3. Sentimentele de incompetență sau ineficiență.

- aceste sentimente duc la stări depresive;

- sentimentul de inferioritate împiedică pe oricine să fie el însuși, să se realizeze pe sine.

III. BARIERE REFERITOARE LA RELAȚIILE INDIVID-GRUP

1. Lipsa de comunicare.

- comunicare imposibilă din cauza limbajului, vocabularului total diferite;

- comunicarea incompletă (ca în cazul manipulării);

- comunicarea deformată, falsificată sau denaturată în mod voit (ex. discursurile politice).

2. Marginalizarea.

- oamenii care nu își respectă cuvântul dat, care nu respectă legile, care au comportamente deviate sunt marginalizați de societate.

3. Lipsa de autenticitate.

- puțini oameni trăiesc și se exprimă în conformitate cu ceea ce simt și își doresc în mod real;
- între scala lor de valori și atitudini și cele pe care le afișează există discordanțe.

4. Izolarea.

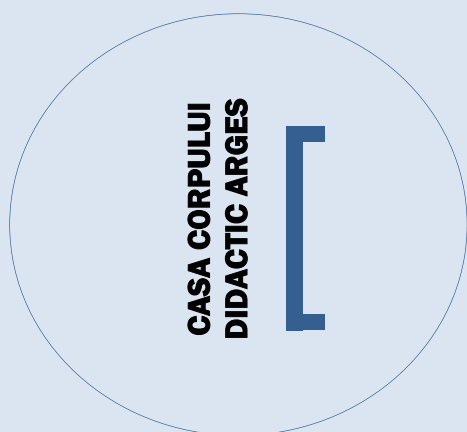
Numărul oamenilor care se izolează este în creștere și motivele sunt diverse:

- considerarea lor ca fiind incompetenți sau neînsemnați;
- respingerea lor de către grup deoarece s-au distanțat de el;

Bibliografie

1. Abric, J., Psihologia comunicării, Editura Polirom, Iași, 2002.
2. Craia, S., Teoria comunicării, Editura Fundației România de mâine, București, 2000.

*prof. Stoian-Preda Tatiana-Florica,
Liceul Tehnologic Costești, Argeș*

AUTOMOBILUL ECO

Modul Eco ajută să conduceți mai ecologic, cu o economie mai mare de combustibil. Se utilizează acest mod de condus pentru a economisi combustibil și a proteja mediul.

Următoarele proprietăți sunt adaptate pentru modul Eco:

- Punctele de cuplare a cutiei de viteze;
- Managementul motorului și răspunsul de la pedala de accelerație;
- Funcția de roată liberă Eco Coast se activează, iar frâna de motor se dezactivează atunci când pedala de accelerație este eliberată la viteze cuprinse între 65 și 140 km/h (40 și 87 mph);
- Unele din setările sistemului de climatizare funcționează la putere redusă sau sunt dezactivate;
- Afișajul pentru șofer prezintă informațiile sub forma unui indicator ECO, care ajută la condusul ecologic și eficient din punct de vedere al consumului.

Funcția de roată liberă Eco Coast înseamnă, în practică, că frâna de motor se oprește, iar energia cinetică a mașinii este utilizată pentru a parcurge distanțe mai lungi din inerție. Când șoferul eliberează pedala de accelerație, cutia de viteze se decuplează automat de la motor, a cărui turație se reduce la cea de ralanti cu un consum redus.

Funcția poate fi utilizată cel mai bine pe porțiunile de drum unde mașina se poate deplasa din inerție o distanță lungă de ex. pe șosele cu pante ușoare sau când reducerea vitezei se poate prevedea la pătrunderea într-o zonă cu o limită de viteză mai mică.

ACTIVAREA FUNCȚIEI ROATĂ LIBERĂ

Funcția se activează la eliberarea completă a pedalei de accelerație, la care se adaugă următorii parametri:

- Modul de condus Eco este activat.
- Selectorul de viteze este în poziția D.
- Viteza se află în intervalul 65-140 km/h (40-87 mph).
- Panta șoselei nu are o declivitate mai mare de 6%.
- Afișajul pentru șofer afișează COASTING la utilizarea funcției roată liberă.

LIMITĂRI

Funcția roată liberă nu este disponibilă dacă:

- Motorul și/sau cutia de viteze nu se află la temperatura de regim.
- Selectorul de viteze este deplasat din poziția D în poziția manuală.
- Viteza este în afara intervalului 65-140 km/h (40-87 mph).
- Panta șoselei are o declivitate mai mare de 6%.
- Treptele de viteză sunt schimbate manual de la padelele de pe volan.

DEZACTIVAREA ȘI OPREA FUNCȚIEI ROATĂ LIBERĂ

În anumite situații, se poate dezactiva sau opri funcția pentru a utiliza frâna de motor. Astfel de exemple sunt: coborârea pe pante abrupte sau înainte de o manevră de depășire iminentă, pentru a o putea realiza în cel mai sigur mod posibil.

Se dezactivează funcția roată liberă prin pașii următori:

- Se acționează pedala de accelerație sau de frână.
- Se aduce selectorul de viteze în poziția manuală.
- Se schimbă vitezele de la padelele de pe volan.

Se opriște funcția roată liberă urmând pașii următori:

- Se schimbă modul de condus.
- Se opriște modul de condus Eco din ecranul funcției.

Indicatorul ECO indică eficiența condusului din punct de vedere al consumului de combustibil. La condusul eficient din punct de vedere al combustibilului, indicatorul arată o valoare mică cu acul în zona verde. La condusul neeficient din punct de vedere al combustibilului, de ex., în timpul unei frânări sau accelerări bruște, indicatorul arată o valoare mare.

Indicator ECO din afișajul pentru șofer de 12”

Indicator ECO din afișajul pentru șofer de 8”

De asemenea, indicatorul ECO prezintă modul în care un șofer de referință ar conduce mașina în aceleași condiții de drum. Acest lucru este indicat de acul scurt al indicatorului. Atunci când conduceți cu schimbarea manuală a treptelor de viteze - conduceți în treapta de viteză cea mai ridicată, adaptată la condițiile de trafic și de carosabil curente - turațiile mai mici ale motorului rezultă într-un consum de combustibil mai scăzut. Utilizați indicatorul pentru schimbarea treptelor de viteză. Conduceți la o viteză constantă și păstrați o distanță potrivită față de alte vehicule și obiecte pentru a minimiza frânarea. Vitezele mai mari înseamnă consum mărit de combustibil - rezistența aerodinamică crește odată cu viteza.

Bibliografie:

- <https://www.volvocars.com/ro/support/manuals/v90/2019w46/pornirea-si-condusul/recomandari-in-timpul-conducerii/modul-eco-eco>
- <https://www.volvocars.com/ro/support/manuals/v90/2019w46/pornirea-si-condusul/recomandari-in-timpul-conducerii/condusul-economic>

prof. ing. Iuliana Bucurescu
Liceul Tehnologic „Dimitrie Dima” Pitești

HANDBALUL CA SPORT DE PERFORMANȚĂ

Handbalul este un joc sportiv de echipă, care se desfășoară între două echipe formate din 7 jucători și constă din acțiuni tehnico-tactice individuale și colective efectuate de atacanți, împotriva acțiunilor identice ale apărătorilor cu scopul de a introduce mingea în poarta echipei adverse. Este un joc sportiv de mare atractivitate și spectaculozitate, bazat pe viteza de deplasare și de execuție a jucătorilor, cărora le pretinde o înaltă pregătire athletică, forță și rezistență, gândire tactică și o perfectă armonizare în cadrul echipei.

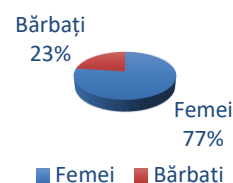
Ce este handbalul ca sport de performanță?

Handbalul ca sport de performanță a fost și mai ales a devenit, în ultimii 30-50 de ani, un fenomen social, un domeniu al activității umane care datorită dezvoltării explozive a mijloacelor mass-media, a cuprins și câpătat interesul și atenția a sute de milioane, miliarde de oameni de pe întreaga planetă. Sportul de performanță, handbalul actual fiind un puternic mijloc de afirmare a personalității umane ce depășește alte domenii ca arta, știința, cultura, creează un intens complex de legături interumane, de apartenență și identificare cu un sportiv sau cu o echipă a unor mari grupuri de oameni din plan local, regional și național ba chiar a sute de milioane de oameni din plan mondial.

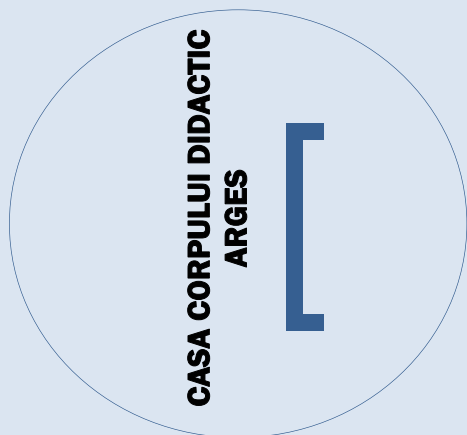
Apărut cu peste 100 de ani în urmă, handbalul se integrează în sportul de performanță actual în cadrul jocurilor sportive cunoscând în ultimii 50 de ani dar mai ales în ultimele decenii o largă răspândire, pornind de la forme mai puțin spectaculoase și ajungând la forme evoluate, caracterizate prin competiții dinamice și spectaculoase care au generat o mare extindere a numărului de sportivi care îl practică, dar mai ales, un număr de spectatori nu doar din Europa ci și din Africa, Asia, Australia și din cele două Americi. Federația Internațională de Handbal înființată în anul 1928 cu ocazia jocurilor olimpice de la Amsterdam, numărând în prezent 138 de țări afiliate.

Devenit sport olimpic la jocurile olimpice din 1972 și 1976, handbalul cunoaște un mare salt calitativ și o mare dezvoltare în special în creșterea rolului pregătirii fizice, a complexității tehnicii individuale în atac și apărare și dezvoltării tacticii în cele două faze de joc toate acestea conferindu-i un caracter deosebit de interesant și agreabil.

Eșantionul cercetării

prof. Iordache Luminița
Liceul cu Program Sportiv „Viitorul” Pitești

CLIMATUL ORGANIZAȚIONAL ȘI SATISFAȚIA ÎN MUNCĂ ÎN MEDIUL EDUCAȚIONAL PREUNIVERSITAR - CERCETARE/STUDIUL DE SPECIALITATE

Calitatea vieții sau „life satisfaction” depinde în mare măsură de satisfacția în muncă, cu atât mai mult într-o perioadă de tranziție economică, în care timpul acordat sarcinilor de serviciu vine să surclaseze timpul acordat nevoilor personale.

Tema de față își propune să evidențieze amănunte referitoare la studiul relației dintre nivelul satisfacției profesionale și relații interpersonale, comunicarea interpersonală, motivația, stilurile de conducere în două organizații.

Organizațiile alese pentru studiu au fost 2 licee cu profile diferite: teoretic și tehnologic.

În cercetare au fost incluse 100 persoane, cadre didactice (23 de bărbați și 77 de femei), cu vârsta cuprinsă între 32 și 58 ani (media de vârstă 45 ani).

Au fost aplicate două chestionare (Chestionarul privind Climatul Organizațional și Chestionarul privind Satisfacția în Muncă), variabilele vizate fiind satisfacția în muncă, motivația, relațiile, comunicarea și conducerea, factori ai climatului organizațional.

Scopul, obiectivele și ipotezele cercetării

Scopul acestei cercetări este de a evidenția legătura dintre climatul organizațional și satisfacția în muncă atât în mediul educațional teoretic, cât și tehnologic.

Această cercetare și-a propus ca **obiectiv** evidențierea relației dintre caracteristici ale climatului organizațional și gradul de satisfacție în muncă în cadrul a două organizații – licee cu profiluri educaționale diferite: teoretic și tehnologic.

Prin lucrarea de față ne-am propunem să evidențiem în ce măsură diferite aspecte ale climatului organizațional se asociază cu diferite aspecte ale satisfacției în muncă, în cadrul a două medii de muncă diferite, din două organizații.

În urma documentării și prelucrării statistice a datelor, am formulat următoarele ipoteze specifice:

Ipoteze specifice:

1. Cu cât crește nivelul de calitate al relațiilor dintre angajați, cu atât crește și nivelul de satisfacție generală în muncă.
2. Cu cât este mai crescut nivelul de motivare al angajaților, cu atât nivelul satisfacției generale în muncă crește și el.
3. Cu cât stilul de conducere al organizației este mai eficient, cu atât crește și nivelul de satisfacție generală în muncă al angajaților.

În prelucrarea datelor s-a folosit programul SPSS (versiunea 2.0), s-au utilizat datele descriptive și de frecvență.

Variabile:

- *Climatul organizațional* reprezintă nivelul de absorbție atât a factorilor interni, cât și a celor externi, fie ei obiectivi sau subiectivi, care au o importanță deosebită pentru grupul din cadrul organizației și care determină o dispoziție psihică stabilă și generală la nivelul tuturor membrilor.
- *Motivația* este un amalgam de forțe și energii atât interioare cât și externe care declanșează și orientează comportamentul spre împlinirea unui scop.
- *Conducerea* reprezintă pricepera de organizare și administrare a elementelor organizaționale.
- *Relațiile* se referă la comunicarea și colaborarea pe linie profesională, climat nonconflictual.
- *Satisfacția în muncă* este atitudinea afectivă pozitivă ca urmare a percepției asupra muncii sau a climatului organizațional.

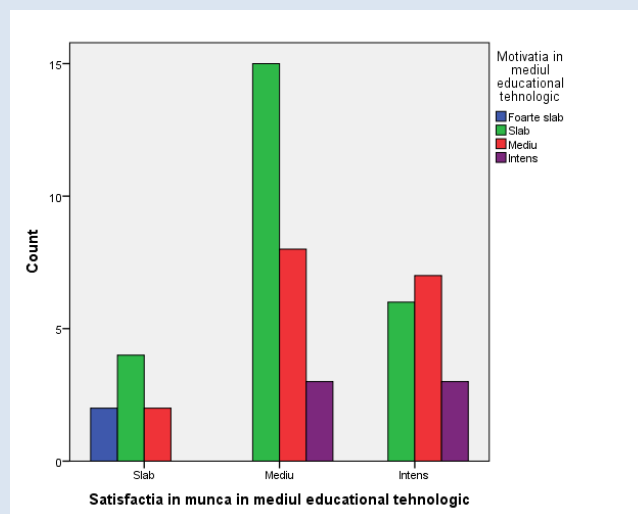
Analiza și interpretarea datelor

Prelucrarea și interpretarea datelor obținute pentru mediul educațional tehnologic

Pentru verificarea ipotezei specifice *cu cât crește nivelul de calitate al relațiilor dintre angajați, cu atât crește și nivelul de satisfacție generală în muncă*, am folosit programul SPSS pentru corelațiile celor două variabile (relațiile și satisfacția generală în muncă) în mediul educațional tehnologic.

Se observă o slabă corelație între calitatea relațiilor dintre angajați (aspectele vizate fiind comunicarea și colaborarea profesională, climatul nonconflictual) și satisfacția generală în muncă, coeficientul Pearson fiind -0,13, iar Sig. 0,931. Pragul de semnificație nu se regăsește în parametrii căutați de noi. Practic, variabilele nu se influențează, confirmându-se în acest caz ipoteza nulă.

Rezultatele corelațiilor dintre cele două variabile (nivelul de motivare al angajaților și satisfacția generală în muncă) pentru verificarea ipotezei specifice: *cu cât este mai crescut nivelul de motivare al angajaților, cu atât nivelul satisfacției generale în muncă crește și el*, în mediul educațional tehnologic:

„Motivația” este corelată la nivel 0,342 cu scorul obținut de subiecți pentru variabila „satisfacția în muncă”, $p < 0,01$, ceea ce indică o corelație pozitivă, moderată între cele două variabile: climatul motivațional existent în mediul educațional tehnologic și satisfacția generală în muncă.

Cum cele două variabile se influențează reciproc, putem concluziona faptul că, în cadrul mediului educațional tehnologic, cu cât gradul de satisfacție generală asupra muncii este mai mare, cu atât motivația stimulativă a cadrelor didactice crește. Cu alte cuvinte, există o mare probabilitate ca angajații să-și interiorizeze scopurile și obiectivele instituției, dezvoltându-se în acest fel motivația intrinsecă, cu consecințe pozitive atât asupra planului personal, cât și instituțional.

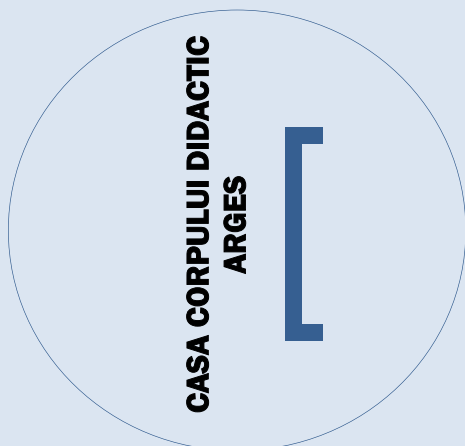
Analiza datelor a confirmat ipoteza potrivit căreia există o corelație pozitivă moderată între nivelul de motivare al angajaților și nivelul global al satisfacției în muncă în mediul educațional tehnologic.

În urma prelucrării statistice a corelației dintre variabilele „percepția asupra eficienței stilului de conducere” și „satisfacția generală în muncă” în mediul educațional tehnologic, pentru verificarea ipotezei specifice: *cu cât stilul de conducere al organizației este perceput mai eficient, cu atât crește și nivelul de satisfacție generală în muncă al angajaților*, se observă o slabă corelație între percepția asupra eficienței stilului de conducere (aspectele vizate fiind sprijinirea performanței individuale și colective, asigurarea condițiilor pentru eficiență) și satisfacția generală în muncă, coeficientul Pearson fiind 0,237, iar Sig. 0,098. Practic, variabilele nu se influențează, confirmându-se în acest caz ipoteza nulă.

Bibliografie

1. Avram, E., Cooper C., (2008), *Psihologie organizațional-managerială, tendințe actuale*, Ed. Polirom, Iasi
  2. Bogáthy, Z., (2004), *Manual de psihologia muncii și organizațională*, Ed. Polirom, Iasi
  3. Bogáthy, Z., (2007), *Manual de tehnici și metode în psihologia muncii și organizațională*, Ed. Polirom, Iași
  4. Chirica, S., (1996), *Psihologie organizațională. Metode de diagnoza și intervenție*, Casa de editura și consultanță Studiul Organizării, București
  5. Cristea, D., (1984), *Structurile psihosociale ale grupului și eficiența acțiunii*, Ed. Academiei, București
  6. Druță, F., (1999), *Motivația economică*, Ed. Economică, București
  7. Fodor, I., D. (2009), *Inteligența emoțională și stilurile de conducere*, Ed. Lumen, Iași
  8. Lieury, A. (1990), *Manual de psihologie generală*, Ed. Antet, București
  9. Maneș, S. (2008), 83 de jocuri psihologice pentru animarea grupurilor, Ed. Polirom, Iași
  10. Mucchielli, A., (2003), *Comunicarea în instituții și organizații*, Ed. Polirom, Iași
  11. Pânișoară, I.O., (2004), *Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educațională*, Ed. Polirom, Iași
  12. Rotaru, A., Prodan, A., (1998), *Managementul resurselor umane*, Ed. Sedcom Libris, Iași
  13. Saal, E., Knight, P., (1988), *Industrial/Organizational Psychology, Science and Practice*, California Brooks/Cole Publishing
  14. Spânoiu, G., (1971), *Relațiile umane în grupele de muncă industrială*, Ed. Academiei R.S.R., București
  15. Stan, E., (2004), *Contribuția climatului organizațional în optimizarea eficacității managementului organizațiilor sportive*, revista Știința sportului, București
  16. Șofilca, D., (2008), *Motivarea subordonaților pentru îndeplinirea misiunii*, rev. RFT, nr. 3/, București
  17. Ticu, C., (2004), *Evaluarea psihologică a personalului*, Ed. Polirom, Iași
  18. Zamfir, C., (1980), *Dezvoltarea umană a întreprinderii*, Ed. Academiei, București
  19. Zamfir, C., Vlăsceanu, L., (1998), *Dicționar de sociologie*, Ed. Babei, București
  20. Zamfir, C., (1984), *Indicatori și surse de calitate a vieții*, Ed. Politica, București
  21. Zamfir, C., (1984), *Indicatori și surse de variație a calității vieții*, Ed. Academiei RSR, București
  22. Zlate, M., (2007), *Psihologie Organizațională și Managementul Resurselor Umane*, vol I, Ed. Polirom, Iași
  23. Zlate, M., (2007), *Psihologie Organizațională și Managementul Resurselor Umane*, vol II, Ed. Polirom, Iași
- University of Rotterdam, www.psych.uiuc.edu, accesat la 25.06.2017.

prof. Anca Cristina Măcăneală
C.J.R.A.E. Argeș/Liceul Tehnologic „Dacia” Pitești

EDUCAȚIA PLASTICĂ ȘI ESTETICĂ ÎN EDUCAREA ELEVILOR

Educația estetică, ca latură a educației, îndeplinește multiple funcții educative, exercitând o acțiune multilaterală asupra dezvoltării personalității, urmărind dezvoltarea capacității de percepere și înțelegere corectă a frumosului din realitate, formarea conștiinței estetice, a gustului și simțului estetic, înțelegerea necesității și oferirea posibilității de a participa la crearea frumosului în artă și în viață. Efectele pozitive ale educației estetice vizează calitatea procesului de socializare a copiilor, dezvoltarea competențelor din sfera socio-morală, dezvoltarea intelectuală, afectivă, motivațională, volitivă și creativă, organizarea plăcută și eficientă a timpului liber prin stimularea inițiativelor în practicarea artelor. Educația estetică este aceea care îl determină să realizeze un echilibru între forțele imaginației și cele ale acțiunii, între vis și realitate, între aspirațiile eu-lui și acceptarea realității, între îndatoririle față de sine și cele față de semenii. Schimbările apărute în lumea

contemporană, progresele în domeniul științei, tehnicii și artei, urbanizarea și industrializarea accentuată, informatizarea au influențat în mare măsură și esteticul, care a pătruns în toate domeniile vieții și activității umane. Este foarte important ca existența umană în toate determinările ei ar trebui să se conducă și după legile frumosului, ale armoniei, într-un cuvânt după legile esteticului.

Educația estetică presupune sensibilitate și efort modelator dar și competență organizatorică și metodologică. Formele ei de realizare sunt foarte variate, cuprinzând activitatea instructiv-educativă prevăzută în programele școlare dar și activitățile extracurriculare care urmăresc formarea conduitelor civilizate, întemeiate pe valorile esteticii integrative, de stimulare a energiilor creatoare, concomitent cu pregătirea elevilor pentru a respinge urâtul.

Educația estetică este componenta educației care urmărește pregătirea sistematică a individului în vederea percepției, trăirii, interpretării și înfăptuirii frumosului din natură, societate și artă, conducând astfel la educarea multilaterală prin frumos. Educația estetică vizează, așadar, formarea capacității de receptare și de apreciere a frumosului, valorificarea esteticului în propria viață, formarea capacității de crea esteticul și de stabilire a propriei identități culturale precum și integrarea în umanitate.

Capacitatea de receptare a frumosului se bazează pe particularitățile native, pe fondul cărora se formează simțul și gustul estetic, la care se adaugă orientarea în cultura estetică. Această acțiune constă în îmbogățirea culturii generale cu cunoștințe, sub formă de reprezentări, noțiuni, teorii din sfera artei. Cultivarea estetică presupune și contactul direct și sistematic cu esteticul, realizat printr-un exercițiu de receptare, desfășurat sub îndrumarea unei persoane avizate. Așadar, receptarea esteticului este accesibilă oricui, chiar și celui care nu va crea niciodată, dar sunt necesare pregătirea și sprijinul sistematic.

Spre deosebire de capacitatea de receptare, competența de a aprecia frumosul se formează mai greu decât cea de înțelegere implicând însușirea criteriilor de apreciere și unificarea acestora cu simțul și gustul estetic în judecată estetică, dar este accesibilă tuturor oamenilor,

indiferent dacă vor deveni sau nu creatori. Este importantă însușirea criteriilor de apreciere pertinente, pentru a realiza o apreciere corectă.

Atitudinea estetică, concretizată prin conservarea și valorificarea esteticului în propria viață, este dependentă de formarea capacității de receptare și apreciere a esteticului. Pe lângă simț, gust estetic, stăpânirea temeinică a criteriilor de apreciere, este necesară și o experiență estetică remarcabilă.

Nivelul cel mai înalt al aptitudinii estetice îl constituie creația, care îmbracă două forme: creația prin comunicare (ce a interpretării creatoare, în care se înscrie arta recitatorilor, actorilor, regizorilor, dirijorilor, cântăreților, instrumentiștilor) și creația originală, specifică scriitorilor, compozitorilor, plasticienilor, arhitecților, creatorilor de folclor. La acest nivel, este necesară înclinația nativă sau predispoziția.

Este bineștiut faptul că fiecare popor sau etnie, pe lângă realizările sau tehnice, deține realizări remarcabile în domeniul estetic: pictură, muzică, artă miniaturală etc., acestea reprezintă identitatea culturală a aceluia popor între alte culturi. Nu în ultimul rând, educația estetică face posibilă

Bibliografie:

- Moise, C., Cosma, T., *Reconstrucție pedagogică*, Editura ANKAROM, Iași, 1996;
- Rafailă, E., *Educarea creativității la vârsta preșcolară*, Editura Aramis, București, 2002.
- Văideanu, George, *Cultura estetică școlară*, E.D.P., București, 1997;

comunicarea între civilizații, etnii, popoare, generații diferite, așadar, integrarea culturală a individului în umanitate.

În învățământul primar, educația estetică se realizează prin intermediul tuturor disciplinelor școlare, dar contribuția acestora este inegală. Ea depinde de specificul și conținutul obiectului de învățământ, precum și de disponibilitatea profesorului de a valorifica frumosul din orice conținut predat. Educația artistico-plastică, literatura și muzica sunt disciplinele care oferă cele mai multe posibilități de a forma competențele de receptare și apreciere a esteticului, a aptitudinilor de creație.

Educației artistico-plactice îi revine rolul de a îndruma copilul în vederea dezvoltării capacității de a comunica, stimularea gândirii autonome și a potențialului creativ, al intuiției și al imaginației. Se știe că noțiunile teoretice însușite, precum și deprinderile de activitate independentă practică sunt fixate prin imagini artistice. Acestea pot fi regăsite în mijloacele de învățământ folosite la oră: albume de artă, reproduceri după opere de artă, planșe demonstrative, dar cel mai puternic impact al elevului cu opera de artă se realizează nemijlocit prin vizite la expoziții și muzee de artă. La vârsta școlară sunt specifice fantezia, exprimarea liberă, producțiile originale, imaginația bogată exprimată în mod deosebit prin expresii plastice, prin modelaj sau prin desen. Toate aceste activități artistico-plactice sunt îndrăgite și preferate de copii în diferite momente ale procesului instructiv-educativ, le oferă posibilitatea de a-și exprima liber și nestingherit potențialul creator de care dispun într-o măsură mai mare sau mai mică.

Limbajul artelor plastice are un rol social foarte important, influențând personalitatea umană. La majoritatea oamenilor gândirea artistică și cea rațională se împletesc într-o formă echilibrată, însă la unii poate predomină gândirea concret intuitivă. Emoțiile și sentimentele, ca reacții față de fenomenele care le provoacă, pot trezi în fiecare om sensibilitatea estetică, ducând la aprecieri fie pozitive, fie negative.

Educația estetică are o puternică influență asupra dezvoltării personalității prin trăirile afective în fața operelor artistice, în contemplarea peisajelor naturii, în observarea a tot ce este corect și frumos, în comportarea și activitatea celor din jur. Totodată asigură condiții propice pentru stimularea și promovarea creativității în toate domeniile de activitate, inclusiv în munca de învățare.

prof. Stănescu Justina Luminița

Liceul Tehnologic Construcții de Mașini, Mioveni - Liceul Teoretic Costești - Liceul Teoretic „Ion Cantacuzino” Pitești - C.N.L. „Zinca Golescu” Pitești

EMPATIA ȘI IMAGINEA DE SINE – CALEA CĂTRE ECHILIBRU

Aș vrea să vorbesc despre cum ajungem să îi înțelegem pe ceilalți, despre ce trebuie să se întâmple ca să reușim să primim mesajele celorlalți fără a le scinda, din cauza experienței noastre de viață. O să încerc să acopăr două concepte, care în ultima vreme au fost îndelung dezbătute și care, consider că, au o importanță crucială în felul în care reușim să îi înțelegem pe ceilalți și pe noi. Mă refer la empatie și la imaginea de sine.

Ce sunt acestea? Empatia este definită ca perceperea și conștientizarea emoțiilor celorlalți. Nu înseamnă să trăim emoțiile altor persoane, pentru că acest lucru este imposibil. Fiecare om își trăiește emoțiile în felul lui propriu, unic. Dar putem să înțelegem emoțiile altora, plecând de la experiențele noastre proprii. S. Marcus (1997) afirmă că pentru a putea fi empatici este musai să fim deschiși, deoarece această deschidere se observă mai ales în nonverbal. Noi oamenii, comunicăm în proporție de peste 60% prin nonverbal, iar emoțiile ni le împărtășim în proporție de peste 90% prin nonverbal. Așa că e simplu de înțeles de ce, dacă suntem lângă o persoană doar discursiv, dar mințea și sufletul ne sunt în altă parte, persoana respectivă nu se simte înțeleasă.

O mare problemă care face ca empatia să se estompeze sunt stereotipurile și judecata. Noi oamenii suntem subiectivi, trecem prin filtru personal orice și avem tendința de a judeca pe oricine. Atunci când suntem tentați să ne lăsăm conduși de aceste tendințe este imposibil să mai fim empatici. Gândindu-mă la activitatea didactică, observ că elevii din ziua de azi sunt foarte diferiți de cum erau elevii de acum 10 ani, deoarece schimbarea societății se produce într-un ritm extrem de alert, iar pentru a fi empatic trebuie să filtrezi prin

experiențele tale anterioare. Așa că, probabil, este de înțeles marea falie existentă între generații (părinte – copil, profesor – elev).

Imaginea de sine este reprezentată de modul în care o persoană își percepe propriile caracteristici fizice, cognitive, emoționale, sociale și spirituale. În limbaj curent, imaginea de sine este părerea pe care o avem despre noi, despre "cine suntem noi" și "ce putem face". Ea începe să se formeze de la vârsta de 6 - 8 ani, dar se cristalizează în adolescență apoi, persistând tot restul vieții. Mici schimbări mai pot exista, dar cu eforturi mari. Adolescența rămâne cea mai importantă perioadă din viața unui om. Dacă un adolescent se simte înțeles, se simte și validat, acest lucru crescându-i încrederea în el, încredere ce duce la o imagine de sine crescută.

Imaginea de sine ne influențează comportamentele. Când ai o imagine de sine bună îți poți îndeplini obiectivele pentru că, o imagine de sine bună îți dă entuziasm, energie și determinarea necesară pentru acest lucru, iar obstacolele sunt percepute ca provocări ce trebuiesc depășite pentru atingerea obiectivelor. O imagine de sine bună te face să relaționezi armonios cu ceilalți, prin atingerea obiectivelor poți avea performanțe profesionale, succes social etc.

Empatia din partea altor persoane este importantă pentru ca oamenii să își formeze o imagine de sine pozitivă. Empatia formează la rândul ei empatie. Florinda Golu, în cartea Psihologia Dezvoltării Umane (2010) afirmă că omul învață cel mai bine din exemplul personal. Așa că, un profesor fiind empatic cu un elev, îl ajută pe acesta să își dezvolte la rândul lui, această calitate. Empatia la rândul ei dezvoltă inteligența emoțională, fără de care Daniel Goleman (2006) afirmă că nu există abilitatea de leadership. Racu I. și Popa M. în

lucrarea lor cu titlul: „Studiul comparativ al empatiei la adolescenți” desfășurat la Chișinău în anul 2016, au arătat ca nivelul empatiei la adolescenții care au săvârșit fapte penale, este mult mai scăzut decât la cei care nu au săvârșit acest gen de fapte. În același timp, ele au demonstrat că adolescenții cu un nivel empatic mai ridicat, caută confirmări din partea părinților, dascălilor și chiar a necunoscuților, iar căutând aceste confirmări, devin predispuși la comportamente pro-sociale. Studiul de față arată, că o persoană cu o empatie scăzută și cu o viață dezordonată este predispusă să comită fără de legi, să săvârșească comportamente antisociale, bullying

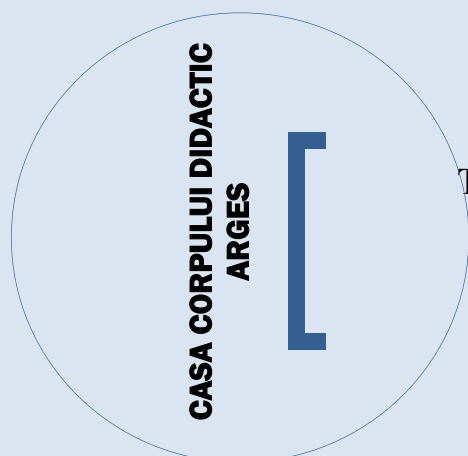
Bibliografie

- Goleman, D. (2006). *Emotional intelligence*. Bantam.
Golu, F. (2010). *Psihologia dezvoltării umane*. Editura Universitară.
Marcus, S. (1997). *Empatie și personalitate*, Editura ATOS, București.
Badea, L. et al (2010). *Rolul empatiei în dezvoltarea inteligenței emoționale a liderului*.
Racu, I. et al (2016). *Studiul comparativ al empatiei la adolescent*.

sau alte fapte care au la bază agresivitatea. Așadar, preocuparea dascălilor de a forma și dezvolta empatia elevilor, va face ca societatea de mâine să devină mai curată, mai corectă, mai frumoasă, mai echilibrată.

Empatia dezvoltată și o imagine de sine crescută sunt două părți din personalitatea unei persoane care poate afirma că duce o viață împlinită, fericită, completă și echilibrată. Importanța lor se poate observa la nivel intrapersonal, dar și la cel interpersonal. Așadar, atenția asupra acestor două concepte va trebui să se păstreze și chiar să crească, deoarece ele pot asigura succesul în viață.

*prof. Moiceanu Stefan,
Colegiul Național „Zinca Golescu”, Pitești*

TEST INIȚIAL LA LĂCĂTUȘERIE GENERALĂ

- I. Completați spațiile libere cu informația corectă: (2x0.5p=1p)
- Metalurgia fierului, metalul cel mai important în industrie, se numește .....
  - Procesul de obținere a materialelor metalice se realizează prin extragerea metalelor din .....
- II. Încercuiți varianta corectă de răspuns. (2x0.5p=1p)
- A. Proprietatea ce caracterizează rezistența opusă de un corp la pătrunderea în el a altui corp se numește:
- Rezistență la coroziune
  - Elasticitate
  - Duritate
- B. Proprietatea materialelor de a permite trecerea curentului electric poartă numele de:
- dilatate termică
  - conductibilitate termică
  - conductibilitate electrică
- III. Corelați elementele din coloana A cu cele din coloana B.
- În tabelul 1 sunt prezentate proprietăți ale materialelor metalice. (6x0.25p=1.5p)

Tabelul 1

A	B
1. duritate	
2. flexibilitate	
3. rezistență	
4. compresie	
5. tracțiune	
6. tăiere	

2. În tabelul 2 sunt prezentate materiale metalice.

(6x0.25p=1.5p)

Tabelul 2

A	B
1. materiale metalice feroase	a. cupru
	b. oțel
	c. aluminiu
2. materiale metalice neferoase	d. bronz
	e. fontă
	f. alamă

IV. Stabiliți valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri, trecând în dreptul fiecăruia litera A, dacă este adevărat, respectiv F dacă este fals: (2x1p=2p)

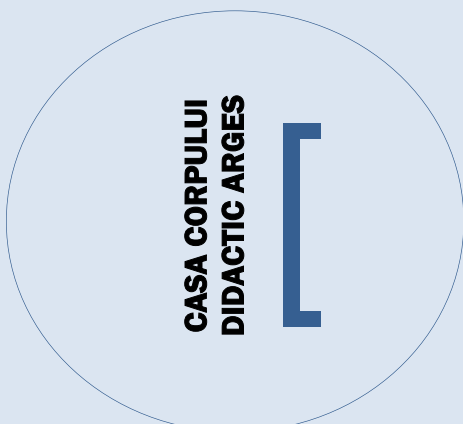
a.Sarcina de muncă reprezintă totalitatea acțiunilor ce trebuie efectuate.

b.Persoana implicată în executarea unei sarcini de muncă se numește șef de atelier.

V. Reprezentați un ceas, pe care marcați reperatele orare (orar și minutar) ce indică ora 14³⁵. (2p)

Notă: Se acordă un punct din oficiu.

prof. Florea Elena
Liceul Tehnologic Auto Curtea de Argeș

GOGO ȘI FIFI GĂTESC ȘI CALCULEAZĂ

Propunem spre publicare elevilor doritori de testarea pentru selecția de la sfârșitul clasei a IV-a niște subiecte cu rezolvarea integrală în vederea admiterii la colegiile naționale.

1. Problemă (15 p)

Gogo și Fifi, doi copii cărora le place mult spuma de căpșuni, dau o petrecere. Știu de la mama lor că, pentru 4 porții mari de spumă care intră în șase cupe mici pentru copii, le trebuie 400 g de căpșuni și 4 ouă. Le mai trebuie 100 g de căpșuni pentru a decora toate cupele. Câte grame de căpșuni și câte ouă ar fi suficiente, pentru ca mama să dea fiecărui copil câte o cupă mică de spumă, știind că familia a invitat 10 copii la petrecere.

2. Problemă (15 p)

Un sfert din lungimea unui teren în formă de dreptunghi este cu 15 m mai mare decât o doime din lățimea lui. Știind că perimetrul dreptunghiului este de 1740 m și că acesta se împrejmuiește cu un gard, determinați:

- Dimensiunile dreptunghiului.
- Câți stâlpi sunt necesari pentru construirea gardului, știind că aceștia se pun din 5 în 5 m pe toată lungimea terenului și din 3 în 3 m pe toată lățimea terenului?

Justificați răspunsurile.

3. Problemă (15 p)

a) Scrieți numărul 21, întâi ca o sumă de numere naturale și, apoi, ca un produs de aceleași numere naturale. Justificați răspunsul.

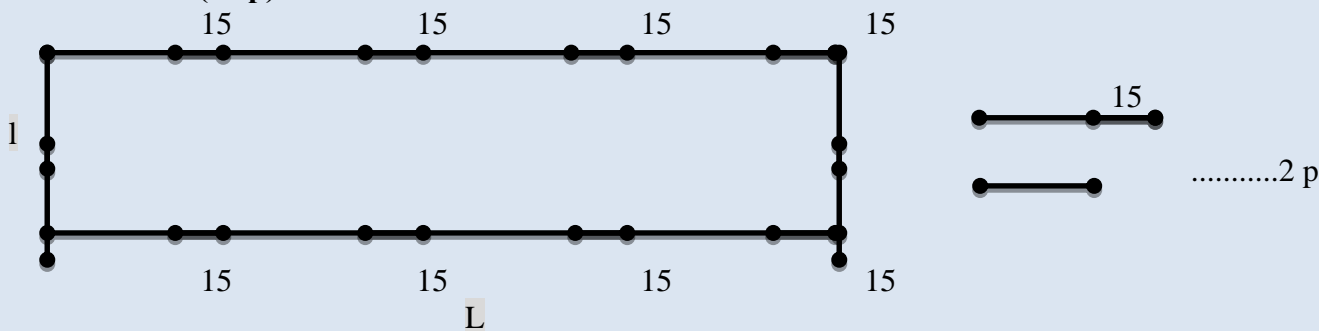
Dacă atribuim tuturor cifrelor, scrise în ordine descrescătoare, literele alfabetului, de la A la J, scrieți „cuvântul” care s-ar forma prin alăturarea literelor corespunzătoare răsturnatului succesivului numărului format din cifrele distincte din suma de mai sus, dacă cifrele sunt scrise crescător. Justificați răspunsul.

Una dintre modalitățile de rezolvare a problemelor ar putea fi:

1. Problemă (15 p)

Gogo și Fifi au 10 copii invitați, prin urmare sunt în total $10+2=12$ copii.....3p
 Pentru 6 cupe mici de spumă de căpșuni trebuie $400+100g= 500$ g căpșuni și 4 ouă 4p
 Cum sunt 12 copii, atunci cantitățile se vor dubla..... 4p
 Prin urmare sunt suficiente 1000 g căpșuni și 8 ouă..... 4

2. Problemă (15 p)

- a) Dacă un sfert din lungime este cât jumătate din lățime și cu încă 15 m, atunci perimetrul are 12 părți egale cu jumătate din lățime și cu încă $15 \times 8 = 120$ m.....2p
 Atunci $12p = 1740 - 120 = 1620$ m 2p
 O parte are $1620 : 12 = 135$ m, deci lățimea are $l = 135 \times 2 = 270$ m.....2p
 $L = 135 \times 4 + 15 \times 4 = 540 + 60 = 600$ m.....2p
- b) Pe lungimea dreptunghiului se pun $600 : 5 = 120$ stâlpi, în total 240 stâlpi pe cele două lungimi.....2p
 Pe lățime se pun $270 : 3 = 90$ stâlpi, în total 180 de stâlpi pe cele două lățimi.....2p
 În total atunci sunt $240 + 180 = 420$ stâlpi necesari.....1p

3. Problemă (15 p)

- a) Se observă că $21 = 7 \times 3$ 2p
 Dar $7 + 3 = 10$ 2p
 Pentru ca în produsul de mai sus să avem același rezultat se poate înmulți cu 1 de câte ori dorim..... 2p
 Atunci exprimat prin sumă de numere $21 = 7 + 3 + \underbrace{1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1}_{\text{de 11 ori}}$ 2p
 exprimat sub formă de produs 21 se scrie $21 = 7 \times 3 \times \underbrace{1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1}_{\text{de 11 ori}}$ 2p

- b) Luăm literele corespunzătoare.....1p

A = 9	F = 4
B = 8	G = 3
C = 7	H = 2
D = 6	I = 1
E = 5	J = 0

- Atunci numărul cu cifrele distincte ordonate crescător din sumă este 137.....1p
 Succesorul lui este 138.....1p
 Răsturnatul succesorului este 831.....1p
 Cuvântul obținut este BGI 1p

Le dorim copiilor succes în rezolvarea acestor tipuri de probleme.

Bibliografie

- <https://www.moisil.ro/examene/admitere-clasa-a-v-a/>

prof. Ligia Surugiu
Colegiul Tehnic "Costin D. Nenițescu", Pitești

IMPORTANȚA STRATEGIILOR DE MARKETING ÎN CONDUCEREA MODERNĂ A UNEI FIRME

Situațiile tot mai complexe, independente și incerte existente în economia contemporană, și în special pe piețe, condiționează succesul și supraviețuirea fiecărei întreprinderi de existența unei viziuni pe termen mediu și lung asupra evoluției sale.

Aceasta este viziunea strategică și ea este indispensabilă pentru orientarea eficientă a întreprinderii în cadrul pieței. Viziunea strategică de marketing trebuie să decurgă din filozofia de marketing și management, aplicată cu stăruință de către manager sau de către echipa propusă să ocupe cu acest lucru. Ea este cea care facilitează fixarea obiectivelor pe termen lung în domeniul marketingului. Simpla viziune nu rezolvă însă nimic dacă nu este utilizată pentru fixarea direcției concrete în care trebuie să evolueze marketingul întreprinderii, în contextul unui management strategic. Direcția reprezintă strategia de marketing, care este elementul cheie al marketingului strategic și a devenit indispensabilă în deciziile manageriale ale întreprinderilor orientate spre piață și success.

În acest context al creșterii importanței viziunii strategice și al utilizării strategiilor de marketing de către manageri, devine tot mai necesară studierea problematicii asociate domeniului strategic al activităților de marketing. Întreprinderea orientată spre clienți își desfășoară activitățile în general și cele de marketing în special în relație dinamică cu situația și tendințele mediului său extern. Mediul întreprinderii cuprinde toți agenții, toate forțele și personajele care influențează capacitatea acesteia de a valida obiectivele sale de marketing. Întreprinderea însăși este o roțiță în angrenajul forțelor mediului față de care trebuie să adopte un anumit comportament ca să folosească soluțiile care să-i permită fructificarea tuturor condițiilor favorabile oferite de mediu.

Mediul este compus din numeroase forțe și personaje care acționează în forme și modalități, dar și cu intensități diferite. Factorii de natură politică, legală, economică, ecologică, socioculturală și tehnologică influențează interesele și soluțiile de marketing ale întreprinderii. Mai aproape de întreprindere, activitatea ei este influențată de clienți, concurenți, intermediari, furnizori. Publicul exercită, la rândul său, diverse influențe și chiar presiuni; în acest mod, complexității i se adaugă caracterul cuprinzător.

Structura mediului este stabilită pe două trepte în funcție de raporturile cu întreprinderea:

- Mediul intern – format din elementele care influențează din interior marketingul;

Mediul extern are la rândul său o structură pe două niveluri și anume macromediul și micromediul întreprinderii.

Macromediul reprezintă acea parte a mediului extern care afectează indirect și de regulă pe termen lung activitatea întreprinderii prin intermediul influențelor exercitate asupra macromediului. Sub aspect structural, o importanță deosebită o are componenta Economică care grupează veniturile, structura cheltuielilor consumatorilor, costurile, infrastructura economică, factorii monetari și financiari (situația monedei naționale, a creditului, taxelor și impozitelor).

O altă componentă de importanță majoră este cea Ecologică, care conține elementele care pot influența obiectivele și soluțiile întreprinderii prin restricții determinate de protejarea consumatorilor și a mediului ambiant. Întreprinderile trebuie să țină seama de faptul că șansele de succes ale marketingului lor, mai ales în componenta sa strategică, depind de măsura în care conștientizează problematica ecologică și găsesc soluții ecologice

pentru a diminua și elimina efectele negative ale acțiunilor lor pe piață. Principalul factor cu caracter ecologic care au potențial impact asupra întreprinderilor sunt următorii:

- Eforturile autorităților în domeniul protejării mediului ambiant;
- Conștientizarea ecologică a produsului;
- Activitățile concurenților legate de protecția mediului;
- Conștientizarea ecologică a intermediarilor și a utilizatorilor, comportamentul lor ecologic sau nu;
- Dezvoltări în domeniul științei și al cercetărilor aplicate.

Reacțiile firmei la presiunile factorilor ecologici de mediu trebuie să fie reconsiderarea activității sale în general și a celei de marketing în special și să găsească soluții ecologice.

O ultimă componentă, dar nu de importanță mai mică, este cea Tehnologică, care cuprinde ansamblul cunoștințelor tehnice acumulate de societate de-a lungul timpului. Pentru a face față tendințelor tehnologice și mai ales pentru a le putea folosi în mod eficient pentru satisfacerea clienților, întreprinderile trebuie să acorde atenție următoarelor aspecte:

- Accelerarea ritmului schimbărilor tehnologice care are drept rezultate uzura morală tot mai rapidă a multor produse și necesitatea înglobării în oferta destinată pieței a ultimelor soluții tehnice;
- Posibilitățile de inovare practic nelimitate corelate cu limitele de natură economică și comercială, adică de transformare a inovațiilor în produse care să fie comercializate cu succes;
- Mărimea diferită a bugetelor de cercetare-dezvoltare care formează diferențieri între întreprinderi, de la un sector la altul al economiei;
- Îmbunătățirea permanentă a reglementărilor în domeniul tehnologic, mai ales în scopul protejării inovațiilor și al garantării speranței în exploatare produselor, pe măsură ce complexitatea acestora crește;
- Orientarea ecologică prin reducerea și eliminarea tehnologiilor, materialelor și proceselor de fabricație poluante.

Micromediul sau mediul apropiat cuprinde totalitatea factorilor și formelor organizatorice care influențează direct și imediat capacitatea și activitatea de marketing a întreprinderii. Este format din clienți, concurenți, intermediari, public și furnizori. Axa centrală a micromediului are în mijloc chiar întreprinderea care are în amonte furnizorii, iar în aval clienții. Concurența și publicul pot reprezenta puncte de sprijin și în același timp factori de presiune și jalonare după care se orientează întreprinderea.

Clienții, cea mai importantă componentă fără de care întreprinderea nu ar putea exista, dețin locul central în preocupările tuturor. Clienților li se acordă cea mai mare importanță în toate etapele și componentele activităților destinate pieței. Clienții sunt identificați, li se cercetează nevoile, cererea și preferințele, comportamentul de cumpărare și consum. Întreprinderea poate avea un număr și o varietate foarte mare de clienți. Aceștia pot fi grupați în următoarea tipologie:

- După statutul lor și natura solicitărilor:
  - Consumatori individuali;
  - Cumpărători organizaționali;
  - Cumpărători guvernamentali.
- După localizarea geografică:
  - Clienți naționali;
  - Clienți internaționali.

Concurenții, un alt element cheie al micromediului, dau forma concurențială a pieței, de care întreprinderea trebuie să țină seama în formularea strategiei sale de marketing. În raport cu numărul furnizorilor și clienților, forma concurențială a pieței poate fi:

- Concurență perfectă;
- Concurență oligopolistă;
- Monopolul.

Pentru strategia de marketing are importanță majoră și un alt tip de concurență, respectiv cel în funcție de gradul de substituere a produselor:

- Concurența între mărci;
- Concurența la nivelul ramurii.

Furnizorii sunt componenta micromediului care cuprinde o gaură variată a tuturor celor care asigură resursele și serviciile.

*prof. Slabu Corina Alexandrina
Colegiul Național „Zinca Golescu” Pitești*

LE DÉFI DE L'ENSEIGNEMENT À DISTANCE

L'enseignement à distance représente un ensemble d'environnements éducatifs qui suppose à « utiliser des technologies multimédias et l'Internet, pour améliorer la qualité de l'apprentissage en facilitant l'accès à des ressources et des services, ainsi que les échanges et la collaboration à distance » selon la Commission Européenne en 2000.

En ce sens on se demande d'une part comment maintenir la motivation de l'élève de sorte qu'il puisse s'organiser et gérer ses stratégies d'apprentissage et d'autre part de quelle façon compenser notre absence physique.

Ainsi pour soutenir l'apprentissage de nos élèves, on a été obligé de repenser les lieux et les temps d'apprentissage. Même si l'élève et l'enseignant sont distants géographiquement, ils sont proches en même temps par le biais d'une communication médiatisée. De cette manière l'apprentissage de l'élève prendra du sens et sa motivation et son engagement dans l'activité pourront accroître lorsque l'enseignant propose un scénario pédagogique qui s'articule autour de plusieurs temps.

Tout d'abord, les objectifs d'apprentissage proposés seront en lien avec la compétence visée par le référentiel et les modalités de régulation et d'évaluation de l'élève seront déterminées ensuite. Il s'agit d'une scénarisation successive des activités permettant d'adapter les temps d'apprentissage, de détailler les différentes étapes et de redéfinir les temps prévus pour chaque tâche, tout en repensant les interactions au sein du groupe. Elle permet donc de structurer et d'organiser les activités d'apprentissage autour d'objectifs et de formaliser l'intervention de l'enseignant de façon plus précise.

En effet, les intentions pédagogiques de l'enseignant seront visible notamment via la vérification de la compréhension de l'activité par l'élève. Cet enseignement explicite, bénéfique surtout pour les enseignements à distance permet le développement de compétences sans une surcharge cognitive chez l'élève. Ainsi, en formulant des consignes ciblées et claires s'appuyant sur des documents audio et/ou vidéos, l'enseignant réussit à rendre explicite ce qui ne l'était pas.

Enfin, les éléments de cadrage avec des exemples autocorrectifs qui permettent la validation pour chaque étape offrent à l'élève la possibilité d'envoyer son travail à l'enseignant et passer à une autre l'étape.

Pour engager l'élève à distance, la présence sociale de l'enseignant joue un rôle important. En ce sens, pour consolider leurs apprentissages il peut proposer des exercices de révision accompagnés d'autocorrections. Pour chaque activité il doit mentionner les temps de réalisation (temps de lecture et temps de réponse à la consigne) pour que l'élève réussisse à s'organiser. Il s'agit d'une dimension pédagogique permettant le soutien du groupe et la valorisation de l'action de chacun.

Les activités synchrone, permettent de dynamiser cette présence sociale, l'enseignant en donnant des conseils pour collaborer, tout en veillant à ne pas imposer des règles trop formelles [4]. Ayant le rôle d'animation et de coordination il favorise la mise en relation de l'élève et des ressources pédagogiques, ce qui encourage la motivation et le maintien des efforts de chacun.

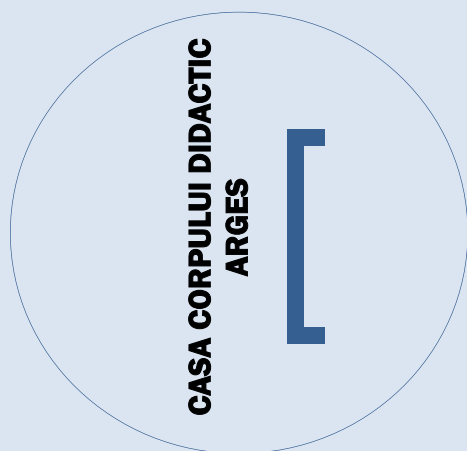
En conclusion, l'enseignement à distance en lycée représente un instrument éducatif et scolaire qui consiste à repenser notre pédagogie et notre posture pour planifier les activités d'apprentissage,

de régulation, d'évaluation et développer une pensée réflexive à l'égard de notre propre pratique.

Bibliographie:

1. Ferone, G., & Lavenka, A. (2015). La classe virtuelle, quels effets sur la pratique de l'enseignant ? Distances et médiations des savoirs. *Distance and Médiation of Knowledge*, 3(10). <http://www.dane.ac-versailles.fr/s-inspirer-temoigner/mettre-en-oeuvre-la-pedagogie-inversee-sur-elea>
2. Jézégou, A. (2019). La distance, la proximité et la présence en e-Formation. Jézégou, A. (2019). (Dir). *Traité de la e-Formation des adultes*. Bruxelles : De Boeck Supérieur, 143-163.
3. Lebrun, M. (2011). Impacts des TIC sur la qualité des apprentissages des étudiants et le développement professionnel des enseignants: vers une approche systémique, *Rubrique de la Revue STICEF*, Volume 18, http://sticef.univ-lemans.fr/num/vol2011/03r-lebruntice/sticef_2011_lebrun_03r.htm
3. Tricot, A., Plégat-Soutjis, F. (2003). Pour une approche ergonomique de la conception d'un dispositif de formation à distance utilisant les TIC. *Sciences et Technologies de l'Information et de la Communication pour l'Éducation et la Formation*, ATIEF, 2003, 10, 27 http://sticef.univ-lemans.fr/num/vol2003/tricot-07s/sticef_2003_tricot_07s.pdf

prof. Cănuță Loredana-Elena
Colegiul Național „Alexandru Odobescu” - Pitești

MOMENTE IN DEZVOLTAREA OPTICII

Studiul opticii ca și studiul oricărui domeniu din paleta științelor naturii s-a făcut în mod organizat și sistematic din momentul în care strămoșul omului a devenit ființă rațională. Este cert că anticii dețineau cunoștințe legate de reflexia și propagarea luminii, folosite în iluminare și în domeniul militar (incendierea navelor la asediul Siracuzei), însă primele explicații științifice ale fenomenelor optice au apărut la sfârșitul secolului al XVII-lea o dată cu teoria corpusculară a lui Newton și teoria ondulatorie a lui Huygens.

Huygens face o analogie între propagarea sunetelor în aer și propagarea luminii, concepută în felul următor: corpul care emite lumina imprimă un impuls particulelor unui mediu ipotetic numit eter, particule care la rândul lor transmit starea de mișcare altor particule, analog unor bile elastice; astfel lumina, ca și sunetul, se propagă din aproape în aproape. Pentru explicarea fenomenului de propagare, Huygens enunță următorul principiu:

Orice punct de pe o suprafață de unda este centrul unei noi unde elementare, astfel încât înfășurătorea tuturor undelor elementare (suprafața tangentă acestor unde) poate fi o suprafață de undă într-un moment ulterior.

Fresnel a completat acest principiu cu "coerența" undelor elementare și interferența lor, astfel că excitația luminoasă într-un punct oarecare P poate fi considerată ca rezultat al interferenței tuturor undelor elementare, emise de o suprafață de undă (Principiul Huygens-Fresnel). Conform concepției lui Huygens-Fresnel oscilațiile luminoase sunt oscilații elastice longitudinale ale eterului, asemănătoare sunetului. O serie de fenomene cum ar fi polarizarea sau dubala refracție a luminii în spatul de Islanda contrazic această ipoteză.

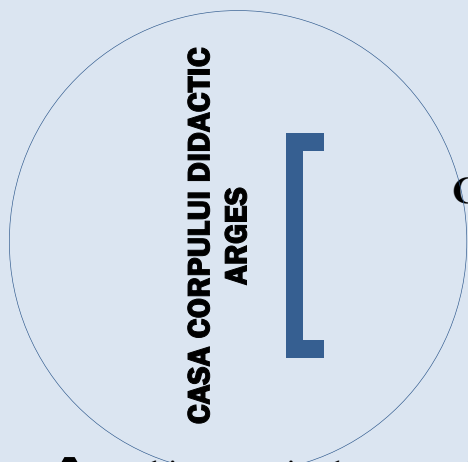
Thomas Young a făcut legătura dintre polarizarea luminii și transversalitatea undelor luminoase, astfel că în prima jumătate a secolului al XIX-lea s-a conturat ideea că lumina este o oscilație transversală ce se propagă în eterul uniform distribuit în spațiu. Existența eterului cosmic nu a putut fi însă dovedită, ba chiar a fost infirmată ulterior de către Michelson.

La mijlocul secolului XIX, Maxwell a arătat că un câmp electromagnetic se propagă prin unde transversale, iar coincidența dintre valoarea vitezei de propagare a luminii determinată experimental de Fizeau și valoarea vitezei de propagare a undelor electromagnetice în vid, calculată de Maxwell, l-a făcut pe acesta din urmă să emită ipoteza că lumina este de natură electromagnetică. Experimentele ulterioare au confirmat faptul că efectele luminoase sunt produse de componenta electrică a câmpului electromagnetic. Desigur, nici această teorie nu a fost scutită de contradicții, cea mai cunoscută fiind neconcordanța dintre valoarea teoretică și experimentală a indicelui de refracție a apei ($n_{ex}=1,33$; $n_{te}=80$). Contradicția a fost explicată la finele secolului XIX, o dată cu elaborarea teoriei dispersiei luminii. Deși cuprinzătoare, teoria electromagnetică a luminii nu explică modul în care corpurile incandescente emit lumina și nici distribuția energiei luminoase după lungimile de undă în spectrul emis de aceste corpuri incandescente. Astfel de fenomene își găsesc explicația în cadrul teoriei cuantice a luminii, fundamentată la începutul secolului trecut.

Max Planck a formulat ipoteza, ca lumina este emisă sub forma de cuante de energie luminoasă sau fotoni, numiți, mai ales la începutul teoriei, corpusculi de lumină. Un rol deosebit în dezvoltarea teoriei corpusculare a luminii l-a avut Albert Einstein, cel care pentru prima dată a introdus o concepție corectă despre particula de lumina (fotonul) și propagarea acesteia.

Ipotezele lansate și experimentele realizate în secolul XX au impus concluzia că lumina este de natură electromagnetică și că are un caracter dual, undă și corpuscul, impus de condițiile de desfășurarea a fenomenelor.

prof. Baltac Florin
Casa Corpului Didactic Argeș

NOI STANDARDE PENTRU EVALUAREA CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

În ultima perioadă, unul dintre subiectele de interes care devin virale pe rețelele de socializare este legat de cât de utile sunt activitățile din domeniul calității pentru evoluția sistemului de învățământ românesc. Deși pare a fi o

dispută învățământ particular- ARACIP, arbitrată de Ministerul Educației Naționale, există posibilitatea extinderii către instituțiile de stat, iar rezultatele disputei sunt greu de anticipat. În opinia mea lucrurile se pot rezolva fără probleme, la masa tratativelor, la care să se așeze toți cei implicați și cu putere de decizie, unde să fie orgoliile lăsate de o parte, păstrând lucrurile bune din legislația specifică și schimbând ceea ce e rău. Dar să se afle în capul acestei mese, deasupra tuturor, interesul educabilului.

În acest context au apărut Ordonanțele noile standarde pe baza cărora se evaluează calitatea educației oferite de instituțiile de învățământ preuniversitar.

Create în urma apariției Ordonanței de Urgență nr.75/2005 care a consfințit înființarea Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar și a formalizat termenul de "calitate" în domeniul educațional, standardele de autorizare de funcționare provizorie și standardele de acreditare și de evaluare externă periodică în învățământul preuniversitar au contribuit semnificativ la evoluția învățământului românesc în domeniul calității. Despre cât de bine au fost elaborate au fost și sunt încă, destule controverse, deși punerea lor în practică a fost precedată de o pilotare destul de amplă.

De altfel, în urma sesizării faptului că unele dintre aceste standarde sunt greu (dacă nu imposibil) de aplicat la toate nivelurile de învățământ s-a încercat adaptarea acestora prin crearea unor standarde specifice, pilotate în anul 2015. În urma pilotării a apărut doar o detaliere a standardelor existente, fără a schimba standardele aprobate prin HG 21/2007, respectiv HG 22/2007.

Aparent abandonate, noile standarde, revin, după mai mult de 3 ani de la pilotare, într-o formă radical diferită de cele vechi și, surprinzător, față de cele pilotate în anul 2017.

Modificările care au apărut în raport cu standardele pilotate au fost, probabil, generate de propunerile venite din partea evaluatorilor externi, pe de o parte, dar și de schimbările care s-au prefigurat în educație în ultimul an.

Prima schimbare(și cea mai semnificativă, cel puțin din punct de vedere vizual), este legată de faptul că a apărut o comasare a celor trei tipuri de standarde(de autorizare, de acreditare și evaluare periodică și de referință). Astfel, avem o abordare progresivă: regăsim o serie de indicatori "de bază", a căror îndeplinire garantează că unitatea poate să își înceapă, provizoriu, activitatea; acestora li se adaugă standardele de acreditare și evaluare externă periodică, a căror îndeplinire ar trebui să garanteze că unitatea poate funcționa în sistemul de învățământ românesc (cel puțin la nivelul "Satisfăcător", corespunzător standardelor de evaluare externă), pentru ca, la final, să se adauge standardele de referință, aplicabile doar în evaluările externe periodice și care stabilesc nivelurile superioare ale calității(Bine, Foarte Bine și Excelent). Au fost sesizate și aici limite ale aplicabilității acestui sistem: astfel, unele cerințe de la standardele de autorizare nu se mai pot regăsi la acreditare, motiv pentru care au fost marcate cu * și au fost excluse de la evaluările de acreditare și de evaluare periodică.

O a doua schimbare, cea care dă și caracterul "specific" al standardelor, este că la cerințele precizate mai sus se mai adaugă cerințe specifice diferitelor niveluri de învățământ. Acestea din urmă nu sunt elaborate pentru toate nivelurile ci doar pentru acelea unde s-a constatat că descriptorii generali nu sunt acoperitori pentru descrierea calității din unitatea respectivă. Schimbarea aceasta, deși nu foarte consistentă, este cea mai importantă din punct de vedere al modului de aplicare a standardelor și este generată, cu siguranță, de dificultățile întâmpinate de evaluatori din 2007 până în prezent.

Tot o schimbare care are legătură mai degrabă cu forma, dar tot semnificativă ca vizibilitate(cred că a fost gândită ca a fi cea mai semnificativă), este reducerea numărului de indicatori de la 43 la 24. Personal, cred că această măsură a fost generată de presiunea mediatică pusă pe ARACIP și pe burocrăția din educație, de multe ori amplificată de instituțiile de decizie din educație(de altfel, ce "țap ispășitor" mai potrivit avem în acest domeniu decât ARACIP). Aceste presiuni, care n-au adus decât ceva confuzie(în plus!) în învățământ, au influențat, probabil, forma acestor indicatori care, de multe ori, dau senzația de artificialitate, de "înghesuire" a cerințelor într-un singur indicator. Mai mult, pentru a se reduce cerințele s-a apelat la formulări cu grad mare de generalitate(de tipul "conform legislației în vigoare"-sintagmă care se regăsește de 13 ori în document...) ceea ce duce la o evidentă scădere a preciziei evaluării. Pe de altă parte, va fi nevoie de evaluatori cu un bagaj legislativ foarte vast(prin comparație vezi inspectoratele școlare care au inspectori specializați pe domenii relativ înguste...).

În fine, să precizăm că acordarea autorizării, acreditării și acordarea calificativelor pentru evaluarea externă periodică nu au

suferit modificări: pentru calificativul ”Satisfăcător” trebuie îndeplinite toate cerințele standardelor de

acreditare, pentru calificativele superioare trebuie îndepliniți descriptorii din standardele de referință, parțial sau integral.

Despre conținutul noilor standarde voi reveni cu o analiză, sau chiar cu mai multe, ante și postevaluare externă.

prof. Emil Necuță

Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitești

ODIHNĂ ȘI REFACERE ÎN ANTRENAMENTUL SPORTIV

Majoritatea sportivilor, mai ales cei de elită, participă la antrenamente solicitante, adesea de două sau chiar de mai multe ori pe zi. În astfel de condiții, ei pot să depășească normele fiziologice și psihologice. În plus, ei resimt și alți factori de stres profesional și social, care fac să crească tensiunea generală a antrenamentelor și competițiilor. Pentru a face față, sportivii trebuie să mențină un bun echilibru între antrenamente, viața socială și refacere.

După antrenament, sportivii sunt oboseți și cu cât oboseala este mai mare, cu atât mai mari sunt și efectele ei secundare: rată slabă a refacerii, slabă coordonare, viteza și puterea contracțiilor musculare scăzute. Puternica oboseală emoțională accentuează adesea oboseala fiziologică normală, mai ales după competițiile care necesită un timp mai îndelungat de refacere.

Antrenorii și specialiștii în pregătire sportivă trebuie să caute continuu metode care să le permită sportivilor să-și depășească limitele și să-și mărească performanța.

O metodă eficientă este refacerea. Antrenorii trebuie să înțeleagă și să contribuie în mod activ la procesul de refacere, pentru ca aceasta să devină o componentă importantă a antrenamentului. Sunt puțini antrenorii care, în paralel cu creșterea cerințelor pregătirii și a intensității stimulilor, acordă aceeași atenție și refacerii după antrenamente și competiții. Cercetările sunt și ele puține în acest domeniu extrem de important. O bună refacere grăbește rata revenirii între lecțiile de antrenament, face să scadă oboseala, să crească supracompensarea și facilitează utilizarea încărcăturilor mari la antrenamente. Ea poate chiar să determine o scădere a numărului și frecvenței accidentărilor, deoarece oboseala împiedică coordonarea și concentrarea, ducând la un slab control al mișcărilor.

Antrenamentul și odihna sunt componente de sine stătătoare și necesare ale pregătirii sportive și prin prisma dorinței de reușită, trebuie să li se atribuie amândurora aceeași importanță. Întrucât în intervalul dintre lecțiile de antrenament sportivii, în general, nu se refac complet de la sine, este bine să se recurgă la diverse metode suplimentare de refacere. Sportivii ar trebui să fie și ei preocupați de acest lucru și să înțeleagă că timpul de pregătire în care nu sunt supravegheați de antrenor este important. Angajamentul sportivului pentru o viață bine echilibrată joacă un rol important în obținerea succesului.

Părerea mea este că tehnicile de refacere trebuie să devină un obicei și să fie sincronizate cu adaptarea biologică la cerințele pregătirii, cu o alternare corectă a efortului cu refacerea. Refacerea trebuie să fie o grijă zilnică și să nu urmeze doar după lecții izolate de antrenament și competiții principale. În felul acesta, sportivii își vor reface forțele după antrenamente și vor evita extenuarea și supraantrenamentul.

prof. Teodorescu Simona

Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitești

DINCOLO DE ȘCOALĂ.....IUBEȘTE CEEA CE FACI

Steve Jobs spunea la un moment dat că: *"Singura modalitate de a face o muncă grozavă este să iubești ceea ce faci ... Ai curajul să-ți urmezi inima și intuiția...Orice altceva este secundar."*

Ceea ce este esențial sa se insuflă elevilor pe lângă cunoștințele de baza sau formarea abilităților este sa știe sa ajungă sa se cunoască suficient de bine astfel încât sa știe ceea ce le place, ce le aduce bucurie si in felul acesta pot duce munca si rezultatul muncii pe care o vor desfășura la nivel de performanta, de măiestrie. Este important sa știe ca dezvoltarea, evoluția lor nu are limite, nu are vârsta atâta timp cat ei isi vor dori aceste lucruri in viața lor.

Prin dezvoltare personala exact asta face:

- știe ce este cu adevărat important și prioritar pentru el atât în viața profesională, cât și personală;
- își păstrează cu ușurință concentrarea pe realizarea și livrarea ideilor și proiectelor;
- construiește cu pasiune zi de zi viitorul sau afacerea sa, punând în practică toate ideile creative, pentru că nu va ști niciodată că pot fi idei de succes dacă nu le va permite să le construiască;
- iubește ceea ce face indiferent de provocări;
- este o persoană activă, o persoană care a înțeles că o viață în echilibru este o viață de succes;
- câștigă banii de care are nevoie pentru a trăi stilul de viață dorit, deși preferă să fie o persoană modestă.

Învăță și continuă să învețe prin propriile experiențe:

- să nu renunțe oricât de greu pare;
- să vadă soluțiile și nu problemele;
- să persevereze și să creadă în el și în pasiunea lui indiferent de concurență;
- să își urmărească obiectivul propus implementând idei îndrăznețe și bucurându-se de întreg procesul;
- să se implice activ și cu recunoștință în bunul mers al comunității din care face parte.

De aceea, trecerea de la școala la „real life” necesită 5 schimbări semnificative.

1. Motivația este sursa principală prin care poate face cu pasiune tot ceea ce întreprinde și investește în viața și în proiecte cu impact benefic social.

2. Reziliența este calitatea care te învață să continui indiferent de ce se întâmplă în jurul tău. Adică, să-ți stabilești obiective super provocatoare, care în timp să devină realizabile.

3. Încrederea este precum un mușchi. Cu cât o antrenezi, cu atât devine mai puternică. Astfel ajungi în punctul în care să nu mai conteze ce și cât pierzi, ci cum reușești să transformi acea pierdere într-un câștig atât pentru tine, cât și pentru comunitate.

4. Nu există "Nu pot!". Aceasta este doar o limitare pe care ne-am obișnuit să o folosim atunci când apar provocări nemaîntâlnite până în acel moment.

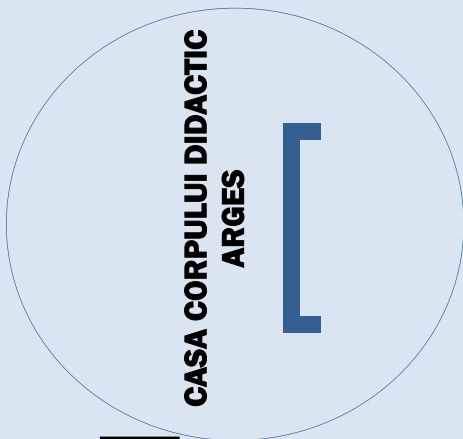
Uneori pare că nimic nu merge. Faci încercări după încercări și continui deși ești jos, până când găsești soluția care funcționează. Iar în acel moment înveți să te îndrăgostești de joc, adică de încercările pe care le faci pentru că înțelegi că la un moment dat, toate eforturile vor da rezultate, în final.

5. Smerenia sau cum să fii recunoscător pentru fiecare greșeală

Dacă îți dai voie să greșești, atunci greșeala devine cea mai importantă sursă de învățare. Greșeala nu există, doar încercarea există. Și fiecare încercare te duce mai aproape de varianta cea mai bună .

Un proces fără de care nu poți să devii un om echilibrat, motivat și mulțumit de propriul succes, de propriile realizări. Iar acest proces extraordinar în care îți dai voie să înveți din propriile greșeli, te face să fii recunoscător pentru toate încercările prin care ai trecut, pentru că, fără acele încercări, nu ai fi ajuns în punctul de a te bucura și de a înțelege cu adevărat succesul.

*prof. Lemnaru Georgeta
Liceul Tehnologic „Astra”, Pitești*

KEEPING OUR STUDENTS ENGAGED

From my point of view the methods that a teacher may use in order to help students to learn, to be engaged, to be motivated, to be entertained when studying stories are very important.

I would also like to bring into debate the benefits storytelling can have if they are introduced in teaching. Stories are enriched with the power that can lead the young learners to a world of imagination and draw a colourful picture with many interesting characters in the story. Storytelling has been proved to be one of the most useful and captivating techniques meant to attract young learners in the learning process.

From my point of view the teacher's role is very important for introducing and teaching stories. Considering this aspect I treated and tried to bring to light diverse activities and their benefits. Although the activities before and during storytelling seem to be very important, the follow up activities have the same significance.

Our aim is to capture the attention of children before we venture into our story telling session, to keep them motivated during the activity and definitely to help them to have a better understanding with the help of the tasks after storytelling. Children learn with the help of their previous knowledge. They would pick up well and with interest if they can connect to prior knowledge and experiences. I know that teachers should appeal to activities, tasks, role play or actions that would connect learners' life experiences with the ideas, themes, incidents or the characters of the story.

For a successful storytelling it is always advisable to use procedures appropriate to the students' interest, level, tastes, although this requires a lot of time, attention, patience from the teacher. These are not the only factors meant to assure a well-to-do activity, additionally we can mention creativity, inspiration, materials, flexibility when the designed tasks prove to be inappropriate.

Aside from being a great way to grab the attention of your students and engage them in the lesson, stories also give students a way to understand their world. Even fantasy stories, which on the surface appear to have nothing to do with reality, are able to present truths that apply to students' lives.

Storytelling is incredibly efficient in teaching because it helps to gain verbal proficiency, it can contribute to a student's ability to resolve interpersonal conflict in a nonviolent manner. Negotiation, discussion, and tact are peace making skills that can be gained when stories are included in teaching English. Being able to lucidly express one's thoughts and feelings is important for a child's safety. Clear communication is the first step to being able to ask for help when it is needed.

Bibliography

1. Anderson, Holly, Styles, Morag, "Teaching through texts" Routledge, Language Education. Children's Literature, 1999, page39;
2. Rud A.G., Garrison, Jim, "Teaching with Reverence" Reviving an Ancient Virtue for Today's Schools, Palgrave Macmillan, 2012, page 1;
3. Watson, Victor "The possibilities of children's fiction in M.Styles, E. Bearne and V.Watson", After Alice, London:Cassell, 1992, page 102;

*prof. Zanfir Ramona Mihaela
Colegiul Tehnic „Costin D. Nenitescu” Pitești*

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR INTEGRATĂ ÎN ORGANIZAȚIA ȘCOLARĂ. PREMISE, OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI - Studiu de specialitate

Copiii de astăzi cresc într-o eră digitală care se schimbă rapid, adică mult diferită de cea a părinților și bunicilor lor. O varietate de tehnologii sunt în jurul lor. Integrarea tehnologiei în actul educațional ar trebui să ofere atât experiențe plăcute și atractive care să optimizeze potențialul de învățare, dezvoltarea copilului și motivația acestuia pentru învățare, cât și să sprijine relaționarea acestuia cu adulții, dar și cu colegii săi.

Integrarea tehnologiei în sistemul de învățământ românesc presupune atât provocări, cât și oportunități, pentru a îmbunătăți calitatea actului educațional prin valorificarea intenționată a potențialului tehnologiei în beneficiul fiecărui copil. Rolul esențial în această direcție este deținut de interesul cadrului didactic în a se **dezvolta personal și profesional**, în a ieși din zona de confort garantată de predarea tradițională, în a fi deschis să-și redimensioneze stilul didactic, în a crea un mediu interactiv, colaborativ și modern în clasă.

Tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC) reprezintă o colecție variată de echipamente și resurse tehnologice care sunt folosite pentru a comunica. De asemenea, acestea sunt folosite pentru a genera, distribui, colecta și administra informații. Tehnologiile informației și comunicațiilor constau în hardware, software, rețele și suporturi media pentru colectarea, stocarea, procesarea, transmiterea și prezentarea informațiilor (voce, date, text, imagini), precum și servicii conexe. TIC pot fi împărțite în două componente:

→ *infrastructura informației și comunicațiilor (ICI)* care se referă la sistemele și rețelele de telecomunicații fizice (celulare, difuzate prin cablu, satelit, poștale) și serviciile care le utilizează (internet, voce, poșta electronică, radio și televiziune);

→ *tehnologia informației (IT)* care se referă la hardware și software de colectare, stocare, procesare și prezentare a informațiilor.

Tehnologiile informației și comunicațiilor pot fi folosite în diferite tipuri de educație, formală și nonformală, pot facilita ca educabilii să fie conectați indiferent de distanțe, pot promova colaborarea, schimburile și parteneriatele educaționale și sociale.

Integrarea TIC în educație deține potențialul de a oferi soluții la multe dintre provocările cu care se confruntă învățământul actual. Teama comună că TIC poate înlocui un profesor este total nefondată, contextul de criză educațională actual, generat de răspândirea SARS-CoV-2 și transferarea actului didactic din mediul fizic al organizației școlare în cel virtual, facilitat de platforme și aplicații educaționale au condus la confirmarea ideii prin care TIC împuternicește profesorul, acesta devenind mai flexibil în abordarea demersului didactic indiferent de contexte și situații extreme. Prin urmare, TIC nu trebuie să fie de temut, ci să fie îmbrățișat astfel încât să împuternicească generațiile viitoare, oferindu-le o educație de înaltă calitate ancorată în realitatea socială.

Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) poate fi motivantă, are efecte pozitive asupra dezvoltării generale a copiilor care semnifică domenii cognitive, sociale și afective, încurajează elevii să fie implicați în jocul creativ, în rezolvarea problemelor și în conversație (Clements 1994; Haugland & Shade, 1994; Bredekamp & Rosegrant, 1994; Bose, 2005).

Cu toate acestea, utilizarea prelungită a TIC are efecte nocive atât asupra dezvoltării fizice, cât și asupra dezvoltării sociale și poate expune copiii la un conținut inadecvat, astfel, este necesară o reformă eficientă a organizațiilor preșcolare pe această dimensiune, care ar putea disemina cele mai bune practici în întreaga comunitate școlară.

Profesorii și managerii școlari sunt agenții cheie ai unei astfel de transformări, practicile educaționale adoptate de aceștia sunt în mod pozitiv legate de integrarea TIC. Prin strategii gândite la nivelul organizației școlare pot reasambla metodele și tehnicile tradiționale conectate la dimensiune tehnologică (dispozitive, resurse, aplicații, etc) într-un model funcțional care să se concentreze pe instruirea individualizată, pe realitatea cotidiană a preșcolarului, pe preocupările acestui nativ într-o era digitală, pentru a asigura rezultate ale învățării, de înaltă calitate, relevante și îmbunătățite într-un mediu de susținere în care TIC ar putea deveni un instrument util pentru o astfel de reformă eficientă.

Profesorii sunt forțele centrale în exploatarea oportunităților de învățare create de introducerea TIC și dețin cheia pentru modul în care învățarea are loc în școli.

Profesorii trebuie să adopte un obiectiv transversal al programei de învățământ pentru a o îmbina cu elemente TIC. De asemenea trebuie acordată o atenție corespunzătoare dezvoltării personale și profesionale, astfel încât profesorii să fie pregătiți în a integra cu adevărat TIC în procesele de învățare. Pentru a utiliza noua tehnologie în sălile de clasă, profesorii trebuie să fi dobândit competențele TIC de ultimă generație necesare, astfel încât să se poată acoperi decalajul dintre generațiile dintre copii și profesori, iar instrumentele TIC să poată fi exploatate cât mai creativ și mai fructuos. Este esențială parcurgerea de către profesori de programe de formare, adecvate și eficiente, care să ofere un conținut relevant, adaptat, care să le permită să aibă competențe în domeniul TIC.

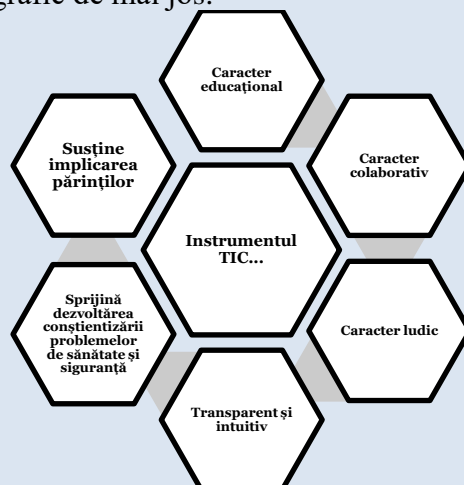
O revizuire a literaturii de specialitate permite stabilirea unui set de avantaje, dar și de limite ale integrării TIC în actul educațional, așa cum este detaliat în tabelul mai jos prezentat.

Tabel. 1 Avantaje și limite ale integrării TIC în actul educațional

Avantaje	Limite
<ul style="list-style-type: none"> - mijloc de învățare preferat de copii, pentru că este animat, viu și interactiv; -stimulează interesul, curiozitatea, independența în rezolvarea sarcinilor, în căutarea soluțiilor; - permite minții și mâinii să se joace până la găsirea soluției, creând din instinct, imaginație, simplă plăcere ludică; - dezvoltă perspicacitatea, gândirea logică, creativitatea, puterea de concentrare, îndemânarea; - accesibilitate, flexibilitate, confortabilitate; -utilizatorul poate învăța în propriul său ritm, controlându-și rapid progresele, beneficiind de un feedback rapid și permanent. - interacțiunea cu profesorul este neconstrângătoare și liberă - petrecerea timpului liber într-un mod plăcut și util - instrumentele și aplicațiile sunt ușor de folosit. 	<ul style="list-style-type: none"> - lucrul la calculator implică o poziție statică, solicitând coloana vertebrală și generând poziții defectuoase - poate afecta vederea; - unele jocuri dezvoltă și încurajează violența; - nu favorizează relațiile sociale, putând duce la așa numita ”singurătate computerizată” și, în final, la izolarea individului; - creează dependență; - este o sursă uriașă de cunoaștere, dar care exploatată excesiv provoacă pierderea unor aspecte din lumea basmelor, poveștilor, a jocurilor în aer liber; - folosirea excesivă poate conduce la îngrădirea și limitarea dezvoltării afective firești a copiilor.

Sursa: Joshi, M., (2015)

În ultimele două decenii în literatura în domeniu au fost lansate o serie de recomandări și criterii de discuție și reflecție în sprijinul profesorilor pentru recunoașterea și aplicarea celor mai adecvate instrumente TIC sintetizate în organizatorul grafic de mai jos.

Figura 1. Criterii de integrarea a instrumentelor TIC în procesul didactic

Sursa: Siraj-Blatchford, I., Siraj-Blatchford, J. (2006).

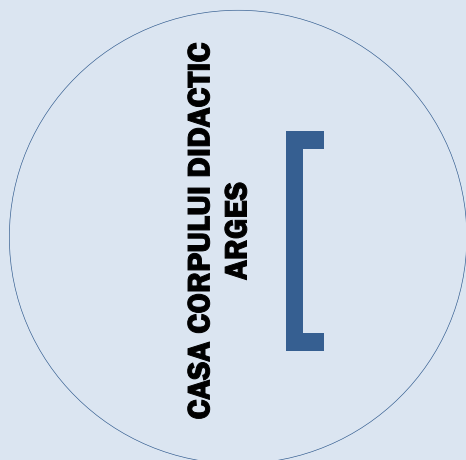
De asemenea au fost definite foarte clar influențele *tehnologiei computerizate în cadrul actului educațional*: **transmitere și prezentare multi-senzorială**: text, grafică, animație, sunet și video; **învățare activă**: interes sporit al elevului; **învățarea prin cooperare**: interacțiune pozitivă de grup / socială; **abilități de comunicare**; **dimensiune multiculturală**: facilitează conectarea copiilor din întreaga țară / din întreaga lume; **motivație**: implicare mai mare a elevului (timp).

Concluziile studiilor și cercetărilor de specialitate au gravitat în jurul ideii că integrarea TIC în educație are potențialul său de a sprijini copiii în toate domeniile de dezvoltare în timp ce se joacă și învață, contribuie la alfabetizarea digitală precoce a acestora care va înlesni procesul de adaptare la contextul școlar în care instrumentele TIC, ca instrumente colaborative motivante și creative de învățare, se îmbina armonios cu cele tradiționale, facilitând adaptarea pe termen lung la dinamica socială în care dimensiunea tehnologiilor și digitalizării devine indispensabilă și fundamentală.

Bibliografie:

1. Bredekamp, S., & Rosegrant, T. (1994). *Learning and teaching with technology*. în J. L. Wright & D. D. Shade (Eds.), *Young children: Active learners in a technological age*, pp. 53-61. Washington, DC: National Association for the Education of Young Children.
2. Clements, D. H. (1994). *The uniqueness of the computer as a learning tool: Insights from research and practice*. în J. L. Wright & D. D. Shade (Eds.), *Young children: Active learners in a technological age*. Washington, DC: NAEYC. ED380 242.
3. Clements, D. H., Nastasi, B. K., & Swaminathan, S. (1993). *Young children and computers: Crossroads and directions from research*. *Young Children*, 48(2), 56-64.
4. Dinu, V., Săvoiu, G., Dabija, D.-C., (2017). *To conceive, write and publish a scientific article - an approach in the context of economic research*. Bucharest: ASE.
5. Joshi, M., (2015) ICT in Education – A Conceptual Framework, *International Research Journal of Management Science & Technology*, Vol 6 Issue 5, pp.97-99.

*prof. Sanda Ana-Maria
Liceul Tehnologic Topoloveni, Argeș*

TIPURI DE ITEMI ÎN EVALUAREA LA LITERATURA ROMÂNĂ

Evaluarea reprezintă „totalitatea activităților prin care se colectează, se organizează și se interpretează datele obținute în urma aplicării unor instrumente de măsurare în scopul emiterii unei judecăți de valoare pe care se bazează o anumită decizie în plan educațional.”

Dintre diferitele forme ale evaluării scrise (de ex., extemporal, teză, chestionar, eseu, referat, temă executată acasă, portofoliu, proiect etc.), **testele pedagogice** sunt utilizate pentru a măsura progresele sau dificultățile din activitatea de învățare. Obiectivele testelor pedagogice au în vedere măsurarea cunoștințelor și a capacităților fundamentale proiectate în cadrul programelor școlare, aprecierea gradului de înțelegere, aplicare, analiză și sinteză a informației dobândite de către elevi într-o anumită perioadă de timp, de obicei, determinată, într-un domeniu al cunoașterii generale, de profil, de specialitate. Ele pot fi: teste de cunoștințe, de capacități, criteriale, normative, formative, sumative, punctuale, integrative, obiective, subiective, inițiale, finale, standardizate, nstandardizate.

Etapele elaborării unui test sunt: determinarea tipului de test, asigurarea calităților/caracteristicilor tehnice ale testului, proiectarea matricei de specificații, definirea obiectivelor de evaluare, construirea itemilor (întrebare+formatul acesteia+răspunsul așteptat), elaborarea schemei de notare.

Clasificarea itemilor. După tipul de răspuns și obiectivitatea în notarea acestuia, itemii folosiți în evaluarea la literatura română pot fi: obiectivi, semiobiectivi, cu răspunsuri deschise.

Itemii obiectivi testează un număr mare de elemente de conținut într-un timp relativ scurt, asigurând un grad de obiectivitate ridicat în măsurarea rezultatelor școlare. Tipuri:

- *itemi cu alegere duală*: de tipul adevărat – fals, da – nu, corect – incorect, fapt – opinie; de exemplu – Alegeți răspunsul potrivit, încercuind varianta corectă:

Adevărat/Fals – Mihail Sadoveanu este autorul romanului *Baltagul*.

Da/Nu – Romanul *Creanga de aur* a apărut după cel de-al Doilea Război Mondial.

Fapt/Opinie – Mihail Sadoveanu este cel mai mare prozator român.

Barem de corectare și notare: punctajul stabilit pentru răspunsul: 1. Adevărat 2. Nu 3. Opinie

- *itemi de tip pereche*, bazați pe recunoașterea unor elemente aflate într-o relație de asociere; de exemplu – Scrie în spațiul punctat din fața fiecărei opere literare din prima coloană, litera corespunzătoare numelui autorului său din coloana a doua.

.....1. *Creanga de aur*

a. Ion Creangă

b. Marin Preda

.....2. *Sărmanul Dionis*

c. Mihail Sadoveanu

d. Mihai Eminescu

.....3. *Patul lui Procust*

e. Camil Petrescu

f. Liviu Rebreanu

.....4. *Moromeții*

Barem de corectare și notare: punctajul stabilit pentru răspunsul: c1, d2, e3, b4.

- *itemi cu alegere multiplă*, care presupun posibilitatea alegerii unor răspunsuri alternative; de exemplu – Alegeți, prin încercuire, răspunsul corect: Opera *Baltagul* se încadrează în tipologia romanului:

a. mitic; b. interbelic; c. postbelic; d. tradițional; e. bildungsroman; f. de dragoste.

Barem de corectare și notare: punctajul stabilit pentru răspunsul: a, b, d, e, f.

Itemii semiobiectivi pot testa o gamă mai amplă de activități, elevul trebuind să construiască răspunsul, nu să îl aleagă dintr-o listă de opțiuni. Tipuri:

- *itemi cu răspuns scurt*, care solicită din partea elevilor producerea unei soluții de rezolvare concise și obiective, cel mai adesea în scris. Răspunsul este solicitat prin intermediul unei formulări incomplete. Ulterior, răspunsul scurt furnizat urmează a fi comparat cu modelul răspunsului corect.

De exemplu: *Obiectiv - Elevul va fi capabil să definească un concept operațional.*

Barem de corectare și notare: punctajul stabilit pentru răspunsul: epic, complexă, planuri, complicată.

Enunț: Completează spațiile punctate cu informațiile corecte:

Romanul este o specie a genului ....., în proză, cu acțiune ..... și de mare întindere, desfășurată pe mai multe ....., cu personaje numeroase și intrigă.....

- *întrebările structurate* constituie sarcini care presupun existența mai multor subîntrebări, de tip obiectiv sau semiobiectiv, legate între ele printr-un element comun.

De exemplu – Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor.

Text-suport: de ex. un fragment din romanul *Baltagul*, de M. Sadoveanu

Cerințe: Rezumă acțiunea din acest fragment./ Precizează tipul de narator din text./ Argumentează apartenența acestui text la genul epic/la categoria romanului tradițional, pe baza a două caracteristici.

Itemii subiectivi (cu răspuns deschis) au în vedere evaluarea creativității, originalității și caracterul personal al răspunsurilor elevului, pe baza redactării unui anume tip de compunere, eseul.

În această categorie de itemi se încadrează: eseul cu răspuns restrâns, eseul structurat și eseul nestructurat; se vizează evaluarea unor competențe și abilități de complexitate ridicată (organizarea și integrarea ideilor, exprimarea în scris, interpretarea și aplicarea datelor, creativitatea etc.).

Eseul cu răspuns restrâns presupune precizarea limitei de cuvinte, paragrafe, rânduri, pe care să o aibă răspunsul dat de elev.

De exemplu – Text-suport: de ex. un fragment din romanul *Baltagul*, de M. Sadoveanu

Varianta A. Timp de lucru: 15 minute – Comentează în 60-100 de cuvinte relațiile dintre Vitoria și Gheorghiiță, așa cum reies din fragmentul citat.

Varianta B. Timp de lucru: 10 minute – Rezumă în maximum 5 rânduri textul de mai sus.

Eseul structurat este o compoziție în care cerințele sunt prestabilite, constând în repere cu privire la conținut. Este unul dintre tipurile de subiecte întâlnite la examenul de bacalaureat.

De exemplu – *Bacalaureat - SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)*

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un roman interbelic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele *repere*: – prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales; – evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate; – analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului interbelic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, registre stilistice, limbaj etc.).

Eseul nestructurat, liber este o compoziție adresată celor mai buni elevi, prin care se demonstrează capacitatea de a lucra cu aparatul critic, creativitatea și persuasiunea argumentării.

De exemplu:

1. Explică-ți acordul sau dezacordul în raport cu următoarea afirmație: „*Ion* este opera unui poet epic care cântă cu solemnitate condițiile generale ale vieții, nașterea, natura moartea.” (G. Călinescu)

2. Prezintă comparativ tema familiei în două opere literare studiate.

3. Prezintă modalitatea de aplicare a modelului balzacian în romanul *Enigma Otiliei*, de G. Călinescu.

În contextul actual (pandemic), evaluarea s-a putut realiza și prin intermediul *platformelor online* (de ex., Microsoft Teams), testele putând fi concepute pe baza diverselor tipuri de itemi, de exemplu **grilele**; în funcție de setări, unele permit ca elevul/ cel evaluat să primească la final, pe loc, rezultatul obținut/feed-back.

Bibliografie: M.E.C. – Serviciul Național de Evaluare și Examinare – *Ghid de evaluare – Limba și literatura română*, București, 2001

*prof. Florina Oprina
Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși” Pitești*

FABRICAREA COMPONENTELOR MECANICE ALE ROBOȚILOR INDUSTRIALI

Procesul de producție se poate defini ca fiind un ansamblu de activități desfășurate cu ajutorul mijloacelor de producție și a proceselor naturale, pentru transformarea organizată a obiectelor muncii în produse finite.

Factorii primari (indispensabili) ai producției sunt: obiectele muncii – sunt acele obiecte asupra cărora se acționează pentru a le transforma în produse de care este nevoie; mijloacele de muncă – reprezintă instrumentele cu care oamenii acționează asupra obiectului muncii pentru a-l transforma în produs finit; forța de muncă – acceptată ca fiind definită prin totalitatea aptitudinilor fizice și intelectuale de care dispune organismul uman și pe care le pune în funcționare omul atunci când produce; energie.

În cadrul procesului de producție se desfășoară mai multe activități, după cum urmează: depistarea necesităților prin prospectarea pieței (marketing); stabilirea concepției constructive și/sau tehnologice a produsului (design și/sau proiectare); fabricația, constând în totalitatea activităților pentru realizarea concretă a unui produs (bun material sau serviciu), prin

consum de bunuri materiale sau servicii, forță de muncă și energie; vânzarea sau desfacerea produsului, implicând atât consum de forță de muncă cât și existența altor servicii (publicitate, relații cu clienții etc.); servicii post-vânzare, cum sunt: întreținere, reparații, asigurări de upgrade, etc.; reciclarea produsului, cu deosebită atenție acordată protecției mediului; activitatea organizatorică pentru corelarea tuturor acestor activități (management) și care constituie elementul fundamental de integrare optimă a activităților enumerate anterior.

Procesul tehnologic reprezintă componenta ale procesului de fabricație prin care se realizează anumite stadii de transformare a obiectelor muncii în produse finite, pe baza unor tehnologii de fabricație. Elementul fundamental pentru procesul tehnologic îl reprezintă operația. Astfel, operația se definește ca parte a procesului tehnologic, constituită dintr-un ansamblu de activități organizate, care se execută în mod continuu la un loc de muncă, asupra unuia sau mai multor obiecte ale muncii, într-un interval de timp, cu scopul de a conferi acestora o parte din valoarea de întrebuințare finală. Un element definitoriu al operației îl constituie orientarea și fixarea semifabricatelor. Orientarea are ca scop aducerea semifabricatului într-o poziție bine determinată față de sculă și traiectoriile mișcărilor de generare. Fixarea are ca scop conservarea acestei poziții în timpul prelucrării. La executarea unei operații poate fi necesară o singură orientare și fixare a semifabricatului, sau în cazul prelucrărilor complexe, sunt necesare mai multe orientări și fixări successive, în funcție și de tipul mașinii-unelte pe care se realizează aceasta. Structurarea procesului tehnologic pe operații constituie cea mai importantă etapă a proiectării tehnologice, și oferă imaginea concretă a stadiilor succesive pe care obiectele muncii le parcurg în fabricație. Operațiile de prelucrare sunt compuse din faze de prelucrare. Faza reprezintă acea parte a operației în care se execută, la o singură orientare și fixare și într-o singură poziție, o suprafață sau mai multe suprafețe simultan, cu o sculă sau cu un set de scule, menținându-se același regim de așchiere. Trecerea este o parte a fazei de prelucrare, care se execută la o singură deplasare a sculei, cu același regim de așchiere, cu scopul de a îndepărta un strat de material de pe o suprafață a semifabricatului. Generic, sistemul poate fi ca o reuniune ierarhizată de elemente ce prin interacțiunea lor, permit realizarea unui obiectiv, definit în prealabil cu ajutorul unui plan. Orice sistem, indiferent de complexitatea lui, reprezintă un subsistem al unui sistem mai cuprinzător. Sistemul de fabricație reprezintă totalitatea mijloacelor materiale și componente

nemateriale care concură la realizarea unui produs și care sunt grupate în timp și în spațiu într-un mod bine determinat.

Sistemul tehnologic de prelucrare poate fi definit ca subsistem al sistemului de producție, format dintr-un ansamblu de elemente în interacțiune, al cărui obiectiv este realizarea unei prelucrări de o anumită natură. Datele inițiale generale necesare proiectării unui proces tehnologic se referă la următoarele: documentația tehnică de bază; durata de realizare a programului de producție: 1 an; programa de producție aferentă reperului, și anume, cantitatea de produse necesar a fi fabricate într-un an; regimul de utilizare a resursei umane; unitatea de producție.

Principii de proiectare a structurii proceselor tehnologice. În scopul stabilirii succesiunii operațiilor de prelucrare trebuie respectate anumite principii, după cum urmează: în prima operație, cel mult în a doua se recomandă prelucrarea suprafețelor care vor servi ca baze tehnologice pentru operațiile următoare; dacă piesa finită conține și suprafețe neprelucrate, fără rol funcțional, atunci se recomandă ca în prima operație, când se prelucrează bazele tehnologice, să fie folosite la orientarea piesei acele suprafețe care rămân neprelucrate; suprafețele care conțin eventuale defecte provenite din semifabricare se

vor prelucra în primele operații, imediat după prelucrarea bazelor tehnologice; bazele tehnologice care se prelucrează la începutul procesului tehnologic să fie, pe cât posibil, și baze de cotare principale; în prima parte a procesului tehnologic se fac prelucrările de degroșare, iar în a doua parte, prelucrările de finisare, pentru a asigura precizia necesară a piesei și utilizarea rațională a mașinilor-unelte de precizie diferite; la piesele de dimensiuni mari și foarte mari se introduce o operație de tratament termic de detensionare după prelucrările de degroșare; operația de tratament termic de durificare, acolo unde este cazul, se introduce înaintea operațiilor de rectificare și a operațiilor de netezire; dacă în timpul prelucrării piesei se modifică rigiditatea acesteia, se recomandă ca în prima parte a procesului tehnologic să se execute operațiile care nu modifică prea mult rigiditatea piesei; în cazul pieselor cu mai multe dimensiuni tolerate se va avea în vedere ca ordinea operațiilor să fie inversă gradului de precizie; executarea găurilor, canalelor de pană, canelurilor, filetelor se recomandă a se efectua către sfârșitul procesului tehnologic, în scopul evitării deteriorării acestora în timpul transportului; - succesiunea prelucrărilor trebuie să asigure un timp efectiv minim; se recomandă să se utilizeze cât mai puține baze tehnologice pentru a reduce numărul de prinderi - desprinderi și a reduce erorile de poziționare; ideal este să se păstreze, dacă este posibil, aceleași baze tehnologice unice pe tot parcursul tehnologiei; suprafețele cu rugozitate mică și precizie ridicată se finisează în ultimele operații pentru a evita deteriorarea lor în cursul altor prelucrări sau al transportului; suprafețele pentru care se impun condiții de precizie a poziției reciproce (concentricitate, perpendicularitate) se prelucrează în aceeași prindere; în cazul prelucrării pe linii tehnologice în flux, volumul de prelucrări afectat fiecărei operații trebuie corelat cu ritmul mediu al liniei.

Procedee tehnologice de prelucrare prin așchiere sunt următoarele: debitare (suprafețe plane); strunjire (suprafețe cilindrice interioare și exterioare, netede sau în trepte, suprafețe plane frontale, găuri, filete exterioare și interioare, suprafețe profilate de rotație, suprafețe conice, canale circulare exterioare și interioare, etc.); prelucrarea găurilor (pe mașini de găurit și pe mașini de alezat și frezat); frezare (suprafețe plane orizontale, verticale și înclinate, suprafețe profilate complexe, canale de pană, danturi, caneluri, etc.); rabotare (suprafețe plane riglate, orizontale, verticale și înclinate, etc.); mortezare (canale de pană în alezaje, danturi interioare, suprafețe profilate interioare, etc.); broșare (suprafețe plane, cilindrice sau profilate interioare sau exterioare); rectificare (suprafețe cilindrice interioare și exterioare, netede sau în trepte, suprafețe plane frontale, găuri, filete exterioare și interioare, suprafețe profilate de rotație, suprafețe conice, canale circulare exterioare și interioare, etc.); pilire; prelucrare cu dalta; polizare; leuire și rodare; honuire; lustruire.

Sursa de informare Internet

*prof. Tomescu-Ion Georgeta
Liceul Tehnologic „Dacia” Pitești/IȘJ Argeș*

VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR - PROIECT DIDACTIC

Disciplina: Consiliere și orientare

Tema activității: Violența în mediul școlar

Competențe:

- Identificarea cauzelor și condițiilor de manifestare a violenței în mediul școlar și a modalităților de ameliorare a acesteia.

- Asigurarea unui climat favorabil prevenirii sau diminuării situațiilor conflictuale.

Obiective operaționale:

- Să înțeleagă și să explice noțiunile de agresivitate și violență;

- Să determine formele agresivității și violenței;

- Să distingă între comportamentul asertiv, pasiv și agresiv;

- Să descopere și să analizeze cauzele agresivității și violenței;

- Să identifice căile de diminuare a violenței;

- Să participe activ și conștient la exercițiile propuse.

Strategii didactice: conversația euristică, observația, explicația, dezbateră, problematizarea.

Mijloace de învățământ și materiale didactice: fișe de lucru, pliante, chestionare, laptop, video-proiector.

Scenariul activității

1. Momentul organizatoric (2 minute)

Se pregătesc materialele audio-vizuale, se face prezența elevilor și se asigură condițiile necesare bunei desfășurări a activității.

2. Captarea atenției (6 minute)

Profesorul face o scurtă prezentare despre violența în mediul școlar.

4. Anunțarea temei și a obiectivelor (2 minute):

Profesorul dirigințe anunță elevii că tema dezbătută va fi despre violența în mediul școlar și scrie la tablă obiectivele ce urmează a fi atinse.

5. Desfășurarea activității (30 minute)

I. Elevii explică ce înțeleg prin agresivitate, violență și violență școlară.

Se face diferențierea termenilor de agresivitate și violență.

a) comportament agresiv este orice tip de comportament, fizic sau simbolic, menit să producă rănirea cuiva;

b) violența semnifică o conduită agresivă acută, caracterizată îndeosebi prin folosirea forței fizice;

c) violența școlară include pe lângă comportamentul agresiv și alte tipuri de comportament violent, precum: poreclirea, hărțuirea, tachinarea, ironizarea, amenințarea, bruscarea, lovirea, împingerea, precum și multe alte comportamente care intră sub incidența legii.

Fenomenul agresivității în școală implică atât bullying-ul manifestat prin persecutarea, dominarea, înjosirea, intimidarea și subjugarea victimei, cât și mobbing-ul manifestându-se prin abuzul de ordin psihic al victimei, exercitat de către un grup de indivizi, interpretându-se prin șicanare, terorizare, șantajare și înjosire.

II. Elevii sunt grupați câte 5 și fiecare grupă primește câte un pliant care conține sursele violenței.

Sarcina de lucru: Identificați două surse ale violenței și descrieți modul de manifestare a lor.

Un reprezentant al fiecărei grupe va prezenta ideile notate împreună cu echipa.

Pe baza discuțiilor cu elevii, se va realiza o clasificare a surselor violenței.

Surse care țin de individ: frustrarea, alcoolul, drogurile, atacul, durerea fizică și morală, stresul, materiale pornografice.

Surse care țin de familie: bătaia, incestul, modele comportamentale, probleme maritale, divorț, separare, probleme socio-economice.

Surse care țin de mass-media: programe tv, publicații, presa.

Se poartă discuții despre aceste surse și se analizează influențele pe care le au acestea asupra adolescentului. Se trag concluziile cu privire la formele violenței.

IV. Se discută aspecte de agresivitate și violență la care au asistat sau au fost implicați.

Se stabilesc principalele tipuri de agresivitate și violență petrecute în mediul școlar:

a) violența fizică, ce poate fi concretizată prin lovirea și vătămarea fizică;

b) violența economică, ce se rasfrânge asupra obiectelor din jur, asupra obiectelor personale posedate de către victimă, asupra mobilierului școlar etc.;

c) violența psihică, ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate ale victimei.

Se precizează posibilele cauze:

a) copilul a fost martor sau victimă a agresiunilor și violențelor ce au avut loc în familia sa;

b) dorința de a imita modelul de comportament din grupul din care face parte;

c) tendința de a respinge pe cei care au unele caracteristici diferite, cum ar fi: etnia, situația materială, poziția socială a familiei, etc.

d) mass-media.

Se concluzionează consecințele manifestării comportamentelor agresive: abandonul școlar, note scăzute la purtare, performanțe școlare scăzute, exmatricularea din școală, depresie, consum de diverse substanțe cu efect hallucinogen, etc.

V. Se dezbat următoarele teme:

a. Ce credeți că ar avea mai mult succes o emisiune tv care ar încerca să vă îndemne la calm, toleranță sau o emisiune tv care ar prezenta situații conflictuale cu certuri și violență? Argumentați!

b. Ce credeți că ar trebui făcut pentru a fi mai puțină violență în școală? Argumentați!

c. Credeți ca ar trebui interzis accesul copiilor și tinerilor sub 16 ani la filmele și emisiunile care conțin exemple de violență? Argumentați!

Elevii își exprimă opiniile cu privire la aceste teme și se trage concluzia că emisiunile tv prezintă din abundență exemple de violență, iar adolescenții trebuie să aibă preocupări în timpul liber care să-i sustragă de la acestea, un rol important avându-l educația din școală și din familie. Este necesar să aibă preocupări plăcute, prieteni potriviți și persoane cărora să le solicite ajutorul.

VI. Elevii sunt împărțiți pe grupe și răspund la întrebarea: „Cum pot fi combătute agresivitatea și violența”?

Fiecare echipă notează pe o coală de hârtie câteva modalități de a combate agresivitatea, abuzul și violența. Reprezentantul echipei prezintă ideile principale, iar profesorul realizează completarea acestora. Profesorul concluzionează modalitățile de prevenire și combatere a violenței.

6. Asigurarea feed-back-ului (7 minute)

Se concluzionează faptul că în scopul prevenirii și combaterii violenței în școală, trebuie identificate atât cauzele declanșatoare, cât și posibilitățile actori ce pot fi implicați în acest proces. Este necesară implicarea nu numai a elevilor și a cadrelor didactice, dar mai ales a părinților.

7. Încheierea activității și anunțarea temei următoare (3 minute)

Se fac aprecieri asupra implicării elevilor în desfășurarea activității și se anunță tematica următoarei ore de consiliere.

*prof. Vasile Aureliana
Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”, Pitești*

ACTIVITĂȚILE DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Omul trebuie să respecte și să ocrotească mediul în care trăiește, deoarece acesta îi oferă toate condițiile de care are nevoie pentru a trăi. Protecția mediului se referă la: prevenirea deteriorării mediului, la acțiuni de depoluare și reconstrucție ecologică, la păstrarea zonelor depolate.

În prezent, în multe țări ale lumii, educația pentru protecția mediului, a devenit o nouă dimensiune a curriculumului, cu scopul de a iniția și promova o atitudine responsabilă față de mediu, de a-i face pe copii să conștientizeze pericolele unei degradări accentuate a mediului. Protecția mediului înconjurător a devenit un obiectiv major al lumii contemporane. De aceea oamenii caută soluții pentru prevenirea poluării mediului de viață și crearea unui mediu echilibrat și propice vieții. Educația ecologică vizează diferite laturi ale dezvoltării personalității individului.

Scopul esențial al educației ecologice este îndeosebi acela de a forma la copii bazele unei gândiri și atitudini centrate pe

promovarea unui mediu natural propice vieții, de a le dezvolta spiritul de responsabilitate față de ecosistem. Prin participarea tuturor factorilor educativi: școală, familie, comunitate, mass-media etc., la realizarea acestor intenții, copilul înțelege mai bine efectele pe care le are un comportament necorespunzător asupra mediului.

Educația ecologică urmărește impulsivitatea unei cunoașteri și conștientizării a necesității cailor, mijloacelor și obiectivelor în ocrotirea și ameliorarea mediului.

Încă de la vârstă mică, copiii trebuie să învețe și să respecte legile naturii, ei fiind ajutați să descifreze și să-și însușească ABC-ul ecologiei, să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Copiii trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii, menținând curățenia și îngrijind frumusețile ei oriunde s-ar afla, să înțeleagă că ocrotind natura se ocrotesc pe ei înșiși.

Educația ecologică este un proces complex și de durată, care nu se încheie la sfârșitul unui ciclu de învățământ. Educația ecologică a preșcolarilor se realizează mai ales la nivel afectiv, îndeosebi prin accentuarea aspectelor ce țin de legăturile emoționale, cunoașterea elementelor mediului fiind necesar să înceapă de la cele mai fragede vârste. La această vârstă, educația ecologică se realizează mai ales prin accentuarea sentimentelor și atitudinilor, deoarece copilul preșcolar este mai sensibil și se află la începutul acumulărilor sale teoretice referitoare la aspectele legate de elementele structurale și funcționale ale mediului. Copiii trebuie educați încă din grădiniță să fie responsabili față de mediu, prin participarea la diferite activități practice, în funcție de specificul vârstei și trebuie să știe că orice copil poate deveni un prieten al naturii. Puterea exemplului este foarte importantă la această vârstă. Deoarece copiii imită ce văd, adulții din jur trebuie să-și controleze comportamentul în permanență.

Interesul și dragostea pentru natură sunt la majoritatea copiilor, instinctive, iar comportamentele și convingerile formate la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. De aceea în educația realizată în grădiniță trebuie să pornim de la interesul firesc al copiilor pentru plante și animale, pentru ceea ce reprezintă în general natura pentru ei.

Copiii trebuie să știe că florile trăiesc mai mult în mediul natural decât în vase, iar unele insecte sunt foarte folositoare pentru

plante (buburuza, albina). În timpul ieșirilor în natură, copiii trebuie să-și însușească și să respecte câteva reguli de comportare civilizată. Mijloacele de realizare a comportamentelor pot fi informative (povestiri, lecturi după imagini, poezii, emisiuni TV) sau formative (activități practice în care copiii sunt puși în situația de a acționa). Activitățile extracurriculare (plimbările, vizitele, excursiile) contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre mediu, îi ajută pe aceștia să își petreacă timpul într-o manieră relaxantă, dar au și un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creând un sentiment de siguranță și încredere.

Încă de la grupa mică putem începe apropierea copiilor de natură chiar în mediul cel mai apropiat de ei: sala de grupă, aducând plante, animale mici sau păsări pe care să le îngrijească. Treptat la grupa mijlocie le putem oferi un spațiu mai mare în curtea grădiniței unde să aibă fiecare copil o plantă sau fiecare grupă un copăcel pe care l-au sădit și îl îngrijesc. Mai târziu, la grupa

Bibliografie

Mohan Gh., Ardelean A. — 1993, *Ecologie și protecția mediului*, Editura Scaiul, București;
 Mohan Gh., Neașu P. — 1992, *Teorii, legi, ipoteze și concepții în biologie*, Editura Scaiul, București;
 Braus, Judy and David Wood — 1993, *Educația de mediu în școli. Să creăm un program care funcționează!* Washington, D.C.: Peace Corps ICE, August (Pământul e comoara noastră – Manual de educație ecologică).

prof. inv. preșcolar Ceaușescu Iuliana Elena-Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu”, Stâlpeni

mare pe măsură ce cresc și își îmbogățesc bagajul de cunoștințe, copiii pot fi duși în pădure, la râuri pentru a învăța chiar acolo cum și de ce trebuie ocrotită această mare bogăție a pământului.

În grădiniță putem realiza educația ecologică prin: activitățile de cunoașterea mediului (observări, lecturi după imagini, convorbiri, povestiri, jocuri didactice), prin desene, prin plimbări și vizite, prin discuții libere, spontane, prin activități practice în natură, prin dramatizări și scenete.

Prin activitățile ecologice desfășurate cu profesionalism copiii se dezvoltă intelectual, emoțional, volițional, moral. Prin observări concrete copiii evaluează sănătatea mediului și îndrumați de educatoarele pot găsi măsuri de protecție. ”. Folosind observația spontană sau dirijată, am urmărit să formez copiilor o gândire intuitivă în raport cu natura, pentru a le dezvolta dragostea și respectul față de aceasta, dorința de a o ocroti. Prin intermediul observărilor, copiii dobândesc cunoștințe elementare despre unele fenomene din natură legate de succesiunea anotimpurilor (căderea frunzelor, ploaia, ceața, înghețarea apei, topirea zăpezilor, etc.). Astfel, se formează atitudini pozitive față de mediul degradat. Prin unele activități desfășurate cu preșcolarii, aceștia pot constitui model pentru adulți, înfrânând unele impulsuri ale adulților care distrug într-o clipă armonia naturii. Dar simpla instruire la orele de curs nu asigură deplina realizare a obiectivelor urmărite. Este necesar să fac extinsă activitatea și în afara procesului de învățământ, prin „apropierea copilului tot mai mult de natură.

Copiii trebuie să știe că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră, oricât de insignifiantă ar părea, poate să afecteze în mod distructiv natura.

În contactul nemijlocit cu mediul înconjurător copiilor li se va forma deprinderea de a ocroti, proteja și respecta natura, li se va forma un comportament civic, etic, de comportare în natură, vor învăța ca Pământul, cu tot ce intră în componența sa este al lor și al celor care vor veni după ei. Trebuie să îi facem pe copii să înțeleagă că dacă vor fi buni prieteni cu natura vor avea un mediu sănătos și o viață mai bună.

SPECIFICUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolarilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului tău liber. Prin specificul lor, ele oferă o independență mai mare din partea elevilor și asigură o paletă mai largă de posibilități pentru manifestări disciplinate. Totodată, oferă condiții dintre cele mai prielnice pentru formarea conștiinței și conduitei cooperante. Libertatea de exprimare și relațiile cu ceilalți este mai mare și, ca atare, posibilitățile de îmbogățire a experienței sociale se amplifică. Cadrul de acțiune oferă câmp larg manifestării inițiativei și participării în funcție de anumite preferințe, interese, preocupări, capacități etc.

Prin activitățile extracurriculare desfășurate în grădinițe se urmărește completarea procesului didactic, organizarea rațională și plăcută a timpului liber. O cerință foarte importantă vizând opțiunea pentru astfel de activitate este selecționarea din timp a suportului teoretic în funcție de interesele și dorințele copiilor și ordonarea lor într-un repertoriu cu o temă centrală. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual. Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit

în formarea personalității copiilor. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuința de a se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. Dacă obiectivele instructiv – educative primează, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiii li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viață.. Realizarea acestui obiectiv depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi . Asemenea activități generează relații de prietenie și întraajutorare, fortifică simțul responsabilității și statornicește o atitudine justă față de colectiv și față de scopurile urmărite. Important este ca elevii să fie inițiați și în inițierea și organizarea acestor activități, nu numai în desfășurarea lor.

Activitățile extracurriculare organizate în grădinițe pot avea conținut cultural, artistic sau spiritual, conținut științific și tehnico-aplicativ, conținut sportiv sau pot fi simple activități de joc, de participare la viața și activitatea comunității locale. În cadrul activităților extracurriculare cu o deosebită influență formativă sunt

incluse toate formele de acțiuni care se realizează în afara programului propriu zis: plimbări, ieșiri în natură, excursii, tabere, serbări cu diferite ocazii, concursuri între grupele aceleiași grădinițe sau între grădinițe, parteneriate școlare pe diferite teme, etc. În activitățile organizate în mijlocul naturii și al vieții sociale, preșcolarii se confruntă cu realitatea printr-o percepere activă, investigatoare, prin acțiuni directe asupra obiectelor, fenomenelor din mediul înconjurător, a unor zone geografice și locuri istorice. Ei dobândesc o mare cantitate de informații privind munca și viața omului în diferite contexte, își formează reprezentări simple despre structura și condițiile de viață ale unor plante și animale, despre legi obiective ale succesiunii anotimpurilor și frumuseților patriei. În cadrul activităților în aer liber, preșcolarii își pot forma sentimentul de respect și dragoste pentru natură, de ocrotire a speciilor pe cale de dispariție. Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Atât activitățile turistice cât și cele de concurs contribuie la îmbogățirea și lărgirea vocabularului activ, a socializării, a diverselor conținuturi stimulative, astfel copiii pot reda cu mai

Bibliografie:

- Ionescu, M., Chiș, V., „Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire”, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2001
- Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, „Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu”, Editura Polirom, 2002
- Schwartz, Bertrand, „Educația mâine”, EDP, București, 1976

multă creativitate și sensibilitate imaginea realității în cadrul activităților plastice și practice și de educarea limbajului, au mai multă inițiativă în cadrul jocurilor. Spectacolele, serbările, vizionările (teatrul de păpuși) constituie o altă formă de activitate extracurriculară în grădinițe, prin intermediul căror copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Această formă de activitate îl pune pe cel mic atât în calitate de actor cât și de spectator în fața unei surse inepuizabile de impresii puternice, precum și în faptul că se apelează în permanență la afectivitatea copilului. Viața afectivă la vârsta infantilă constituie temeiul viitoarei personalități. A te concentra asupra ei, a mecanismelor proprii de funcționare constituie, de fapt, esența activității instructiv – educative a educatoarei în grădinița de copii, barometrul de apreciere a eficienței acestei munci, chiar dacă roadele ei vor fi culese nu imediat, ci în timp, uneori de-a lungul întregii deveniri umane. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

*prof. inv. preșcolar Mutu Cosmina,
G.P.P „Castelul Fermecat”, Pitești*

IMPORTANȚA CONSILIERII PĂRINȚILOR

O preocupare permanentă în întâlnirile cu părinții a fost identificarea dificultăților pe care le întâmpină aceștia în comunicarea cu proprii lor copii, precum și mijloace de optimizare a comunicării dintre aceștia.

Părinții trebuie să fie buni ascultători și să găsească timpul necesar pentru a comunica cu copilul. Când copilul dorește să comunice ceva,

părintele trebuie să întrerupă orice activitate, acordându-i atenția cuvenită, renunțând la atitudinea dominatoare. O slabă comunicare poate crea probleme emoționale, copilul pierzându-și încrederea în adulți și retrăgându-se într-o lume a sa.

Dacă părintele folosește forța pentru obținerea comportamentului dorit, comunicarea va avea grav de suferit, abuzul fiind o metodă

devastatoare pentru copil. Aplicarea frecventă a unor pedepse neadecvate va duce la întreruperea comunicării.

Observând efectele negative ale lipsei de comunicare dar și satisfacțiile pe care le au părinții care reușesc o bună comunicare cu propriii copii, s-a concluzionat că pentru a avea un copil „bun” trebuie să depui o muncă susținută și nicidecum să-ți neglijezi copilul în favoarea altor preocupări.

Cunoașterea copilului este o necesitate, părintele are obligația să cunoască temperamentul copilului pentru că educația trebuie individualizată în funcție de temperamentul și reactivitatea lui.

Este important ca părintele să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului, în orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță când sunt ascultați fără să fie certați. Dacă „li se tot face morală” și nu vor fi ascultați, ei vor începe să-și ascundă sentimentele, nevoia de comunicare fiind strâns legată de nevoia de dragoste. Autoritatea părintească nu se realizează prin forță și brutalitate. Ea este rezultatul firesc al unor relații echilibrate, morale și umane. O autoritate firească duce la relații de destindere și atașament, o falsă autoritate duce la o relație tensionată, la conflicte permanente. Autoritatea părintească trebuie să fie suplă, fermă și să se adapteze vârstei. Ea presupune un climat de afecțiune și dreptate, stăpânire de sine, înțelegere și spirit de colaborare între copil și părinte.

Formarea personalității copilului implică și rezolvarea unor situații conflictuale și frustrante.

Bibliografie:

- Key, E. (1988) - „Secolul copilului”, EDP București;
- Schiopu, U., Verza, E. - „Psihologia vârstelor”, „Ciclurile vieții”, EDP, București, 1995;

*prof. inv. preșcolar Cornea Irina-Emilia
Liceul Tehnologic „I.C.Petrescu” Stâlpeni*

Pentru copil este îngrozitor să audă vocile furioase ale părinților, când unul e contra celuilalt. Este important să-i vadă pe părinți că își soluționează diferențele de opinie în mod ponderat. Stările conflictuale în lanț dintre copil și părinți sau dintre părinți, îl fac pe copil să-i fie teamă, să mintă, să părăsească domiciliul, să vagabondeze, să fure.

În ceea ce privește familia se diferențiază trei grupe de greșeli educative ale părinților: grija excesivă, severitate excesivă și indiferența.

În familiile cu părinți hiperprotectori copiii sunt neliniștiți, fricoși, dependenți, greu adaptabili, în cazul în care avem de-a face cu părinți inconsecvenți, oscilanți, care trec de la asprime exagerată, la exces de protecție, îngăduință și răsfăț, copiii au dificultăți în comportare, tulburări de echilibru emoțional și afectiv.

Părintele este pentru copil și un bun educator, el trebuie să-i stimuleze efortul, spontaneitatea, fantezia, inițiativa, independența, încrederea în sine.

Metoda cea mai adecvată pentru educația copilului este dialogul care poate avea loc în orice împrejurare, la plimbare, la joacă, la spectacol, la muncă, etc.

Copilului îi place să i se acorde multă atenție, astfel el putându-se afirma. Părinții trebuie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară pe care familia o poate face pentru copil este investiția pentru mintea și sufletul acestuia.

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGES

CONCURSUL SPORTIV "LUMEA JOCULUI"

Nevoia de joc și mișcare este una din nevoile fundamentale ale copilului. „La copil, scrie Ed. Claparede, jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este singura atmosfera în care ființa sa psihologică poate să respire și în consecință, poate să acționeze.”

Concursul sportiv "LUMEA JOCULUI" este un concurs de suflet al cadrelor didactice de la Grădinița cu Program Prelungit Aripi Deschise Pitești, un concurs prin intermediul căruia demonstrăm că marii sportivi se formează încă de mici, un concurs care arată rolul activităților fizice în viața copiilor și a noastră, a tuturor. Ideea acestui concurs a pornit pe plan local de la Câmpulung Muscel, de la niște cadre didactice care au înțeles importanța sportului și rolul implementării acestuia de la vârste cât mai fragede. Cu fiecare ediție, concursul a luat amploare tot mai mult derulându-se la început la nivel local, apoi județean, interjudețean, regional. În desfășurarea acestui concurs s-au implicat cadre didactice din tot județul Argeș sub îndrumarea Inspectorilor școlari din cadrul ISJ Argeș, dar și a diferiților specialiști în domeniu: profesori de sport din învățământul preuniversitar și universitar, dar și specialiști din cadrul unor asociații sportive.

Începând din anul școlar 2013-2014 concursul sportiv se regăsește în CAERI și se derulează la nivel interjudețean. Din acest an este organizat și coordonat de G.P.P. Aripi Deschise în parteneriat cu:

Inspectoratul Școlar Județean Argeș

Inspectoratul Școlar Județean Sibiu

Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița

Inspectoratul Școlar Județean Teleorman

Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Argeș

Universitatea din Pitești – Facultatea de Educație Fizică și Sport

Din anul 2015 avem ca parteneri și Asociația Județeană - Sportul pentru Toți Argeș.

Din anul 2018 concursul se derulează la nivel regional, având mai multe județe partenere, iar din anul 2019 avem ca partener și Casa Corpului Didactic Argeș.

În prezent se află la a XV-a ediție la nivel județean și la a III-a ediție la nivel regional.

Locurile de desfășurare ale concursului sunt: Sala de Sport a Facultății de Științe, Educație Fizică și Informatică – Pitești și Sala Sporturilor Pitești, jud. Argeș.

Mișcarea pentru sănătate reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea echilibrului dintre efortul intelectual și cel fizic, între sedentarism și activitate dinamică.

M.Gorki afirma: „Omul antrenându-și corpul devine sănătos, devine rezistent, îndemânat; tot astfel el trebuie să-și antreneze intelectul, voința!”. Un organism sănătos, în armonie cu o minte sănătoasă, sunt benefice în formarea personalității copiilor de vârsta preșcolară.

În acest context am considerat oportună desfășurarea unor activități extrașcolare sportive, ca modalitate de recreere și destindere. Exercițiile fizice dau prilejul copilului să-și descarce surplusul de energie și să contribuie la călirea și dezvoltarea armonioasă a organismului. Aplicarea exercițiilor fizice trebuie începută de la cea mai fragedă vârstă și continuată pe tot parcursul vieții. Aceasta ne va ajuta să ne menținem sănătoși și tineri o perioadă cât mai îndelungată.

Concursul sportiv "Lumea Jocului" dezvoltă un demers educativ ce urmărește stimularea interesului pentru sport și mișcare la preșcolari prin acțiuni derulate în colaborare cu specialiști în domeniu: instructori, profesori de sport, cadre medicale. Activitățile au un caracter complex, sistematic, adaptate la particularitățile

de vârstă și individuale ale copiilor și la condițiile specifice de desfășurare: influența factorilor de mediu, dotarea specifică etc.

Scopul proiectului:

- Descoperirea, cunoașterea și valorificarea aptitudinilor sportive, a spiritului de competiție și autodepășire a preșcolarilor;
- Stimularea interesului pentru mișcare în vederea asigurării unei dezvoltări fizice armonioase.

Proiectul demarat în vederea derulării concursului sportiv cuprinde o serie de obiective specifice:

a) privind copiii:

- stimularea interesului copiilor pentru sport și mișcare, ca modalitate de menținere a stării de sănătate și de influențare a unei evoluții corecte și armonioase a organismului;
- educarea trăsăturilor de voință, a disciplinei colective, a simțului de ordine, colaborare și acțiune, comportamente care să dezvolte respectul de sine;
- stimularea inițiativei și a interesului pentru performanță.

b) privind cadrele didactice:

- proiectarea și desfășurarea unor activități care să cultive interesul pentru sport și mișcare;
- implementarea unui curriculum adecvat cerințelor proiectului și a unor activități care să pună în valoare potențialul fiecărui copil;
- adaptarea strategiilor pentru a răspunde nevoii de mișcare a tuturor copiilor;
- asigurarea unei comunicări eficiente cu părinții în toate domeniile și în special în ceea ce privește activitatea de educație fizică.

c) privind părinții:

- stimularea implicării părinților în activitatea desfășurată în grădiniță și crearea unui mediu sănătos pentru copii;
- conștientizarea de către părinți a importanței mișcării în dezvoltarea fizică armonioasă a propriilor copii.

Concursul sportiv cuprinde patru probe în care sunt selectate elemente sportive cuprinse în curriculum de educație timpurie.

1. Probă sportivă - săritura în lungime de pe loc;
2. Probă sportivă - aruncarea mingii la coșul de baschet cu ambele mâini de pe loc;
3. Proba sportivă - traseu aplicativ (alergare, mers în echilibru pe bancă, săritura peste obstacole, târâre prin tunel);
4. Probă distractivă "Ocupă cercul".

Începând din martie 2020, odată cu schimbările și cu restricțiile datorate pandemiei, activitățile sportive au avut o pondere mai mică, dar nu au dispărut în totalitate. Având în vedere condițiile de desfășurare, am demonstrat că nimic nu ne poate opri în continuarea activităților sportive. Am găsit noi soluții pentru desfășurarea concursului sportiv, chiar dacă nu a mai avut amploarea dorită, dar copiii s-au putut bucura în continuare de participarea la această competiție sportivă. Competiția s-a desfășurat în locația fiecărei unități de învățământ preșcolar respectând reguli sportive, dar și reguli de igienă și protecție împotriva virusului SarsCov 2. Așa cum marii sportivi și-au continuat activitățile sportive într-un cadru mai restrâns, așa și micii sportivi în devenire au reușit să se antreneze și să participe la competiție și efortul lor a fost răsplătit prin diplome și medalii.

Implementarea proiectului conduce la:

- Conștientizarea necesității mișcării ca modalitate de menținere a stării de sănătate și de influențare a unei evoluții corecte și armonioase a organismului;
- Promovarea și realizarea activităților sportive în cadrul grădinițelor;
- Realizarea unei bune colaborări cu familiile preșcolarilor și cu factorii ai comunității locale conștientizând necesitatea mișcării începând de la vârste cât mai fragede;
- Activitatea fizică începută cu plăcere de la cea mai fragedă vârstă va fi continuată pe tot parcursul vieții. Aceasta ne va ajuta să fim activi și să ne menținem sănătoși o perioadă cât mai îndelungată;

Participanții se bucură în fiecare an de a fi printre cei mai buni sportivi selectați din fiecare grădiniță și se pregătesc intens pentru a participa la aceasta competiție.

An școlar 2013-2014

An școlar 2014-2015

An școlar 2015-2016

An școlar 2016-2017

An școlar 2017-2018

An școlar 2018-2019

An școlar 2020-2021

*prof. înv. preșcolar Ana Nodea
G.P.P. „Aripi Deschise”, Pitești
prof. Corina Georgeta Postelnicescu
Casa Corpului Didactic Argeș*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGES

DEZVOLTAREA COMUNICĂRII ȘI A GÂNDIRII PRIN ACTIVITĂȚILE DE EDUCAREA LIMBAJULUI

Dezvoltarea vorbirii și a gândirii preșcolarului urmărește pregătirea copiilor pentru școală și stabilește o strânsă legătură între conținutul muncii instructiv-educative din grădiniță și integrarea cu succes

în învățământul primar al copiilor.

La vârsta preșcolară, cu deosebire la grupa mare, când copilului i se solicită și i se antrenează susținut spre dezvoltare procesele psihice (senzoriale) și procesele cognitive (superioare), precum și

alte procese reglatorii, în vederea formării sale ca ființă umană cu personalitate, capabilă să facă față sistemului social în care să-și găsească locul și să funcționeze corect, **comunicarea** devine procesul primar și esențial de

cunoaștere, de achiziție (însușire) de informații.

La nivelul grupelor mari din grădiniță se intensifică activitățile de antrenare a gândirii și comunicării, pe de o parte datorită unui factor intern – accelerarea naturală al dezvoltării copilului – corespunzătoare stadiului evidențiat de J. Piaget ca fiind cel operațional, în care procesul este accentuat, accelerat, intensificat, iar pe de altă parte, datorită cerințelor unui factor extern – necesitățile de raportare la sistemul social, adică trecerea către și în mediul școlar de învățământ.

La vârsta preșcolară trebuie avut în atenție dezvoltarea comunicării verbale și a limbajului corporal al copiilor, prin antrenarea gândirii. Copilul izolat în colectiv, chiar dacă are un fond psihic solid ori, prin gândire, reușește să cântărească cât de cât situația și să o evalueze (la nivelul său, bineînțeles), astfel încât să nu se îndrepte spre eșec și agresivitate, are totuși de suferit în privința alterării imaginii de sine, estimării de sine, categorisindu-se singur la un nivel inferior celui al colegilor săi.

Astfel de situații (deficitare) trebuie avute în vedere în planificările de activități și, în vederea evitării sau a stopării lor trebuie prevăzute mijloace de reglare specifice lor: jocurile didactice fiind cea mai de bază metodă (dar și mijloc sau instrument) de educare a copiilor, cea mai la îndemână prin multitudinea tematică și de formă, și cea mai acceptată și mai agreată de copii, se poate mula pe fiecare obiectiv și conținut educațional, așa încât să faciliteze

dobândirea de către copii a deprinderii de interrelaționare și a formării unei imagini de sine pozitive.

Iată câteva mijloace generale și particulare prin care se încearcă dezvoltarea gândirii și a comunicării preșcolarilor:

- Pentru **comunicarea orală** – jocuri cu întrebări și răspunsuri, numind cel mai frecvent pentru răspuns copiii cu deficiențe (în comunicare, limbaj etc.), pentru cei cu tulburări de vorbire (dislalie, rotacism etc.) se aplică jocuri didactice cu exersare și corectare a pronunției. Bineînțeles, trebuie înlăturate dezaprobările și disprețul colegilor față de o anumită greșeală de pronunție a cuiva, identificând-o cu o situație intens pozitivă: pentru **graseire** (rotacism) am asociat copilul cu un vorbitor nativ de limbă franceză; apoi am asociat numelui său porecla „francezul” astfel încât să aibă permanent ca sprijin o consemnare pozitivă a „calităților”.

- Tot pentru **dezvoltarea comunicării orale și deprinderea gesticii** se aplică jocuri de rol: interpretarea de pasaje din scene ori impunerea de roluri după un subiect ales sau impus, în care „echipele de scenă” sau mixte – copiii mai volubile cu cei mai timizi, cei cu un vocabular activ mai bogat schimbă replici cu cei mai puțin deprinși cu vorbirea amplă etc. Se utilizează jocuri de creație – atât creație verbală cât și artistico-plastică, numind copiii cu rețineri în comunicare să exprime ceea ce au desenat ei (pictat, modelat), dar să încerce

să exprime și ceea ce deduc din realizările colegilor lor.

- Pentru **dezvoltarea expresivității** trebuie insistat pe deprinderea asocierii conținutului cu intonația, pe accentuarea și nuanțarea corespunzătoare a vocii, arătând (de exemplu) prin jocul „Ce vreau să spun?” că o propoziție exprimată cu aceleași cuvinte poate avea înțelesuri diferite în funcție de cele expuse mai sus (intonație, nuanțare etc.).

- Pentru **comunicarea gestică**. De un deosebit ajutor este jocul „Mima” în care se pornește de la exprimarea gestică a unui singur cuvânt (substantiv) și se ajunge la exprimarea propoziției întregi: „Ce sunt eu?” – pe meserii (pianist, polițist, doctor, tăietor de lemne, dactilograf etc.), pe fenomene ale naturii (ploaie, vânt, iarnă, mare, copac etc), pe ființe (pisică, bătrân, cerșetor, prot etc.).

- Pentru **estimarea de sine** - se poate aplica jocul „Să ne cunoaștem” în care fiecare copil este rugat să-și facă o descriere, atât fizică (corporală), cât și comportamentală sau caracterială, apoi, anumiți copii, în special cei mai timizi sau mai retrași sunt numiți să facă descrieri ale colegilor lor. De notat este că aceste (auto)aprecieri sau (auto)evaluări se notează pe fișe, iar analiza acestora arată diferențele de percepție asupra fiecărui subiect în parte, sau exact ce anume trebuie – în opinia fiecăruia – să fie corectat.

- Pentru **dezvoltarea gândirii**, pe lângă jocurile care servesc și dezvoltările verbale, se aplică jocuri matematice și logice, insistând pe desfășurarea celor

care solicită atenția și concentrarea. Se includ aici jocuri distractive și recreative de tipul puzzle și labirint, în mod particular legând soluționarea lor de analiza cunoștințelor în privința personajelor pe care la figurează: „Să ajutăm pisica să-și găsească puii” (labirint) era urmat de discuții libere pe tema „Ce știi despre pisică?”, „Ce povești, povestiri, poezii sau cântece cunoaștem despre pisică?” etc.

- Tot pentru **estimarea pozitivă de sine** se consideră oportun ca educatoarea să decerneze premii, medalii, diplome, confecționate

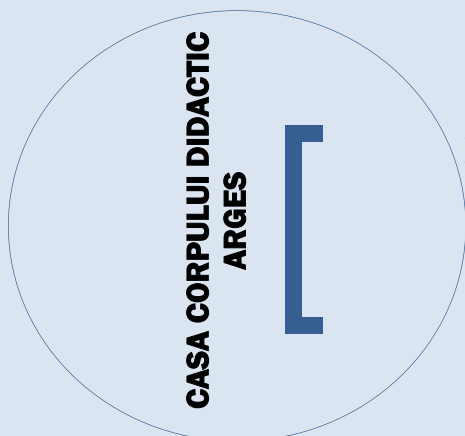
Bibliografie:

Cerghit, I., (1980), *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București
Oprea, C., (2006), *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică

la activitățile practice cu copiii și decorate artistic de către ei. Astfel, pentru o perioadă de timp poate funcționa poziția „Copilul zilei” – pe care era numit „Cel mai ... (liniștit, cuminte, curat, isteț, bun desenator, iute dezlegător de exerciții, bun coleg etc.)”. Desigur, printre aceștia își găsesc „un titlu” cei cu probleme în comunicare și relaționare. „Copilul lunii ” este ales dintre cei evidențiați pe zile (săptămâni) și primește o medalie. Cei care se evidențiază de mai multe ori sau la mai multe capitole, ajung să primească un premiu.

- Sunt multe posibilități de a suscita interesul copiilor de a se schimba ei înșiși, dintre acestea fiecare educatoare o poate găsi pe cea optimă în funcție de specificul cazului – amploarea deficienței, modul de percepție a acestuia în cadrul grupei, mijloacele și posibilitățile materiale. Foarte mult ține reușita corectării de talentul și aptitudinile noastre, ale educatoarelor, de gradul nostru de implicare activă și interesul de a face ceva concret, de devoțiunea cu care ne aplecăm asupra lucrului cu copiii.

*prof. învă. preșcolar Buleteanu Ramona Ioana
G.P.P. Dumbrava Minunată, Pitești*

MODELE DE INTEGRARE/INCLUZIUNE A COPIILOR CU CES

Integrarea sau incluziunea nu ar trebui să rămână doar la stadiul de concepte pur teoretice care fac subiectul cercetării politicilor educaționale sau specialiștilor în domeniu, ci să depășească acest stadiu și să devină aplicabile, putând fi puse în practică la nivel acțional, asigurând astfel acceptarea și accesul persoanelor cu dizabilități la tot ceea ce le poate oferi societatea în care trăiesc. Aceste afirmații sunt valabile cu atât mai mult cu cât școala este cea care asigură formarea și dezvoltarea personalității individului, scopul ei final fiind integrarea cu succes a acestuia în societate, profesional și social. Iată de ce școlile ar trebui să adopte acele politici incluzive.

Relația dintre integrare și incluziune este sintetizată de către A. Gherguț astfel:

- integrarea copiilor cu cerințe speciale are în vedere acceptarea acestora în clasele obișnuite și se concentrează pe transferul copiilor de la școli separate (așa-numitele școli speciale) la școlile obișnuite din cadrul comunității. Dacă nu se constată o creștere a interacțiunilor între elevii cu și fără dizabilități sau cu diferențe în învățare, putem considera că nu este un proces de integrare școlară reală, ci numai o etapă în integrare: integrarea fizică.

- educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop valorificarea optimă a resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități (aceasta înseamnă că și o școală specială poate fi incluzivă sau poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor). (A. Gherguț, „Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație”, p. 606)

Includerea înseamnă totodată integrare, acceptare, acordarea de șanse egale. După părerea lui D. Ungureanu, „dacă integrarea se vrea opusul segregării, includerea devine opusul excluderii sociale, mergând practic mai departe, ca o fază superioară a existenței tuturor indivizilor, oricât de diverși și de diferiți de noi, printre noi și împreună cu noi.” (D. Ungureanu, „Educația integrată și școala incluzivă”, p. 154)

În țara noastră, copiii cu C.E.S. pot alege între o educație specializată în cadrul unităților de învățământ special sau în cadrul unităților de învățământ obișnuite, sub mai multe forme: clase compacte, grupe de 3-4 copii integrate în școlile de masă, cea mai frecventă formă fiind integrarea individuală în clasele obișnuite din școlile de masă, cele mai apropiate domiciliului acestora.

În învățământul special integrat pot funcționa:

- a) grupe de grădiniță specială în grădinițele de masă;
- b) clase speciale compacte integrate în școlile de masă;
- c) grupuri de elevi cu cerințe educative speciale integrate în școlile de masă;
- d) elevi cu cerințe educative speciale integrați individual în școlile de masă;
- e) clase speciale de arte și meserii integrate în școli de masă de arte și meserii și în licee și grupuri școlare din învățământul de masă;
- f) grupe/clase de copii/elevi infestați cu virusul HIV;
- g) centre logopedice interșcolare;
- h) centre școlare pentru educație incluzivă;
- i) centre județene sau ale municipiului București de resurse și de asistență educațională.

Învățământul special și special integrat cuprind:

- a) învățământ de zi;
- b) învățământ seral;
- c) învățământ cu frecvență redusă;
- d) învățământ cu scutire parțială de frecvență;
- e) școlarizare la domiciliu.

Modelele generale de integrare a copiilor cu C.E.S. au fost sintetizate de A. Gherguț astfel:

1. *Modelul cooperării școlii speciale cu școala obișnuită:* „școala obișnuită coordonează procesul integrării și stabilește un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două școli care vor experimenta și susține un nou mod de desfășurare a activităților didactice, pregătind împreună conținutul lecțiilor, adaptând materialele și mijloacele de învățare folosite în timpul orelor și oferind un cadru confortabil tuturor elevilor din clasă.”
2. *Modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în cadrul școlii generale:* „presupune integrarea copiilor deficienți în școli obișnuite unde să intre în relație cu elevii normali, facilitându-se, cu sprijinul cadrelor didactice și specialiștilor din școală, o mai bună intercunoaștere și relaționare între cele două categorii de copii.”
3. *Modelul bazat pe amenajarea unei camere de instruire și resurse în școala obișnuită:* „profesorul care se ocupă cu elevii deficienți devine profesor de sprijin și desfășoară activități cu acești copii, atât în spațiul special amenajat în școală, cât și la orele de clasă, atunci când condițiile cer acest lucru.”
4. *Modelul itinerant:* „favorizează integrarea într-o școală obișnuită a unui număr mic de copii cu cerințe speciale (1-2/3 elevi), domiciliați la mică distanță de școală (se evită astfel dezavantajul deplasărilor pe distanțe mari a copilului), sprijiniți de un profesor itinerant, care pot participa la activitățile școlii respective.”
5. *Modelul comun:* „profesorul itinerant este responsabil de toți copiii cu deficiențe dintr-un anumit areal și oferă servicii de sprijinire a copilului și familiei, îi ajută pe părinți în alcătuirea programelor de învățare, urmărește evoluția școlară a copilului, colaborează cu profesorii școlii obișnuite în care este integrat copilul și intervine atunci când apar probleme de învățare sau de adaptare a copiilor la anumite cerințe școlare.”

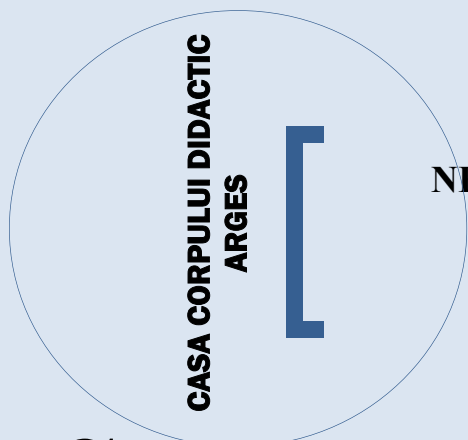
În funcție de durata pe care o petrece copilul cu C.E.S. în școala obișnuită, se pot distinge următoarele forme de integrare:

- a.) totală – „elevul cu cerințe speciale petrece în totalitate timpul său la școala obișnuită, cu excepția eventualelor programe terapeutice care se pot desfășura în spațiul aceleiași școli (amenajarea în școala obișnuită a unei camere de resurse pentru copiii deficienți unde să se desfășoare și activitățile terapeutice) sau în afara școlii (centre de zi, cabinete specializate etc.)”
- b.) parțială – „elevul cu cerințe speciale petrece doar o parte din timpul său în școala obișnuită (participă doar la anumite tipuri de activități în școala obișnuită sau la anumite discipline unde poate face față, iar restul programului școlar este asemănător cu programul unei școli speciale și se desfășoară fie într-o școală specială, fie într-un centru de zi).”
- c.) ocazională – „participarea în comun la diferite excursii, serbări, întreceri sportive, etc.” (A. Gherguț, „Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale: strategii de educație integrată”, pp. 67-69)

Bibliografie:

1. Gherguț, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale: strategii de educație integrate*, Ed. Polirom, Iași, 2001
2. Gherguț, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Ungureanu, Dorel, *Educația integrată și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000

*prof. inv. preșcolar Dincă Nicoleta-Adelina,
G.P.P. „Floare de Colț”, Pitești*

NEVOIA DE FORMARE A COMPETENȚELOR DIGITALE ALE CADRELOR DIDACTICE

Sistemul de educație se confruntă cu cele mai mari provocări de până acum, generate de starea de sănătate globală actuală. Din cauza limitării interacțiunilor față în față, procesul instructiv-educativ s-a mutat în mediul online. Acest fapt i-a luat prin surprindere pe toți cei implicați în acest proces: cadre didactice, manageri, elevi, părinți.

În contextul educației online, a fost scos la iveală un aspect important privind formarea cadrelor didactice și anume, însușirea competențelor digitale. Luând în considerare faptul că apariția tehnologiei și a internetului nu a stărnit interesul tuturor, foarte mulți profesori s-au trezit în situația de a nu ști cum să utilizeze un calculator și au întâmpinat dificultăți în susținerea lecțiilor online.

Necesitatea formării cadrelor didactice în privința utilizării tehnologiei este evidențiată sub mai multe aspecte.

Înainte de toate, competența digitală este regăsită printre cele 8 competențe-cheie, menționate în Legea Educației Naționale, și presupune formarea unor cunoștințe, priceperi, deprinderi și atitudini în utilizarea T.I.C. în rezolvarea diverselor probleme ce pot apărea la nivelul oricărui domeniu. (L.E.N., 2011, p.31) Este important de reținut că aceste competențe vizează atât formarea elevilor, cât și a profesorilor.

Totodată, cu ajutorul competenței digitale ne valorificăm și ne dezvoltăm celelalte competențe-cheie, datorită faptului că, prin intermediul tehnologiei avem acces la o gamă variată de informații. Utilizând internetul ne putem îmbunătăți

competențele lingvistice și de comunicare, ne antrenăm și ne dezvoltăm cunoștințele matematice și cele din domeniul științei, socializăm și descoperim cultura altor popoare, ne informăm în privința antreprenoriatului și cel mai important, învățăm continuu.

La nivel profesional, cu fiecare evoluție care are loc în societate, vom descoperi că modul în care se realizează educația, și nu doar acest proces, se schimbă. Având în vedere faptul că tehnologia și internetul au schimbat radical modul în care ne organizăm viața, pe toate planurile, este absolut necesar ca

personalul didactic să fie preocupat de formarea unora dintre cele mai importante competențe profesionale, și anume,

competențele digitale. Indiferent de nivelul de învățământ în care acționează, profesorii sunt priviți ca niște modele de urmat pentru preșcolarii, elevii sau studenții lor.

Cadrele didactice au de îndeplinit o mulțime de roluri, de-a lungul carierei. Printre cele prioritare amintim modul în care reușesc să faciliteze procesul instructiv-educativ. Actualmente, sarcinile care îi revin se pot realiza ușor, atractiv și interactiv cu ajutorul mijloacelor tehnologizate.

Un alt aspect important, privind necesitatea formării competenței digitale la profesori este evidențiat prin comportamentul copiilor, care sunt tot mai atrași de activitățile ce presupun utilizarea

Bibliografie:

- ❖ https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/viewpoints/experts/riina_vuorikari_-_becoming_dig.htm
- ❖ „Legea Educației Naționale” (2011) https://www.edu.ro/sites/default/files/legea-educatiei_actualizata%20august%202018.pdf
- ❖ „Cadrul european pentru competența digitală” (2020) https://ec.europa.eu/jrc/sites/default/files/eos_cadrul_european_pentru_competenta_digitala_a_profesorilor_-_digcompedu_fin_002.pdf
- ❖ Pânișoară, O.I., Manolescu, M., (2019), „Pedagogia învățământului primar și preșcolar”, VOL II, Iași, Editura Polirom.

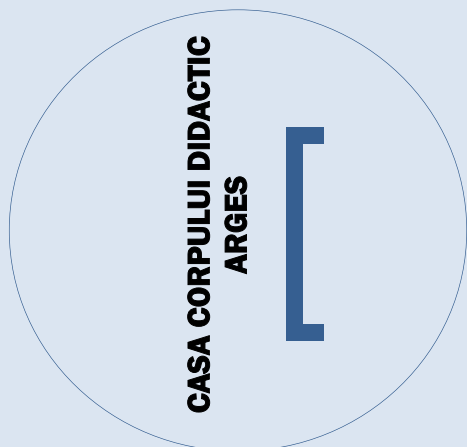
calculatorului sau a dispozitivelor electronice, asimilând mult mai ușor informațiile transmise în acest mod. Încă de la vârstele mici, aceștia iau contact cu smartphone-ul, tableta sau calculatorul, pe care le folosesc pentru a se juca, a desena sau a se uita la diverse videoclipuri, ajungând treptat să mănuiască aceste dispozitive mult mai bine decât un adult.

Strategiile de predare-învățare-evaluare pot fi dezvoltate prin intermediul tehnologiilor digitale. Utilizate în mod eficient, aceste tehnologii vor redirecționa procesul instruirii „de la un proces condus de profesor, la un proces centrat pe cursant” (Cadrul european pentru competența digitală, 2020, p. 20).

Pentru dobândirea și aplicarea competențelor digitale este nevoie de implicare profesională din partea profesorilor. La un click distanță putem găsi, în prezent, o diversitate de resurse digitale educaționale pentru toate categoriile de vârstă. Sarcina cadrelor didactice este aceea de a se adapta schimbării, de a pătrunde în această lume digitalizată și de a trece prin filtrul personal aceste resurse, descoperindu-le pe cele care corespund nevoilor elevilor de la clasă, propriului stil de a realiza procesul de instruire și obiectivelor urmărite pe parcursul predării.

A fi profesor presupune implicare, inovație, dăruire și dorința de a evolua mereu și de a învăța continuu. Trebuie să realizăm o legătură între formarea inițială, primită prin intermediul studiilor de specialitate, și formarea continuă, astfel încât să ne raportăm mereu la viitor, la nevoile noilor generații și să ne adaptăm modul de predare la noile standarde educaționale (Pânișoară, O.I., Manolescu, M., 2019, p.103).

*prof. înv. preșcolar Simionescu Iulia Ana-Maria,
Grădinița cu Program Prelungit „Căsuța Poveștilor”, Pitești*

UTILIZAREA TEHNOLOGIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR - Studiu de specialitate

Evoluția tehnologiei și integrarea ei în toate sectoarele de activitate ale societății a condus la solicitarea sistemului educației de a face față noilor cerințe și provocări pentru școală, pentru actorii ei, dar și pentru cei responsabili cu formarea lor. Digitalizarea în educație reprezintă un proces amplu și complex, care antrenează atât necesitatea dezvoltării unor măsuri coerente privind asigurarea resurselor necesare în instituție, cât și existența unor convenții specifice care să susțină și să promoveze utilizarea acestora în activitățile instructiv-educative.

Dezvoltarea continuă a societății informaționale și a cunoașterii a condus la utilizarea noilor dispozitive tehnologice ca instrumente și/ sau tehnologie auxiliară a procesului instructiv educativ, devenind indispensabile conceperii, proiectării unui învățământ interactiv și modern.

Utilizarea tehnologiei și a soft-urilor educaționale în procesul instructiv-educativ promovează un alt model de învățare și interacțiune didactică, ce reușește să transforme comunicarea electronică într-una educațională.

Într-o astfel de lume, în care tehnologia determină schimbări profunde în modul în care discernem informația din multitudinea de zgomote și în modul în care cunoaștem, în care ne raportăm la ceilalți și la noi înșine, în care interacționăm cu mediul din jurul nostru (real și digital), copiii trebuie să fie pregătiți să reflecteze asupra felului în care se construiește propria lor identitate digitală, în care influențează și sunt influențați de ceea ce se comunică în lumea digitală.

Calculatorul, acest mijloc modern și inteligent, reprezintă o necesitate a prezentului și cu atât mai mult a viitorului. Valențele formative ale calculatorului sunt multiple. Pe lângă faptul că le dezvoltă copiilor atenția, gândirea logică și creativă, le dezvoltă interesul pentru cunoaștere și le cultivă încrederea în forțele proprii, permitând acestora să participe la propria lor formare. Informatica și calculatorul sunt utilizate din ce în ce mai mult pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutând cadrul didactic să-și îndeplinească mai bine funcția sa didactică fundamentală și pe copil să fie mai interesat, mai atent, mai implicat, dar NU pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic.

Marea provocare a organizării și desfășurării învățământului online la vârsta preșcolară este identificarea unor mijloace de învățare adecvate situației, dar, cel mai important, adecvate vârstei.

În activitatea cu preșcolarii, utilizarea tehnologiei informației are un ecou pozitiv. În demersul de pregătire se pornește de la premisa că, alături de mijloacele didactice clasice, calculatorul este un instrument didactic ce poate fi folosit în scopul eficientizării activităților. Utilizarea calculatorului în activitatea didactică crește randamentul profesorului, încurajează inovația/ modernizarea procesului didactic, facilitează înțelegerea fenomenelor de către copii, promovează învățarea cooperativă, dezvoltând abilități de lucru în echipă, permite o învățare individualizată, personalizată.

Jocurile dezvoltă viteza de reacție, gândirea logică, spiritul competitiv. Copilul poate învăța prin joc, într-un mod plăcut și accesibil, culorile, cifrele, literele, formele geometrice, compunerea și descompunerea numerelor naturale, ordonarea obiectelor după diferite criterii etc. Calculatorul, prin intermediul softurilor educaționale, poate, în egală măsură, să instruiască, să ajute în rezolvarea unor sarcini și să distreze. Ambianța educațională specifică situațiilor de învățare face to face este înlocuită cu mediul virtual de învățare.

Proiectată și desfășurată corect, predarea-învățarea-evaluarea cu ajutorul calculatorului poate deveni o metodă prin care preșcolarii descoperă și se dezvoltă în mod planificat, ajutându-i să învețe prin acțiuni logice,

evitându-se dezvoltarea unor deprinderi mecanice. Învățământul online poate fi o cale motivantă, ce contribuie la eficientizarea și modernizarea demersului didactic, la susținerea inovației didactice, la accesibilizarea cunoștințelor

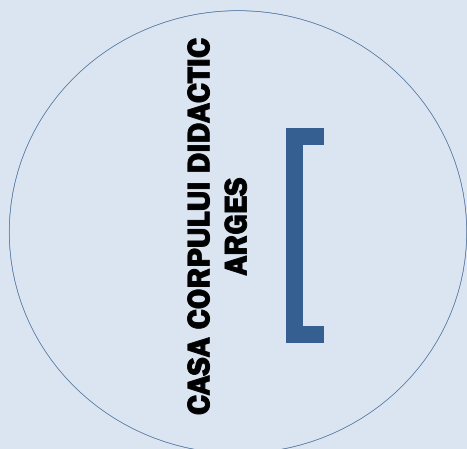
Educația digitală reprezintă o oportunitate modernă și nouă al cărei rol nu este de a înlocui contactul față în față ci de a fructifica posibilități alternative de învățare. Scopul instrumentelor digitale este de a spori procesul de învățare prin faptul că vin în sprijinul sau în completarea celor învățate la clasă, pun la dispoziția profesorilor modalități moderne de predare și evaluare. Trebuie să ne gândim la o reinterpretare a rolului cadrelor didactice și al elevilor.

Noi, cadrele didactice, suntem facilitatori, care creăm contextul în care poate avea loc învățarea: prin întrebări, prin instrumente, prin crearea unei etici de muncă adecvate și prin relații umane care să transmită încredere și susținere astfel încât procesul educațional să aibă rezultatele așteptate.

Bibliografie:

1. Adăscăliței, A., Instruire asistată de calculator: didactică informatică, Editura Polirom, Iași, 2007;
2. Brut, M., Instrumente pentru e-learning: ghidul informatic al profesorului modern, Iași, Editura Polirom, 2006;
3. Constantin Cucos, Olimpiu Istrate, Ion Ovidiu Pânișoară, petre Bodnariuc, Simon Vela, Școla online – elemente pentru inovarea educației, Editura Universității, București, 2020;
4. Ordean, Grațian, Primii pași în lumea calculatoarelor, Editura Sigma Plus, Deva, 2001.

*prof. inv. preșcolar Radu Elena Lavinia
G.P.P. „Academia Piticilor”, Curtea de Argeș*

IMPORTANȚA TRANZIȚIILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Cuvântul tranziție denumește acea trecere (lentă sau rapidă) de la o stare la alta, de la o idee, de la o situație la alta. În cadrul activităților desfășurate în grădiniță, tranzițiile sunt activități de scurtă durată, prin care se realizează trecerea de la o activitate la alta, de la momentele de rutină (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, micul dejun, igiena, masa de prânz, somnul, plecarea) la alte tipuri/categorii de activități de învățare. Programul zilnic al grădiniței

cuprinde jocurile și activitățile didactice alese (ALA), activități pe domenii experiențiale (ADE) și activități de dezvoltare personală (ADP). Activitățile de dezvoltare personală includ rutinele, tranzițiile, activitățile din perioada după-amiezii și activitățile opționale.

Trecerea de la o etapă, de la un nivel de școlarizare la altul reprezintă, pentru copii, un adevărat factor de stres care poate fi depășit doar cu ajutorul cadrului didactic și al familiei. Intrarea copilului din mediul familial în cel educațional reprezintă o etapă deosebit de importantă și de stresantă atât pentru familie, educatoare dar mai ales pentru micul preșcolar. Grupa mică debutează în fiecare toamnă cu plânsete, mai ales din partea copilului și chiar și al părintelui. De aceea, educatoarea va trebui să dezvăluie treptat copiilor dar și părinților programul zilnic al grădiniței. Acomodarea copiilor cu noul program durează și, de multe ori, copilul va refuza să-și încheie jocul pentru a trece la o nouă activitate sau rutină, uneori preșcolarul nu se încadrează în timpul dat pentru a rezolva sarcina de lucru, unii copii își termină gustarea mai repede decât alții etc, toate acestea reprezintă momente în care educatoarea poate pierde atenția copiilor.

Antrenarea preșcolariilor în activități plăcute în care trecerea de la o etapă la alta să se facă fără a provoca situații stresante pentru preșcolari, depinde de modul în care educatoarea gestionează și își proiectează activitățile.

Un rol important în aceste momente de trecere de la o activitate la alta îl joacă tranzițiile. Acestea pot lua forma unor cântecele, poezii, numărători, jocuri cu text și cânt, ghicitori, povestioare etc. Astfel se acoperă momentele libere și se realizează legătura cu următoarea activitate într-un mod plăcut copiilor. Tranzițiile trebuie să ocupe un loc obligatoriu în cadrul scenariului didactic și au rolul de a stimula, relaxa și deconecta preșcolarul pregătindu-l, totodată, pentru activitatea următoare. Alegerea tranzițiilor, momentul folosirii lor, tipul lor, depind de mai mulți factori. Pentru a folosi într-un mod constructiv aceste tranziții, educatoarea trebuie să cunoască, în primul rând, dinamica grupului de preșcolari, să adapteze tranzițiile la nivelul de vârstă, la tema proiectului propus sau tema activității dar toate acestea depind și de creativitatea educatoarei și nu în ultimul rând de tactul pedagogic. Când educatoarea proiectează scenariul unei activități didactice, tranzițiile vor fi menționate clar în proiectul didactic, însă de multe ori, situațiile neprevăzute determină educatoarea să

Bibliografie:

improvizeze. În astfel de momente, tranzițiile vin în ajutorul cadrului didactic, și chiar dacă activitatea următoare pare neinteresantă pentru preșcolari, folosirea unei tranziții la momentul potrivit, reușește să stimuleze curiozitatea acestora și se realizează astfel legătura cu noua activitate și totodată pregătirea grupei pentru aceasta.

Un alt rol pe care tranzițiile reușesc să-l exercite este cel de a liniști grupul de preșcolari. Sunt momente pe parcursul desfășurării programului din grădiniță când copiii devin prea gălăgioși și își pierd atenția. Captarea atenției și trezirea curiozității copiilor în astfel de situații devine o adevărată provocare pentru cadrul didactic, iar folosirea unor tranziții sub formă de cântecele sau poezii liniștitoare, la momentul potrivit, vor trezi din nou interesul pentru activitate.

De asemenea, atunci când se trece la o rutină (ne spălăm pe mâini, mergem la baie, copiii ies în curtea grădiniței, se pregătesc pentru plecarea acasă etc.), tranzițiile sunt cele mai potrivite pentru a pregăti desfășurarea acestor rutine.

Regulile grupei pot lua forma tranzițiilor. Mijlocul cel mai potrivit pentru a-i deprinde pe copii cu aceste reguli este folosirea unor imagini potrivite dar și poeziile și cântecelele care să conțină aceste reguli. Astfel, atunci când este timpul pentru o rutină se poate indica copiilor imaginea potrivită și sugestivă prin care copiii vor fi pregătiți pentru ceea ce va urma și se vor putea folosi poezioare sau cântecele prin care se descrie o regulă a grupei care se referă la igiena necesară înainte de a mânca sau la respectarea liniștii, înainte de a începe o activitate corespunzătoare

(povestirea sau lectura educatoarei, realizate la DLC), de asemenea când este timpul plecării se poate folosi ca și tranziție o poezie, regulă a grupei, care sugerează apropierea acestui moment și comportamentul dezirabil.

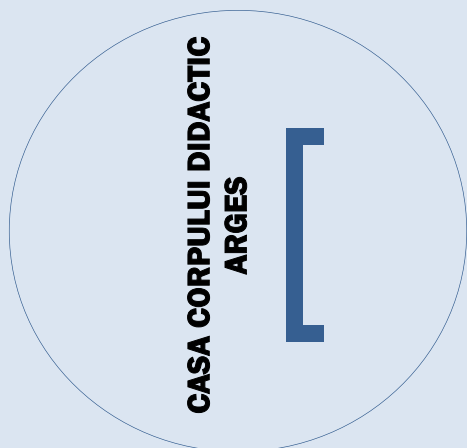
Noul curriculum atrage atenția asupra importanței folosirii tranzițiilor, dar acestea nu constituie o noutate, deoarece au fost folosite mereu în cadrul activităților din grădiniță înainte de a fi denumite astfel. Acum, fiind menționate, li se acordă o mai mare importanță. Tranzițiile sunt îndrăgite de copii deoarece răspund nevoii de joc a acestora și chiar dacă activitatea următoare nu e îndrăgită de copii, prin intermediul unei tranziții potrivite trecerea va fi mai natural, mai firească.

Cu ajutorul tranzițiilor, trecerea de la o etapă la alta se realizează mai organizat, copiii își dau seama mai ușor ceea ce urmează să facă iar indicațiile serbede sunt înlocuite de poezioare sau cântecele sugestive plăcute copiilor. Educatoarea trebuie să găsească și să folosească mereu acele tranziții care să se potrivească cu celelalte activități și cu nevoile grupului. Cântecele și jocurile cu text și cânt pot constitui prețioase mijloace de realizare a tranzițiilor. Acestea pot fi folosite în funcție de tema proiectului în derulare sau de tipul activităților ce trebuie tranzitate. Se pot utiliza doar fragmente sau cântecul/ jocul cu cântec în totalitate.

1. Adina Glava, Maria Pocol, Lolica-Lenuta Tataru, *Educația timpurie: ghid metodic pentru aplicarea curriculumului prescolar*, Editura Paralela 45, 2009;
2. Revista *Invățământului Prescolar* nr. 1-2/ 2009
3. Revista *Invățământului Preșcolar* nr. 3-4/ 2009

*prof. înv. preșcolar Panainte Costinela-Elena
Liceul Tehnologic I.C.Petrescu, Stâlpeni*

ROLURILE MANAGERIALE ALE EDUCATOAREI

O activitate eficientă cu copiii se poate desfășura numai atunci când personalitatea educatoarei este caracterizată de receptivitate față de nou, spirit creator, inventivitate. Abordarea unui stil educațional care să stimuleze interacțiunile dintre copii, crearea unei atmosfere permissive curiozității și creativității spontane, caracteristică preșcolarilor, respectarea nevoii copilului de mișcare sunt condiții ce ne permit un management eficient în relațiile cu preșcolarii.

Că preșcolarul poate învăța, dar nu oricum, este un fapt binecunoscut ce ține de stilul de muncă al fiecărei educatoare, fără a ignora alți factori. O activitate eficientă cu copiii se poate desfășura numai atunci când personalitatea educatoarei este caracterizată de receptivitate față de nou, spirit creator, inventivitate. Abordarea unui stil educațional care să stimuleze interacțiunile dintre copii, crearea unei atmosfere permissive curiozității și creativității spontane, caracteristică preșcolarilor, respectarea nevoii copilului de mișcare sunt condiții ce ne permit un management eficient în relațiile cu preșcolarii

Comunicarea empatică- cu copilul se comunică nu doar prin mesaje verbale ci și prin mesaje nonverbale, afectiv-emoționale, gesturi vizibile sau abia perceptibile, reacții impersonale complexe care contribuie la înțelegerea mesajului verbal. O privire absentă sau, dimpotrivă, plină de interes, un zâmbet

cald sau unul ironic, un gest de tandrețe sau unul de nerăbdare, completează mesajul verbal, îl potențează sau îl diminuează și produc efecte diferite. Orice copil are nevoie de iubire, respect și apreciere necondiționate de anumiți factori mai mult sau mai puțin obiectivi. A-l crește pe copil arătându-i respect este o condiție esențială în relația educatoare-copil, dovadă incontestabilă a respectului de sine, a seriozității și simțului de răspundere ale educatoarei. Când un copil se simte luat în seamă de adult, el va crește cu respect față de sine, aceasta oferindu-i un anumit grad de maturitate care îi va permite înțelegerea și manifestarea respectului față de alții, iar cu timpul această trăsătură se va imprima caracterului său.

Oferirea libertății- copilul are nevoie nu numai de sprijin și de îndrumare, ci și de libertate și manifestarea propriei lor inițiative personale. Copiii vor să se descurce singuri și vor în același timp ca persoanele în care au încredere să-i orienteze și să-i ocrotească. Copiii trebuie orientați discret și indirect de către educatoare atât cât este necesar și suficient, corespunzător cerințelor și intereselor lor de învățare și dezvoltare. În cadrul demersului educațional, consider că relația educatoare-copil toate aceste aspecte pot fi perfectate și eficientizate dacă educatoarea:

- facilitează și desfășoară cu copilul activități cât mai variate;

- interacționează cât mai frecvent cu copilul în modalități cât mai diferite;
- afișează interes față de tot ceea ce face și ce spune copilul;
- creează cât mai multe condiții și prilejuri copilului de a investiga și experimenta asupra diferitelor lucruri din ambianță;
- permite și încurajează copilul să desfășoare cât mai multe lucruri independent, intervenind cât mai puțin posibil;
- stabilește limitele privind formele inacceptabile de comportament; explică rațiunile pentru aceasta având în vedere capacitatea copilului de a înțelege;
- apreciază achizițiile copilului în plan cognitiv, psihomotor și socio-afectiv;
- nu judecă și nu plasează copilul într-o poziție de inferioritate;
- nu impune copilului constrângeri inutile;
- nu umilește copilul cu comparații sterile;
- respectă copilul, oferindu-i acestuia dragoste și afecțiune.

Socializarea

Deși întregul proces de formare-educare a copilului urmărește și este, în esența sa, un proces de socializare, ne-am obișnuit să discutăm această latură a educației în mod expres, pentru a releva mai pregnant anumite aspecte. Receptivă la solicitările dinamicii societății, educatoarea, ca principal modelator al competențelor și abilităților sociale ale „candidaților la umanitate”, trebuie să asigure cadrul corespunzător pentru valorificarea maximă a resurselor copilului în vederea realizării unor obiective ce vizează integrarea acestuia în realitatea socială:

Acceptarea conștientă a celorlalți în stabilirea unor relații integrate prin:

- participarea la jocurile și activitățile propuse de alții;
- înțelegerea faptului că viața într-un colectiv presupune respectarea anumitor reguli;
- eliminarea manifestărilor de discriminare față de anumiți colegi;
- educarea unei atitudini deschise față de grup;

- formarea pe cât posibil a capacității de a înțelege efectele actelor sale asupra celorlalți.

Menținerea rolului de lider formal

În această calitate, educatoarei îi revine și trebuie să îndeplinească câteva funcții care îi impun anumite calități.

Menținerea controlului grupului:

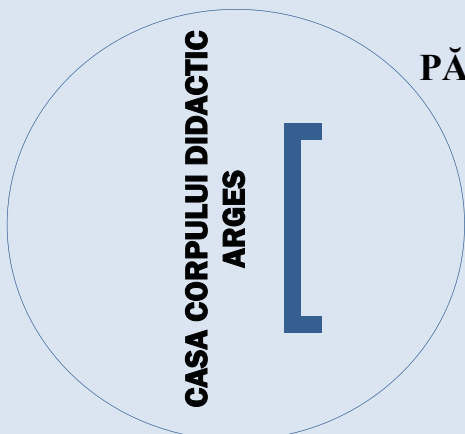
- capacitatea de a realiza o adevărată îndrumare individuală (sfaturi, discuții);
- capacitatea de a anticipa reacțiile grupului;
- capacitatea de a stăpâni (ține sub control) grupul, fără a apela la alți educatori, la director;
- capacitatea de a corela cerințele formulate cu posibilitățile reale ale grupului;
- capacitatea de a individualiza intervențiile, corelându-le cu nivelul fiecărui copil;
- menținerea obiectivității;
- capacitatea de a intui și înțelege stările sufletești ale copiilor;
- suplețe și tact în adoptarea unui comportament nici prea rigid, nici fluctuant;
- adoptarea deciziilor anticipând evoluția fenomenelor de grup.
- Munca propriu-zisă de îndrumare:
- posibilitățile de care dispune pentru a crea și menține o atmosferă plăcută;
- sensibilitate la trebuințele copiilor;
- tehnica de a îndruma fiecare copil în parte;
- capacitatea de a menține relații cu grupul.
- Interacțiunea grup-lider:
- capacitatea de a conduce grupul în așa fel încât să evite apariția conflictelor interioare;
- capacitatea de a stabili relații directe cu copiii, fiind implicată în mod activ în acțiunile și deciziile grupului;
- capacitatea de a organiza timpul liber antrenând copiii în diverse jocuri și activități;

Pentru a fi un manager eficient în instituțiile preșcolare, cadrul didactic (educatorul) trebuie să aibă o concepție largă asupra educației și instruirii, o înțelegere clară a funcției și rolurilor manageriale derivate, a punerilor în aplicare pentru variatele

situații educaționale. Esența rolurilor manageriale ale cadrelor didactice din instituția preșcolară constă în orientarea și dirijarea resurselor umane și

materiale de care dispune în procesul educațional la un moment dat, către realizarea obiectivelor proiectate, în condiții de eficiență maximă.

*prof. inv. preșcolar Trăistaru Maria
Liceul Tehnologic Petre Ionescu Muscel Domnești*

PĂSTRAREA ȘI PROMOVAREA TRADIȚIILOR PRIN ACTIVITĂȚI ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE

Tradițiile populare românești rămân tezaurul nostru cel mai de preț și trebuie să facem tot ce se poate pentru ca ele să se păstreze vii în mintea copiilor și a oamenilor. Activitățile extrașcolare au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferind cele mai eficiente și oportune modalități de valorificare a tradițiilor, obiceiurilor și datinilor populare locale și naționale.

Patrimoniul valoric național trebuie îmbogățit și transmis din generație în generație prin procesul educațional. Educația urmărește familiarizarea cu valorile naționale materiale și moral-spirituale; renașterea, valorizarea și perpetuarea tradițiilor; utilizarea potențialului educativ al datinilor și obiceiurilor calendaristice populare; formarea conștiinței naționale; educarea civismului, umanismului.

Și în cadrul grădiniței noastre, Grădinița cu program prelungit "Academia piticilor", Curtea de Argeș, cadrele didactice, împreună cu preșcolarii, au preocupări pentru păstrarea portului popular, a tradițiilor și a folclorului din zona noastră, știut fiind faptul că folclorul este singura școală care a existat și a continuat să existe ca izvor mereu viu și prezent. În acest sens, în activitățile desfășurate în cadrul grădiniței ne-am propus următoarele obiective:

- dezvoltarea interesului pentru cunoașterea, păstrarea și transmiterea portului popular românesc, a tradițiilor și obiceiurilor specifice poporului nostru;
- cunoașterea folclorului și prețuirea acestuia;
- dezvoltarea la preșcolari a respectului față de înaintași;
- identificarea și cunoașterea portului popular, a tradițiilor și folclorului din zona noastră;
- dezvoltarea la copii a capacităților de a interpreta cântece populare românești;
- învățarea unor pași de dans popular;
- formarea unor trăsături morale pozitive folosind în joc proverbe, zicători, strigături;
- însușirea unor abilități de țesut, cusut, confecționare de măști;
- cunoașterea succesiunii sărbătorilor religioase și manifestările folclorice destinate lor.

Activități realizate:

- confecționarea unor panouri decorative pentru ornarea holurilor grădiniței și a sălilor de grupă;
- realizarea unor expoziții cu lucrări ale preșcolarilor: ornamente, măști confecționate de copii și părinți;
- achiziționarea de costume populare;
- participarea la șezători populare;
- prezentarea de programe artistice și serbări școlare.

Pornind de la curiozitatea specifică vârstei, am căutat prin diverse activități derulate împreună cu diverși parteneri, să stimulăm dorințele copiilor de a cunoaște tradițiile, datinile și obiceiurile populare din aceste

locuri. Vizita la biserică efectuată în preajma sărbătorilor i-a făcut pe copii să înțeleagă semnificația diferitelor sărbători. O frumoasă tradiție, păstrată de la bătrânii satului românesc, pe care o scot la iveală din lada de zestre, mai ales în serile lungi de iarnă este șezătoarea, ce nu și-a pierdut identitatea în mediul rural. În cadrul organizării șezătorilor, preșcolarii cos la gherghef, scarmână și torc lână, împletesc, realizează diverse obiecte din pănuși de porumb. La aceste șezători, preșcolarii sunt îndrumați să îmbrace costume populare autentice. Șezătorile sunt reuniuni cu caracter educativ-cultural, la care sunt antrenați copiii și fiecare participant își aduce contribuția cu o glumă, o ghicitoare, un cântec, interpretarea unor dansuri, dramatizarea unor povești. Acestea trezesc în conștiința copiilor sentimente de dragoste față de popor.

Arta noastră populară, manifestată sub toate aspectele ei, prezintă o bogăție de comori, izvorul lor nesecat pentru cel ce vrea să le cunoască și să le adune în mănunchi pentru a le dăruia din nou.

Folclorul reprezintă oglinda vie a existenței poporului român, o dovadă grăitoare a străvechii unități culturale a poporului român. Imensul tezaur folcloric al poporului nostru constituie o componentă valoroasă a acestei moșteniri. Valorificând cu copiii tradiția folclorică în cadrul diverselor activități școlare și extrașcolare realizăm un important act cultural și educativ.

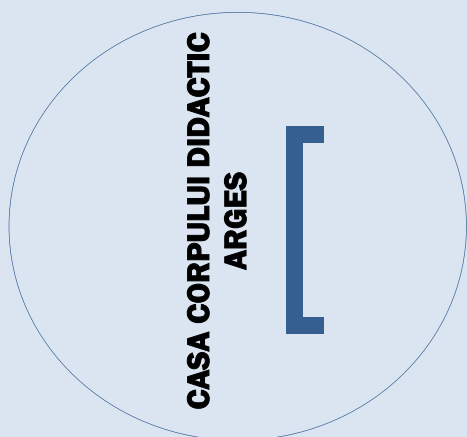
Folclorul este inima oricărei culturi. Dacă i-am învăța pe copiii noștri versuri din cântecele vechi, colinde, pași din dansul strămoșilor noștri, făcându-i să înțeleagă că prezentul este valoros numai împreună cu trecutul, astfel îmbinate prezintă o garanție pentru cititor, înseamnă că am sădit în sufletele lor unul dintre cele mai alese sentimente. Valorificând cele învățate în cadrul activităților desfășurate, am observat că elementele de cultură și tradiție îi unește pe copii, îi sensibilizează și-i bucură în același timp, creează armonie și emoție estetică puternică, impresionează pozitiv, deopotrivă, pe copii și pe părinți.

Prin varietatea folclorului, copiii pot să cunoască, să înțeleagă și să prețuiască mai mult trecutul glorios al poporului nostru, ocupația, obiceiurile, sentimentele, năzuințele generațiilor de ieri.

Bibliografia:

Pop Mihai, 1999, Obiceiuri tradiționale românești, Editura Univers, București;
Stanciu Stoian, Petre Alexandru, 1978, Pedagogie și folclor, E.D.P. București;
Revista „Învățământul primar” nr 3-4, 1999, Editura Discipol.

*prof. înv. preșcolar Zarioiu Emilia Lenuța,
G.P.P. Academia piticilor, Curtea de Argeș*

FAȚĂ ZÂMBITOARE - “CEL MAI IUBIT DINTRE PROFESORI”

Sistemul de învățământ este într-o fără de sfârșit schimbare, profesorii se plâng de birocrație, în media apar derapajele, părintele se confruntă cu probleme și înfruntă temeri atunci când își duce copilul la școală. Toate aceste aspecte compun un mozaic în care nimeni nu se mai regăsește, o imagine gravă, fără zâmbet și avem impresia că mergem haotic ca într-un labirint din care nu mai avem ieșire.

Iată de ce, în interiorul multiplelor schimbări și problem, trebuie să găsim un fir călăuzitor, trebuie să știm ce le spunem profesorilor, elevilor, părinților, decidenților, societății. Ce poate să facă profesorul ca lucrurile să intre pe un făgaș normal – indiferent de ceea ce se întâmplă în jurul lui și în jurul școlii?

Pentru a da un răspuns, o să aduc în atenție o cercetare interesantă. Este vorba despre studiul lui Hart

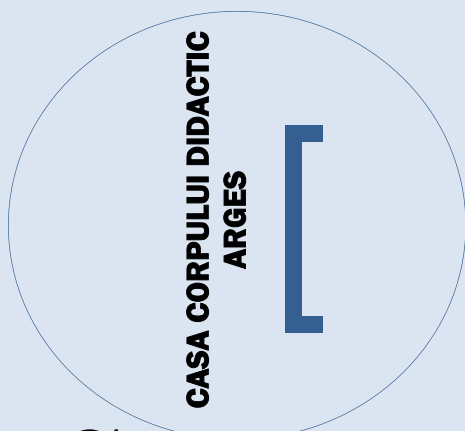
care a cuprins o analiză a 3725 de elevi din clasele terminale de liceu. În fapt, autorul dorea să afle ce caracteristici trebuie să aibă un profesor care „place” și ce caracteristici are cel care provoacă probleme. Iată ce face profesorul care îi face pe elevi fericiți:

- ajută elevii în activitatea de învățare;
- le explică lecțiile;
- oferă sarcini clare;
- folosește exemple în predare.

Dar mai mult decât toate aceste caracteristici – profesorul care „produce” fericire este cel care are simțul umorului dezvoltat și ... zâmbește. La polul opus, profesorii care erau respinși de elevi erau ”incapabili să se exprime clar, arătau superioritate, distanțare, aroganță”. Și nu numai atât: acești profesori erau permanent ”supărați, ursuzi, morocănoși”.

Iată un lucru simplu după care putem avea o schimbare care să conteze în învățământ. Un lucru simplu care se află în „mâna” profesorului, o schimbare care se poate face nu de mâine, ci chiar de astăzi. Zâmbiți dragi profesori când intrați în clasă, priviți cu drag spre copii și copiii o să fie fericiți. Un profesor care zâmbește are mai puține probleme de indisciplină, elevii sunt mai atenți la oră și sunt ... mai fericiți. Pentru mine fericirea copilului la școală este motorul pentru o școală de calitate. Toate celelalte: învățarea, motivația, performanța – o să vină de la sine!

*prof. înv. primar Băjan Nicoleta
Școala Gimnazială Traian, Pitești*

DRAGOSTE DE POEZIE, CU SAU FĂRĂ... PANDEMIE

Scriam, pe coperta primului volum de autor, că „*poezia este o chemare a sufletului,/ o floare albă de crin/ ce împrumută culoare din cerul senin., ;,,e un suflet deschis,/ culoarea din umbră,/ trăire și vis.,*” Din ce-am gândit, nimic nu s-a schimbat. Doar sentimentul dragostei pentru arta poetică s-a amplificat. Inspirația este un dar divin, iar mâna celui care scrie este instrumentul fizic ce așterne gânduri și idei pe hârtia imaculată. Alături de pictură, modelaj, muzică, teatru și de celelalte arte frumoase, *a scrie* reprezintă un mod plăcut de exprimare a ceea ce simți și ce gândești.

Perioada ultimilor doi ani școlari a presupus distanțare fizică, dar nu socială și sufletească. Ne-am întâlnit mai rar, fizic, dar ne-am atins sufletele cu puterea vorbelor și a gândurilor bune, cât mai des cu putință. În acele momente pe care am fost nevoiți să le traversăm împreună, viața a căpătat sensuri mai profunde; am învățat, zic eu, să prețuim la justa valoare tot ceea ce credeam că ni se cuvine- mai ales libertatea, momentele petrecute împreună, prietenia, respectul pentru natură și unitatea. Nouă, dascălilor, ne-a fost dor de școală, de sala de clasă, de activitățile directe desfășurate alături de copiii noștri dragi, pe care am continuat să-i susținem, să-i strângem în brațe prin cuvinte, prin licărul ochilor de dincolo de ecrane, prin zâmbete și prin puterea gândurilor bune. Așadar, această perioadă altfel (pe care cred că ne-o dorim să se fi încheiat cu desăvârșire) a scos la iveală frumusețea sufletului omenesc, puterea lui de a lupta, forța, răbdarea și speranța izvorâte din credința perenă a neamului nostru.

În rândurile următoare, vă ofer, cu drag, câteva creații versificate inspirate de realitățile trăite de curând:

VĂ-MBRĂȚIȘEZ PRIMORDIAL

Vă-mbrățișez pe toți, primordial!
Mi-e dor de cer deschis, de libertate,
Firescul ieri e, astăzi, ideal,
Visând la zile-n care-aveam de toate.
Vă simt uniți în inimi, dragii mei,
Deși ne-aflăm cu toții-n carantină!...
Aș cumpăra, pe vreo cinci mii de lei,
O zi de bună-voie și lumină!
Azi stăm cu banii toți la teșcherea,
Iar marfa scumpă nu-i la îndemână.
O cumpărăm cu greu, când s-o putea,
Odată la cinci zile ori pe lună.
Vrem toți să fie bine? Stăm acasă!
Întorși acum la vetre de prin lume,
Ne amintim că țara ni-i frumoasă
Ca-n basmele cu Feți-Frumoși ori zâne.
Planeta-ntreagă azi e fericită,
Dar nu că omu-i trist și obidit,
Ci, fiindcă fapta lui e oglindită
Prin ce nu face, fiindcă s-a oprit.
A trebuit un timp de carantină,
Să bântuie un virus păcătos,
Să îndreptăm iar fruntea spre lumină,
Să ne gândim la tot ce-i mai frumos!
Să ne rugăm la Dumnezeu Preasfântul
Ca să topească molima cea grea,
Să țină-n palme-ocrotitor Pământul
Și să ne ierte, cât s-o mai putea!...
Iar noi, să învățăm ceva, se poate,
În aste clipe-n care omul moare:
Că nu există-n lume libertate
Dacă nu vindeci rana care doare.
Sperând la zile-n care-aveam de toate,
Firescul azi e-un mâine ideal.
Sper să mai merg pe drum în libertate,
Să vă salut, zâmbind colocvial!

Poezia de mai jos este dedicată tuturor dascălilor,
fiind scrisă de Ziua Educației:

CEL MAI NOBIL ROST- poem educat, pentru dascăli dedicat

Cred că, nicicând, de noi, nevoie n-a mai fost
Atât de mult, ca-n aste vremuri de restrîște...
Nu doar arăm ogorul ca-n palmă, din miriște,
Ci Noi SĂDIM Sămânța și-i dăm un NOBIL ROST.

Nu-i de ajuns lumina din soare și din părți!
Când țâncii zburdă-n pace în orice dimineață,
Le e voioasă joaca și plină de viață
Și doar CU NOI ALĂTURI citesc copiii-n cărți.

Și de-ar pricepe unii ce-nseamnă „NOBIL ROST”! -
Măcar o dăscăliță le-ar reveni prin MINTE,
Ori vreun profesor MAGIC, cu blânde-le-i cuvinte
Ce-AU LUMINAT în bezna prin care toți am fost!...

Atunci, pesemne, OMUL ce te-a-nvățat SĂ FII
MAI BUN ca tine însuși și DREPT, fără de pată,
Să nu te-ncline VÂNTUL SCHIMBĂRII niciodată,
Purta-va rang de NOBIL ÎN CONȘTIINȚE VII.

Fiindcă libertatea de mișcare a fost limitată în
perioada vacanțelor școlare, ne-am amintit, am
admirat și am apreciat mai mult frumusețea și
bogățiile neasemuite ale țării noastre:

ȚARA MEA, UN COLȚ DE RAI!

Țara mea, un colț de rai,
Bogăția ta ne-o dai:
Munți, izvoare și pășuni
Țara mea cu oameni buni.

Țara mea cu doruri multe,
Frumuseți neîntrecute,
Oameni harnici, muncitori,
Plai de vis în trei culori:

Roșu-n macii purpurii,
Galben- soare, pădării
Și un infinit albastru-
Zbor de porumbel măiastru.

Plai de dor, cu oameni buni,
Munți, izvoare și pășuni,
Frumusețea ta ne-o dai.
Țara mea, ești colț de rai!

Iată că, la sfârșitul încă unui an școlar plin de
activități on-line și/sau directe, ne bucurăm că a sosit
vacanța mult-așteptată și binemeritată, căreia îi
spunem „bun-venit!”, :

CE E VACANȚA?

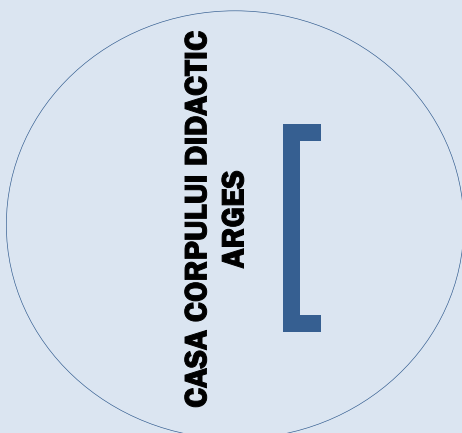
Vacanța e o zână fermecată
Care te poartă-n lumea-i minunată,
Pe unde poți s-alergi și să zâmbești
Și să te joci mereu, oricât poștești.

Vacanța este raiul pe pământ!
E zmeul înălțat pe-aripi de vânt,
Ori este cartea, care ne îmbie
Să te iubim mereu, copilărie!

Vacanță- poarta mea spre libertate
Izvor de recreere, sănătate,
Un basm frumos și, parcă, nesfârșit...
Îți spun, din suflet, bine ai venit!

Vă doresc tuturor multă sănătate, timp de calitate
petrecut alături de cei dragi și întoarcerea cu bucurie
la școală, printre elevi!

prof. învă. primar Truță Cristina-Cornelia
Școala Primară „Înv. Alexandru A. Guță,, Găinușa-Săpata

MĂSURI DE INTERVENȚIE TIMPURIE ÎN VEDEREA PREVENIRII ABANDONULUI ȘCOLAR

Abandonul școlar este în România o problemă socială din ce în ce mai gravă. Cauzele abandonului școlar sunt multiple, acesta reprezentând o expresie și o rezultantă a unei duble situații de inadaptare. Este vorba, pe de o parte, despre inadaptarea elevului la activitatea de învățare realizată în mediul școlar, dar și extrașcolar și, pe de altă parte, despre inadaptarea școlii la factorii interni (biologici, psihologici) și externi (socioeconomici, socio-culturali). Fiecare abandon are o istorie personală și socială legată de modul cum se aplică diferențiat principiul dezvoltării. Colaborarea dintre școală și familie este importantă deoarece acest proces implică îmbunătățirea condițiilor de participare și învățare pentru copii. Cooperarea și implicarea

crează un grad mai mare de angajament atât din partea părinților, cât și a școlii, determinând un fundament solid pentru învățare.

La nivelul elevului și al familiei există dificultăți materiale, modelul educațional oferit de părinți, de frați, dezorganizarea familiei, implicarea în activități la limita legii, intrarea pe piața muncii. La nivelul comunității se constată probleme legate de mariajul timpuriu, apariția unui copil, lipsa de securitate în zonă, necontinuarea educației dincolo de opt clase, ca normă comunitară, iar la nivelul școlii amintim repetențiile repetate și frecvente, integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi, calitatea relațiilor cu profesorii și cu colegii. Bursele sociale care se acordă după unele criterii pot fi motive de prevenire a abandonului școlar, precum și asigurarea transportului sau decontarea acestuia. Campaniile de educare a părinților, prin discuții, informare, implicare din partea autorităților locale pot reduce, deasemenea, abandonul școlar. Școala, prin creșterea responsabilizării cadrelor didactice, poate să monitorizeze și să consilieze permanent elevii cu risc de abandon ridicat. Păstrarea legăturii permanente cu familiile elevilor cu risc de abandon școlar sau semnalarea cazurilor conducerii școlii și consilierului școlar sunt obligații pe care cadrele didactice trebuie să le respecte. Abandonul școlar poate fi prevenit și prin utilizarea resurselor școlii pentru atragerea elevilor prin activități de timp liber, prin activități extrașcolare desfășurate cât mai des. La orele de consiliere ar putea fi utilizată experiența celor care au renunțat la școală pentru a preveni scăderea încrederii în educație.

Prin implicarea și provocarea elevilor să își imagineze și să creeze o campanie de promovare a educației în rândul copiilor sau rugându-i să deseneze o hartă a comunității și să plaseze toate instituțiile, locurile

importante din comună/ oraș și să încerce să deducă rolul fiecărei instituții/ loc reprezentativ pentru membrii comunității, elevii pot conștientiza importanța laturii educative, vor percepe școala pozitiv. Realizarea unor filmulețe prin intermediul cărora elevii i-ar putea spune unui părinte care nu-și trimite copiii la școală ce simt în acest context și câte oportunități le sunt îngrădite acelor copii, ar putea constitui un real ajutor în schimbarea unor mentalități.

Există probleme care pot fi rezolvate de o singură instituție, dar există, de asemenea, multe probleme pe care o singură instituție nu le poate rezolva, sau nu le poate rezolva eficient. Uneori se creează legături între instituții diferite, în mod spontan, ca răspuns la nevoile repetate ale acestora de a colabora pentru a oferi servicii eficiente. De cele

mai multe ori, însă, aceste rețele se construiesc și se dezvoltă în sânul unei comunități ca urmare a inițiativei unui membru, care nu poate să rezolve problema de unul singur. De exemplu, înscrierea unui copil la școală (dar și la grădiniță sau medicul de familie) este posibilă doar dacă acesta are acte de identitate și, implicit, CNP. Astfel, școala poate solicita sprijin serviciilor de asistență socială și/ sau poliție din comunitate pentru ca această problemă a copilului (și a școlii) să fie rezolvată.

Acțiunile de creștere a gradului de conștientizare asupra problemelor legate de abandonul școlar se pot organiza și implementa la nivelul comunității sub diferite modalități. Indiferent cine este inițiatorul unei astfel de campanii, școala ar trebui să joace un rol important în acest proces. Pentru atingerea obiectivelor, mesajele pot fi transmise prin materiale promoționale și/ sau spoturi audio/ video adaptate pentru fiecare dintre grupurile țintă (cadre didactice, copii/ părinți, autorități locale, comunitate), astfel încât, pe de o parte, să stimuleze interesul copiilor și părinților de a acționa (prin exprimarea interesului pentru școală), precum și creșterea gradului de conștientizare/ informare/ implicare a membrilor comunității.

Sprijinul comunității locale poate asigura depășirea constrângerilor financiare și materiale la nivel de școală (de exemplu, acolo unde comunitatea a fost implicată de către directorii de școală, membrii acesteia au contribuit constant la sprijinirea școlilor în diferite modalități; la fel în cazul autorităților locale care dispun de resurse limitate de sprijinire a infrastructurii școlare, a costurilor de transport etc.)

Adaptarea conținuturilor programei la realitatea în continuă schimbare, la cerințele efective de pe piața muncii, colaborarea cu diferiți angajatori și cunoașterea specificului meseriilor căutate, pot constitui piloni de bază ce duc la scăderea abandonului școlar.

*prof. inv. primar Ionescu Alina Georgiana
Școala Gimnazială „Alexandru Davila”, Pitești*

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

FORMAREA REFERENȚIALULUI AXIOLOGIC DIN PERSPECTIVĂ EVOLUTIVĂ

Constantin Cucuș desemnează **referențialul axiologic** ca fiind totalitatea mobilurilor individuale și a normativelor supraindividuale, interiorizate de subiect, care ființează în orice act de valorizare antrenează atât aspectele relativ stabile, consubstanțiale individului (trăsături de personalitate, grad de cultură), cât și elemente variabile ce țin de contextul valorizării (climat socio-cultural, cadru ideologic sau elemente accidentale).

Relația om – om presupune atingerea unui astfel de grad de dezvoltare cognitivă, afectivă și psihomotorie care permite individului să se conștientizeze atât ca valoare intrinsecă irepetabilă cât și ca parte componentă a întregii omeniri. Exemplul cel mai potrivit pentru această teză este balada populară *Miorița*, mesajul căreia este tocmai conștientizarea de către ființa umană (de către baciul moldovean) a propriei

identități în identitatea materială și spirituală a ocupației zilnice (păstoritul), a familiei, a plaiului natal, a cosmosului și a universului, deci a lumii materiale și a celei spirituale.

Relația om – Absolutul nu este o inovație a pedagogiei contemporane. Acest tip de relații este calificat de un șir de filosofi – de la Platon, Kant, Hegel și până la Steiner, Blaga, Eliade și Noica, drept relație a omului cu Absolutul. Cele mai multe concepții filosofice – iar odată cu ele și concepții pedagogice, cu excepția doar a conceptului materialist-istoric, recunosc caracterul transcendent al existenței spirituale a omului. Această relație indică asupra faptului că fiecare om, ca ființă spirituală, face parte din Spiritul Universal, care doar el singur este absolut, că Spiritul Universal, deci Absolutul, se manifestă prin viața spirituală a fiecărui individ. Unitatea și interdependența celor trei tipuri de relații este evidentă.

Deoarece educația nu este un mijloc pentru a trăi, ci se identifică cu acțiunea de a trăi o viață rodnică și inerent semnificativă, singura valoare intimă care poate fi stabilită este tocmai procesul însuși al trăirii.

Principiul fundamental de clasificare a valorilor în raport cu educația este penetrabilitatea universală a valorilor în sistemul educațional, conform căruia valorile fundamentale ale omenirii se găsesc, în forme decompozate, orice acțiune educațională, după formula:

Valorile dominante ale disciplinei școlare au fost stabilite de literatura de specialitate. Acestea sunt: valorile bazei conceptuale (epistemologiei) a disciplinei școlare, valorile sistemelor de obiective (ale teleologiei), valorile conținuturilor educaționale, valorile tehnologiilor educaționale, valorile evaluării succesului școlar.

Valorile contextuale sunt valorile care se produc/apar în timpul activității educaționale, sursa lor fiind una din componentele curriculumului școlar – epistemologia, teleologia, conținuturile, tehnologia predării-învățării-evaluării (imaginea unui peisaj creat în opera literară, a unei lupte descrise în manualul de istorie, operațiile de gândire, percepție, comunicare etc.); fiecare disciplină școlară dispune de resurse proprii, specifice, de educație axiologică, și de resurse comune tuturor disciplinelor școlare.

Valorile personale (achiziționate de elev) sunt: cunoștințe, competențe, atitudini (emoții și sentimente, opinii, convingeri, idealuri, acte volitive, aprecieri și autoaprecieri).

Al doilea principiu fundamental de structurare psihopedagogică a valorilor în sistemul și procesul educațional este adecvarea valorilor la particularitățile psihologice și de vârstă ale elevilor/educaților. Sinteza unei astfel de structurări este dată de Constantin Cucoș:

- perioada infantilă (0-1 ani): se caracterizează prin interesele biologice sau organo-olfactive, se centrează către valorile vitale (de sănătate)
- perioada primei copilării (1-3 ani): se identifică interesele de tip kinoperceptiv și glosic, îi corespund valorile senzuale (sau de plăcere)
- perioada celei de-a doua copilării (3-7 ani): îi sunt specifice interesele ludico-practice, îi corespund valorile de apropiere (sau de achiziție)
- perioada celei de-a treia copilării (7-12 ani): este centrată pe interesele constructive, se îndreaptă către valorile tehnice (sau de producție)
- perioada preadolescenței (12-14 ani): domină interesele ludico-afective, apar valorile politice (sau de organizare)
- perioada adolescenței: se dezvoltă interesele socio-abstracte și intelectuale, se centrează în jurul valorilor culturale (sau de înțelegere)
- faza matură: are ca interese dominante nevoile trans-sociale, raționale, individul se centrează către valorile spirituale înalte (adevărul, frumusețea, dragostea, pietatea)

Competența axiologică reprezintă simbioza dintre cunoașterea și însușirea unor bunuri sau convenții culturale, pe de o parte, respectiv capacitatea de a inventa noi coduri de referință sau de adăscoperi noi conexiuni în sistemele de valori, pe de altă parte. Competența culturală autentică este de nedobândit în lipsa unei COMPETENȚE AXIOLOGICE; în condițiile democratizării valorilor, competența axiologică nu constă doar în capacitatea de a discrimina corect valorile, ci presupune și instituirea unor grile și repere valorice, în urma cărora să fie raportate diferitele produse culturale.

Prioritățile valorice pe care le urmează fiecare individ conduc la calitatea existenței acestuia. Larisa Cuznețov apreciază că *orice valoare există în și prin om, iar educația este și ea o valoare de importanță majoră, care a trecut proba timpului.*

Scopul principal al activității educaționale constă în formarea personalității umane, deci este o activitate de cultivare. Pentru orice activitate în general, iar pentru activitatea educațională în special, definatorii sunt coordonatele spațio-temporale și axiologice, spațiul și timpul obținând și ele, în anumite condiții, statutul de valori. Fiecare individ este existențial plasat într-un timp și un spațiu concret, este “consumator” și creator al unor valori în cadrul materialității și spiritualității. Oricine devine personalitate nu în cadrul unui spațiu și timp abstracte, ci în cadrul unui spațiu geografic delimitat: casa părintească, curtea, localitatea, țara, planeta Terra; activitatea de cultivare a personalității se realizează într-o anumită epocă istorică, secol, deceniu, an, lună, săptămână, zi, oră, clipă; valorile puse în circuitul educațional nu sunt nici ele abstracte, ci obiectivate în formă de idei, scopuri, concepte, atitudini, competențe, care fac posibilă formarea și perfecționarea unui cadru existențial concret, a unei ființe umane concrete.

Bibliografie:

1. Cristea S., *Fundamentele științelor educației / Teoria generală a educației*. București, Litera, 2003;
2. Cucoș, C., 1995, *Pedagogie și axiologie*, Editura Polirom, Iași;
3. Cuznețov, L. *Filosofia și axiologia educației*, suport de curs, Chișinău, 2017;
4. Dewey, J., *Democrație și educație*. O introducere în filosofia educației. București, Editura Didactică și pedagogică, 1971, p.28.

prof. drd. Florina Teodora Biculescu
Liceul Tehnologic Topoloveni

DE CE STEP BY STEP? – Studiu de specialitate

1. Un copil dintr-o clasă Step by Step învață altceva decât într-una obișnuită?

Programa școlară (curriculum școlar) pentru ciclul primar (clasele pregătitoare – IV) este aceeași cu cea din învățământul tradițional. Aceasta înseamnă că deprinderile și cunoștințele programate a fi asimilate pe parcursul acestor 5 ani sunt aceleași ca și pentru învățământul tradițional.

2. Un copil care a fost în Step by Step se poate adapta într-o clasă obișnuită?

Experiența ne arată că da. Capacitatea de adaptare dobândită în cadrul unei clase Step by Step îl va ajuta pe copil să depășească și rigorile învățământului tradițional. Cât privește asimilările de cunoștințe teoretice, ele sunt similare cu cele din învățământul tradițional.

3. Cum arată o clasă Step by Step?

Într-o clasă Step by Step nu veți găsi bănci rigide, ci mese mobile cu scaune de jur împrejur. Clasele sunt mochete pentru ca anumite activități să se desfășoare cu elevii așezați pe podea (ceea ce le place copiilor). Mesele sunt delimitate între ele de dulăpioare cu materiale didactice specifice unei activități (matematică, științe, artă, citire, scriere, construcții) constituind astfel Centrele de activitate.

Pe pereți veți vedea diferite materiale care personalizează copiii (poze sau semne proprii fiecăruia, date de naștere etc.) și care planifică – în conformitate cu alegerea fiecăruia, activitățile elevilor pe ziua sau săptămâna în

curs, precum și responsabilitățile lor. Veți mai vedea afișate regulile clasei, care sunt stabilite și discutate pentru a fi înțelese de comun acord.

De asemenea se pot vedea, calendarul personalizat al zilelor scurse și viitoare, cu evenimentele ce interesează (cum a fost ziua din punct de vedere al vremii, evenimente petrecute, aniversări, celebrări, serbări, termene) consemnate în dreptul fiecărei zile. Veți mai întâlni materiale vizuale tematice, dar și producția copiilor din ultimele zile – rezolvarea sarcinilor tematice ale acestora.

4. De ce 8 ore de școală?

S-ar părea că un orar prelungit este făcut doar pentru o ușurare a părinților ocupați. Categorie, programul zilnic al alternativei Step by Step nu este conceput pentru a ușura sarcinile părinților, ci pentru a facilita învățarea. Aceasta, pentru ca fiecare copil să poată învăța și ajunge la înțelegerea completă a sarcinilor propuse, în ritmul și modul propriu, personal. În plus, există o îmbinare între curiozitatea jocului și învățare. Activitatea de joc produce motivația spre descoperire a copilului pe care alternativa Step by Step o cultivă. Copiii din clasele Step by Step mărturisesc că le place la școală, nu sunt obosiți sau plictisiți după 8 ore în școală. Ambianța și metoda îi motivează. Mulți dintre ei transferă și în familie deprinderea de-a lucra individual și de-a comunica deschis rezultatele, ideile, întrebările și nedumeririle lor.

5. Nu se pun note – Cum se face evaluarea copilului?

Copilul își prezintă, de pe Scaunul autorului, rezolvările sarcinilor la fiecare centru de activitate, precum și orice rezultat al activității sale extrașcolare (la Întâlnirea de dimineață). Completările celorlalți și întrebările conducătoare ale învățătorului îl vor face să-și înțeleagă corectitudinea sau incorectitudinea demersului, fără să fie notat sau clasificat.

Lucrările cu rezolvările sarcinilor (ale tuturor copiilor) sunt expuse în clasă. Există – fără a fi stigmatizantă – posibilitatea de comparare cu ceilalți, de reflexie, de înțelegere și de corectare a demersurilor mentale neadecvate sau slab conturate. În timp, mapa cu lucrări a fiecărui copil – cuprinzând lucrări datate și comentate – devine oglinda progresului acestuia față de el însuși.

Fiecare copil are un caiet de evaluare, în care, la sfârșitul fiecărui semestru, învățătorul completează dacă au fost sau nu achiziționate competențele specifice fiecărei discipline.

6. Care sunt principiile alternativei educaționale Step by Step?

1. Practici de educație care iau în considerare copilul ca întreg.

2. Procesul de învățământ este centrat pe copil, educația este individualizată.

3. Învățarea este organizată pe Centre de activitate.

4. Participarea părinților la educația copilului.

Dacă ați ales Step by Step pentru copilul dumneavoastră:

- luați cunoștință de regulile clasei și întăriți-le și în familie;
- întăriți disciplina de dialog și relație; o regulă se stabilește de către două sau mai multe persoane cu aceleași drepturi de manifestare, în consens;
- încurajați inițiativele pentru descoperire, chiar și pe cele despre care știți că sunt nefructuoase ori diferite de cele știute (nu opriți, nu corecți, nu criticați);
- găsiți situații motivatoare în care copilul să poată să-și îmbunătățească abilitățile acolo unde este mai slab;
- încurajați acasă cele învățate la școală (să numere produsele cumpărate, să calculeze cheltuielile și restul, să scrie liste de activități de week-end, comentați împreună cele văzute – evenimente, spectacole, filme, programe TV etc.;
- în final, dar poate cel mai important: colaborați cu învățătorii pentru a vă cunoaște copilul și pentru a nu produce confuzii în sufletul și mintea acestuia; încercați să-i cunoașteți și pe ceilalți părinți, poate au soluții pentru o mai bună conlucrare cu copilul.

Cu toate că stilul de lucru într-o clasă Step by Step pare mai tolerant, având în centru motivarea copilului pentru descoperire, cultivarea responsabilității personale și a capacității de a decide în cunoștință de cauză între mai multe alternative ocupă un loc central în educație. Alternativa Step by Step nu e mai bună sau mai rea decât o altă metodologie de învățare, fie ea tradițională sau o altă alternativă.

*prof. inv. primar Popa Anca-Ioana
Școala Gimnazială „I.L. Caragiale”, Pitești*

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI

INFORMAȚII DESPRE MEDIUL SOCIAL: Elevul locuiește împreună cu familia lui, având în componența sa tatăl, bunicii din partea acestuia. Tatăl îi acordă rareori atenție deosebită, fiind tot timpul ocupat cu munca, lăsându-l nesupravegheat. Este un copil orfan de mamă, crescut de bunicii paterni și de surorile mai mari (două surori, una s-a căsătorit, părăsind domiciliul). Ca diagnostic are precizat *Tulburări specifice de învățare dislexie, disgrafie, tulburări de pronunție*. Din echipa de intervenție fac parte: învățătorul, profesorii, consilierul școlar, familia, logopedul.

Dintre informațiile educaționale amintesc doar câteva: comportamentul cognitiv este reprezentat prin volumul limbajului foarte sărac, se exprimă foarte greoi, are tulburări de pronunție, gândirea se manifestă doar în cazuri concrete, intuitive, atenția, capacitatea de concentrare, memoria sunt slab dezvoltate. În ceea ce privește comportamentul psihomotoric, elevul nu manifestă deficiență fizică, cunoaște schema corporală, are deprinderi de igienă personală dezvoltate, desi uneori vine la școală îmbrăcat neglijent, spălat superficial. Are relații sociale doar cu unele persoane, este un copil atașat de bunici și surori, are uneori manifestări de nesiguranță, se izolează și refuză să vorbească, este extrem de emotiv, dacă primește observații sau este ironizat de colegi, plânge.

OBIECTIVE PE TERMEN LUNG: 1. ameliorarea pronunției și dezvoltarea exprimării orale, 2. dezvoltarea operațiilor gândirii și a calității acesteia, 3. recuperarea lacunelor datorate dislexiei, disgrafiei de care suferă, 4. exersarea capacității de orientare spațială și temporală, 5. educarea comportamentului civilizat.

DOMENIUL DE INTERVENȚIE: Educarea limbajului

Dislexia/disgrafia sunt tulburări ale limbajului citit/scriș, care se manifestă prin dificultatea copilului de a învăța citirea/scrierea, în contextul unei dezvoltări normale din punct de vedere intelectual, senzorial și motor. Aceste dificultăți sunt asociate cu dificultăți de însușire a scrierii (scris dezordonat, fără respectarea spațiului paginii, grafeme inegale ca formă și/sau mărime, omisiuni, adăugiri, inversiuni). Aceste tulburări ale limbajului citit-scriș (dislexia și disgrafia) au implicații majore în plan psihic și al integrării sociale.

Copilul nu face față cerințelor școlare și ca urmare a nenumăratelor eșecuri se descurajează, apare negativismul, dezinteresul pentru activitatea școlară, izolarea, copilul resimțind o serie de conflicte interioare și având frecvent manifestări agresive. De aceea, copilul dislexic, are nevoie de ajutor special pentru a depăși obstacolele în învățarea citit-scrișului și odată ameliorată dislexo-disgrafia, problemele din plan comportamental se reduc. Corectarea acestei tulburări de limbaj presupune o colaborare strânsă între părinți, cadre didactice și specialiștii/logopezi.

Elevii clasei, colegii lui, vor trebui să îl accepte, să nu îl marginalizeze sau ironizeze. Învățătorul le va explica situația acestui copil pornind de la ideea că fiecare copil este special. În timpul activităților, colegii îl vor coopă și pe colegul lor, ajutându-l să se integreze în colectiv. Se vor desfășura, împreună cu profesorul itinerant, exerciții pentru dezvoltarea orientării în spațiu, dezvoltarea structurilor perceptiv-motrice de formă, mărime și culoare. De asemenea, copilul va fi ajutat și învățat să realizeze o analiză și sinteză a elementelor grafo-lexice (combinări și recombinații de cuburi/bilețele inscripționate cu litere, *ex.:* R-A-C, C-R-A, A-R-C, C-A-R; S-A-T, S-A-C, S-A-R, S-A-Ș, etc.; combinări, recombinații de silabe; scriere colorată/colorarea literelor care se confundă *ex. P-B, C-G, F-V, etc.*); copilul va fi ajutat să-și conștientizeze greșelile și să se corecteze singur, va fi ajutat să analizeze și să înțeleagă sensul celor citite. Evident, fiecare copil dislexic are particularitățile sale și metodele terapeutice vor fi adaptate acestor particularități.

Relația învățătorului cu părintele elevului cu dizabilități trebuie să fie strânsă.

Evaluarea copilului de către un specialist și terapia specifică, încă din preșcolaritate, pot contribui la evitarea eșecurilor școlare și instalarea unor trăsături negative de caracter. Părintele trebuie să înțeleagă că ajutorul specializat poate determina ameliorarea dislexo-disgrafiei, cu consecințe în plan comportamental și social. Nu în ultimul rând, familia/școala trebuie să-i ofere copilului modele pozitive, prin lectură și scriere (cărți cu povești, citirea afișelor, jocuri de cuvinte, rebusuri pentru copii).

Rolul și modul de implicare a familiei în program: stimularea dezvoltării atitudinilor pozitive ale tatălui de a fi alături de copil, de cerințele speciale ale copilului, să aibă multă răbdare, încredere, să acorde atenție pozitivă la eforturile copilului, să conștientizeze că este nevoie de timp și efort din partea lui, de a sesiza, anticipa și a repeta situații educative pentru înțelegerea manifestărilor copilului.

Profesorii care predau la clasă trebuie să dialogheze cu învățătorul și consilierul școlar pentru a înțelege specificul dizabilității și pentru a-i acorda acestui copil suport, atenție, în cadrul activităților derulate cu ceilalți elevi ai clasei, adaptând activitățile la specificul acestui elev. Cadrele didactice vor utiliza metode didactice personalizate și individualizate, cu forme eficiente și flexibile de activitate didactică, care să țină cont și de particularitățile elevului dislexic/disgrafic, adoptând o metodologie și o strategie didactică adecvate. Sunt indicate metodele: conversația, explicația, demonstrația, comparația, imitația, analiza fonetică, scaunul povestitorului, jocurile și exercițiile pentru recuperarea/ameliorarea capacităților afectate, exerciții de citire/scriere a cuvintelor monosilabice, bisilabice, exerciții de identificare a poziției unei silabe, a prezenței, poziției unui sunet, exerciții de formare a deprinderii de scriere.

Școala va asigura măsuri compensative specifice elevilor cu TSI: - Computer/tabletă cu software - sintetizator vocal, care transformă tema de citire într-o temă de ascultare; - Hărți mentale, mape conceptuale ale unității de studiu- Manuale și cărți în format digital (audio-book); - Texte cu imagini, sinteze, scheme; Elevul poate fi evaluat prin: evaluare orală. La notarea/evaluarea testelor scrise se ține cont de conținut, nu de formă;

Evaluarea periodică se face prin discuții despre comportamentul copilului, exemplificări despre activitatea desfășurată, despre progresele obținute pas cu pas, explicații despre metodele aplicate, de răbdarea de care este nevoie, de încurajarea permanentă la adresa copilului, de laude și mângâieri și multă atenție din partea familiei.

Acest „Plan de intervenție personalizat” va fi revizuit periodic, în funcție de progresele obținute în dezvoltarea copilului, în funcție de comportamentele atinse, a integrării în colectivul de copii.

*prof. inv. primar Mărtoiu Mihaela Maria
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”, Curtea de Argeș*

METODE ACTIV PARTICIPATIVE UTILIZATE ÎN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

În ultima perioadă există o necesitate a pregătirii elevilor pentru o viață activă și creativă, pentru o mai mare participare la rezolvarea multiplelor și complexelor probleme ale societății. De aceea, este firesc ca educația lor să se bazeze pe **metode activ – participative**, aceasta fiind în esență preocuparea învățământului pentru formarea unei atitudini active, bazate pe curiozitatea intrinsecă de a cunoaște,

dorința de a observa și explica, de a experimenta, de a construi, de a crea.

Aceste metode sunt proceduri care pornesc de la ideea că învățarea este o activitate personală, care nu poate fi înlocuită cu nimic, iar cel care învață este considerat managerul propriei învățări, al întregului proces de învățare. Aceasta devine o activitate unică și diferită de la o persoană la alta,

fiind determinată de istoria personală a subiectului, de mediul din care provine dar și de relațiile sociale pe care acesta le dezvoltă. Prin urmare, învățarea este o activitate personală, care aparține individului; este un act personal care implică elevul în totalitate. Aceste metode se centrează exclusiv pe elev și sunt decisive în formarea personalității acestuia.

Metodele activ –participative stimulează participarea conștientă și activă a elevilor în procesul instructiv-educativ, îi ajută să caute, să cerceteze, să găsească singuri noile cunoștințe, să afle singuri soluții la probleme, să prelucreze cunoștințele, să le sistematizeze, punând accent pe învățarea prin acțiune, pe manipularea în plan manual și mental a obiectelor, acțiunilor; sunt metode de interacțiune colectivă, facilitând colaborarea dintre copii; intensifică schimbul de idei și informații; aduc copiii în contactul direct cu realitatea înconjurătoare, cu situații concrete de viață reală, care dau prilej de participare la rezolvarea problemelor practice din realitate și îi atrag în crearea de bunuri material.

Acestea se bazează pe cooperare și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de învățare. Astfel, munca în grup este orientată mai ales spre aspectul social al învățării, urmărind dezvoltarea comportamentului social al elevului. Ca urmare, în proiectarea și organizarea ei trebuie respectate câteva **etape metodice**:

- analiza temei și a sarcinilor de instruire sau autoinstruire;
- împărțirea sarcinilor între membrii grupului;
- documentarea asupra temelor și aspectelor de interes prin cercetarea diferitelor surse;
- emiterea unor ipoteze și opinii asupra rezultatelor probabile;
- efectuarea de investigații practic aplicative sau teoretice.

Bibliografie

1. Oprea, C., Strategii didactice interactive, E.D.P., R.A., 2007
2. Dumitru, I. Al., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2000

*prof. inv. primar Ionescu Ștefania
Școala Gimnazială „Tudor Arghezi”, Pitești*

Ca metode active, eficiente și creative putem enumera: expunerea; conversația; lucrul cu manualul; demonstrația; observarea; exercițiul; algoritmizarea; modelarea; studiul de caz; metodele de simulare .

La acestea se mai adaugă: metoda Sinelg, explozia stelară, metoda cubului, metoda ciorchineleui, tehnica acvariului etc.

Consider că multe dintre acestea pot fi folosite cu succes și în învățământul primar, deoarece prin modul lor de aplicare pot trezi curiozitatea/ interesul elevilor. Am aplicat câteva din metodele activ – participative la clasa întâi pentru a oferi elevilor mei un demers didactic plăcut, modern și cu valențe formative ce stimulează gândirea lor. Am constatat că timpul necesar familiarizării elevilor cu aceste metode este pe deplin compensat de eficiența lor în planul dezvoltării psihice. Aceste metode sunt agreate de copii, sporindu-le acestora motivația.

În această lucrare voi prezenta ca exemplu concret metoda ciorchinelui!

Ciorchinele este un organizator grafic, un tip de brainstorming neliniar, prin care se evidențiază într-o rețea conexiunile dintre ideile despre subiect. Poate fi nedirijat, când elevii notează toate ideile posibile într-o rețea a ciorchinelui realizată de ei și semidirijat, când învățătorul stabilește niște criterii pe baza cărora elevii vor completa ciorchinele.

Prin intermediul **metodei ciorchinelui** elevii au oferit în orele de Limba și literatura română exemple de cuvinte care conțin grupuri de litere **ce, ci ge, gi, che, chi, ghe, ghi**.

Alegerea celor mai potrivite metode folosite la clasă este influențată de experiența și stilul de predare al fiecăruia dintre noi, dar și de individualitatea și particularitățile specifice fiecărei clase.

METODE INTERACTIVE DE GRUP APLICATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR - Studiu de specialitate - Imaginea de sine

IMAGINEA DE SINE

Cei mai mulți oameni nu știu ce vor, iar alții, în mare număr, nu știu ce pot. (I. Ducić)

După spusele psihologului Alfred Adler și a mai multor autori dar și după părerea fiecăruia dintre noi, omul este în situația de a se putea privi din exterior și a se descrie, aprecia și judeca. A ne putea cunoaște sinele, a ne cunoaște propriul Eu și felul cum acesta se organizează este un lucru important pentru viața noastră socială, dar în același timp și o condiție indispensabilă în procesul de formare și dezvoltare a individului supus unor influențe benefice sau negative sociale.

Fiecare poartă în sine o „opinie despre sine“ și despre îndatoririle vieții. Această lege de mișcare își are originea în spațiul îngust al copilăriei și se dezvoltă conform impresiilor provenite de la lumea din afară. Multe „opinii despre sine“, extrem de diferite în multiplicitatea lor, se pot opune de cele mai multe ori realității și certitudinilor sociale.

Este limpede că „opinia“ care stă la baza imaginii despre lume a unui om, care-i determină, ideile, sentimentele, voința și actele sale este imaginea de sine. Pentru formarea imaginii de sine cât mai pozitivă, este nevoie de o întărire pozitivă a activităților (activități de joc ale copiilor), obișnuirea copiilor cu responsabilități și cu deprinderea de a lua anumite decizii, stimularea oricărei inițiative ce vine din partea copilului.

În strânsă legătură cu imaginea de sine se află stima de sine. Stima de sine, dimensiune fundamentală pentru orice ființă umană, se referă la modul în care ne evaluăm pe noi înșine, cât de „buni“ ne considerăm comparativ cu propriile expectanțe sau cu alții. Este dimensiunea evaluativă și afectivă a imaginii de sine. O stimă de sine pozitivă și realistă dezvoltă capacitatea de a lua decizii și abilitatea de a face față presiunii grupului. Atitudinile părinților, colegilor, prietenilor, contribuie la crearea imaginii de sine a copilului. Pentru preșcolarii mici, sursa cea mai importantă de formare a stimei de sine o constituie aprecierile educatoarei sau ale părinților.

Teama, anxietatea copilului...

Timiditatea este o trăsătură emotiv-atitudinală manifestată prin nesiguranța comportamentală, prin lipsa de îndrăzneală și încredere în sine. Timiditatea este dobândită în copilărie, datorită unor curenți educaționale sau împrejurări nefavorabile de viață.

Teama este un proces emoțional predominant negativ manifestat prin neliniște și agitație, o stare în care obiectul este cunoscut de subiect, în cazul anxietății obiectul nu este bine distins.

Anxietatea, se spune că este o stare emoțională de tensiune nervoasă, de teamă, de intensitate mare, legată de un obiect care nu este bine diferențiat și, deseori, cronică. După părerea psihiatrilor, comportamentul anxios se poate manifesta încă din leagăn. Dacă mediul familiar este, în mod fundamental, nesigur, sugarul își construiește un model despre sine și despre ceilalți bazat pe o stare de alertă permanentă. Din contră, prezența mamei și comportamentul liniștitor al acesteia (contact, legănat, voce calduroasă, surâs) amplifică sentimentul de siguranță.

Anxietatea cronică

Se observă o tulburare mai mult sau mai puțin permanentă care poate dispărea atunci când copilul este cu părinții săi sau, din contră, în afara casei (cu prietenii). Această anxietate se accentuează, uneori, în anumite momente ale zilei (la trezire sau la apropierea nopții). Situațiile noi, neprevăzute (consultații medicale) sunt susceptibile de a crește nivelul de anxietate. Acest tip de anxietate se traduce, deseori, de către anturaj, ca o suită de

refuzuri, de capricii. Semnificația comportamentului copilului care suferă de anxietate cronică este mult timp greșit înțeleasă de alții.

Ipotezele care au servit ca suport în acest demers sunt următoarele:

1. Preșcolarii considerați mai emotivi, timizi li se potrivesc mai multe afirmații specifice unei imagini de sine negative;
2. Preșcolarii curajoși și îndrăzneți prezintă o imagine de sine pozitivă;
3. Modul de comunicare, aprecierile sau criticile adulților are efectul asupra formării imaginii de sine a copilului;

Ca instrumente de lucru, menționez Chestionarul, și cel de al doilea instrument de lucru a presupus metoda interviului și a observării în opinia noastră extrem de utilă.

Prima etapă: distribuirea chestionarelor atât părinților ai căror copii au făcut parte din grupa experimentală cât și a acelor din grupa de control;

A doua etapă: observarea și interviuarea copiilor incluse în cercetare. Interviul constând din următoarele întrebări și situații:

1. Copiilor li s-a cerut să deseneze pe o foaie jucării (fetițelor păpuși și băieților mașinuțe). Copilului I s-a pus întrebarea dacă știe să deseneze acel obiect? Scopul era de a afla reacția imediată a copilului adică răspunsul „Da, știu să fac” sau „Eu nu știu să fac, nu știu să desenez frumos”, adică încrederea în forțele proprii;
2. Copiilor li s-au arătat desenele lor făcute anterior. Scopul era acela de a primi răspuns dacă, copilul e mândru de realizările lui, dacă e mulțumit de propriile realizări, chiar de propria persoană:
„Acum îți voi arăta niște desene făcute de tine. Te rog să-mi spui ce ai desenat aici și opinia ta, îți place sau nu îți place? Ce zici tu, e frumos?” Răspunsurile/ reacțiile copiilor s-au notat prin + / -;
3. Copiii au fost puși în următoarea situație: „Astăzi ne vom juca un joc nou, pe care încă nu-l cunoașteți” Scopul era de a colecta date asupra faptului că realizează sarcini noi fără probleme, sau evită să se implice în sarcini noi. Răspunsurile sau reacțiile copiilor au fost notate prin + respectiv -;
4. Copiilor li s-a adresat întrebarea: „Îți spun părinții tăi des că ești neastâmpărat, ești rău?”

A treia etapă: organizarea, prelucrarea și analizarea colecției de date.

Rezultatele obținute în urma aplicării chestionarului au fost procesate și organizate apoi sub forma de histograme. Unul din scopurile cercetării a fost acela de a informa și a atrage atenția părinților privind formarea și dezvoltarea imaginii de sine a copiilor lor, conștientizând rolul lor.

Concluzii și recomandări atât părinților cât și cadrelor didactice: imaginea de sine reprezintă ceea ce crezi despre tine. Dacă spunem unui copil că este mofturos, slab sau că este neastâmpărat sau vorbăreț vom putea observa cum se identifică cu această imagine ca în exemplul următor:

* dacă copilul este criticat el învață să condamne; dacă copilul este tratat cu ostilitate el devine bătaș; dacă copilul este ridiculizat el devine timid; dacă copilul este certat în permanență el se simte vinovat; dacă copilul se simte tolerat el învață să fie răbdător; dacă copilul este încurajat el învață să fie încrezător; dacă copilul este prețuit el învață să aprecieze; dacă copilul trăiește în spiritul dreptății el învață să fie cinstit; dacă copilul trăiește într-un mediu care îl apreciază el învață să se placă pe sine; dacă copilul trăiește într-un mediu în care există acceptare și prietenie, el învață să iubească și să ofere iubire celor din jur. Cu alte cuvinte nu este neapărat suficient ca un copil să fie genial, cel mai important este ca cei din jurul său să-l ajute să-ți construiască o imagine de sine în mod pozitiv.

Atât părinții cât și cadrul didactic are datoria morală de a completa sau continua o acțiune formativă a copilului.

Bibliografie:

1. Bonchiș, Elena, Studierea imaginii de sine în copilărie și pre-adolescență, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea, 1997;
2. Chelcea, Adina&Septimiu, Cunoașterea de sine și a celorlalți, 1997, Stima de sine la copiii preșcolari-în Revista Învățământului Preșcolar 1-2/2006;
3. U. Schiopu, E. Verza: Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții. Editura Didactica și pedagogica, București, 1995;

*prof. inv. preșcolar Puiu Irina
G.P.P. „O Lume Minunată”, Curtea de Argeș*

PRACTICI STEREOTIPE

În activitatea didactică se întâlnesc de multe ori practici stereotipe și clișee didactice pe care un profesor de învățământ primar care dorește să treacă de la modelul tradițional, în care transmiterea de informații era preponderentă, la un model modern de activitate didactică, bazat pe cunoaștere, dezvoltare și nu în cele din urmă pe adaptare la nou, trebuie să le evite. Iată câteva exemple și modalități prin care pot fi evitate.

Limba și literatura română

- Derularea activităților doar la nivelul clasei, după un model standard
  - Putem desfășura activități și în alte contexte diverse, prin intermediul cărora să stimulăm interesul și creativitatea elevilor: vizite la bibliotecă, la librărie, la societăți comerciale, drumeții, excursii, etc., situații concrete în care formăm și consolidăm comportamentul elevilor și în același timp stimulăm dezvoltarea competențelor de comunicare.
- Utilizarea manualului ca model unic și reproducerea noțiunilor de reținut
  - Manualul nu mai este atât de important, cadrul didactic are acum la dispoziție o multitudine de resurse pe care le poate utiliza astfel încât activitățile de învățare să devină stimulante, iar tendința, mai ales în condițiile actuale, este de utilizare a instrumentelor TIC, care ne oferă o mulțime de posibilități.
- Organizarea clasei
  - Putem evita monotonia prin organizarea diferită a clasei: semicerc, cerc, grupuri de lucru, elevii ies în fața clasei când povestesc sau participă la activități de tipul joc de rol, etc.

Arte vizuale și abilități practice

- Prezentarea unui model general valabil, oferit de cadrul didactic sau de manual
  - Putem apela la modele diverse, prin imagini, prezentări de artă, etc, modelul poate fi reprezentat, pentru fiecare elev, de un obiect din mediul familiar acestuia, un obiect din natură, o poveste sau chiar un cântec. Profesorul poate face apel la sensibilitatea copiilor, la preferințele lor.
- Organizarea activității individual, în clasă
  - Și aceste activități pot fi desfășurate în locații diferite, în afara sălii de clasă, mai ales dacă locația școlii, cum este a noastră, permite: curtea școlii oferă o priveliște minunată a pădurii, pădurea din imediata apropiere a școlii, pot deveni locuri care să stimuleze creativitatea elevilor
  - Folosirea unor materiale de lucru nonstandard, din mediul familiar: pietre, bucăți de lemn, frunze, flori, materiale reciclabile- reviste, ziare, bidoane, etc.
  - Organizarea pe grupe, pentru realizarea unor lucrări colective: machete, afișe, jocuri, etc. dezinhibează elevii, îi determină să colaboreze, să-și manifeste personalitatea, creativitatea și interesul pentru a reuși, astfel încât să nu mai auzim: eu nu pot, eu nu știu să desenez, am rupt desenul pentru că nu mi-a ieșit.

Clișeele exprimă o generalizare artificială, care ignoră diversitatea lumii sociale și naturale. Cuvântul clișeu trimite la ideea de banalitate, de repetare excesivă, la șablon, la uzură sau rutină. Dacă vom reuși să trecem dincolo de această rutină, vom transforma actul didactic într-unul constructiv, modern care va conduce grupul de elevi spre reușită.

*prof. inv. primar Androne Maria Cristina
Liceul Tehnologic Nr. 1 Mărăcineni*

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL

Adaptarea la permanentele cerințe schimbătoare ale unei lumi care evoluează rapid, care necesită abordări multiple ale fenomenelor naturale și/ sau sociale și care impune adoptarea de strategii eficiente în vederea atingerii tuturor obiectivelor sale, presupune implicarea activă a întregii societăți pentru a pune în centrul preocupărilor sale *OMUL*.

Printre atributele acestei societăți se pot enumera: schimbarea, transformarea, egalitatea șanselor, continua formare, cooperarea, evoluția tehnologiei, preocuparea pentru oameni și pentru nevoile lor în ceea ce privește dezvoltarea, integrarea și inovarea.

Elementul central al societății, element care poate contribui în mod valoros și radical la evoluția tuturor elementelor componente ale societății este *EDUCAȚIA*.

Educația incluzivă este un proces complex, de durată care necesită analize, schimbări și construcții continue pentru a realiza politici și practici incluzive și a asigura bazele unei culturi incluzive.

Educația incluzivă a apărut ca o reacție firească a societății la obligația acesteia de a asigura cadrul necesar și condițiile impuse de specificul educației persoanelor cu cerințe educative speciale. Bogăția spirituală a lumii contemporane rezidă tocmai din respectul și valorizarea tuturor indivizilor, pentru că lumea modernă acceptă faptul că fiecare individ este o dimensiune care îmbogățește și potențează, împreună cu celelalte experiențe, lumea de azi.

Educația incluzivă, respectiv integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă a apărut ca o provocare spre schimbarea atitudinilor și mentalităților, dar și a politicilor și practicilor de excludere și segregare. Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă are ca scop rezolvarea câtorva

dintre problemele pe care le întâmpină copiii în procesul educației și dezvoltării lor.

Educația de bună calitate reprezintă un DREPT fundamental al omului și copiii au dreptul la educație generală, iar modelul incluziunii socio-educaționale are la bază acest drept, înglobat în dreptul internațional. Fiecare copil, indiferent de apartenență sau de nivelul de dezvoltare a capacităților sale, are dreptul la o educație de bună calitate care să conducă în cea mai mare măsură la dezvoltarea capacităților sale cognitive și de integrare socială.

Fiecare copil este înțeles ca un participant activ la învățare și predare și pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învățării și dezvoltării o experiență, un stil de învățare, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural cărui îi aparține.

Conceptul de „educație pentru toți” a fost lansat în 1990 în Tailanda la Conferința Internațională a Ministerului Educației, iar în 1994 la Salamanca, în Spania, s-au lansat dimensiunile educației pentru toți care constau în calitatea actului educațional și acces pentru toți copiii: „Școlile trebuie să primească toți copiii, fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copii din populații îndepărtate sau nomade, copii aparținând minorităților lingvistice și etnice...”

Pentru ca activitatea instructiv – educativă să fie profitabilă pentru toți elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferențiat. Educația diferențiată vizează adaptarea activității de instruire la posibilitățile diferite ale elevilor, la capacitatea de înțelegere și ritmul de lucru propriu unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte.

Pentru ca educația copiilor cu cerințe speciale să fie eficientă, pe de o parte trebuie să aibă un caracter

integrat, iar pe de altă parte trebuie să aibă un caracter diferențiat, să fie adaptată particularităților elevilor.

Caracterul integrat al învățământului ne pune în fața problematică a situației în care un copil cu handicap este integrat într-o clasă obișnuită. În fapt este vorba pe de o parte de situația copilului respectiv, iar pe de altă parte, de situația clasei în care este integrat. Sub ambele aspecte, ceea ce urmărim este o bună înțelegere reciprocă, o existență socială normală a copiilor, în ciuda diferențelor existente. Pentru copilul cu handicap aceasta înseamnă a fi înțeles și acceptat, cu tot ce are el pozitiv, cu tot ce poate aduce vieții de grup. Această normalizare a relațiilor este benefică și pentru ceilalți elevi, care învață să respecte dreptul la diferență, să fie solidari cu semenii lor care întâmpină dificultăți în viață.

Bibliografie:

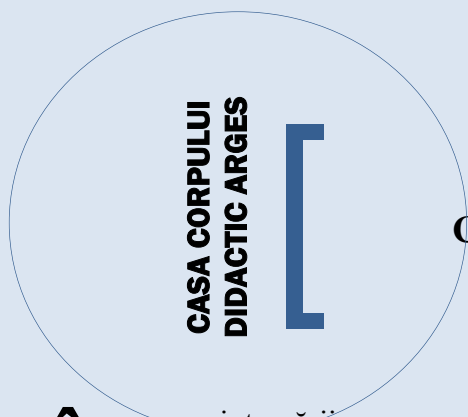
1. A. Ghergut, Sinteze de psihopedagogie speciala, Editura Polirom, 2015
2. Informații culese de pe internet

Procesul de integrare educațională a elevilor cu CES include elaborarea unui plan de intervenție individualizat, în cadrul căruia, folosirea unor modalități eficiente de adaptare curriculară joacă rolul esențial.

Raporturile ce se stabilesc cu fiecare elev în parte sunt foarte importante. Elevul trebuie să simtă că este apreciat ca individ. Astfel, elevii vor participa la procesul de învățământ după posibilitățile fiecăruia, cadrele didactice trebuind să-și adapteze metodele pedagogice în consecință.

Copiii sunt o categorie socială care în ciuda aparențelor nu au timp să aștepte: dacă sunt lăsați să crească fără ajutorul de care au nevoie, personalitatea viitorului adult are cu siguranță de suferit.

*prof. inv. primar Roșca Gheorghița
Școala Gimnazială „Alexandru Davila”, Pitești*

ROLUL ACTIVITAȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA COMPORTAMENTULUI MORAL-CIVIC AL ELEVILOR

În urma integrării europene a României, una din direcțiile fundamentale ale redefinirii învățământului românesc o constituie dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și creative, prin diversificarea și optimizarea activității educative extracurriculare și extrașcolare, de mare impact asupra elevilor, cadrelor didactice și comunității locale.

Noile demersuri educaționale redimensionează atât statutul cât și sarcinile cadrelor didactice, care trebuie să devină manageri de educație, prin intermediul unor proiecte educative operaționale, adecvate unității școlare și orizontului de așteptare al comunității locale, proiecte desfășurate pe baza unor contracte de parteneriat.

Într-o cercetare realizată de I.S.E.(2013,p.11) focusată pe evaluarea comportamentelor participative în rândul elevilor se menționează faptul că „proiectele și activitățile extrașcolare sunt benefice pentru că îi scot pe elevi în afara mediului închis al școlii și îi fac să devină mai conștienți de problemele reale ale societății”

Profesorul Sorin Cristea consideră activitățile nonformale ca fiind adevărate „circuite pedagogice” situate:

- a) *în afara clasei* (cercuri pe discipline, cercuri inter/transdisciplinare, ansambluri sportive, artistice, culturale, întreceri, competiții, concursuri, olimpiade)

b) *în afara școlii: activități perișcolare* organizate special pentru valorificarea educativă a timpului liber (excursii, vizite, tabere, cluburi, teatru, cinema, expoziții, videotecă) și *activități parașcolare* organizate în mediul socio-profesional (presa pedagogică, cursuri, conferințe tematice).

Deși sunt cunoscute avantajele participării tinerilor la activitățile nonformale care favorizează formarea comportamentelor moral-civice, totuși democrația începe în școală, iar în opinia lui Cezar Bîrzea (2000, p.411) „școală rămâne catalizatorul diversilor parteneri implicați în educația civică: părinți-profesori-media și societatea civilă. Dintre toate mediile de învățare școala este cea care seamănă cel mai mult cu modelul organizațional al statului. Ea constă dintr-un set de reguli și regulamente, relații de putere și structura sa judiciară care îi evaluează pe indivizi în conformitate cu loialitatea și gradul lor de participare.”

Școala este un spațiu al socializării tinerilor, spațiu al învățării, al experimentării și al dezvoltării comportamentelor social-civice.

Educația copiilor pentru integrarea în comunitate este un demers complex derulat pe o perioadă îndelungată. Este necesar ca acest demers derulat în context formal, în cadrul școlii, să fie susținut prin activități complementare, extrașcolare realizate în contexte nonformale și informale (parteneriat școală-familie-comunitate), care pot valorifica, în sens creativ și constructiv, experiența copilului, precum (extras din Programa școlară de Ed. civică, p.13)

- acțiuni comunitare de ecologizare a spațiilor verzi din apropierea unităților școlare; plantarea de flori și copaci; acțiuni de monitorizare a evoluției unei mici zone/unui rond de flori/unui copac din școală și/sau din apropierea unității școlare;

- realizarea, în spații publice din comunitate, a unor expoziții cu desene, pe tema comportamentului civic;

- organizarea de târguri cu produse realizate de copii în scopul strângerii de fonduri pentru donații;
- strângerea de haine, jucării, rechizite pentru grupuri defavorizate;
- vizite (la muzee, biblioteci, unități economice, primărie, poliție, judecătorie), excursii tematice etc., întâlniri ale elevilor cu reprezentanți ai comunității locale, pentru cunoașterea comunității (în sens restrâns sau mai larg), pentru conștientizarea rolului pe care îl are fiecare persoană în viața și în funcționarea normală a comunității.

Activități extracurriculare-Exemple de bune practici

Programul „Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!” aprobat prin O.M.E.N.C.S. 4292/ 24 mai 2011 este dedicat activităților extracurriculare, iar scopul acestui program îl reprezintă implicarea elevilor și a cadrelor didactice în activități care să corespundă intereselor și preocupărilor copiilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii.

**Proiectele educaționale* sunt o modalitate de realizare de activități reconfortante care să le stimuleze imaginația, talentul, să le dezvolte valori ca bunătatea, toleranța, acceptarea celor din jur, ajutorarea.

Am inițiat și am coordonat diverse proiecte educaționale, cu caracter civic, cum ar fi:

„*Să exmatriculăm violența din școală!*” scopul proiectului l-a constituit îmbunătățirea capacității școlii de a se mobiliza și de a mobiliza părinții și comunitatea locală pentru implicarea mai activă în rezolvarea actelor de violență în școală și acasă, precum și diminuarea sau eliminarea cauzelor care le declanșează. Acest proiect s-a realizat în parteneriat cu Poliția Orașului Ștefănești care pe lângă diseminarea de materiale informative și activități cu elevii, aceștia au fost învățați să identifice cazurile de victimizare și să gestioneze situațiile conflictuale.

„*Suntem copiii Europei!*” a avut drept scop desfășurarea unor activități care să permită îmbunătățirea comunicării, a încrederii, a înțelegerii, a solidarității și a toleranței reciproce; facilitarea accesului liber la educație și exprimare a copiilor prin intermediul activităților multiculturale și educative în spiritul respectului față de diversitate.

„*Diferiți, dar cu aceleași drepturi*” prin care s-a urmărit informarea elevilor cu privire la Convenția drepturile copilului, stimularea reflecției asupra respectării drepturilor și îndatoririlor copilului în cadrul grupului, ntelegerea legăturii dintre drepturi și obligații.

*Voluntariatul este „activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistența și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea.” (Legea Voluntariatului 2006)

Educația pentru voluntariat prin participarea elevilor de vârstă școlară la asemenea acțiuni devine o premisă a formării conștiinței cetățenești, a creșterii gradului de solidaritate socială și a coeziunii sociale.

Împreună cu elevii am demarat diverse acțiuni de voluntariat precum:

„*Let's do it, România!*”-acțiune care a avut drept scop colectarea deșeurilor din mediul înconjurător.

„*Plant a tree!*”- acțiune de ecologizare prin plantarea de copaci

„*Crăciunul într-o cutie de pantofi*”, „*O haină donată, de Paște îmbrăcată*” s-a urmărit dezvoltarea sentimentelor de dragoste, prețuire și respect pentru familiile nevoiașe;

Bibliografie

Bîrzea, C., (2000), *Educație pentru cetățenie într-o societate democratică: o perspectivă a educației permanente*, Strasburg

Cristea, S., (1997), *Fundamente pedagogice ale reformei învățământului*, București, EDP.

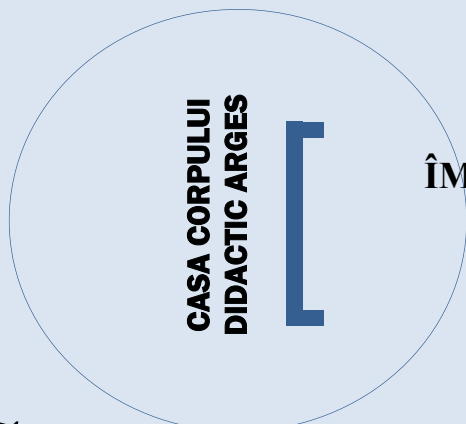
Ciolan, L., (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Ed. Polirom.

Șoitu, L.; Cherciu, D.(coord.), (2006), *Strategii educaționale centrate pe elev*, Buzău, Ed. Alpha MDN.

Programa școlară de Ed. civică pentru clasele a III-a- a IV-a aprobată prin O.M.E.N nr.5003/02.12.2014

prof. înv. primar Bold Ionela-Ramona

Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu”, Ștefănești

„SĂ ADUCĂ FAMILIILE ȘI ȘCOLILE ÎMPREUNĂ!” - Concluziile studiului de cercetare

Scoala rămâne partenerul principal al părinților în educarea și dezvoltarea copiilor.

În urma aplicării chestionarului la 54 de părinți (familii): 26 la clasa I și 28 la clasa a VIII a, s-a observat că există diferențe semnificative în ceea ce privește :

1. Imaginea familiei despre școală :

Peste 80% consideră ca aportul școlii la educarea copiilor lor este bun și foarte bun și că punctul forte al implicării școlii în educația copiilor este învățătorul și profesorul . Nimic nu îi nemulțumește pe părinți în relația cu învățătorul și profesorul, cea mai mare parte ținând cont de părerea cadrului didactic..

2. Implicarea părinților în activitatea copiilor :

Părinții au foarte mare încredere în instituția ȘCOALĂ. Implicarea lor în supravegherea temelor este foarte mare, îndeplinindu-și în acest sens îndatoririle de părinți. Majoritatea cu- nosc faptul că este important să se intereseze de activitatea copilului de la școală. Interesul ridicat creează premisele dezvoltării unui parteneriat eficient școală-familie, dezvoltă posibilitatea creșterii randamentului școlar prin implicarea tuturor factorilor educaționali în procesul instructiv –educativ.

Școala trebuie să vină în întâmpinarea dorințelor copiilor și a părinților prin creșterea ofertelor educaționale, prin implementarea transparentă și eficientă a curriculumului, la decizia școlii, prin

diversificarea activităților extrașcolare și implicarea părinților alături de elevi și dascăli în desfășurarea și pregătirea acestora, prin consilierea părinților de către dascăli, pentru cunoașterea copiilor și înțelegerea problemelor dintre părinți și copii. Trebuie să existe o dorință a cadrelor didactice de a consilia părinții în problemele care îi preocupă pe aceștia, dar și în probleme pe care aceștia nu le sesizează.

3. Analiza modului în care familia realizează colaborarea cu școala:

Chestionați în legătură cu importanța ședințelor cu părinții, 24% au răspuns că sunt necesare, 20% au spus că nu sunt necesare, un accent mai mare acordându-se vizitelor individuale, iar majoritatea- 56%- confirmă rezultatele conform cărora școala trebuie să asigure singură educația, fără sprijinul părinților. Deși puțini, este bine că există totuși părinți care conștientizează importanța ședințelor cu părinții, acestea constituind una dintre cele mai bune forme de colaborare între școală și familie, realizându-se prin ea o cunoaștere reciprocă (învățător-părinți, dar și părinți părinți-părinți), dar și stabilirea unui contact permanent între învățător-părinte-copil).

Părinții trebuie să cunoască îndeaproape, nu numai situația școlară a copilului, ci și modul de comportare și manifestare a lui în grupurile de elevi, în colectivul clasei, greutățile întâmpinate de copil în realizarea diferitelor sarcini și stabilirea măsurilor care trebuie luate în vederea optimizării procesului instructiv-educativ. Este adevărat că există și alte metode de colaborare între învățător și părinți, cum ar fi telefonul, vizitele individuale la școală ale părinților – 20% dintre părinți au ales această variantă – corespondența, dar nu este și nu trebuie să fie suficientă o simplă jalonare asupra celor ce s-a discutat la ședință. Se cere implicarea directă a părinților, comunicarea permanentă între ei, între ei și învățător și, bineînțeles, între ei și copiii lor, iar nu dezertarea din rolul de părinți, pe motiv că școala trebuie să realizeze singură educația, căci „doar de aceea este școală”. În legătură cu modul în care părinții se pre-ocupă de educația copiilor lor putem conchide că rezultatele nu sunt cele așteptate, dar ele reflectă realitatea, este adevărat, destul de dură. Obținând asemenea rezultate, deloc îmbucurătoare, nu ne putem declara mulțumiți că rezultatele nu sunt false și că vom ști de unde trebuie să se plece în refacerea acțiunii educaționale și optimizarea ei.

Astfel se impune cu precădere înfăptuirea unei „școli a părinților” diversificată și accesibilă tuturor categoriilor de părinți în scopul conștientizării familiei asupra rolului și răspunderilor ei educative precum și a informării psihopedagogice. Această acțiune ar înlătura multe dintre concepțiile învechite și eronate ale părinților în legătură cu rolul care-i revine familiei, cel care-i revine școlii și conștientizarea necesității colaborării dintre acești doi factori în realizarea unei cât mai bune educații a copilului. Pe aceeași linie se impune realizarea unui program prelungit la școală pentru copii, sub forma unor semiinternate, unde copilului să i se asigure o instruire adecvată particularităților sale de vârstă și individuale, efectuarea temelor cu explicațiile de rigoare etc.

Nu în ultimul rând, un obiectiv foarte important care trebuie urmărit este scoaterea copiilor defavorizați, maltratați, agresați din familiile lor și plasarea în centre de ajutor social care să-i ajute la formarea unei personalități adecvate în vederea integrării, mai târziu în societate cu șanse de reușită cât mai mari. Prin realizarea unei strânse colaborări școală-familie se poate reduce numărul cazurilor de abandon școlar, scăderea numărului de cazuri de indisciplină, scăderea instabilității emoționale, o mai bună de comunicare a elevilor și preșcolariilor cu părinții, educatorii și colegii, o mai bună gestionare a cazurilor de izolare a copiilor cu probleme comportamentale de către colegii de grup. Se realizează o dezvoltare a personalității complexe a copiilor, prin implicarea acestora în proiecte educaționale diferite, prin participare la concursuri, la festivaluri.

Contactul permanent al instituțiilor școlare cu colectivele de părinți și alți factori educaționali din comunitate va facilita un demers favorabil în actul educațional. Din analiza rezultatelor, concluzia este că relația școală – familie este una foarte bună, pe viitor dorindu-se menținerea și dezvoltarea acesteia. Existența personalului didactic calificat și titular permite realizarea unui învățământ de calitate, dar și creșterea încrederii părinților în instituțiile școlare. Relațiile interpersonale (învățător-elev, educatoare – preșcolar, profesori – părinți) favorizează un climat deschis și stimulat.

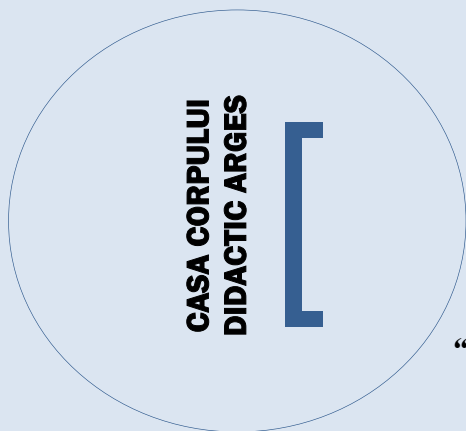
Pentru a vedea care este rolul /locul familiei contemporane în ansamblul agenților so- socio-educativi, s-au căutat răspunsuri la întrebări cum ar fi: sunt părinții principalii responsabili de educația copiilor sau sunt depășiți/excluși de la această responsabilitate de alți agenți educativi? De unde provin influențele educaționale asupra copilului? Cine își asumă/poartă responsabilitatea pentru greșelile copilului? Cum interacționează familia cu alți agenți educațivi, când are probleme în educația copiilor? Participarea părinților în cadrul, rețelelor/sistemelor educaționale permite asigurarea în același timp a coerenței educative cât și a îmbogățirii culturale de care copiii au nevoie. Această nevoie de coerență și de coparticipare a familiei și școlii la educația copilului este încă și mai importantă atât timp cât diferențele culturale între câmpul educativ public și familie sunt mari.

Se pot preciza următoarele **motive** pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor (legislația reflectă astfel libertatea /dreptul părinților de a-și crește copiii așa cum își doresc), dar părinților nu le este întotdeauna clar în ce constă sensul exact al acestor termeni;

- învățământul nu este decât o parte a educației copilului; o bună parte a educației copilului se petrece în afara cadrului școlar, în familie; în măsura în care este util ca cele două componente ale educației să se completeze, este deci important să se stabilească legătura dintre ele; -mediul familial, comportamentul parental influențează rezultatele școlare ale elevilor și în special motivațiile învățării.

*prof. inv. primar Petrance Vicenția
Școala Gimnazială, „Mihai Eminescu”, Pitești
prof. inv. primar Florea Marioara
Școala Gimnazială, „Ion Minulescu”, Pitești*

STILURI PARENTALE

“Copiii nostri ne oferă ocazia de a deveni părinți așa cum ne-am dorit mereu să fim.”

Louise Hart

Părinții voștri v-au impus multe restricții? Sau ați hotărât voi înșivă în ceea ce vă privea? V-au iubit și v-au sprijinit? Sau, din când în când simțeați că nimănui nu-i pasă de voi? Felul în care v-au tratat părinții a influențat caracterul dumneavoastră. Puteți să nu țineți cont de influența lor și să vă remodelați caracterul, deși schimbarea este dificilă.

Acum vi s-a dat ocazia să modelați o altă ființă umană. Este o misiune de o importanță copleșitoare – una pe care nu ați dori să o îndepliniți cu superficialitate.

Psihologul Louise Hart spunea :“Copiii nostri ne oferă ocazia de a deveni părinți așa cum ne-am dorit mereu să fim.”

Ce educație ar trebui să aplicați pentru a avea tipul de copil pe care ți-l dorești?

Conform unuia dintre primele studii asupra stilurilor de educație, publicat în 1964, tipul de părinte în care te încadrezi va determina, în mare măsură, trăsăturile pe care le va avea copilul tău.

Unii cercetători (Martin și Lois Hoffman) au definit patru stiluri de educație:

1. Restricție iubitoare, părintele cu tendințe autoritare
2. Îngăduință iubitoare, părintele îngăduitor

3. Restricție rece, părintele dictator
  4. Îngăduință rece, detașată, părintele neglijent
- Tipuri de părinți și stiluri de educație**

Să observăm mai atent aceste patru tipuri de părinți și efectul lor asupra copiilor.

Unii părinți sunt foarte iubitori. Ei manifestă căldură și o acceptare deosebită și te poți apropia ușor de ei. Le place să-și știe copiii în apropiere. Doresc să-i îmbrățișeze, să-i asculte, să-i încurajeze și să le zâmbească. Este plăcut să ai un părinte iubitor.

În extrema cealaltă, se află părinții ostili: reci, respingători și distanți. Adesea mesajele pe care le transmit ei sunt: “Nu mă mai deranja!”, “Îmi ajunge!”, “Lasă-mă în pace!”.

De asemenea, există părinți restrictivi și părinți îngăduitori. Cei restrictivi sunt cei care iau multe decizii în locul copiilor lor, iar copiii trebuie să asculte tot timpul. Părinții îngăduitori sunt aceia care îngăduie copiilor lor să ia decizii oricând acest lucru este posibil, chiar și atunci când s-ar putea să nu fie pregătiți. Limitele care se trasează sunt uneori insuficient întărite.

Linia de mijloc între restrictiv și îngăduitor este cea mai bună pentru copii – să aibă niște părinți care să se axeze mai mult pe restricții în perioada de început a copilăriei și să se deplaseze pe o poziție mai democratică în anii adolescenței.

În acest proces continuu, extremele produc disfuncționalități. Când un părinte este exagerat de restrictiv, stabilind toate regulile și pretinzând supunerea absolută, sau exagerat de îngăduitor, atunci necazul se află chiar la ușă.

Acum să combinăm cele patru tipuri de părinte: iubitor, rece, restrictiv și îngăduitor, obținând cele patru stiluri de educație și să vedem ce tipuri de comportament vor introduce ele la copii.

Dacă esti un părinte iubitor și restrictiv – părinte cu tendințe autoritare- probabil că vei avea

Bibliografie:

1. Sorin M. Rădulescu, Cristina Dâmboeanu, Abuzul comis în familie asupra copiilor – o perspectivă multidiscplinară , București, Editura Ars Docendi, 2010
2. Vasile D. , Trauma familială si resursele compensatorii, Editura SPER, București, 2012
3. Voinea M., Familia contemporană - mica enciclopedie, Editura Focus, București, 2005

copii mai supuși și mai ascultători decât dacă ai fi fost mai îngăduitor. Datorită autorității tale, copilul ar putea fi mai dependent și nu atât de prietenos sau creativ.

Dacă ești un părinte îngăduitor, copiilor tăi le va placea în societate, vor fi independenți, creativi și inițiativele lor vor fi adesea reușite. Vor avea suficient aplomb pentru a lua note bune la școală și pentru a-și găsi o slujbă bună.

Dacă nu se simt iubiți, dacă părinții sunt prea severi, dictatori, copiii vor deveni excesiv de ascultători, incapabili să ia decizii care-i privesc pe ei înșiși. Nu sunt siguri pe ei, sunt foarte timizi, având nevoie în permanență de confirmare. Copiii ai căror părinți sunt ostili, autoritari, au nevoie de ajutor profesionist pentru a depăși rănile psihologice pe care le-au suferit.

La cealaltă extremă, dacă părinții sunt indiferenți și îngăduitori, copiii tind să fie neascultători și extrem de agresivi, mergând uneori până la delicvență. Acest părinte este denumit părintele neglijent.

Dragostea este elementul cheie în creșterea și educația copiilor. Aceasta alimentează o bună dezvoltare în caracterul adultului în devenire și manifestarea lui în societate.

Mediatorul suprem în dezvoltarea copilului este părintele. Acesta are un rol primordial în configurarea adultului de mâine.

Un nivel dezvoltat de afecțiune și sprijin în preajma copilului, dezvoltă un individ cu o putere mai mare de luare a deciziilor și de reușite pe plan emoțional și profesional.

Disciplina eficientă depinde de capacitatea părintelui de a realiza un echilibru între dragoste și autoritate.

“Fericire de părinții care pot învăța, căci cunoștința aduce înțelegere, iar înțelegerea aduce dragoste.” – Old Union Reminder

*prof. înv. primar Lupșa Adela
Școala Gimnazială Negru Vodă, Pitești
prof. înv. primar Miroiu Mădălina-Elena
Școala Gimnazială Negru Vodă, Pitești*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGES

STUDIU PRIVIND MODALITĂȚILE STRATEGICE FOLOSITE ÎN IMPLEMENTAREA ACTIVITĂȚILOR CENTRATE PE ELEV

In studiul propus am analizat câteva strategii utile în programarea și realizarea activităților centrate pe elev. Aceste strategii au ca punct central facilitarea învățării, ceea ce face ca să fie definite în funcție de tipul de învățare necesar.

Pentru aceasta, am exemplificat câteva tipuri de învățare cum ar fi: învățarea mediată, învățarea activă, simularea de cazuri, învățarea colaborativă și învățarea experiențială.

Beneficiul final îl reprezintă raportarea adecvată la realitate din perspectiva dimensiunii trăirii și manifestării libertății personale, spre deosebire de paradigma tradițională, care, îngreudește accesul la libertate și manifestarea acesteia.

„Vreau să-mi învăț elevii cu care lucrez să aprecieze valoarea și plăcerea muncii. Dar ca să-i urnesc trebuie să le supraveghez fiecare mișcare... și să-i aud vâitându-se la fiecare pas... ba că este greu, ba că nu se descurcă, ba că nu au timp, ba că nu li s-a mai cerut să facă așa ceva... E mai ușor să programez bine activitățile și să le fac eu singur pe toate. Oare de ce elevii nu sunt capabili să-și vadă de îndatoriri și să o facă cu plăcere, fără să fie nevoie să tragi de ei și să-i verifici tot timpul??? Cum ar trebui să acționez pentru a-i determina să lucreze mai ușor, cu mai multă bucurie și satisfacție, dar cu un efort mai mic???” (prelucrare și adaptare după S. Covey)

Asemenea întrebări îi preocupă de multe ori pe dascăli, în încercarea lor continuă de a obține performanțe mai bune cu elevii pe care îi îndrumă. Și chiar dacă unii dintre ei au mai multă experiență în procesul de învățământ, asta nu înseamnă că au rezolvat problema.

Una dintre cele mai la îndemână căi de rezolvare a numeroaselor dificultăți, printre care diminuarea interesului pentru învățatură al elevilor, o constituie centrarea pe elev a procesului instructiv-educativ. Această abordare are ca finalitate *valorificarea optimă a elevului ca subiect al învățării*. Centrarea pe elev este o strategie activă, ce necesită construirea în timp real a unei experiențe de învățare pozitivă și semnificativă, într-o relație democratică, nondirectivă. Corelat cu această nouă opțiune asupra elevului, apar inevitabil modificări în statutul învățătorilor / formatorilor. Spre exemplu, rolul de emițător sau furnizor de cunoaștere se transformă, completat fiind cu ipostaza de educator – consilier; astfel, elevul devine beneficiar al serviciilor educative, implicat activ și conștient în propria sa autoformare, într-o cu totul altă perspectivă.

În rândurile următoare ne-am propus analizarea câtorva strategii utile în programarea și realizarea activităților centrate pe elev. Aceste strategii au ca punct central facilitarea învățării, ceea ce face ca să fie definite în funcție de tipul de învățare necesar.

Învățarea mediată este o modalitate de facilitare și capacitate a elevului cu ajutorul intervenției adultului în structurarea activității de învățare. Copilul are o zonă de dezvoltare la care nu are acces decât prin medierea unui adult. Adultul facilitează dezvoltarea elevului oferind ajutoare declarative și procedurale. Dacă elevul învață noile abilități va fi capabil să transfere această învățare la situații noi, dar similare cu cele învățate. Extinzând această teorie la întreg spectrul învățării, copilul este ajutat să învețe să învețe, cu alte cuvinte, vorbim de o educație metacognitivă. Blocajele copilului au loc, de cele mai multe ori, datorită uneia dintre situațiile următoare: nu cunoaște conceptele, nu le poate formaliza și defini – rolul învățătorului / profesorului este de a clarifica aceste concepte; nu cunoaște procedurile, algoritmi de rezolvare – rolul învățătorului / profesorului este de a-l învăța pe elev acești algoritmi; nu este capabil să planifice, să execute sarcina și să-și

monitorizeze performanța – rolul învățătorului / profesorului este de a-l învăța abilitățile metacognitive necesare.

Învățarea activă este strategia cea mai frecvent utilizată de către învățători / profesori în activitățile centrate pe elev. Acest tip de învățare implică un proces ce permite subiectului învățării un contact direct cu materialul studiat. Ea se bazează pe activitatea elevului, pe intervenția sa nemijlocită, transformatoare, asupra materialului de studiat.

Stilul de predare trebuie adaptat stilurilor de învățare. Cercetările arată că implicarea activă a elevului în rezolvarea sarcinilor educaționale facilitează o învățare superioară cantitativ și calitativ celei tradiționale.

Simularea de cazuri este o strategie didactică bazată pe date contextuale (reale sau imaginare) în situații reale sau care aproximează realitatea. Ea necesită formularea de rezolvări punctuale pentru fiecare caz. Contextele și datele reale sunt esențiale pentru construirea unei activități didactice semnificative pentru subiect. Pe lângă abilitățile necesare rezolvării problemei punctuale se exersează și abilități generale de lucru în echipă, organizare și planificare.

Învățarea colaborativă este o strategie didactică bazată pe lucrul în echipă. Ea implică formarea de grupuri de lucru alcătuite din elevi. Aceștia îndeplinesc sarcini de învățare. Abilitățile sociale sunt dezvoltate prin aderarea elevilor la normele grupului. Strategia încurajează exprimarea elevilor în grupul din care fac parte, gândirea critică, munca în echipă, dezvoltarea abilităților metacognitive. Este important ca, în cazul adoptării acestei strategii, să selectăm teme și activități bazate pe experiențe anterioare ale elevilor. Dacă activitățile selectate sunt interesante și importante pentru elevi, gradul lor de implicare în activitate crește exponențial.

Învățarea experiențială este bazată pe ideea că profitul maxim în învățare se obține prin experimentarea de situații inedite și transferul de cunoștințe astfel obținute la situații noi de învățare. Experiențele de învățare pot fi pozitive sau negative; rolul învățătorului este de a asigura experiențele pozitive.

Dintre strategiile analizate, strategia experiențială este cea mai non-directivă și centrată pe experiențele elevului. Marea ei calitate constă în flexibilitatea acesteia în raport cu situații concrete. Ea poate fi folosită în orice context, în variante mai mult sau mai puțin controlate de învățător / profesor.

În calitate de dascăli, una dintre sarcinile noastre importante este selectarea unei strategii potrivite pentru o activitate punctuală. Trebuie să remarcăm faptul că avem întotdeauna mai multe opțiuni la îndemână. Selectarea unei strategii centrate pe elev nu asigură aprioric succesul activității. Există situații în care strategiile directive sunt mai potrivite, precum și situații în care strategiile centrate pe elev sunt mai eficiente.

În lipsa unor rețete nu putem face altceva decât să utilizăm câteva *principii* generale în selectarea strategiilor centrate pe elev, și anume:

-cu cât situația educațională este mai structurată cu atât mai ușor este să utilizăm metode directive; cu cât situația educațională este mai slab structurată cu atât mai ușor este să utilizăm metode non-directive;

-cu cât finalitățile sunt orientate mai puternic pe performanță cu atât mai potrivite sunt strategiile directive; cu cât finalitățile sunt orientate mai puternic pe formare de abilități, cu atât sunt mai potrivite strategiile non-directive.

În concluzie, opțiunile strategice sunt multiple, depinzând de noi modul în care selectăm strategia optimă. În decizia noastră ne bazăm pe elemente contextuale și pe elemente curriculare. Aplicarea unor programe de activare a *subiectului* învățării ne permit construirea de experiențe de învățare pozitive, utile și semnificative pentru elev.

Bibliografie

- D. Ungureanu – „Pedagogie și elemente de psihologia educației”, București, 2005, Editura Cartea Universitară;
- M. Ștefan – „Teoria situațiilor educative”, București, 2003, Editura Aramis.

*prof. inv. primar Ciobanu Aurelia
Școala Gimnazială "George Topîrceanu", Mioveni*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR- PROBLEMĂ DE ACTUALITATE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MODERN - STUDIU DE SPECIALITATE

Școala nu este doar un instrument de transmitere a cunoștințelor, ci o instituție în care elevii își formează competențele. Ea trebuie privită ca un spațiu public, ca o instituție socială cu funcții multiple, ca un loc hotărâtor al dezvoltării personale și sociale a persoanei umane, ca locul în care se desfășoară învățarea, ca un spațiu social, ca un spațiu profesional, ca o instituție legată de familie, de comunitatea locală, de societate ca întreg. Școlarul trebuie cunoscut și educat, stimulat în devenirea sa umană, sprijinit prin educație să-și dezvolte potențialul bio-psihic și să-și formeze competențe care să-i servească integrării școlare și apoi profesionale, respectiv sociale. Educația din școală contribuie, alături de familie, la sedimentarea primei trepte a edificiului personalității. O preocupare majoră este accentuarea individualizării procesului instructiv-educativ pentru recuperarea unor întârzieri, corectarea unor eventuale greșeli ale educației în familie. Adaptarea procesului de instruire și educare, cu numeroasele lui modalități sugerate în teoria pedagogică și încercate în practica școlară se impune din mai multe considerente: psihopedagogie (referitoare la particularitățile psihofizice ale elevilor), didactice și de organizare.

Una din preocupările fundamentale ale psihologiei a fost și este tratarea diferențiată a elevilor, problemă care necesită și studii psihologice (cunoașterea capacităților și aptitudinilor psihice ale elevilor), biologice (raportarea la particularitățile dezvoltării fizice individuale și ereditare) și sociologice (particularitățile mediului socio-cultural din care provin educații, relațiile interumane).

Un învățământ de calitate este acela în care toți elevii, indiferent de mediul de proveniență și de nivelul dezvoltării intelectuale, sunt sprijiniți și încurajați în dezvoltarea lor.

În orice clasă există cel puțin două categorii de elevi: elevi înalt abilitați, capabili de performanță, și elevi cu dificultăți în învățare. În orice grup care învață într-un cadru formal se diferențiază trei factori implicați: elevii – cu aptitudinile, interesele de cunoaștere și stilul lor de învățare, învățătorul/profesorul – cu competențele și cu autoritatea sa și programa școlară – cu structura, conținutul, mijloacele și caracterul ei de normativitate pedagogică. Obținerea succesului planificat în învățare de către toți elevii impune identificarea elevilor cu dificultăți de învățare, precum și a cel înalt dotați, și elaborarea unor programe de instruire nonstandardizate pentru fiecare categorie, în funcție de particularitățile decelate.

Ciclul primar reprezintă o etapă decisivă pentru formarea tânărului și perfecționarea specialistului de mâine. În fiecare copil normal și sănătos pot fi formate și dezvoltate capacitățile necesare îndeplinirii sarcinilor școlare. Totul depinde de organizarea și desfășurarea corespunzătoare a activităților lor. Dezvoltarea intelectuală generală depinde de motivația elevului pentru învățare, de însușiri morale și voliționale, a căror cunoaștere este obligatorie pentru desfășurarea unor activități eficiente cu elevii respectivi.

Predarea nediferențiată pornește de la ideea că toți au același stil, același ritm de învățare; toți au aceleași capacități de a înțelege și înaintare de la un obiectiv de învățare la altul, în același ritm.

Predarea diferențiată a elevilor ajută cadrele didactice să găsească metode și procedee optime de intervenție, prevenire și stimulare a elevilor și contribuie la o mai bună adaptare a conținutului învățământului și a programei la necesitățile celor ce sunt implicați în procesul instructiv-educativ. Diferențierea presupune un proces de predare care ține cont de nevoile elevilor și de ritmul în care ei învață. În acest context, diferențele dintre elev ajung să fie studiate și să devină fundamentul construirii situațiilor de predare-învățare.

Cunoașterea fiecărui elev, a inteligenței sale generale, a nivelului de pregătire și a evoluției lui în diferite etape ale școlarizării necesită observarea sistematică a activităților, aplicarea testelor de evaluare, examinarea asupra formării competențelor, discuții cu părinții și discuții individuale cu elevii, având ca sistem de referință cerințele programei școlare.

Obiectivul principal al învățării constă în utilizarea abilităților esențiale celor care învață, pentru a pătrunde sensul și a înțelege concepte și principii cheie. Învățătorul/profesorul trebuie să faciliteze formarea la elevi a abilităților necesare pentru a deveni din ce în ce mai independenți în învățare, ținând cont de pregătirea, interesul și stilul lor de învățare.

O educație intelectuală diferențiată se fundamentează pe construirea unor dimensiuni educative care să fie elaborate numai după ce:

- au fost identificate cauzele/motivele înregistrării rezultatelor foarte bune și ale nereușitelor;
- au fost stabilite modalități de organizare a elevilor – în anumite momente ale lecțiilor – pe grupe de nivel, grupe de interes și grupe de metode-stiluri de învățare;
- au fost concepute sarcini de lucru diferențiate ca grad de dificultate și ca volum;
- a fost planificat sprijinul ce urmează a fi acordat elevilor în funcție de grupul din care fac parte;
- a fost planificată folosirea de metode de învățare care să faciliteze participarea, să diminueze inhibiția, să permită valorizarea elevilor, reducând ponderea timpului alocat învățării frontale, în favoarea învățării prin cooperare, colaborare;
- au fost organizate conținuturile în jurul scopurilor formulate de J. Delors (Comoară Lăuntrică, 2000): a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu ceilalți, a învăța să fii;
- a fost luată în considerare diversitatea culturală și atributele individuale ale copiilor din clasă.

Un proces de instruire pentru toți nu este eficient. În esență, procesul de diferențiere trebuie să asigure:

- diferențierea obiectivelor de învățare (luarea în considerare a faptului că elevii dispun de niveluri diferite de cunoaștere și de înțelegere, că nu au același stil de învățare și nu vor învăța în același ritm);
- diferențierea activităților de învățare (inițierea de activități care să țină seama de stilurile de învățare și de preferințele tuturor elevilor din grup);
- diferențierea evaluării (folosirea unor instrumente de evaluare variate, multiple, inclusiv instrumente care implică elevii în acțiuni de autoevaluare).

Diferențierea impune crearea unui mediu de învățare care să asigure condiții ca elevii să lucreze împreună, să învețe cum să învețe, să-și acorde sprijinul, să-și dezvolte respectul față de sine și respectul față de ceilalți.

Pornind de la premiza că nu învățătorul sau profesorul reprezintă sursa cea mai importantă, ci elevii, este esențial să se încurajeze participarea și valorizarea resurselor acestora astfel încât fiecare elev să poată arăta ceea ce știe, să poată înțelege nivelul la care a ajuns, ce este necesar să facă în continuare pentru a progresa în ritmul drept.

Bibliografia:

1. Marin C. Călin – Teoria și metateoria acțiunilor educative, Editura Aramis, București, 2003
2. Jacques Delors – Comoară Lăuntrică, Editura Policrom, Iași, 2000

*prof. inv. primar Scărlătescu Nicoleta
Școala Gimnazială „Petre Badea”, Negrași*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGES

PROIECTUL ERASMUS+ ”CLIL4YEC-CLIL FOR YOUNG EUROPEAN CITIZENS-UN PROIECT INOVATIV-O NOUĂ ABORDARE A METODOLOGIEI CLIL

În decembrie 2019 Școala Gimnazială ”Alexandru Davila” din Pitești a avut o nouă oportunitate de a fi parteneră într-un alt proiect Erasmus, alături de Universitatea din Pitești (România), Giunti Psychometrics (Florența, Italia), The Language Center (Todi, Italia), Direzione Didattica di Todi (Todi, Italia), Direzione Didattica Aldo Moro di Terni (Terni, Italia), Instituto Politecnico de Castelo Branco (Castelo Branco, Portugalia), Agrupamento de Escolas Gardunha e Xisto (Fundão, Portugalia), Universidad de Extremadura (Badajoz, Spania), CEIP Las Vaguadas (Badajoz, Spania). Este vorba despre Proiectul ”CLIL for Young European Citizens -CLIL4YEC”, care presupune o continuare a proiectului Erasmus+ ”CLIL for children-C4C”, derulat în școala noastră în perioada 2015-2018.

Noul proiect promovează abordarea metodologiei CLIL în școala primară, pe trei teme mari: educație civică, educație financiară, educație ecologică utilizând predarea bazată pe proiect (PBL). Proiectul deschide noi posibilități pentru învățământul primar, de ex. schimburi virtuale și colaborare on-line peer-to-peer între țări și spații culturale, monitorizate de către profesori și familiile elevilor.

În acest an, la începutul lunii mai, în școala noastră a început implementarea activităților CLIL. Peste 300 de elevi din clasele primare sunt beneficiarii unor activități transcurriculare antrenante, interesante, captivante prin care își vor însuși cunoștințe de limba engleză din cele trei domenii abordate.

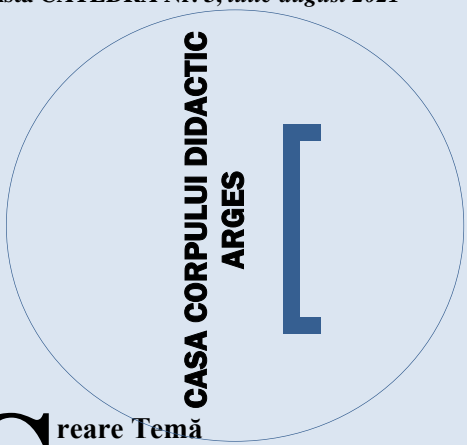
”CLIL4YEC” este profund legat de îmbunătățirea abilităților digitale. De fapt, proiectul permite cadrelor didactice să găsească, să împărtășească și să reutilizeze resurse educaționale deschise utilizând un depozit OER original, dedicat celor trei teme propuse, îi ajută pe profesori să adopte practici inovatoare – proiectarea unor lecții originale – care să implice atât elevii, cât și părinții în procesul de învățare.

În cadrul acestui proiect vor fi dezvoltate următoarele produse: un raport asupra stadiului actual al utilizării metodologiei CLIL (**CLIL pentru tinerii cetățeni europeni. Cum să utilizezi învățarea integrată a conținutului și a limbii (CLIL) pentru a dezvolta competențe de educație civică, educație ecologică și educație financiară la elevii din învățământul primar, concentrându-se pe cele mai bune practici și cerințe curriculare din patru țări europene**), un **Compediu de Resurse Educaționale Deschise (OER) CLIL în învățământul primar pentru activități transcurriculare la disciplinele: educație civică, educație ecologică și educație financiară**, un **Ghid adresat profesorilor despre cum să utilizăm CLIL în învățământul primar pentru realiza activități inovative la discipline transcurriculare: educație civică, educație ecologică și educație financiară**, un **Ghid adresat profesorilor despre cum să implice familiile elevilor în activitățile CLIL pentru educație civică, educație ecologică și educație financiară în învățământul primar**, un **Curs online adresat profesorilor și familiilor elevilor despre cum să folosească metodologia CLIL pentru a dezvolta competențele elevilor din învățământul primar la disciplinele educație civică, educație ecologică și educație financiară**, precum și **18 proiecte de activități** la disciplinele educație civică, educație ecologică și educație financiară.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm să urmăriți pagina web a proiectului:

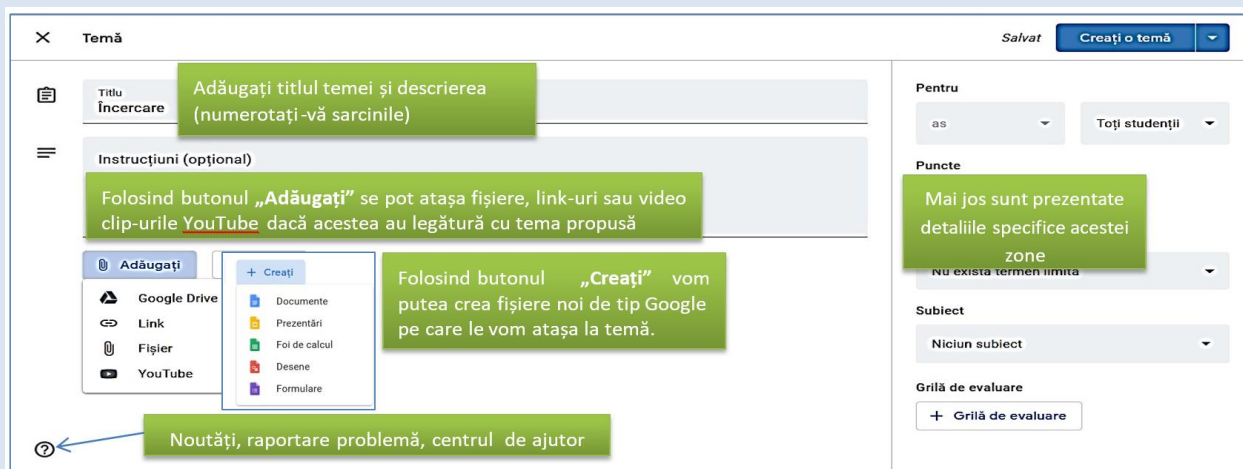
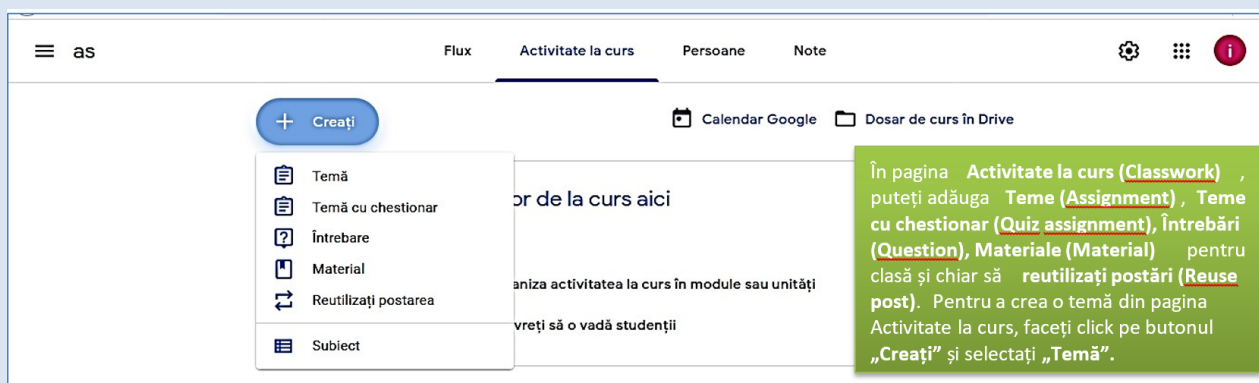
<https://clil4yec.eu/about-clil4yec/?lang=ro>

*prof. înv. primar Tudorache Florentina
Școala Gimnazială ”Alexandru Davila”, Pitești
prof. înv. primar Olteanu Livia-Loredana
Școala Gimnazială ”Alexandru Davila”, Pitești*

GHID RAPID GOOGLE CLASSROOM – Partea a III-a

Creare Temă
Din bara de meniu folosim **Activitate la curs**, dând click pe + **Creați**, alegem **Temă**:
Pentru butonul **Adăugați** avem următoarele elemente:

<p>Google Drive</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Click Drive - simbolul 2. Selectați item-ul și click pe butonul Adăugați <p>Dacă adăugați un chestionar din Formulare Google și nu există niciun alt atașament la temă, notele pot fi importate direct în pagina Teme elevi.</p>
<p>Link</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Click Link - simbolul 2. Introduceți adresa URL și click pe butonul Adăugați un link
<p>Fișier</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Click Atașăți 2. Selectați fișierul > Încărcați

	<p>Pentru a căuta un video pentru a-l atașa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Click YouTube - simbolul 2. Introduceți cuvintele cheie și click Căutare 3. Click pe video > Adăugați <p>Pentru a atașa un link video după adresa URL:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Click YouTube > Adresă URL 2. Introduceți adresa URL și click pe butonul Adăugați
--	--

Pentru adăugarea unui **fișier** sau a unei **adrese de pe Internet/legătură/link**, procedăm: accesăm **Fișier**, respectiv **Link** și în ferestrele deschise vom proceda la inserarea elementelor specifice acestora. Pentru adăugarea unui **clip video** vom proceda identic, specificând adresa de pe **YouTube**.

	<p>Trageți fișierele aici</p> <p>— sau —</p> <p>Selectați fișiere de pe dispozitivul dvs.</p> <p>Click aici și caută calea pe care se află fișierul. După ce am ales fișierul dau click pe Încărcați.</p> <p>Încărcați Anulați</p>	<p>Adăugați un link</p> <p>Link</p> <p>După inserarea link-ului accesăm Adăugați link</p> <p>Anulați Adăugați un link</p>
--	--	---

	<p>Studenții pot vedea fișierul</p> <p>Studenții pot edita fișierul</p> <p>Faceți o copie pentru fiecare student</p>	<p>Dacă vreți să renunțați la acest material dați click pe X (din dreapta)</p> <p>Puteți opta ca elevii doar să vadă fișierul, să îl poată edita sau să faceți o copie pentru fiecare elev.</p>
--	--	--

Continuare în numărul următor

*inf. Valentina Androne
Casa Corpului Didactic Argeș*

RUBRICA DE CARTE

Iulie 2021 - apariție editorială în anul școlar 2020-2021 la editura C.C.D. Argeș: **GRĂDINIȚA ȘI FAMILIA, PARTENERI ÎN FORMAREA COMUNITĂȚILOR**, autor prof. Maria Lazăr.

Tema abordată are importanță teoretică și practic-aplicativă întrucât prezintă problematica parteneriatului educațional care angajează un efort comun grădiniță-familie în educația preșcolarului și în procesul formării personalității acestuia, în îmbunătățirea stării de bine a copilului în general.

*Bibliotecar Mirela Șufariu
Casa Corpului Didactic Argeș*

Redacția revistei CATEDRA

Coordonator revistă:

Prof. Corina Georgeta POSTELNICESCU, director CCD Argeș

Consilieri științifici:

Prof. Alina Ramona MANEA, inspector școlar general ISJ Argeș
Prof. Maria Catalina DUMITRAȘCU, inspector școlar general adjunct ISJ Argeș
Prof. Constantin Cristinel CREȚU, inspector școlar general adjunct ISJ Argeș
Prof. Andreia Maria DEMETER, inspector școlar ISJ Argeș
Prof. Adriana BRICEAG, inspector școlar ISJ Argeș
Prof. Lavinia Elena ORĂȘANU, inspector școlar ISJ Argeș
Prof. Teodor MINCIUNĂ, inspector școlar ISJ Argeș

Membrii colectivului de redacție:

Maria Magdalena ANGHEL, profesor metodist CCD Argeș
Ana BADEA, profesor metodist CCD Argeș
Florin BALTAC, profesor metodist CCD Argeș
Floarea BÂRLOGEANU, profesor metodist CCD Argeș
Mihaela Georgeta CRIVAC, profesor metodist CCD Argeș
Valentina Marilena ANDRONE, informatician CCD Argeș
Mirela Mariana ȘUFARIU, bibliotecar CCD Argeș
Cristiana NANIA, administrator financiar CCD Argeș

Design și machetare:

Inf. Valentina Marilena ANDRONE

Coperta:

Bibl. Mirela Mariana ȘUFARIU

Responsabilitatea asupra conținutului articolelor și a dreptului de publicare a fotografiilor revine în exclusivitate autorilor!